

بآلنده گانی که ندیئاوه

ماجد مه حه مه مه خمووری

۲۰۱۸

بائنده کانی که ندیناوه

ماجد مه حه مه د حه مه دموراد مه خمووری

ناوی کتیب: بالنده کانی کهندی ناوه

بابهت: رۆمان

نووسینی: ماجد مهحمەد مهخمووری

تایپ:

چاپی یه کم ۲۰۱۸

چاپخانهی شههاب - ههولیر

ژمارهی سپاردن ۱۶۰ / ۲۰۱۸ - ههولیر / ههزیمی کوردستان - عێراق

ناونیشانی فهیسبووک: <https://www.facebook.com/majd.mahamad>

ئەم رۆمانە

دلوپی بارانە، پەنجەرە دارەكەى ئەوسای خانووہ قورەكەمانە، ئىتوارە
رەش و سىپىيەكانى كۆلانە، دىرە شاراوەكانى خوينمە، پەنجەى شكاوى
دەروونمە، پەلامارى پايزى تەمەنە، كۆچى ناوادەى قەسەمە، دەنگى قرچەى
دلى داروبەردى ولاتمە، بىرى ئازادى لاويكى نىشتمانمە، ھاژەى ئاويكى
بيوہفایە كە ھەرگىز ناگەریتەوہ.

ئىۋاران زەردايى خۆر، لەنيوان قۆپكەكانى ئاشى باو پەلەھەورىكى
 چلكندا كارىتە درىژو زىادەكانى سەربان و دەلاقە سىڭۆشەكانى خانووى
 گوندەكەى زەرد دەكردن، كەلەباب و مريشكەكانىش بەدوقەدوق لەسەربان
 و كارىتەكان ريزدەبوون، ئەوانەى جوچكەدارىش بوون، بەخانومانى
 دەچوونەو كۆرىتەكانيان و جوچكەكانيان دەخستە بن باليان، پيرە درەختە
 ھەلچوھەكەش ئامىزى بۆ سەدان فرندەو بالندە والا دەكرد، كەبەسەماو
 ئاپۇراو جريوھى خوش ئاھەنگ دەنيشتەو سەرلق و چلەكانىەو،
 كوكوختىەكانىش لەلقە بەرزبەرزەكانى دەنيشتەو، بزنى مس و گۆردى
 كارو گۆردى پۆش و بزنى بەل و كۆرىسيش بەپيش شوانە دەكەوتن و
 بەخوش ئاوازی زەنگول و قىرەو، بەرەومال و ھەوشەو ھەساران
 دەبوونەو، كەھەر دە دوازەكيان ھى مالىك بوون و شوانە بەكوتە بۆيانى
 دەبردن، دەنگىكى نەرم لەمزگەوتە قورپىنەكە دەھات و بانگى ئىۋارەى دەدا،
 سافىە مندالەكانى لەژوورى بەجى دەھيشت و پىى دەگوتن: نىنە دەرى، دنيا
 ھەن ساردە دەقەسرن، قوروليتەيە پىتان خواسەوعدەم دەبن، ھەوكە
 دىمەو، بەس ئەوھەشت نۆ بزنى لەھۆرى دادەكەم و جامۆكە شىرەكى
 بەتامىشتان لۆ دەينم.

شکو هزی دهکرد بهدوای دایکیدا بچیت، (خهرمان) ی خوشکیشی دهیخافلاندو کپی دهکردهوه، دهیگوت: تاریکهشهوهو سهرمایه، دهری ههموو قورپه، ههوکه داکم دیتتهوه.

دهرگا تهنهکهکهی ههوشه جیرهی هات و سابیری باوکیشیان له نویژی هاتهوه، ئیدی کهمیک فهرامۆش بوونهوه، خهرمان لامپا شووشه دوکه لاویهکهی بهپارچه پهپۆکک خاوین کردهوهو دایگیرساند، دوای نان خواردن، سابیر رووی لهسافیهی خیزانی کردو پنی گوت: دهزانی ژنی شکو بویته هفت ساران و دهبوايه پار لهمهکتهبن قهیدمان بکردبایه ؟، بهرام چونکه تهسکهرهی نهبوو لویه نهمانتانی، بهس بهتنامه لهو دوسی رۆژهی بیبه تهسکهرهی لۆ دهريشم ولهمهکتهبن قهیدیکهم، با کۆرهواریش نهبی، شکو کهئهمهی بیست زهردهویزه لهسه رلیوهکانی ئاويزان بوون و ریزی ورده ددانهکانی دهکرهوتن، ئیتر دهبن بههاودهمی کتیب و دهفتهرو قهلهم و هاوپی داراو بهبهی زهینهب و لهبری راکهپاکهی بهدوای کاروکاريلهوه، راکهپاکهی ئهمجارهه بهدوای مام زۆراب و ئهی تۆپهکهو پشهسپی و داوی دارا دهبن، ئیتر رۆژی دهريشانی ناسنامه هات و بهلای شکوه رۆژیکی جیابوو!، رۆژیک ههرلهجهژن دهچوو! کهبینی دایکی گوشیکی ههلبپی و بهدهزووی سهوزوسوو زهردهوه، نهخش و گول و گورینگی لۆکردن و کردی به توورهگهی کتیب بۆی، باوکیشی بهرگینگی جیا لهپۆژانی تری پۆشی بوو، دهمه و بهیان بهرهو (دیبهگه) کهوتنهپێ، ئیتر شکو بوو بهخاوهنی ناسنامه و کتیب و تینووس و پینووس، بهلام ئهو جهژن و شادیه تهنها بۆ شکو بوو، نهوهک بۆ خوشکهکانی! ئهوان دهبن ببن بهکابان و بیرى وهاوپی ههویزو پهريزو هاودهمی هۆنینهوهی کهزی و بسکی تاریکی، ئهوان دهبن بارگهوبنهو پریسکهی رۆحیان لهوبناره بکهوئ و لیتره زیتیر درک بهدونیا نهکن، ئهوان زولمهت ههزار فهرسهخ لهپیشیان وههزارشار بهرهودوا له مانگ کهپاونهتهوه، لهههزار باغ، ههزار

حیکمەت دوورترن، ئەوان دەبىي خەونەکانیان لەبنمیچی ژووریکی تاریک
 بشارنەوه، چونکە ئەو مەملەکەتە هی پیاوێ پیاو، لێره پیاو لەدوای خودا
 حوکمی زەوی دەکا، ئەوکاتانەى که سافیهی دایکی خەریکی باخچه
 بچووکهکەى بەرمالێ بوو، کهەر بەشى خۆیان و کهمیکیش بۆ ئاواي
 دەکرد، شکۆ بەدیاریهوه لەسەر بەردێک دادەنیششت و سافیهش پەلکەدارو گەلا
 وەریوەکانی ئێو جۆگەلەى ئاوەکەى لادەدا، که لەکانی بیژۆکەوه هەلەدەقولاو
 هەر دووکانیکی باخچهکه کهپیویستی بەئاو بوايە رێگەى بۆ دەکردهوه،
 تەپەپیاو تەپەتوولەو کهرەوزو ناسکە توورو کهمیک سرقیشی تێدابوو،
 کهەر وەرزیك و بەچاندنی شتیکهوه خەریک دەبوو، سافیه ژنی بوو
 هەردەم حەزی دەکردو زۆر خوشحال دەبوو بەخواردنیک کهبەرهمی
 دەستی خۆی بوايە، لەم کات و ساتەدا، سابیر لەخەمی نان و سافیه
 لەخەمی پەرەردەو گەرەکردنی مندالەکانیدا بوو، شکۆش چاوەتۆپی
 کردنەوهی دەرگا و مینبەری قوتابخانەو گوێ قولاخ بۆ زەنگی خوش
 ئاهەنگی گەرە بانگی پۆل پۆلی هاوڕێکانی بۆ پۆل، نەخۆشیهکی بێ ئامان
 و بێ دەرمان و روو و نەمان، بەرۆکی سافیهی گرت و هیدی هیدی پەل و
 پۆی پێ شل دەکردن، سەوزایی باخچهکەش وردە وردە بەرەو زەردایی
 هەنگاوی دەنا، جۆگەکەى بەرمالیش، گەلا وەریوە خەزانایەکان بەری پێ
 دەگرتن، پەپوولەکان کهمتر حەزیان بەنیشتنەوهو سەماو وشایی ئێوارانی
 سەرئاسمانی باخچهکه دەکرد، فڕندە دەنگ خوشەکان ئیتر لەسەر تەناف و
 رستەى جلوبەرگ و دەم جۆگەلەکان نەدەنیشتنەوه، نەخۆشی سافیه پایزو
 خەزانی هەمووان بوو، بزەو خەندە جوانەکانی شکۆ ببوونە بەندەریکی لێل،
 نیگاکانی لەساتەوختی بوومەلەرزیهکی پرگریان دەچوو، کههەموو
 خەونەکانی رابمالي، باسکی سافیهی دایکی نەرمترین سەرىن بوو بۆ
 سەرخەوشکاندنیکی شکۆ، کهلەگەرمترین باوہشی لیوان لیو لەمیهر و سۆزو
 بەزەهی، سەرخەوشکاندنیکی لەباوہشیک کپ و بیتدەنگ، ئاویزان

لهخۆشه‌ویستی و جوانی، شیرینتر له‌ژیان و گیانی، شکۆ ورده ورده تاي دابران له‌دایکی ده‌یپوزرکاند رهنگی و زراوی چوو‌بوو له‌زه‌نگی مه‌رگی دایکی و نه‌فخی سووری هه‌موو دونیایی، به‌په‌نجه ناسکۆله‌کانی سه‌روچه‌فیه‌که‌ی دایکی رینگ ده‌خسته‌وه‌و نه‌یده‌زانی هیچ بلی!، نه‌یده‌زانی بلی دایه گیان پیویستی بۆم و باوه‌شی به‌هه‌شتیت تاکه مه‌نزلگا‌و ئارامگایه بۆم، نه‌یده‌زانی بلی دایه، ته‌نیا له‌تۆوه خۆشه‌ویستی ده‌بینم و ئاشنایی بوومه، شکۆ چاوی بریپووه چاوه کزو پر حه‌سرته و پر مه‌ینه‌تیه‌کانی دایکی، ئه‌و چاوانه‌ی که‌له‌هر تروکانیکدا تابلۆیه‌کی رابردو، تابلۆیه‌کی داهاتووی ژیا‌نی شکۆی پیشانده‌دا، شکۆ ده‌ترسا له‌داخستنی دوا‌جاری چاوه‌کانی دایکی و بینینه‌وه‌ی هه‌موو تابلۆکانی جارن، بنه‌وبارگه‌و کۆچ و کۆچباری هه‌لگرئ بۆ دوا‌ه‌واری تالترین یادگاری، ده‌ترسا له‌و رۆژه‌ی که‌بگه‌رپه‌ته‌وه مالن، بۆن و به‌رامه‌و سۆزو به‌زه‌یی باوه‌شی گه‌رم و باسکی نه‌رم و بزه‌ی گۆل و قوربان قوربانی ناخی دل و قیلم قاسنی و کۆبوون و کۆک بوونی سه‌رخوان و شه‌وچه‌ره‌ی شه‌وان و هه‌قایه‌تی به‌رئاگردان نه‌مابن و دارمابن، ئیتر باوه‌شی هه‌موو دنیا نه‌توانن جیگه‌ی بۆ بگرپه‌ته‌وه، شکۆ زیاتر له‌جاران هه‌ولێ یارمه‌تیدانی دایکی ده‌داو ببو به‌هه‌لگری خه‌می خاوین کردنه‌وه‌ی جۆگه‌له‌کان، که‌پیشتر خه‌می دایکی بو، دۆخ و ده‌ردو نه‌خۆشیه‌که‌ی سافیه، سات له‌دوای سات زیاتر ته‌نگی پی هه‌لده‌چنی و له‌مه‌رگ نزیکتری ده‌کرده‌وه، تا وای لیتهات به‌جاری په‌کی که‌وت، هه‌والی ره‌ش و درکی ره‌شه‌با، کۆلانه‌کانی ئا‌وایی مات کردبوون و پیریژنه‌کانی راپنچ کردن و له‌چوارده‌وری کۆبوونه‌وه، سات سات دیمکه‌یه‌کی ئا‌وی گه‌رمیان ده‌خسته‌به‌ر پشت و هه‌نا‌وی، نووشته‌یان ده‌خسته بن بالیفه‌که‌ی و قورعانیکی داپۆشرا‌وی مالی مام سه‌ید له‌ژوورسه‌ری، هه‌موو به‌دهم دوعا‌کانیا‌نه‌وه مه‌لول داده‌نیشتن،

شکو دهیویست جورئەت بداتە خوویی و خوئی بکاتەوه ژووره‌که‌و بنووشتیته‌وه باوه‌شی دایکی و هه‌موو ده‌ماره‌کانی پربینه‌وه له‌ئارامی و ئوقره‌یی، گوورپی لافاوی فرمیسه‌که‌کانی هه‌ل‌پ‌پ‌ژ و ده‌ریای قوولی ئەشک و زامه‌کانی سه‌راوژیرکاو پیتی بلی: دایه ده‌هسته‌وه‌و چاک بیه‌وه، ئەوا جوگه‌له‌ی باخچه‌که‌شتم خاوین کردۆته‌وه، ده‌رگا شه‌ره‌که‌ی هه‌ساریشتم کردۆته‌وه‌و ئیستا بزنه‌کان دینه‌وه‌و بیاندۆشه، که‌چی له‌به‌ر پیریژنه ره‌شپۆشه‌کان نه‌ده‌کراو ئاسان نه‌بوو، بۆیه له‌په‌نجه‌ره بچووه‌که‌ی که به‌جه‌لاتین گیرابوو، به‌په‌نجه هه‌سره‌ت باره‌که‌ی کونیک‌ی لی کردبوو و له‌ویوه له‌مه‌داری هه‌موو دوونیای ده‌پوانی، چاوه‌کانی ب‌پیبوه ئەو درزه بچووه‌که‌ی که‌هه‌موو نووری خودای تیدابوو، له‌ویوه سه‌یری هه‌ناسه ته‌نگه‌کانی دایکی ده‌کرد، که‌له‌شنه‌ی هه‌موو کوێستانه‌کان بۆن خوشتربوو، له‌ویوه سه‌یری تروکانه‌ که‌زه‌کانی چاوی ده‌کرد، که‌تریفه‌ی له‌هه‌موو ئەستیره‌کانی دوونیا جوانتربوو.

شکو هه‌رچاوه‌نۆر بوو دایکی وه‌ک جاران چاوه‌کانی بکاتەوه‌و هه‌ل‌سیتته‌وه و بلی شکو وه‌ره کورپ‌ژگه‌که‌م من چاک بوومه‌ته‌وه‌و باسه‌ریک له‌باخچه‌که‌ بده‌ینه‌وه، باگه‌لاو په‌رو پووشان له‌جوگه‌له‌که‌وه ده‌ربینین، شکۆش گورج به‌پیشی بکه‌وئ و پر به‌گه‌رووی بلی دایه‌ سبیانی هه‌مووم خاوین کردنه‌وه، وه‌ره ته‌مه‌شاکه، به‌لام چاوه‌نۆری شکۆ لیوان لیوی خه‌یال بوو، ئاواتینکی دووره ده‌ست بوو، شکۆ له‌هه‌ناسه که‌زه‌کانی دایکی و له‌و ژووره‌ی ده‌پوانی که‌یه‌که‌م ووشه‌ی لی فیزیبوو، که‌دایکی تاتی تاتی بۆسه‌رچاوی چه‌پ و راستی بۆ ده‌گوته‌وه، که‌فیزی یه‌که‌م هه‌نگاوی کردو ئیستاش خوئی بێ هه‌نگاو ماوه‌ته‌وه، شکۆ له‌ناخه‌وه ده‌یویست بیته‌ هیزیک و بچیته‌ ناخی دایکیه‌وه، سیمای نه‌خۆشیه‌که‌ی لابی‌او هه‌م زه‌مه‌ن و هه‌م رووی گه‌شی جارانی بۆ بگێریته‌وه، وه‌ها ئاویته‌ی نه‌خۆشیه‌که‌ی دایکی بیوو، ده‌ست و په‌نجه‌کانی خوئی توند ده‌گوشین و ده‌یویست ئەوه‌یزه‌ی

لەناخیدا یە بێتە ھێژیک بۆ دایکی، کەچی رۆژگار نەبەزەیی ھەبە و
 نەفرمیتسکی سەر روومەتی قلیشاو دەبینی، رۆژگار دەپواو ئاوپ لەکاروانی
 بەرخۆری دەم کەل ئاوابووی کەس ناداتەو، رۆژگار دەپواو بالی شکاو و
 کۆشکی جیماو و خورپەیی دلی بێ دایک ماو بە تریفەیی مانگەشەو
 دەسپێری، رۆژگار دەپواو بەنیگایەکی سەرپێی بەزەبیش، ئاوپ لەبەرخە
 بەجیماو و ئیتسکی شکاو و قەوارەیی دلی خوین تیزاویش ناداتەو، رۆژگار
 دەپواو ئاوپ لەپەنجەرەیی غەریبی و چاوەپوانی کەس ناداتەو، رۆژگار
 دەپواو برای ئەبەدی خۆی بەجی دێلی، رۆژگار دەپواو دوایین زەردەخەنی
 زیڕینی لەئێوارەییەکی کش و مات دا بەجی دێلی، دوایین باران لەگەل خۆی
 دەباتەو، لیوی ھەربزوپکای زەوی تەپناکاتەو، رۆژگار دەپواو وەلامی
 دەستی لەرزۆکی ھانای کەسیش ناداتەو، رۆژگار دەپواو لەجامی غەم
 ژەھری بیرەوھری دوینیمان دەکاتە دەم، پریسکەیی ناسۆری ئەبەدیمان
 لەژوور سەر و بنمیچی ژوورەکان بۆ بەجی دێلی، رۆژگار ئەوھندە دلپەقە،
 رەنگە خودا بەردی لێ درووست کردبێ، ئێوارەییەک بەرلەرۆژئاوا، رۆژگار
 رۆژی شکۆ و خوشکەکانیشی ئاواکرد، ئێوارەییەک ئاوسەفەری یەکجارەکی
 کردو بوو بەسەرەب، گولەکانی ئەومالە سیس بوونەو، گەلاکانی
 زەردەلگەپان، بزەوخەندە ناسکەکانی شکۆ بوون بەپەپوولە و ھەلۆھەلین،
 نەباوشە قەتێ ماو نەجاریکی دی ووشەیی دایە دەنگی دیتەو، لەوھەیانە،
 سافیە مردو بەدیار دیدەنی شکۆ، بەیەکجاری لەژوورەکانیان ھێتایە دەرو
 بەرەو گۆرستان و گۆرخانەیان برد، لەنێوانی کۆمەلێک تاشەبەردی
 ساردوسپ، بناغەیی مالتیکیان بۆ ھەلکەند، ئەوان خێراخێراو شکۆی ھەوت
 سالانیش بەتیلەیی چاوەکانیەو ھەرچاوەپوانی خەبەرھاتنەو، دایکی بوو،
 ھیشتا بپوای وابوو دایکی خەوتوو و ئیتسا خەبەری دەبیتەو، چەند رقی
 لەوانەبوو کەمالێک بۆدایکی درووست دەکەن، ئەو دەستەکانی خۆی
 دەگوشین و لەدلەو ھەردەیکوت: دایە دەھەستەو زووبە، ئەوانە ھەو کە

له بن عهردیت دهئین، خۆرت له سههر رووده کهن، شهویش به وتاریکه ی لیره
 به جیت دیلن، هیدی هیدی ژووره که ی سافیهش تهواو بوو و چراکه ی
 ههردووچاوی شکۆش کوژانه وه، رۆح به رهو ئاسمان هه لکشاو وجهستهش
 بۆ ناخی زهوی شۆرکرایه وه، شکۆ نه ئاسمان رایده کیشاو نه زهوی له خۆی
 دهگرت، له نێوانی ههرووکیان ناخی پڕببوو له باغی جیماو له گۆلی وێران،
 له کاروانی وون زامی خوین تیزاو، له کۆشکی بێ شا له سههری بێ سههر،
 له داری بێ ئاو درهختی بێ بهر، له ماچی بێ لیو ماندوو و بێ سیبهر، پڕبوو
 له دهریا، خامۆش له ماسی، پڕ به بهرگی خۆی پڕ له که ساسی، پڕ بوو
 له دهست و پهنجهی پڕهانا، پڕ له سهنگه ری ده می شکانا، شکۆ ئه وشه وه
 له باوهشی خوشکه کهیدا رۆحی رووناکی خۆی گوژانده وه و تاریکی شهو
 شهو باشی لیکرد، له نێوه وه ره تاریکه کاندایا خۆی له و کفنه یه ده گێرا که عیشقی
 تیا هه لگرتبوو، چاوی له و تابووته ده گێرا که ته رمی خۆی تیا نێژرابوو،
 به دوا ی بۆنی ئه وشنه بایه سه ره گهردان بوو که له بالا و باوهشی دایکیه وه
 راده هات، رۆحی له نیشتمانیک ده گهراو ده پیرسی، کێ باغیکی هه یه و
 گوله کانیم پێ بسپێری؟ کێ شه قامیک شک ده با هه نگاوه کانیم پێ بدا؟ کێ
 به له میکی هه یه لیوی به که ناروه بیت و چارۆگ و سه و له کانیم پێ بدا ؟ من
 ده مه و ئی سه فه ربکه م، کێ باله کانی فریشته یه ک شک ده با؟ کێ هه سپه بوراقه
 بالداره که پێ ده زانی و جله وه که ییم ده داتی ؟ شکۆ ئه وشه وه تا چاوه کانی
 شه که ت بوون، کۆتری رۆحی ده فیری و عه شقی خۆی له گه ل خۆی ده برد، تا
 باله کانی رۆحی هه لفرین تا مناره کانی ئه و دیوی عه ده م، له عه رش ی خوداو
 هه شت ده رگا که ی به هه شت ده گهرا، له ئه دره سی ره یان و فه ره حی ده پرسی،
 ده یو یست له باغ و شه قامه کانی فه ردۆس پڕ به گه رووی هاوار بکاو سافیه ی
 دایکی له وخه وه قوله راچله کینن، ئه ویش سه ره پۆشه شیوا وه که ی ریک
 خاته وه و پیکه وه سه ریک له باخچه که ی به رمالی بده نه وه، گه لاوه ریوه کانی
 نێوجۆگه له که رابمالن. به یانی، یه که مین رۆژی بێ دایکی شکۆ بوو، که

به سەر پردی سیراتی یادا تێده پەڕی، کپ و بێدەنگ بێ هەناسە، بە دیارگۆمی
 قولی بیرەوهری لێخن، هەموو شتیک جێ پەنجە یادی پێوه ماوه، هەموو
 شتیک وەک خۆیەتی ونەگۆراوه، رۆحی شکۆ ببووه پێشانگا و هەموو وێنە
 ئەنگۆره کان بە قولابەوه هەلواسرا بوون، لە پڕنازاریکی تر، بووه سەر قافله و
 جلەوی یادەکانی راکێشا، گۆردی کارو گۆردی پۆش، هەردوو
 کاریلە جوانەکانی کە ئێواران شکۆ گەمەویاری لە گەل دەکردن، ئەوانیش
 لە دایکیان جیا کرانەوه و لە سەر سەکۆی حەوشە، ملیان کەوتە بەرچە قۆی
 رۆژگار، ئەخر مێوان دین و مێوان دەپۆن، فاتیحایە و ورگ زلەکان گوشت
 دەخۆن، شکۆ بە دیار یادەوهریەکانی دایکی و غار غارانێ ی حەسارو
 حەوشە ی بزنان، ئەوانیش بە دیار سینی ناسکە گوشت و رناندنەوه ی ئێسکی
 کاریلەکانی شکۆ. زام دیت و زام دەپۆن، زام لەدوای زام دەروون دەخۆن،
 رۆژان هاتن و ئاوابوون، هەمووان بەکۆلێ خەمەوه لەهەیوان و بنمچی
 ژووره سەر بە کاریتە پڕیادەکە، بە دیار دەلاقە ی زامەکان، بێدەنگی
 دەیخواردنەوه، بێدەنگی دەیشاردنەوه، بێدەنگ تر لەو کۆپیە سامالە ی
 سبەینان سافیه ئاوی تێدەکردنەوه، بەرلەوه ی شەودا بێت تەنها، بەرلەوه ی
 خۆرەلێت تەنها، شەوان تەوری غەم لقی سەوزی سنەوبەری خەونەکانی
 دەبڕینەوه، گەردەلوولی مەینەت خۆلەمیشی نەمامی لێ بەباده کردن، هاوین
 خەرمان و گەنمی خەمی شەنەبا دەکردن، پەریزی پیرۆزترین عەشقی لێ
 دەسووتاندن، بەرلەوه ی شەودا بێت تەنها ی هەموانی لێک دەکردن، تەنها ی
 کۆتری رۆحی هەمووانی هەلدەفراند، شەو لەگەل خۆیاندا دەروێشتن و
 لەگەل خۆیان بە تەنها ی دەگەراندەوه،

سابیری باوکیشیان بە تەنها لە ژووره کە ی تر، هاوڕێ و هاو دەمی
 مژوقومی ئەو دوکە لەبوو، کە لەکیسە ی تووتن و دەفتری جفاره کە یه وه
 دەبێچانەوه، کەلێنی پەنجەکانی زەرد کردبوون، زەرد تر لە ئێوارە ی خۆی
 لەرهنگی خۆی زەردتر لەگەلای دارو باخچە سیس بووه کە، زەرد تر

له خوری دهم که لی ئاوابوو، شکوش ئه و باوه شهی کوستان و گهرمیان بو،
یه کهم ئه لف و بینی لی فیریبوو، وه کوسه راب ئیتر ون بو.

له مه و دوا که روژانه ی له خوشکه که ی وه رده گرت، سه ریکی له دووکان و
کولانه که دها، سه ریکی بی سه ر، بارانیکی بی هور، ئاوازیکی بی نۆته،
شمشالینکی بی کون، ئاهینکی بی سنگ، خنده یه کی گریاو، ده مولیویک
گیرۆده و لال، چاوه کان پرپر له سه سه رت و خالی خالی له گونا.

هاوین هیدی هیدی کوچ و کوچباری تیک دها، بالنده کوچه ریه کانیش
بنه و بارگه یان ده پیچایه وه به ئاوازی نیازی دیدار پۆل پۆل ئاسمانی
که ندیتاوه یان به جی ده هیشته، کوچ که سه ری خۆی له گه ل خۆی ده بات، ئیمه
کوچه ریین، ئیمه راگوزه رین و به لای درهخت و خۆرو مناره وه به نده رو
ده ریاو شارو شه قام و میلی کاتژمیردا تیه پده بین، ئیره میوان سه رایه و
ئیمه راگوزه رین، به لای ئاسنگه ره کانداه رۆین و تیده په رین، به لای دارتاش
و سه پان و جوتیارو عه تارو ته راع و دیوه ره و نان و ژياندا تیده په رین، وهک
چۆن (با) درهخت به جی دیلی، چۆن په نجه قه یناغ و سه پان داس و سوار
هه سپ به جی دیلی، ئیمه ش سفره ی خوان به جی دیلین، به یانیه به رچاییه کان
و جامی شیر له لیتمان ده بیته وه، ئیمه کوچه ریین، راگوزه رین.

ده رگای قوتا بخانه بچو که کهش کرایه وه سه رپشته، یه که یه که و
دوودو به مه سستی عیشقه وه به پیری وه ده چوون، شکو چاوه کانی وهک
درهختیک له بپی گول برینی گرتبیت، وهک بالنده یه که به دیار په رژی نی
باخه وه مردبیت، وهک ماسیه که به قولابه وه روح بدا، وهک کتیبیک کرایته
خۆله میش، وهک خۆله میشیک که وتبیت به رده می با، چاوه کانی پرپوون
له پایزی خۆی، خالی خالی ره ها له رووناکی و سه فا، نه رم نه رم به ره و
حه وشه ی قوتا بخانه هه نگاوی نا، وهک عه تری گولینکی مردوو، وهک
پاساریه کی غه ریب، هیمن وهک که شتی که خنکاو، تینووس و پینووس و
کتیبه کانی وه رگرت و خسته باوه شه ی ما ره شه ی بی به شی، هه مووان بۆ

موژدهی کتیب وەرگرتن خیرا بهرهمال چونهوه، شکو نهبی، کهس چاوهپری ی موژدهی لی ناکا، جگه لهو ده لاقیه نهبی که قورعانه کهی چاکبوونهوهی دایکی لی هه لگیرابوو، هیدی هیدی له پیتهکانی رادهما، پهروش بو ناسینی پیتهکانی ناوی دایکی، پهروش بوو به بهی زهینه ب بخوینیتهوهو دوی دادا له بهربکا، دهیویست قوتابییهکی گوی رایهل بی، دهیویست له لاپهپه ی سنگی سپی خالی خالی خوی برینهکان بخوینیتهوه، چرا فوولیکراوهکان داگیرسینیتهوه،

دهیویست نهو شهونمانه بیینی کهدوینی لهتاریکیدا وون بوون، دهیویست خۆلهمیشی نهو نیشتمانه سووتاوهی کۆکاتهوه، شکو دووایین بیرهوه ریهکانی توورهگه گووشه کهی بوو، که دایکی بو کتیب هه لگرتن بوی دووری بوو، سیبانان دهیخسته بن بالی و له ژوور پۆلش به پهنجه ناسکهکانی گهمهویاری بهونهخشه و نیگارانه دهکرد که له سهر توورهگه که دایکی به ده زووی رهنگاورهنگ نهخشاندبووی، چوارمامۆستای کچ له ههولیرهوه شهمووان دههاتن، له دوو ژووری دوواوهی قوتابخانه که دهمانهوهو پینچ شهمووان دهگهراوهوه، یاساکه ی حوکومهت ومیری نهوهابوو، نهوانه ی تازه مامۆستان دهبوو سالانیک له گوندهکان خزمهت بکهن، نهو جا بگه پینهوه شار، خه لکی گونده کهش زۆرریزیان دهگرتن و نیوه پۆیان قاپیکی سهرخوانی خۆیان به کیژولهیهک بۆدهناردن و سیبانان بی ماست ولۆرو په نیریان نه دهکردن، په یمان وهک سی مامۆستاکه ی تر درهخشاوهو و درهوشاوه نهبوو، کچیک له سه رهتای بیستهکانی ته مهنی، بالا که می کورت، رهنگ و روو بی دهرمانی ساکارو ساده ی خۆرسکه جوانی، چاوکالی نهرم، پرله ئارامی و له میهره بانی.

مامۆستا په یمان له لاپهپه ی ههوهل و وانه ی ههوهل و دیدو دیداری ههوهلدا، له پهنجه ره ی چاوهکانی شکو، شاری رهش و نهستیره و مانگی رهشی بیینی، شهقامی رهش له جامی رهش شیرری رهش دهخۆنهوه، میوه ی

رهش دهخون، شمشالي رهش ئاوازي رهش دهلینهوه، بهفري رهش
 دایاندهپوښی، نوینی رهش بهخویان دادهدن، بههاری رهش گولی رهش
 دهگری و ئاوپی رهش لهیهکتر دهدهنهوه و ماچی رهش بویهک دهنیرن،
 چرای رهش ههلهکه، بهلینی رهش بهیهک دهدهن و ئهلقه ی رهش
 دهگورنهوه و تارای رهش لهسهردهکه و سهعاتی رهش لهدهست دهکه،
 کولاره ی رهش ههلهدهن و نامه ی رهشی بو دهنیرن. لهپهنجهره ی
 چاوهکانی شکو، بهبی دووان بهبی زمان حالی دهبووی لهویران بوونی
 نیشتمان، لهکوشکی بی شا لهشورای رووخوا، لهلاوی جوانی بهدیلی
 کوژراو، لهدهستی ماندووی خیرلهخو نه دیو، تیری روژگاران لهههناو
 چهقیو، لهخوری کزی نیوه ئاوابو، کوچه بالنده ی لهقهفه ز مردوو. هه موو
 شتیک لهکوچه و کولانهکانی چاودا وون بین، بی باوهشی و هسرهت
 بوونی دایک، سروودی کهسهر و کوچ وکاره سات، سروودی مهرگی بی
 ولات دهلینهوه، چاوهکان دهبن به ئاوینه و خنده تیایدا دهسووتین و نابن
 بهخوله میش، بالندهکان روح دهدهن و نامرن، مانگ دهبیته کچیکی کهزی و
 بسک بهخوین، هه ور دهیبارینی و روح هه ربییانه گولشن گه لای دامینی
 خوی بهدهستی خوی دهقرتینی، ماموستا پهیمان لهچاوهکانی شکودا رهوه
 بالنده کوچه ریهکانی دهبینی کههه رده پون و نه دهگن بهمه نزل و نه دینهوه،
 کوکوختیهکانی دهبینی به دیار تابووتی مهرگی خویانهوه دهگرین، پهیمان
 بههسرهتهوه چاوهکانی شکوی دهپشکنی وهیشتا بهدوای ئه و پیاله یه دا
 دهگهرا که ژههری کردبووه نوتفیهوه، بهدوای ئه وگوزیه دهگهرا که روحی
 تیا هه لگیرابوو، چاوهکانی پهیمان چاوی شکویان راده مووسی، دهیویست
 ئه و کتیه بخوینیتیهوه که کهس دهستی نه گه یشتوته، دهیویست لهوباغه دا
 بسورپهتهوه کهمیوهکانی برینیان گرتبووه،

خیرا لهوئ هاته ده ری و پیلاهوهکانی خویندهوه، له پشتملی
 کراسه کهیی و قوچه ی سهردهست و تووره که نه خشکراوه که ی کتیب

ونینۆکه خوراوهکانی راما، ئەوسا بینی بایه قووشی مەرگ هەناسە ی کورتی یادی سەربرپو، ئەوسا بینی ولاتنیک سەرۆک کۆماری کوژراوه، چاوهکانی دووتابووتی بێ نازکەوتووی لەغوربەتا بەجێ ماوه، هەمووخەریکی هاتووچوو و یاری و غارەو بپۆ بوون، هەرتەنیا ئەو سیس و پووکا، بەهەنگاوه نیوهرۆح ماو، وەک ئەوەی گۆی زەوی هی هەمووان بێ و ئەویش تیندا کرێچی، مامۆستا پەیمان هیدی هیدی زیاتر درکی بەو گۆمە خوینە دەکردو دەبویست زیاتر مەلە ی تیندا بکا، هیدی زیاتر درکی بەدۆزەخی چاوهکانی دەکردو دەبویست زیاتر پیتی بسووتن، شکۆ ئەوەندە غەریبی باوەشی دایکی دەکرد، هەتا پنیوستی پێ بوو سەیری چاوهکانیشی بکە ی، پنیوستی بەیەک وشەش هەبوو، هەتا ئەگەر ناوی خۆشی بووایەو بانگ بکرایە، بەلکو لەوچرکەساتەیه لەو برینە بیتەدەری، نیوهرۆ دەرسەکان تەواو بوون، زەنگی مالهەش لێدرا، هەمووان دەست لەملان و بەگفتوگۆ و شادی دەربرین بەرەومال دەبوونەوه، پربوون لەعەتری عیشق، پربوون لەمۆسیقاودرووشم و سروود، ئەوان دەچوونەوه سەرخوانی گەرم و سەریان دەخستەوه سەر کۆشی دایک، تەنیا گەپانەوهی شکۆ جیابوو، پربوو لەمەرگی کت وپەر، لەکوچی جەرگبەر، خوینی پربوو لەکوتری وون، پربوو لەدەستپێژی ناھەق، دلی پربوو لەفیشەکی نیشانەشکینی رۆژگار، وەک جۆگەلەیهکی نەفام هیدی بەرەومال دەبوو، بەرەو ئەو رینچکەیهی کەدوواجار دایکی پیندا تێپەرێ و هەموو شتیکی لەگەل خۆی برد، هەموو شتیکیشی لەچاوهکانی شکۆ بەجێ هێشت، وەک کێلگەیهکی سووتاو وەک هیلانەیهکی جێماو.

شکۆ بەدەم زامەوه زمانی گیرۆدەو لال، مامۆستا پەیمانیش لەپەنجەرە ی چاوهکانی دەچووژووری بەسەفەرێ، ئەودلە ی بۆ دەپشکنی، برینەکانی دوینی و ئەمڕۆی دەبینی بەخوین و زام و هەتوانەوه، کاروان چیهکانی دەبینی هەردەرپۆن و هەردەرپۆن بەبەرلێزمە ی بارانەوه، درەختە

کوژراوه‌کانی ده‌بینی به‌بەر قیژە‌ی باو گەردە‌لولولی خەزانە‌وه، وه‌ک
 حەسرەتی، بین به‌ئای سازگار بنی له‌سەرایی بیابانە‌وه، له‌پەنجەرە‌ی
 چاوه‌کانی ده‌چووه ژووری به‌سەفەر، ئەو شمشالە‌ی ده‌بینی به‌دیار
 نەغمە‌ی ئازارە‌کانی خۆی، دلی کون کونی کون ببوو، ئەومانگە‌ی ده‌بینی
 تریفە‌ی خۆی لی ون ببوو، ئەو گۆرغە‌ریبە‌ی له‌شە‌ری سوپایە‌ک به‌جی
 مابوو، ئەو نامە‌یه‌ی خوینده‌وه که‌بق خودا نووسرابوو، ئەو نوێژە‌ی بین
 له‌سەر سه‌کۆ‌ی په‌رستگایە‌ک نووشتابۆوه، ئەو به‌یانیه‌ی بین له‌سه‌حە‌ری
 عومری سەر‌برابوو، په‌یمان هیدی هیدی شکۆ ده‌خسته باوه‌شی و ده‌سته
 کلپە‌ی هانای حەسرەتی ده‌گرتن، وه‌ک ئەوه‌ی ده‌ستی که‌وتیته به‌رئیسک و
 پروسکی خۆی و له‌باغه سووتاوه‌کانی خۆی نزیک بیتیته‌وه، ده‌یویست
 له‌خوینی خۆیدا بیشاریتته‌وه و چیدی که‌شتی رۆحی له‌بناری سەر‌اب
 نه‌گەرێ، شکۆ خۆله‌میشی حەرفه سووتاوه‌کانی ناخی بۆ نه‌ده‌کرانه‌وه
 به‌ووشه، نه‌یده‌توانی بیتە‌گۆ و پریسکه‌ی ئەوه‌موو زامانه‌ی بکاته‌وه،
 نه‌یده‌توانی ده‌ستی په‌یمان بگرێ و بیاتە‌سەر باغه وێرانە‌کانی ئەودیو
 که‌بالنده‌کانی رۆح ده‌دن، نه‌یده‌زانی وه‌سفی شه‌ققە‌ی بالی کۆتره
 هە‌لفریوه‌کانی رۆحی بۆکات، هە‌تا نه‌یده‌توانی ناوی ئەندازیاری تووره‌گە‌ی
 کتیبە‌کانی پی بلی که‌هه‌رده‌م په‌نجە‌ی له‌سەر نه‌خشە‌کانی چنیبوو، شکۆ
 له‌باوه‌شی په‌یمان ئارام بوو، ئەو باوه‌شە‌ی شوینی ده‌ستپیکردنی هە‌موو
 قە‌سیده‌کان بوو، سه‌کۆ‌ی خوینده‌وه‌ی ئەو نامانه‌ بوو که‌پربوون له‌گله‌یی
 بۆخودا، گۆرخانه‌ی پیروزی مه‌رگی ئازیزان بوو، باوه‌شیک ره‌نگه هە‌موو
 بالنده کوژراوه‌کانی پیندا بینە‌وه، باغه‌کان زیندو و بینە‌وه مانگیش تریفه‌یان
 بۆ بنیتریتە‌وه، ره‌نگه هە‌موو گوله وه‌ریوه‌کان بگه‌ریتیتە‌وه سه‌رله‌کانیان،
 کوکوختیه‌کان چله‌ گیا وشکه‌کان هە‌لگرنه‌وه و هیلانه درووست بکه‌نه‌وه،
 شکۆ له‌هە‌ناسه‌و ترپە‌ی دلی مامۆستا په‌یمان هیدی هیدی پرده‌بوو
 له‌ئارامی، په‌یمانیش سووتانی به‌سووتان پینده‌کرد و ئاگری به‌ئاگر

دهكوژاندنه وه، زامی له نینو زامه کانی خویدا دهچاندو له نینو له پی دهستی سهیری مرواری شکاوی خوی دهکرد، بهدوای سهرابی خوی دهکوت و له بناری نهوسای خویدا بنه و بارگهی دهخست، سات له دوای سات، نهوان بهتیرامان و نیگای چاوهکان له یهک حالی دهبوون، بهسووتان و گر یهکتریان دهناسیه وه، نهوان له په نجه ره ی چاوهکانی یه کتردا کتیبی خویناوی یهکتریان دهخوینده وه، نه وکتیبی پرپوو له کوشکی سووتاو و کهشتی خنکاو، پرپوو له و بایهی که جاریکی دی هه لئاکات، پرپوو له وه وه ره ی که هه موو روژ دیت و ناباریت، له وگه نمهی شین نابیت و گول ناگریت، له و سهپانه مردووه ی جاریکی تر داسه که ی هه لئاگریته وه، پرپوو له و ژوورانه ی ده رگاکانی کلیل دراون، له و هه وشانه ی هیچ شتیک تیایدا ناجولن، نهوان له چاوهکانی یه کتریدا کتیبی یهکتریان دهخوینده وه،

که سه بهینان شکو دهگه یشته قوتابخانه، وهک خوین و تریاک گرو سووتانه کانی ناخی به و دهكوژاندنه وه، دهیویست لیتوه فه ریکه کانی به بینینی خه نده بکا، چاوه غه ربیه کانی له هیلانه ی باوهشی نه و کر بکه وئ، نه گه ر له شهرمی ماموستاکان نه بویه و نهوان دیار نه بان، خوی له باوهشی دهن، تا خوین به نینو دهمارهکانیدا پیاسه یهکی دریزی دهکرد، ئارامی و ئومید تیر له ولاتی ویرانه ی ناخی ده گه را، نم نم بارانی ده باراند و گزوکیا پرچی سهوزیان ده کرده وه، دلۆپه خوناو دهچوونه وه سه ر روومهت ولتواری گول گه لاش سهمای بو دهکردن، شنه بایهک بوئی میخهک و ره شه ریحانی راده گیرا، هه رچی باغه سهوز دهبوون، هه رچی گوله دهمولیوی سوور دهکردن، خوری دهم کهل له نینوانی په له هه وریک ده رده کهوت و گوله به پوژده ی سووتان و هه سرهت رووی تی دهکرد، قافله ی کاروانی بالنده دووره کان دههاتنه وه و له سه ر جوگه له که ده نیشتنه وه و تیرتیر ئاوی عومری نه به دیان دهخواردنه و ئاسک به کاره کورپه ی دهگوت لیره له وبناره بجه سیوه تادیمه وه قومی شیرت بو دینمه وه، که رویشکه بۆرهش ته پیه ی

پاژنەى پىنى دەهات و خەرىكى گەمەويارى خۆيان دەبوون لەگەل چکۆلەکانى، قولت لەهیلانە قورپنەکەى دەهاتەدەر و ئەوناوەى بەسرودى ئاوەدانى رادەگێژا، کەخۆرەلەهات ژيان دەستى پێدەکرد، باوەشى پەيمان هەلەاتنى خۆربوو خۆر، ژيانەوێ ژيان بوو، بەيانيان مەراسىمى گەشتى ئالودەبوونى حەسرەت بوو، بەيانيان سەروودە ئومىدى ولاتىكى ويران بوو، بەيانيان کردنەوێ پەنجەرەو دەرگای قوتابخانەىکى تەربوو، پەکردنى ناخ بوو لەگونا، بەيانيان لافاوى بەتىنى زلەيزى چارەنووس پەنجەى خۆى دەگەست، دەبوو بەباوەش پەکردنىک دامرکیتەو، لەهاتنەوێ هەفتانەى جارێكى مامۆستاگان بۆ گوندەکە، دواى تەواو بوونى دەرسەکان، پەيمان بەچاوە نەرمەکانى بانگى شکۆى کرد، دەست و پەنجە ناسکەکانى خستە نێو دەستى و بردى ژوورە بچووکەکەى خۆى، سۆبەکەى داگیرساندبوو و ئاوەکەى سەرى دەکولا، شکۆى خستە نێو تەشتىک ئاوى شیرتین و بەسابوونى بۆن خۆش جوان جوان شووشتى، شکۆى شەرم گرتوو دەبوست بەدانىشتنەو بيشوا، هەناسەى لەخۆ بریپوو، لەپە یادەوهریەک دەستى گرت و خێرا بردیەو حەمامە کۆنەکەى خۆيان، کاتى داىکى سەرى دەشوشت و بەگۆرانىو دەیکووت: ئیش و قەرا دەردوبەرا غەم و تەرا لەگەر ئەو ئاوەى لەسەرى شکۆى بێتە دەرى، دەستى من نەبێ دەستى عەيشۆک و فەتمۆکى بى، تاقە کوپى من لەدەردو نەخۆشيان بپاریزی ببيتە سوارچاکی گوندى، مەزنى کێژوکاران، بەژنى بۆن رەشەرەيحان کەدیتەو هێواران، رازو مەزنى کێژوران.

پەيمان جلی تازەو شارىانەى بۆهیتابوو لەهەولێر، شکۆ یەکەم جارى بوو گۆرەوێ لەپە بکا، یەکەم جاربوو پىلاوى وا ببینی! بەرگە نوێیەکەى سىماى وەها گۆپى بوو، لەمنالى بنارى کەندىناوە نەدەچووا، منالانى کەندىناوە دەبوو ناوە ناوە پرچيان بەمووس بپاشى، تا نەبیتە شانەى رەشک و ئەسپىيان، دەبوو جل و بەرگە یەکجار کۆنەکانىشيان فەرىنەدەن!

تا نه گهره نیشکی کراسیک یان دهلینگی شهروالیکې تر بدرابا، بویان دهکردنه وه پینه، منالانی کهن دیتاوه که پیتلاوه لاستیکه کانیان دهدرا، به چه قوی گهرمی داغکراو بویان پینه دهکردنه وه، کهن دیتاوه یه که پرژوی لی ئاواده بوو، تنها ترووسکایی چراکان دهیزانی له کوین، نه ته ستیره و نه مانگ پیی نه ده زانین، کهن دیتاوه ئه وهنده بیده نگ بوو، چله ی هاوینیش گهرده لولو له کان ده هاتن و نه یانده بیینی!، مه گهر بالنده غریبه کان له سره ره بانه و له وده ی کادا پشوو یه کیان بدابوایه، مه گهر په ره سیلکه عاشقه کان جارجار به میوانی بهاتبان و له بنمچی کاریته یه که زی و بسکی خوشه ویستی خویان بکردبایه وه و تک تک ئاوی چکاوی کوپپه ی سامالیان بخواردبایه وه، کهن دیتاوه دووربوو له وقافلانه ی به پریده که وتن بوشاره کان، دووربوو له و ژنانه ی جلی ئاوریشمیان له به رده کرد، له وپیاوانه ی خوناوی سه رگوله کانیان ده خوینتنه وه و له سر به له کونه کان داده نیشتن، له وه رزه کارانه ی به ئاوینه دلداریان له گهل کچان ده کرد، کهن دیتاوه مه گهر وه رزه کان و بالنده کان پییان بزانیبایه.

مینبه رو سه کوی قوتابخانه ی شکو شنه بای خوشترین به هاربوو، بونی باوهشی دایک وعرشی خوا بوو، سبه یان ده هات و که میک خیرا پیی هه لدینا، زهرنه قوته ی چاوه کانی په روش په روش نیگا کانی هه لده هیتا، په یمان بووه مه داری هه موو بوون و شه مالی کویتستانه کان له باوهش وه ناسه ی ئه وده شنایه وه، هاناوهاواری دهروونی به نیگایه کی سه ره پیی دهمرکایه وه، هه موو روژی که ده گه راوه به ره و مال، به ره و زام و بیره وه ری تالترین تال، به ره و ئه و خه ونانه ی بوونه سه راب که و تنه نیوچال، قه برستانه که ی به رزایی، له نیوانیان جومیکې دپاوی ئاوی، پرله ئاومارو دپکاوی، هه موو روژی روحي شکویان راده کیتشا، پرسیار پرسیار؟ ده نگیک له ناخیا پیی ده گروت

: دايكت له و بهرې جوړه كړه ويه، كې دهلې ئيستا نه گه راوړته وه ماله وه ؟ تا توده گه يته وه چې ئو جوړه له كېشې خاوين نه كړدو ته وه ؟ گه نيميشې بؤ جوړه كې كان روونه كړدو وه هه ربه خيږايي له ناندينه دوكه لاويه كړه وه سې چوار نانيشې به سيزه كړه وه نه داوه ؟ كې دهلې ئيستا چاوه پړت ناكه ؟ تا له قوتابخانه د يته وه قاپه شيوه كې توي به سهر قاپيگ دانه پوښيوه ؟.

شكو ده گه راپه وه مال، سه يړيكي لاي قه برستانه كې ده كړد، چ كاروانيك به دې نه ده كړا، هاواريك ده هاته كوڼي و پي ي ده گووت: شكو ناگات له خوږي، به سه رگوفه كې دامه پو، شووشه ت له پي راده چي، زندوزاري تيدايه، ئه من چاوم ليته وه كې سيبانان ده چيه مه كته بې، چاوم ليته وه كې د يته وه، بخينه ده موي به ژن و بارات بيبم وه كې ده بيه ماموستا.

شكو ده هاته وه سه ره خو به بيري ده هاته وه ئه وه قسه كاني ئه وكاتي دايكي بو، پيشې نه خوښي ومه رگ و ژان، ئه وكاتانه ي تووره گه گوشه كې لودرووست ده كړد، به دهم چيننه وه ي نه خش ونيگاره كاني، ده يو بست پري بكات له پرووناكي، پرله خوړ، ده يو بست خويني رووناك بكا ته وه و ئه لف و بي ي لا شيرين تربكات، ئه وكات دهنگي راسته قينه ي هه موو ئه ودايكانه ي سه فهرې يه كجاريان كړد بو، ئه وانه ي خوړي خويان جي هيشتبوو، ده يانگوت: له من مه گه پي، من نه كاني و نه ئاو و درهخت و باغ و باران و كاو كا دين و ناندېن و گوندو هوش و هسارم نيه، له من مه گه پي، جاريكي دې به جامن شيره وه ده رناكه ومه وه، ئيواران هوشه نارپشېنم و گويت له ته پپه ي نان پتوه داني سيري ناندېنه كه نابيته وه، كوشم نابيته وه سه ريني سه ر، ناووشتيته وه بؤ ماچيكت.

شكو له گه رانه وه ي هه موو روژنيكيدا، نيكايه كې پرتامه زروې ده دايه باخچه كې دايكي، كه سيس و زهردو شنيواو بېوون، پاچ و پتېه روه خاكه ناسه كې وه كو مردو غه ريب غه ريب راكشاو، چه قوې بريني ناسكه تووره كان، هيشتا جي په نجه به قوره كاني دايكي پيوه مابوو، له سه رپه يژه ي

غهم داده‌نیشست و مژی دها له‌ژه‌هری بیره‌وه‌ری، چیلکه دره‌ختی وشکی پایزی خوی له‌خویناوی یاد وهرده‌دا، به‌دوای قولترین زامه‌کانی داده‌گه‌پا، چاوه‌کانی له‌ده‌رگا ده‌رگای رۆحی خوی دهاو ده‌رۆزه‌ی غهمی بۆ ده‌کردن، یه‌ک یه‌ک به‌نیو ژووره ویرانه‌کانی خویدا ده‌گه‌پا، هه‌رچی پیرۆزی هه‌بوو ویران ببوون، گۆل گۆلی سه‌رپری بوو، بولبول کوژرا بوون.

ئه‌وکات هه‌رچی ووشه‌و قسه‌وباس و رازونیا‌زه‌ه‌بوو کپ و بێده‌نگ ده‌بوون، چاوه‌کانی ده‌بوونه په‌نجه‌ره‌وه‌یوانی هه‌سره‌ت، ده‌بوونه گۆمی بیره‌وه‌ری لێل، ده‌بوونه کۆتره غه‌ریبه‌ی ده‌لاقه‌یه‌کی به‌جیماو، چاوه‌کانی پربوون له‌وچرکانه‌ی که‌خوی تیايدا ده‌مردن، له‌وسه‌عاتانه‌ی که‌خوی تیايدا نه‌قرو ده‌بوون، له‌و زه‌مه‌نانه‌ی که‌مردن له‌به‌رده‌رگای خه‌ونه‌کانی تۆبه‌داربوون، زمانی گیرۆده‌ولال ده‌بوون وه‌ک دیلی ده‌ست داگیرکه‌ر، وه‌ک لاشه‌ی دوا‌ی رۆژی کوشتار.

شکو له‌نیوانی مال و قوتابخانه، له‌نیوانی گلان وه‌له‌سانه‌وه، کپ وه‌ک که‌مانجه‌یه‌کی ته‌ل پچه‌راو، رۆژی له‌روژان گری دهاو خه‌ناوکه‌ی بۆ ده‌هۆنیه‌وه، په‌رۆشی باوه‌ش وخۆشه‌ویستی په‌یمان هێزی فێربوون و نووسینی بوو نه‌ک خه‌ونی گه‌یشتن به‌ئامانج، سالیکی خویندن ته‌واو بوو، خۆشه‌ویستی په‌یمان هه‌ر زوو‌فێری کردبوو پێته‌کان بناسی و له‌یه‌کیان بدا، تا له‌سه‌ر به‌رگی کتێبه‌کان ناوی سافیه‌ی دایک و په‌یمانی پر په‌یمان بنووسی، سالیکی تێپه‌رئ شکو موژده‌ی ده‌ره‌نجامی ده‌رچوونی سه‌ری سالی به‌په‌رۆشی بۆ په‌یمان برد، موژده‌ی هه‌له‌سانه‌وه‌و به‌پێ وه‌ستاو، موژده‌ی چرۆ ده‌رکردنی دره‌ختیکی دوینی شکاو، موژده‌ی باران موژده‌ی گه‌نم، موژده‌ی گه‌پانه‌وه‌ی یاران که‌له‌ناکاو راده‌چهن، موژده‌ی چاکبوونه‌وه‌ی کۆنه‌زام، موژده‌ی پرخه‌تای بی خه‌تام،

په‌یمان له‌باوه‌شی گرت و پێ ی گووت: شکو گیان ئه‌وه سالیکت به‌سه‌ربرد، ئاگاداری خۆت به، هاوین ته‌واو بوو دیمه‌وه ده‌ست به‌خویندن

دهكینهوه، بهردهوام دهبین، دهبی چاوه پیم بکهی، خوت بیاریزه له بییری ئاو
 و سهگی هارو دوو پشکومار، نهگر چاوه پروانیم بکهی دیمه وه ده تکه مه
 کوپی خوم. شکوی زمان گیروده ولال، کپ و بیده نگ و مهینه تبار،
 گولاله سوورهی سهر برپاوی دهستی رۆژگار، نهیده زانی بیته گۆو بلی:
 چاوه پروانیت دهکهم و له گه لمابه، تا سهکزی گپړانه وهی هه موو قه سیده کانم،
 تاعهرشی هه موو نهوانه ی پرڼ له موسیقای باران، پرڼ له وگوماوانه ی
 بالنده کان لینی ده نیشنه وه و خویانی لی پر عیشق دهکن، تا تریفه ی مانگ
 ده چپته نوو تغمه وه، تا په پوله ی تینووی رۆحم خوناوی لیواری گول
 دهخونه وه، تا فرمیسکم بۆ دواچار ئاوینه ی رووم دهشونه وه، تا دهمده یته
 دهست نه وکاروانانه ی پرڼ له تیزامانی کوتر، پرڼ له هه لفرینی عیشق، پرڼ
 له بالی گریدراو، تا دهمده یته دهست نه و دهستانه ی رووناکی ده به خشنه وه
 بۆشه و، نه و دهستانه ی پرڼ له ئاوی نه مری، نه و دهستانه ی وهکو درهخت
 گول و چرۆ دهردهکن، شکو نهیده ویست له و باوه شه ئارامه بیته دهری و
 بگه پته وه نیو گۆمی بیره وهری لیخن، مندا لان هه موو دهره نجامه کانیا ن
 به دهر برینی شادی شیتانه به ره و مال چوونه وه، تا مزگینی سه رکه وتن
 به کهس وکاریا ن راگه یهن، ته نیا شکو دهرگا و مینه روسه کزی قوتا بخانه ی
 به رنه دها، تا دوا دیداری په یمان ببینی، دوا یین ئاگر که هر پی بسووتی و
 نه بیته خۆله میتش، دوا یین رووبار که هر تییدا بخنکی و که ناری خوی
 به رنه دها، دهیویست دوا دیداری په یمان ببینی، وهک چۆن خۆر زهوی
 بۆتاریکی به جی دیلی.

کاتی رۆیشتنی مامۆستا کان بسو، یهک یهک له ئوتمبیله که
 سه رده که وتن، کات راده بری و سه عاتی مهرگ لیده دها، له چاوه کانی شکودا
 بای رهش په نجه ره ی نه وهیو ره ی ده کرده وه که نه ندازیاری تووره که
 وه گبه گووشه که ی دهستی، دهسته کانی ساردوسر ببوون، بای رهش
 په نجه ره ی نه وهیو ره ی ده کرده وه، که ژنه جوتیاره که پاچ و

خاکه ناسه که ی بهرله خۆی راکشابوون و مردبوون، نه وهتواریه ی تابووت و گۆرخانه خۆری دایکی لی ئاواکردن، کات راده بری و سهعاتی مهرگ لییده دا، پهیمان له په نجه ره ی ئوتومیله که به خنده یه کی گریاو، دهستی مالتاوا یی بۆ شکو بهرزکرده وه، شکوی پرله بالنده ی کۆچ، له ریبواری وون له باغی جیماو، چون دهتوانی دهسته کانی بهرزکاته وه بۆ سلاو. پهیمان رویشت و شکوی له مینه رو سهکوی قوتابخانه که به ته نیا جیهیشت، تا دههات ئوتومیله که زیاتر وون دهبوو، چاوه کانی شکۆش حوکیان نه ده ما، کۆچیکی تر کۆستیکی تری به جیهیشت، درهختیکی تری به جیهیشت له بری گول برین بگری، مانگیکی تر له بری تریفه تیربهاوی، بالنده یه ک ههلترووشکابی له بهر سهکوی رۆح.

شکو هندی هندی به ههنگاوی هیلاکه وه، به سههر پایزه خاکه وه، سههرله به رخۆ به ره و مال، بالای دپکه زهرده و وشکه گیایی کتوی، پاچ و خاکه ناس و چه قۆکه ی نیو باخچه که ی دایکی بزکردبوون، شکو به لایاندا تیه پری و وهک دوو عاشقی له میژه جیماو، به ئاورپکی کزی سه ره پێتانه به ناچاری له یه ک راما، جۆگه له ی ئاوه که له سه ره چاوه که یه وه گیرابۆوه، له بهرمالیش ووشک ببوون و پر ببوون له گه لای زهرده و پووش و په لاش، شکو گه راپیه وه ماله وه کهس نه بوو چاوه پێی هه والی ده رچوونی بکا، هه وشیکی چۆل نه دهنگی دایک و نه باوهشی، نه کۆپو کۆبوون و کۆک بوونی سه رخوان، ده ره نجامی یه که مین ده رچوون و فیربوونی خرایه نیو ده لاقیه ک که پری بوو له شتی کۆن، له ئاوینه ی شکاو، مووکیش و نینۆک برو تاخمه تراش و خپله و ده رزی و داو، ته شی و گلۆره یه کی ئالۆز وهک خه مه کانی تیک ئالو، قسه و باس و خواس و ورازو نیازی سه رنان خواردن کپ و بیده نگ، ئیوارانی چای گهرم و ماستی بزنی به ل تام و بۆی جارانی نه مابو، کزه لامپا که ی ژووره کهش وهک بووکی به جیماوی ژیر چه پۆکی رهش چاوه کانی نه وی نه وی به دیاریانه وه ههلترووشکابوون، خه رمانی پازده

بهار دهیویست جیگهی سافیهی دایک بگریته وه، به یانیان سه ری که ندووی
 نارد ه که ی ده کرده وه و جامینک ه ویری وهک خه مه کانی ده شیتلا، له ناندینه
 دوکه لایه که ی دایکیشی، به ده سستیکی که م نه زمون و نه شاره زا ناگری
 ده کرده وه، ناگردانی گهرم ده کرد، فهرشی راده خست و نانی گهرمی وهک
 خه مه کانی ده خسته سه رسه به ته وه، هیلکه و ماست و چای ده کرده خوانی
 به یانیه کی غه ربیانه، به یانیه کی بیده نگ، بیده نگ تاراده یهک پاساریه کانی
 حه وشه ش ده ترسان، بیده نگ سام له حه وشه که ده نیشت، شکو هیدی هیدی
 ترسی له بیده نگ ده شکا، ده رگای کوریه که ی ده کرده وه و گه نمی بو مریشک
 و جوچه کان رووده کرد، له هه موویان راده ماوه موویانی ده ناسی، له مه پرو
 به رخوله که ی، له بز و کاریه که ی، له و کوکوختیانه راده ما که هیلانه که یان
 جیده هیتشت بو گه نم و ساقه سۆره کانیان به سووکه سووک سه ریان
 به رزده کرده وه، له هه موو شتیک راده ما، له و رۆژانه یه ی له ده سستی مندالان
 بوو که ده چوون بو شت کرین، له کون و که له به ری مشک و مار، هیلانه ی
 سوّفه، کۆندپی سه گ، شاره میرووستان، ئه و دهیویست ژیان ببینی، دایک
 ببینی چۆن فهرخه کانی چاوه نواریان ده که ن. رۆژانیک هاتن و
 به سه رچوون، چاوه کانی شکو هیتشتا ماندوو نه ببوون، له وگه پانه ی که
 ئامیزو به هه شت و به زه می بیر ده خسته وه، له وشتانه ده گه را که رۆژانیک
 به رده ست دایکی که وتبوون، له گلۆره ی به ن له ده رزی و قولابه، له که وری
 ئارد، له جامی شیر، له پیه الهی چا، له هه رشتیک به رده سستی دایکی که وتبیت،
 هیتشتا شکو له خه می په یدا کردن و ببینی جی په نجه ی دایکی بوو، سابیری
 باوکیشی ژنی هینایه وه و خه رمانی کچه تۆبه ره ی خیره ندیویشی
 له به رامبه ردا کرده بن پشک به نه ریتی دیوه خان، سابیر ژنی هینایه وه، ژنیک
 له دره ختیکی پایزی بی بۆن و بی بهر ده چوو، ساردوسر وهک چله ی
 زستان، شکو هیدی هیدی ئه و ترووسکاییه سۆزه ی باوکیشی له ده ست
 چوو، که جار جاره ئاوړیکی لی ده دایه وه، ژووریک بو باوک و باوه ژن،

ژووریکیش بۆهه لفرینی بالنده کانی بیره وهری و هه سرهت، ئه وان هه
 ئاسمانی ئه و ژووریه یان شک ده بیینی بۆخوا په رستی و دوعای کر، دوعا بۆ
 گه وره بوونی تاقه براکه یان و سه ره له نوێ بینه وه مال، دوعا بۆ ئه و چرا کزه ی
 که رۆژگار فووی له چرادی کردبوو، هه موو دووشه مموان به پۆژو
 ده بوون، هه موو دووشه مووان هه مان دوعا، درهنگی شه وان هه شه پنجه ی
 کۆچیان له خویناوی یاد وه رده دا، کۆچ و کۆچباریان له بناری خه مدا
 ده خست..

کات راده بووری و هیشتا ئازار نه مردبوو، رۆژگار ده هات و ده پۆیی
 هیشتا ئاوری لی نه دابوونه وه، هیدی هیدی هاوینیش به سه رده چوو، شکو
 چاوه پروانی زهنگی سه کو و مینه ری قوتاخانه بوو، چاوه پنی هاتنه وه و
 په یمانی مامۆستا په یمان بوو، دوایین ووشه کانی له گوێی ده زرنگانه وه،
 چاوی له ته پوتۆزی هه ر ئوتومیلیک ده بری که له گونده که یان نزیک ده بۆوه،
 زوو زوو دیقه تی ده دایه قه فی زنجیری ده رگای قوتاخانه، چاوه پروانی
 په یمان که لیئی دابرانی دایکی له بیرده برده وه و بۆساتیک کتیپی خۆله میشی
 سووتاوی زامه کانی داده خست و به دیار پردی سیراتی یاده کانی بیئی ده دا،
 وه کو ئه یوب له سه ر سه کوێ سه رابی چاوه پروانی هات و نه هاتی په یماندا،
 ئه وه نده هیمن ده بوو، ئه وه نده بیده نگ و بچ جووله ده بوو، ئه وه ی
 به ته نیشتیشی تیپه رببا نه یده بیینی، با ده هات و گه لا وه ریوه کانی ژیرپی
 دره خته که ی ده بریدو ئه وی نه ده بیینی، کوکوختیه کان ده هاتن و په ل و
 پووشیان هه لده گرتوه بۆهیلانه ئه ویان نه ده بیینی، بالنده کان ده هاتن و
 به فرینه وه قومی ئاوی جۆگه له یان ده رفاندو ئه ویان نه ده بیینی، رۆژ ده هات و
 سییه ر ده کشانه وه ئه ویان نه ده بیینی، سۆفی ده چوونه مزگه وت و ده گه رانه وه
 ئه ویان نه ده بیینی، ژن و کیژی چاومه سستی ئاواپی به گه پ و گالته و شه ققه ی
 پیکه نینه وه ده چوونه سه رکانی و ده هاتنه وه ئه ویان نه ده بیینی، ئه و له نیوان
 بیره وه ری و قه فی زنجیری ده رگای قوتاخانه که نه که سی ده بیینی و نه که س

دهیبینی، ده مه و کیشته نه یه که له دووره وه دیاربوو، ده رگای قوتا بخانه که ته و او باوه شی کردبووه، شکو به تاسه ی دیداره وه، به پوچی په روش باره وه، دلنیا بوو خوری شهوات له شاره وه، گورج گورج پی ی ه لیتا تانیوه پی، نه وسا زانی نه کراسی قوتا بخانه نه دهسته سږ نه پیللو له پی، هه رزوو که پاپه وه ماله وه له نیو شږه سندو ووقه که جله کانی پاری له بهر کردو پیللو هکانی سږینه وه، هیدی هیدیش منالانی ترده هاتن، شکو له پوولی دوهم دانیششت و چاوه پی ده رکه وتنی په یمانی ده کرد، ته ققه ی هه رپیللو ویک ده هات، هه ده نگیک هه چرپه یه که شکوی راده چهنی، به تپله ی چاو سهیری ژووری ماموستا کانی ده کرد، نه دیار نه بوو! شکو ده ترسا له بییری چوو بیت، ده یو یست بیینی و به په نجه رهی چاوه کانی بیناسیته وه، که کفنی بهری هیشتا گولاوی دوزه خی پیوه ماوه، هیشتا فهریکی گهنم بوو پلپله ی روچی سووتاوه، شه وانه چاوی رووبارو دلی پاساری غه ربیی بالشکاوه، شکو ده یو یست په نجه رهی چاوه کانی نیشان بدا، چوون وه کو مؤم داگیرساوه، ده ترسا نه بیناسیته وه! سهیریکی پیللو هکانی ده کرد! هه ها نه وه دیاری خو ته له هه ولیری بۆت هیناوه، که رچی هیندیکیش به توژه و قوری پاری سهه توله پی پیوه ماوه! نه روژه خه ریک بوو وانه کان ته و او بن، کتیبه تازه کانی وهرگرت به لام دلخو شی نه کردبوون، به دلی پرچاوه پروانیه وه که پاپه وه، شه و تادرنه نگ بیره وه ری سهری عومری کورتی ده خواردن، له دوا ی خو خواردنیکی زور، له دوا ی شه وهی دلنیا بوو له ون بوونی به یانی و گزنگی دم خور، پریسکه ی سه راب بوونی په یمانیشی پتچاپه وه بۆشه وانی غه م، تا روژانی هه فته ته و او بوو شکو هه رچاوه نواری په یمان بوو له وانه یه که بیته ژور، تا پینچ شه ممه ماموستا کان که پانه وه، نه وسا ئومید ده رگای چاوه نواری شکوی به یه کجاری داخست، په یمانیش بوو به سه راب، روپی له گهل نه وه ره وه کو ترانه ی که هه ر ده پوون و ده پوون، نه دینه وه نه وون ده بن، وه که نه وکتیبانه ی که هه رده سووتین و نابن به خو له میتش، وه که

ئەوخوینانەى ھەردەپژژین و ووشک نابن، وەک ئەوکاروانە تینوانەى بین بەئای سازگار دەننن و ھەرتینوون.

ھەمووان لەمردنى میوانسەرای چاوەکانى شکو گەیشتبوون، لەمەرگى تێپامان و نیگایى نەوى نەوى بى ئومىدى، مامۆستاکە خەریکی وانەگوتنەو ەبوو بەدەنگىكى بەرز، شکو لەپىزى پىشەوہى کورسى لای دیوارەکە دادەنیشت، بەپىنوسە دارەکەى و پەنجە بىتازەکانیەو ەئىدى ەئىدى خەریکی نووسىنەوہى نووسىنى سەر تەختە رەشەکەبوو، لەووشەیکە رادەماو پىت پىت لەسەر لاپەرەکەى لەیەکی گریدەدان و دەینوسىنەوہ، لەپرمامۆستا پەیمان بەچاوگێران بەژووریکەوت و گوتى: مامۆستا بەیارمەتیت کوا شکو ؟.

شکو ھەلسایەوہو پربوو لەقولی گریان، پەرلەکانى وکورہى بوپکان، پربوو لەووشەى سەربراو، پرخوینى بەناھق رژاو، پەرلەبالندەى خەراباتى غەم، پەرلەکوژراوى دىل کەوتوو بەدەم، زمانى گیرۆدەو کپ، نەیدەزانى بلى سووتانى روو و دۆزەخى چاوەکانم ھەرھىچ نى! نەیدەزانى بلى وەرە بەنىو خوینم بپۆ ژوورى و لەوہەیانە رابمىنە، سەیری دوایین خوان و نان و بەیانى جىماوبکە، سەیری دواجارى ئەودەستانە بکە کەدەرگا رادەکیشن و ھەموو شتىک جىدەھیلن و ناگەرپنەوہ، نەیدەزانى بلى وەرە شایى لۇغانى غەم و ھەسەرتى ئەودلەم بۆ تەماشاکە، عیبرەتى مردن و زام و گلانى ناخم ببینە، گوێ رادیرە بۆ سەدای سروودى شەھیدو دۆپى مى خۆرى ئاوابووم، کەمى ھىواش پى ھەلینە، کەمى ھئىدى رابمىنە، ئیرە نیشتمانى غەریبانەو ھەربن بەردى پەرلەخەونى بەجىماو و پەرلەخوینە.

شکو کانى فرمىسكى تەقیین و بى ئەوہى گوێ بەھاوپۆلەکانى بدا، خۆى کرد بەئامىزى پىروۆزى بەسۆزى مامۆستا پەیمان و سەرى بەھەناسەى کرد، تاخوینى دەمارەکانى پربوون لەویسەل، تافرەمىسک گەیشتنە گۆمە خوینەکان، پەیمان دانى بەخۆیدا گرت و فرمىسکەکانى

که له بچه و زنجیر کردن و موله تی له مامۆستای وانه که خواست و شکوی له گهل خۆی برده ژووره که ی، له وی فرمیسه که کانی سرپینه وه و دهسته قهره شتی کانی ماچ کردن و پی ی گووت: شکۆ ئیدی مه گری، له مه و دوا زیاترخۆت فیری نووسین و خویندنه وه بکه، ده بی بیته مامۆستاترین مامۆستا.

شکۆ بینهنگی شکاندو به هه نسکه وه: ئه توو له کئ بووی ؟ ئه دی نه تگۆت هاوین خلاس بی دیمه وه ؟ مامۆستایه کان هاتن وبس ئه توویان له گهرنه بوو!، گۆتم داخوه داکی نه یه شتی بیتن. په یمان زیاتر خستی به او هشی و گۆتی: نانا شکۆ لیره ده بم هه تا ئه توو گه و ره ده بی ئیره به جئ ناهیلیم، که س کوپی خۆی به جیه شتی ؟. شکۆ به هه نسکه وه: ئا، داکم نه خۆشکەت و مرد، هه موومانی به جیه شت.

ئه و جاره په یمان به ته وای تواناو زنجیرو به سته بهندی فرمیسه که کانی پچران و رووباری چاوه کانی ته قین و فرمیسی نه پساوه ی شوپ بوونه وه، بۆکر بوونه وه ی خۆی و شکۆش، دهستی برد بۆ جانتا گه و ره که ی دواوه یی و کردیه وه، جل و بهرگی قوتابخانه و کراس و دهسته سڕو نینۆک بڕو گۆریه و پیلاو و په نجه وانه و چه تری بارانیسی بۆهینابوو و پینی گووت: پشتی ده ست و په نجه کانیشت قهره شتین و ئه وه فته یه بگه پیمه وه له گهل خۆم وازه نینیش لۆ دینم. دیارییه کانی په یمان چاوه کانی شکۆی پرتریفه ی ئومیدو شادوومانی کردبوون، چرۆی خهنده یه کی ساوای ده رده کرد، پرله تامه زرۆیی سهیری دیاریه کانی ده کرد، وهک چۆن په پوله یه ک یه ک گوله کان ده پشکنی و لیان ده روانی، کللی غمه کانی له بیرچوو بوو تا ده رگایان له سه ربکاته وه و خۆله میشی باغی عومری بداته دم با، به دوا ی سه رابی خۆی بکه وی و چیلکه درهخت له گۆماوی برینی خۆی وه ردا، گه رانه وه ی ئه و رۆژه ی شکۆ پر له هه نگاوی وردیی تامه زرۆیی بوو به ره و مال.

شادیی شکو گه‌رایه‌وهو قوتابخانه بۆوه به‌مینه‌رو سه‌کۆی سارپژ
 بوونی زامه‌کان، بۆوه به‌پرووگه‌ی ئه‌وبناره‌ی که‌بای شه‌و دێ و گولی
 باغه‌کان ماچ ده‌کات، باوه‌ش له‌دره‌خته غه‌مگینه‌کان ده‌داو له‌گه‌ل
 کوکوخته‌کان سه‌یری مانگ ده‌که‌ن، ئیدی ئه‌و ده‌رگایانه‌ی نه‌ده‌کردنه‌وه
 که‌په‌ر بوون له‌پۆلی ئاگرو باغی سووتاو، په‌رپوون له‌بالنده‌ی مردوو
 له‌هیلانه‌ی جیماو، ئه‌و ده‌رگایانه‌ی نه‌ده‌کردنه‌وه که‌ له‌گه‌ل خۆیدا ده‌پویشت
 و له‌گه‌ل خۆشیدا ده‌گه‌رایه‌وه.

به‌یانیان مه‌راسیمی عیشقی په‌پوله‌و گۆل، باغ و باغه‌وان، مه‌راسیمی
 ئه‌و جۆگه‌له‌یه بوو که‌دره‌خت و نه‌مامه‌کان له‌ نوتفی خۆیان هه‌لیان ده‌کیشا،
 تا په‌رده‌بوون له‌ زوڵال، په‌رده‌بوون له‌و خونه‌چانه‌ی تازه‌ بای به‌یان ماچی
 ده‌کردن.

به‌یانیان شکو په‌له‌ی دیداری په‌یمان بوو، تا گه‌لاویژی به‌کتر له
 سایه‌قه‌ی لوتکه‌ی چاوی به‌کتر ببینن، تا تریفه‌ی ئه‌ستیره‌ بگۆرنه‌وه، تا
 ئه‌لیف بیه‌کی تر بنووسنه‌وه، خه‌ونیکی تر ببینن. شکو به‌زمانی جه‌سته
 ده‌یویست به‌ په‌یمان بلێ ئه‌و جلانه‌ی بۆت هه‌ناوم خۆشم ده‌وین و
 به‌خاوینی ده‌یان پارێزم، ئه‌و لۆچانه‌ی له‌نیو شپه‌ که‌نتۆره‌که‌ گرتبووی
 به‌په‌نجه‌ ریکی ده‌خستنه‌وه، پێلاوه‌کانی ده‌پاراست له‌هه‌نگاوی نه‌شیاو،
 په‌یمان له‌نیوانی ده‌رسه‌کاندا شکۆی ده‌برده‌ دوو‌کانه‌که‌و کێک و شیرینیان
 ده‌خواردو ده‌گه‌رانه‌وه، دوا‌ی نیوه‌پۆیانیش شکو له‌به‌ر باخچه‌ جیماوه‌که‌ی
 دایکی سایه‌دی په‌یمانی ده‌کرد، تا ده‌هاته‌ به‌رده‌رگای قوتابخانه‌و ده‌چۆوه
 لای، ئه‌گه‌ر له‌ترسی سابیری باوکیشی نه‌بووایه شه‌ویش شکۆی لای خۆی
 ده‌هه‌شته‌وه، دوو ژووری خشت قوپی سه‌ربه‌کارپته‌ هه‌ر له‌حه‌وشه‌ی
 قوتابخانه‌که‌بوو، به‌کیکیان ژووری په‌یمان بوو، دوو قه‌ره‌ویله‌و میزیکێ
 بچووکێ نان خواردن و ته‌باخیکێ بچووکێ خواردن دروست کردنی لێ
 بوو، زۆرجار شکو تائێواره‌و ئاوابوونی خۆر له‌وێ ده‌مایه‌وه، په‌یمان

به هیمنی کتیب و چیرۆکهکانی بهرناگردانی بۆ دهخوێندهوه و وانهی رهنج و روژگاری دووری فێردهکرد، لهدهروازهی میوانسهرای دهچووه ژووری و بهسهرهاتهکانی ژیانی بۆ دهکرد ههگبه و زمان و رینوسی، شکۆش و هها لهگهڵ چیرۆکهکان ناویته دهبوو، ههرئهوهندهی دهزانی ئیوارهی و واخوژئاوادهبی، ئیدی دهگهپایهوه مالهوه، مالیکی بێدهنگ و ساردوسی، بهدیار چرادانی ژووری خوشکهکانی بالندهی خهمهکانی بهره و وێرانه دهفرینهوه و دهنوکیان لهزام و بیرهوهری و هسهرت وهردهدا، کات ئاوپی دهپایهوه ئهو ئیوارانهی کهسافیه گهرموگوپ دههات و دهچوو، سهریک لهناندین و سهریک لهباخچه و هسارو دهستنوێژ گرتن و سایهدهبونی بانگی مزگهوتهکه، ئهو ژووره ئهوهنده بێدهنگ دهبوو، ههستیان بهسهرابی هاتووچووی دایکیان دهکرد، گوێیان لهتهپهتهپی ناندینهکه دهبوو، لهپاکیشان وجیرهی دهرگا تهنهکهکهی هساری، که سافیه بهجامه شیرهوه دههاتهوه، بهجۆریک بێدهنگ دهبوون، گوێیان لهو دوعایانه دهبوو کهسافیه بهدهم دهستنوێژ گرتنهوه دهیگوتنهوه، بۆنی ئهوعهترهیان دهکردوه کهمیخهک و قهنهفری خهناوکهکهی سافیه، ئهوسای ههوشهکهی پردهکرد.

نیوهپۆیانی پینج شهمه زۆربهی مامۆستایانی گوندهکانی کهندیئاوه ههربهپیاسه تاسه رشهقامی گشتی بهپین دهپۆیشن و لهوێ ئهو ئوتومبیله درێژهی تایبته بهخۆیان دههات و دهیبردنهوه ههولێر، شکۆ ههموو پینج شهمهیهک هاوخهمی ههلگرتهی جانتاو کهلوپهلهکانی پهیمان بوو، تا دهگهیشتنه سه رشهقامهکه پهنجهکان و دهستی پهیمانی بهرنهدهدا، ئوتومبیلهکه دههات و ههمووان سهردهکهوتن، پهیمان لهپهنجهرهکهوه بهشکۆی دهگووت: شهمه دیمهوه، دهرسهکانت خوێندبی، بهخهرمانی خوشکیشت بلی جوان سهرت بشواو سهراشت نهبی.

ئەوسا پەيمان بەپەنجهکانی مائاوايی لی دەکردو شکۆش لەتێرامانی
چاوهکان زیاتر نەیدەزانی بلی هیشتا چاوهپنی وانەى سوورو بەرى رەنج و
رۆژگاری دوورت لی دەکەم، نەیدەزانی بلی هیشتا زۆرم ماوه، منالیکى
ماران گەستەم، زەپنەقوتەى سەحەرێکم، چاوم ماکی داپراى پێوهماوه.

شکو لەخۆشەویستی مامۆستاکی قوتابییەکی زیرەک و خاویڤ بوو،
زیاتر حەزى لەخوێندن دەکرد، کە (زۆرباشە) ى وەرەگرت خێرا
دەبیردەوه لای و پیتی نیشان دەدا، پەیمان بەردەوام بوو لەهەلساندنەوه و
گەشاندنەوه و درووست کردنەوهى دووبارەى شکۆ، بەردەوام بوو لە
پڕکردنەوهى کەلینى گەورەى بى دایکى، رینگى نەدەدا چرکەیک غەمەکانى
رابردووى لەنیو کاتزمیری عومری بیتە ژووری، نەیدەهیشت ئاوێ لەو
رۆژانە بداتەوه کەهەوالی رەش لەگەل دەنگى رەشەبا دەهات، پەیمان هیندە
شارەزای چاوهکانى ببوو، هیندە لەگەل دارکاڤى رى چووبوو ژووری، ئەو
بەلندەى دەبینى کەئێواران بۆ خەم دەفڕی، کە مەلى بیرەوه‌رى رینگى
هەزارو یەک مەینەتى پى دەگرت.

پەیمان دەیویست زمانى (با) وگەردەلول و جۆگەلەى راگوزەرى
لەبیرباتەوه، تا چیدیکە نامە بۆ ئەو دورگانه نەنیرى کەهەرگیز دەستى
کەسیان پێناگات، تا چیدیکە نامە بۆ ئەو کەنارانە نەنیرى کەپەن لەبەلندەى
کوچ لەهیلانەى وێران، دەیویست زمانى ئاو و فەرەنگى گۆمى لەبیرباتەوه،
تاچیدیکە بەجامى رەش ژەهرى رەش لەشەوى رەش نەخواتەوه، پەیمان
دەیویست پرى بکات لەئەستێزەو ئاسمان، لەتریفەو سنەوبەرى سەوز، پرى
بکات لەباغ و فەرىن لەمروارى شین.

کات تێپەرى و رۆژان هاتن و بەسەرچوون، شکۆ فێرخوازی دوو
خوێندگابوو، بەدەستیک رینووس و تینووس، دەستیکیشى داگیرسانەوهى
چرابوو.

که پشوی هاوینیش دههات په نجهی کۆستی به هه لډانه وهی په راوی زامه کانی ناشنا بوو، دوا ه والی مهرگی باغ و له ناوچوونی گولی تیا بوو، له هه یوانی زه رده لگه راوی چاره پێ سه مفونیا و مه راسیم و ماته مینی مهرگی تیا بوو.

که ئیواران، تایی بیر ه وه ری و سووتان، هیدی هیدی ده بوو به کولانه وهی زامه کان، دهستی قه ده ری خۆی ده گرت و به ره و دووا هه واری کپ و بینهنگی گۆرستان، به دیار مه زارگهی پیرو زترین پیرو زیه کانی هه داده نیشته، نه یده زانی به وشه باسی گله ییه کانی خۆی بۆبکا، که ده گه یشته سه ر گۆری دایکی وشه کانی هه موو ده بوون به خۆ له میتش، نه یده توانی هه والی باخچه زه ردو وێرانه که ی پێ بلی، پێی بلی له کانی بیژو که وه جوگه له که یان له سه ر گرتینه وه و بز نه کانت فرو شرانه گوشت فرو شیکی بی ویزدان، له وساته وه هه ساره که مان چۆ له و جامی شیر ه که شمان وه کو داهاتوومان به تال، نه یده توانی بلی له دوا ی تو خه رمانی خوشکم به دوو تیر کوژرا، له لایه ک مهرگی توو له ولاره شه و یکی تاریک بی پرس وړا بریار له داهاتووی درا، ئیستا نه شیلان شیلانه و نه چناریش ده شنیته وه، ئیستا دوو خوشکی غه ربین له بنمچ و ژووری تاریک هیدی هیدی ده تلینه وه، ئیستا دوو پایزی زیزن دوو مه رکانه ی به جیماون، دوو کوتری نه شار ه زای به شمشیریک سه ربراون.

شکو له سه ر گۆری دایکی چاره کانی خالی ده کردنه وه له فرمیتسک و هیدی هیدی ده گه رایه وه، وه رزی هاوین وه رزی هه لډانه وهی لاپه ره ی مه ی نه تی بوو،

وه رزی ئه و بالډانه بوو که ئیواران به دووا ی گه نمی خه مه کانیاندا ده گه پان، وه رزی هاوین وه رزی ئه و گه رده لولولانه بوو که له پ خۆیان ده کرد به گونده که و به کونه زه رف وجه لاتین و گه لاو خۆل و دپک وداله وه، ده هاتن و خه نده و بز ه و تریفه ی چاره کانی شکویان له گه ل خۆیان ده برده وه،

نامه‌یه‌کیان به‌جیده‌هیشته پرېوو له‌نووشته‌وه‌ی چاو و نووشته‌وه‌ی رۆح و شکانی قه‌دو بالای ئه‌و سته‌وبه‌رانه‌ی که‌شه‌وان تا دره‌نگ چاوه‌نواړی مانگیان ده‌کرد،

شکو وه‌کو ده‌رویشیک جه‌سته‌ی لی‌ره‌و هه‌موو بالنده‌کانی رۆحی به‌سه‌ر دوورگه‌ی غه‌بیه‌وه ده‌فرینه‌وه، جارجاره‌ش له‌که‌لینی ده‌رگای حه‌وشه‌ی قوتا‌بخانه‌که‌وه یان له‌کون و درزیکي بچووکیه‌وه، سه‌یری ژووره‌که‌ی مامۆستا په‌یمانی ده‌کردو ئه‌و رۆژانه‌ی ده‌هاته‌وه بیر که‌په‌یمان له‌نیو ته‌شتیکدا جوان ده‌یشوشته و جلی تازه‌ی له‌به‌رده‌کرد، نینۆکه‌کانی ده‌کردن و له‌که‌م و کورپه‌کانی ده‌گه‌راو له‌بالای وورد ده‌بۆوه، شکو هاواریک له‌ناخی بوو به‌لام نه‌یده‌زانی خۆله‌میشی ووشه‌و حه‌رفه سووتاوه‌کانی بخاته نامه‌یه‌کو بۆ په‌یمانی بنیرئ و بلئ داده تو له‌کویی ؟ بۆ وه‌لام ناده‌يته‌وه ؟ من له‌کویوه بۆت بگه‌ریم ؟ ئیستا گه‌ر هه‌ورت لی دیاره ؟ باوه‌شینکی میهره‌بانیت به‌په‌له هه‌ورئ بنیره، ته‌نیا بانگم بکه‌و بیده ده‌ست (با) ، گویم قولاخه بۆ ووشه‌یه‌ک گه‌ر ژه‌هریش بی، ئه‌خرلی‌ره هه‌موو شتیک خوینی لی ده‌چۆرئ، جئ پتیه‌کان، جئ ماچه‌کان، په‌نجه‌ره‌کان، چناره‌کان، چرادان و ده‌سکی ده‌رگاو سینه‌ری دارو ده‌لاقه‌و جۆکه‌له‌وه‌تا بلندگۆکه‌ی قوببه‌ی مزگه‌وته‌که‌ش خوینی لی ده‌چۆرئ..

دووا قوناغی خویندن له‌و گونده چه‌په‌ک و داب‌راوه له‌ژین، له‌و گونده‌ی جگه له‌کانی بی‌رۆکه‌و بالنده‌و پاساری غه‌ریب و مامۆستایانی قوتا‌بخانه‌که‌که‌س پیندا تینه‌ده‌په‌رئ، ئه‌و گونده‌ی شه‌وان له‌چرادانیک زیاتر هېچ رووناکی نه‌ده‌کردنه‌وه، ئه‌و گونده‌ی خالی بوو له‌ئاوازو قه‌سیده‌و قافیه، جگه له‌گۆرانی کۆترو ئاوازی باران و قافیه‌ی تک تکی دلۆپه‌ی بنمچی کارپته‌ی ژووری ساردی زستانه، دووایین لاپه‌ره‌کانی خویندن له‌و گونده شه‌شه‌می سه‌ره‌تایی بوو، ئه‌وانه‌ی ئه‌و قوناغه‌یان ته‌واو بک‌ردبایه، پتیاڼ ده‌گوتن خوینده‌وار!، شکو له‌وقوناغه‌دا بوو، دووایین ساته‌کانی بوو

بۆه لئانه وهی لاپه ره ی کتیب، دووا سالی بوو له بهرام بهر ته خته په شه ی
 پؤلا، ره شتر له چاره نووسی خوی، هر چه ند بیرری ده کرده وه و تی ی
 ده پوانی، نه یده زانی بۆ کوئی ده با بیر ه وه ری و مهرگ و زامی، سال
 دوواین ساله و هیدی هیدی زامه کانیش له گهل خۆیدا گه وره ده بوون، ئه و
 حه وت سال له گهل دایکی و شه ش سالی ش په یمان بۆی ببوو به دار کاژی
 ری، ببوو به لاولا وه که پۆح پییه وه هه لده چنی، هیدی هیدی شه شه مین
 سالی خویندن به سه رده چوو، تازه فیر ببوو خۆله میشی و وشه سووتا وه کان
 بخوینیت ه وه، له فرمی سکدا بالنده ی کوژرا و بیینی، له باغدا مهرگی باغه وان،
 تازه مرواری شکاوی خۆی ده بیینی، فیر ببوو تاریکی بۆ ئه به د هه لگرئ، تازه
 هه ستی ده کرد به حه سه رته تی ده رویشان ه وه عیشق بۆ ئه به د له کۆل بنی، ته وا و
 فیری نووسین ببوو و لاپه ره ی یه که می کتیبه که ی پر کرد بوون له ناوی دایک
 و مامۆستا، رۆژه کانی ئه و ساله مهرگی دابرا نیکی تری له نیگا
 ده خویند رایه وه، بی ئه وه ی و وشه یه ک بلین چاویان پر بوو له کۆله ری،
 په یمان که له نیگا کانی شکۆ راده ماو سه یری ئاواپی و خه لک و گونده که ی
 ده کرد، له دایک بوونی و وشه یه ک مه حال ده بوو، غه می ئه وه ی بوو هاوینی
 ئه مسال چی به شکۆ ده کا؟ خۆری گهرم چۆن به رچا و و روومه ت و
 پشت هه ستی ده سو تینی؟، سه راب چۆن چرای چاوه کانی کز ده کا و ته مه نی
 له نیو یادگاریدا ده خنکینی؟ بیر ه وه ری و زام و حه سه رت چۆن شه وان ه
 به نه ینی ده یگرینی؟، چۆن مه و دای غه می رابردووی به مه تری نا ئومیدی
 ده پیوئ؟، په یمان هه ر بیرری له و رۆژانه ی داها تووی شکۆ ده کرده وه، ئاخۆ
 ئه و ئاگردانه هه رده سووتی؟ باران ده بارئ و به هاری ئه وه رناگات؟،
 وه رزی هه مووان دئ و وه رزی ئه وی تیدانیه؟، بالنده کانی هه مووان دینه وه
 و هه ربالنده ی ئه و ناگاته وه؟، شکۆ دواساته کانی ئه و ساله ی وه ک
 رۆژه کانی نه خۆشی دایکی ده هاتنه به رچا و، کاتی به په نجه ناسکه کانی

جه لاتینی په نجره که ی کون ده کرد، تا دوايين هه ناسه ته نگه کانی دایکی و هه لفرینی رۆحی ببینی.

ئو روژانه ی دوایی به تیرامان له یهک حالی ده بوون، شکو دلنیا بوو ئیترکاتی دوا سه فهری یه کجاره کی په یمانه و ده بی هه موو شه وی بالنده کانی خه یالی به دوا ییدا بنیریته وه شارو شه قام و قه لاهو قووبه و مناره کانی هه ولیر، که چی هه رنایدوزنه وه، هه موو شه وی په له هه وره کان رابسپیری، کئ سه فهر ده کا به ره و هه ولیر؟ کئ مه نزلگای په یمان پیده زانی و ئه وکوتره ی خه یالم به ئه مانه ت له گه ل خوی ده با؟. په یمانیش هه ربه تیرامان، له چاوه کانی شکو داهاتووی کوره جوتیاریکی جل شپړیو و شوانیکی رهش و رووتی به رخوره تاوی که نديناهوی به دیده کرد، که په نگه سبه ی روژ به گرانه تا، یا ژه هراوی بوون به قومئ ناوی ناسازی گوماوینک، وهکو دایکی چاوه کانی له یهک بنی و چیتر بالنده کانی رۆحی به سه ر باغه ویرانه کاندانه فریته وه، ئه وچه ند روژه ی خویندن مابوو، که سیان ئه و جورئه ته یان نه ده کرد ده ست بو ئه ولا په رانه بیهن که باسی سبه و ژبانی داهاتووی تیدایه، یا وهک دوو دروژن داهاتووی شادوومانی بویه کتری ته مه نناکه ن، دوايين روژی قوتابخانه سیماکان زهردتربوون له و ئیوارانه ی که پرن له تاسه ی مهرگ، پرن له کسپه ی نامورادی، پرن له ئوقره بو سووتان، دوايين روژی قوتابخانه په یمان کامیراکه ی هینابوو، تا ئه لیبوم و ئه رشیفی خوی پرېکا له خوله میثی مانگ، له گولاله سووره ی سه ربړاو، له بالنده ی بالشکاو، شکوی ده خسته بن بالی و وینه یان ده گرت، تا له هه ولیریش له زوومی کامیراکه وه له چاوه کانی شکو بجیته ژووری و له و بالنده رابمینی که هه ر ده روژ و ناگه ن.

شکو چاوه کانی لیک نه دهنه، ده یویست به بیده نگی هه موو دوواساته کانی په یمان تومارېکا، هه موو ئه و ساتانه تومارېکا که بوئه به د وون ده بن و بو ئه به دیش ده بن به زام و ده میتنه وه.

دوایین چرکه کانی روښتني په کجاره کی په یمان بوو، خه ریکی کړکړدنه وهی که لویه له کانی بوو، له ناخه وهش دووعای ده کرد شکو هیچ نه لئ هیچ، چونکه حه رف و پیته کانی ناخی بؤ نه ده کرانه ووشه، ده یو یست نه وساتانه زوو کوتایی بی و به دیار ماموستا کانه وه مالئاوایی ویرانی نه کا، دوواتر له هه ولیری ژیان و به سهرهات، بالنده کانی رۆحی بنیریته وه به سهر په له هه وره کانی که ند پناوه له زامه کانی شکو پروانن، شکو نه وساتانه ی له لا وهک په که م ساتی بینینی جهسته ی ساردوسپی دایکی بوو، کپ و بیده نگ و گیروده و لال، له پر به نه رمی روی له په یمان کردو گووتی: داده.

نیتړ ووشه ی داده بووه گرکانی گریان و کاره سات، چاوگه ی فرمیسک ته قین و خیرا که پرایه وه ژووره که ی خوی و ده رگا که ی داخست و نه وگریانه ی نه برده وه هه ولیر، دانیشست و چاوه پروانی دووا دلوی فرمیسکی کرد،

کات نه ما، ده نگه ده نگی روښتني ماموستا کان بوو، هه موو خویان کړکړدبؤوه، په یمان زهنده قی له به رده رگای قوتا بخانه چووبوو، دهیزانی شکو مه رگی دوا دیداری ده وئ، له وئ دوا یین وینه ی حه سره تبار ده بیته که سهر و ژیان، په یمان ناچار بوو نه وچهند ساته بکاته پریسکه ی زامترین زام، هه ندیک جار مروث بؤنه به د وینه یه ک لینی ده بیته گولله و هه موو چریه که ک ده یکوژئ، له گه ل هه موو تروکانیک شمشیریک شه قی ده کا، کابووسیک بانگی ده کا بؤ مه رگ و نایکوژئ، په یمان له دواساتی چرکاندنی نه و وینه یه بوو، ده یو یست زوو ده ربازی بیت و سهری به رز نه ده کرده وه، خیرا سواری ئو تومبیله که بوو، ده یو یست زوو له و مه مله که ته ی دهر د روی تیکردوون ده ربازی بیت،

شکوش به هه مان په نجه ی که جه لاتینی په نجه ره ی ژووری دایکی پی کون کردبوو، بؤ بینینی مه رگی دوا یین به هه شتی دایکی، له جامی په نجه ره ی ته نیشست ماموستا په یمانی داو به قورگیکی گیراو گووتی: داده ده پوی ؟.

چاوه بازنه ییه کانی پر بیوون له ئاو، په یمان دابه زی ونووشتایه وه توند کردیه باوه شی و خوی رادهستی گریان و فرمیسک کرده وه، که چی ریزی ئه و فرمیسکانه ئاگری ئه وه موو سالانه ی پی نه ده کوژانه وه، په یمان تیر بونی بی بونی و رهنکی بی رهنکی شکو نه ده بوو، فرمیسکه کانی تیکه لی یه کتر بیوون، تا ماموستا کانی تر هاتنه خواره وه و شکویان له باوه شی په یمان دهره یتا و په یمانیان سواری ئو تومبیله که کرده وه و گریاندا،

شکو تا تۆزو خولای ئو تومبیله که ی لی بزر بوو نه جولاو چاوی نه تروکاند، چاوه کانی پر بیوون له بالنده ی کوچ، له دووره گوری غه ربیان، له ئیوارهی ئه وانه ی له دهرگا ده دن..

په یمانیش بوو به سه راب، شکو په نجه ی یادی به هه لدانه وه ی ئه لبوومی بیره وه ریه کانی راده گتیرا، له هه موو چرکه یه که به دیار وینه یه که وه له مردنی خوی راده ما، په ریک نه بوو، دووان نه بوو، ئه لبوومیک تائه به د لاپه ره کانی ته واو نه ده بوو، جار جار که بانگی مزگه وت وه ئاگای ده هیتایه وه، زوو ده گه راپیه وه ئه و روژانه ی که سافیه ی دایکی به ده ست و چاوی ته ری ده ست نوژنه وه ده یگوت: شکو واوهره له پیس به رمال و سوژده م، نوژنه که م لی تیک مه ده، هیتا شکو له وئ به دیار نوژو نووشتانه وه ی سافیه ی دایکی بوو، ئه مجاره گورانی کوتره کانی بنمچ و ده لاقه ی خانوه که یان دهستی یادیان راده کیتشا، به ره و ئه وده سته میهره بانانه ی دایکی که به یانیا ن گهنمی بو رووده کردن، هیتا لاپه ره یه که خوینی ته واو نه چوړابوو، لاپه ره یه کی تر بیره وه ریه کانی ده هیتا، ئیواران که چه ناگه ی ده خسته سه ر چوکی شه که تی، چراو فانوسه کانی ژووره که چیروکی خوینیا ن بو ده گتیراپیه وه، چیروکی خوان و ماست و پاروهیلکه و چای به رهنګ، چیروکی ئه ستوک و ئاگردانی گهرم، هیتا لامپا که چیروک و هه قایه تی شه وانه ی خوی ته واو نه گتیرابوو، رادیونه که ده یگوت وهره له من بیرسه، هه ناوی من بپشکنه، چند نامه ی

ئومىدىم ھىناۋە، چەند گۆرانىم بۇ گەنم گوتوۋە، بۇ دروینە بۇ گىشە و سەپان، بۇ كاۋ خشت بېرىن، بۇ ساۋار كوتانى پايزان.

شكۆ لەنىۋ لاپەرەكان دەگەرپاۋ دارو دىۋارو پەنجەرەۋ باۋ جۆگەلەۋ پا چ بانگيان دەكرد، ھەموو چىپرۆكى خۇيان ھەبوو، تەنھا شكۆ نەبى ھىچ قسەيەكى نەبوو بىكا، بەدىار ئەۋانەۋە گەلای چاۋەكانى بەردەبوونەۋە،

بەدىار جۆگەلەى ئاۋ دادەما، بەدىار درەختە ھەلچۈەكە، دەلاقەۋ كۆرىت و ەمبارو جۋار، بەدىار ھەمووشتىك دادەنىشت و نەدەجولا، قسەۋقسەرۆك پەيدابوون، گۋايە شكۆ ئەجندە دەستيان لى ۋەشاندىە !، ھەندىك دەيانگوت شەۋى سى شەممان خۇى شووشتىەۋ دەيانگوت:

مارەۋادان ئەخر بەشەر كودەبى ھەندە نەزان بى سىشەممان خۇى بشۋا ؟

يەكى تر دەىگوت: بابە خىندن ئەۋاىە ھەموۋكەسەك لىنى ناكەۋى شكۆ ئىۋاران بەدىار نان خۋاردن، بىرەۋەرەكان بانگيان دەكردەۋەۋ دەچۈونەۋە ئەۋى رۆژى، لەپر دەنگىك ۋەئاگای دەھىتايەۋە سەرخوان و نان، ھەۋال گەىشتە بناگۈنچكەى مزگەۋتىش، ئىۋارەيەك پىۋاۋانى ئاۋابى و مزگەۋت رىگەچارەى چاكبۈنەۋەى شكۆيان خستەبەردەم باۋكى،

يەكىك دەىگوت: لەتەكىەى بابەشىخ، شىتى بەزنجىر بەستراى بەپىنى خۇى چۈيتەۋە مارى، كۆپى فەقى رەحمان داۋدى بەزنجىرى بەستراۋەۋە، بىردىانە مارى بابەشىخى، بابەشىخ يەك دوۋشەپى لەتەپرى سەرى داۋ كۆپە بەخۇھاتەۋەۋ گۆتى ئەۋە لۆ بەۋ زنجىرەى بەسترايمەۋە؟، لەھەىنئەۋە كۆپە ۋالەمارو حارى خۇى چ ەبىبى نەمايە، يەكى تر دەىگوت: قورعان بەھەقت بەساعتىت بەخۆم لەۋى بووم، ژنەكى عازبە ھەردوۋچاۋى كۆرە بىۋو، بەيەك فاتىحەى چاۋى ھەرىناۋ بەراى لى نەما، بەمىردىشيان دا،

يەكى تر دەىگوت: بەخۋاى ئەۋبابەشىخە درۆى دەكاۋ ھىچى راست

نە،

مه‌لای مزگه‌وت: استغفرالله، کوره وسبه کافرده‌بی، زوو بری توبه گووم خوارد.

روژی دواتر، سابیر شکوی کوری به‌پیشه‌خویداو به‌رهو گوندی مالی باب‌ه‌شیخ که‌وتنه‌پئی، خوشکه‌کانی به‌چاوی گریان‌ه‌وه تاقه براکه‌یان به‌پئی کرد، تا له‌گونده‌که‌ش بزره‌بون هیشتا فرمیسک له‌چاوی خوشکان ووشک نه‌ببوو، توزوبای که‌ندیتناوه چه‌ند ئاشنابوو به‌فرمیسکان، زوو زوو ده‌گه‌یشته دلۆپی به‌که‌م و له‌خویان راده‌گیرا، توزو خۆلی که‌ندیتناوه هه‌موو گریان‌ه‌کانی ئه‌ویتیان ده‌ناسیته‌وه، هه‌موو روومه‌ته‌کان، که‌زی و بسک نه‌بوو توزو خۆلی که‌ندیتناوه‌ی نه‌چیشتی،

شکوش هه‌ر بیده‌نگی ده‌یخواردو ده‌یخوارد‌ه‌وه، له‌دونای باوه‌ش و سۆزی دایک ون ببوو، گولیک بوو له‌باغ جیمابوو، ئه‌خر ئه‌جنده چی ده‌کا له‌هه‌ناوی گول ؟!

گونده‌که‌ی باب‌ه‌شیخ ئه‌وه‌نده دوورنه‌بوو، رویشتی‌ش له‌که‌ندیتناوه ناخۆش نیه، به‌رله‌نیوه‌پۆ گه‌یشتن،

ته‌کیه‌ی شیخ دیوه‌خانیکێ درێژو به‌رین، سه‌ری کاریت‌ه‌پێژی پر چه‌سیرو شه‌قره، له‌دیواره‌کان ده‌ف و زه‌رگ وشمشیرو ئایه‌ت هه‌لواسرابوون، باب‌ه‌شیخ ریشیکێ پان و پۆری ماش و برنجی به‌ردابۆوه، سمیل‌یکێ تراشاو، به‌خیره‌هاتنی کردن و سابیریۆ ته‌به‌روک ده‌ستی ماچ کردو وه‌سفی نه‌خۆشیه‌که‌ی شکوی بۆکرد،

باب‌ه‌شیخ توور‌ه‌و برۆیه‌کانی گرژ وه‌ستابوون، له‌نزیکه‌وه ته‌مه‌شایه‌کی چاوه‌کانی شکوی کردو به‌ ده‌نگیکێ توره‌ پئی گوت: ده‌وت بکه‌وه.

ته‌مه‌شایه‌کی قولایی ناوده‌م وقورگی شکوی کردو پاش که‌میک:هیچ نیه انشالله چاک ده‌بیت‌ه‌وه، ئه‌وه له‌که‌ینیوه ئه‌وه‌ایه ؟ سابیر: مانگه‌ک ده‌بی.

بابه شیخ: هیچ نیه ههندهک دهستیان لئ وهشانویه، نهوعه نهجندهک هه نه زور بن زهمیرن، بگه نه ههرشتهکی چه په روکهکی لیده دهن یان میزهکی پینادهکن،

بابه شیخ دهستی خسته سهرشانی سایبرو هه ندۆکهک له شکوی جیا کرده وه به چرپۆکهک پئی گووت: ئه وه دهبی فه لاقه بکری، هه تا نه جندهکان به دهویدا بچیته ده ری، ئه گه نه یکه ی و لئی که ون ببی، نه جنده ته بیعاتی نه وهایه خوی قهیم بکا به توپیش ناچیته ده ری، نه وهندهت باش کردیه زوو هینایتت..

سایبر: بکه له راهی خوا ی بابه شیخ، هه ر ئه و کورهم هه یه له سه ر سی کیزان، ده بی عیلاجهم لئ بکه ی..

بابه شیخ جامه ئاوکی هیناو له بهردهم خوی دایناو دهستی کرد بهدوعا خیندن وبسته پست له سه ری،

بابه شیخ به دهنگیکی گر: شکو ئه وجامه ئاوه ی هه موو بخۆوه، نه وه میقرۆب کوژه، هه ناوت خاوین دهکاته وه، ده بی وه بکه م ئه و نه جندهیه له و مه مله که ته ی جینی نه بیته وه..

شکوی فه ریکه گول له ترسان به یه ک بین جامه ئاوه که ی خوارده وه ئیدی بابه شیخی شاره زا له فه لاقه کردن، دهسته کانی شکوی توند به ستنه وه و سایبر بنه پینه کانی بۆ به رز راگرتن و بابه شیخیش به حه یزه رانان لیده دا، شکو هاواری ده کردو بابه شیخیش ده یگوت ناوه کان بری ؟ ده ی زوو ناوه کان بری ؟

دوو که چه چاو ره شکوله کانی بابه شیخ له و دیو په نجه ره که وه، له که لینی په رده که وه، چاویان پرپیوو له ئاوه که سه ری شکو، له پاکی و بیتگه ردی شکو دلنیا بوون، له گه ل هاواری شکو ناخی نه وانیش ویران ده بوو وهک باغیکی سووتاو وهک خوله میشی گول پریش ده بوون له رق بۆ بابه شیخی باوکیان،

شکوهر له نڼو بیره وهری و خوشه ویستی په یمانداهاواری ده کړدو
بابه شینخیش هر داوای ناوی نه چنده کانی لږ ده کړد ؟!

حه یزه ران به رده وام بوو و شکو به گریان هوه: ناوی کی بریم ؟
بابه شینخ: نه وهی له سهر زمانته ؟

شکو به گریان و فرمیسک و لیکاو هوه: په یمان په یمان.
بابه شینخ دهستی له حه یزه ران هه لگرت و سهری برده بن گوچکهی
شکو و هاواری کړد: په یمان وهره دهری دنا به که لامی خوی ده تسووتینم
و زیرهت ده به مه عاسمانی..

بابه شینخ به توندی قه له م وکاغه زیکی هیناو به ده ست و خه ته
ناخوشه که ی نووسی (په یمان) و به چه رخه فقیله که ی کاغه زه که ی سووتاند و
گوتی: نه وها ناگرت تیره رده هم هه ی کافری مه لعون، وهکی نه توو دوژمنی
بوسرمانان بی..

سایبریش له سهر نه ژتوکانی بڼه پښه بچو وکه کانی شکوی خستبوه نڼو
دهستی و له لایه ک پرپیوو له قولی گریان، له لایه کیش دلخوش بوو
به سهرکه وتنی بابه شینخ به سهر نه چنده کانی هه ناوی شکو !،

بابه شینخ شکوی له پستی سایبر هه رداو رهوانی کړدنه وه،
بڼه پییه کانی شکو شین و مؤر و خوینیان تیزابوو، له ماله وه له سهر
جنگاکهی راکشا، رژی دواتر سایبر قسه ی بو پیاوانی مزگه وت ده کړدو
باسی که رامت و شهامت و لیزانینی بابه شینخی بو ده کړدن، سایبر
مه پیکي قه له وی کوشته وه، نه ک بو نه وهی شکو بیخوات و هیزو توانای
بیته وه بهر ! به لکو کردیه خیره سده ده قه به سهر گوندی به خشینه وه، به بونه ی
ده ربازبوونی شکو له دهستی نه چندان !.

شکو له بهر هه لاوسان و ژانی بڼه پییه کانی ژوقره ی نه مابوو !، نه وچاره
پیاوانی مزگه وت هه موو بیوونه ته بیب و دکتور، قسه یان له سهر داو و
ده رمانی شکو بوو !، شکوش به قونه خشکه و نووزه نووز هیدی هیدی به ره و

چاکبوونه وه دهچوو، بابه شیخ دهرسیکی وه های پیدابوو، نه دهویرا چرکه یهک دابمینی و لاپهړه ی بیره وه ریهک هه لداته وه، مه گه ر شهوانه درهنگ، له بنمیچ و تاریکی ژووره که دا به نهی و زور نهی، سافیه ی دایک یانیش په یمان له یادیکدا سرده ربینی.

شکو به یه کجاری به پتیه هه لاقه کراوه کانی چاک بوونه وه، به لام بابه شیخ بووه به شیک له نازاره کوشنده کان و زام، بووه به شیک له و زولم و سته مه ی که هه رزوو یه خو به روکی ته مه نی شکویان گرتبوو.

سابیر بیست و پینج مهړی کړی و شکوی لی کردن به شوان، ئیدی پینج مهړی ئه و جیران و سی ی ئه ولاشی به کوته ده بردن له گه ل خوی، ده موکات به دیار له وه پراندنی مه رومالاته کانی بوو، شوین بناری قه ره چوو، بناری خه م و وه سه رها ت، بناری پر له کاره سات، هیشتا که ترسی نه شکابوو، نه دهویرا کوتری خه مه کانی هه لفریتیه وه به ره و باغی بیره وه ریه کان، نه دهویرا ئه وکتیبه بکاته وه که پرېوون له ئه لف و بیی په یمان، نه دهویرا به نیگایه کی سه ربینی یادیش، سه ریک بداته وه له ژووره که ی ماموستا په یمان و به دیار ئه و عه سه ره وه دابنیشی و سه یری خوی بکاته وه کاتی په یمان له نیو ته شته که دا سه ری ده شووشت و جله نوییه کانی له به رده کردن، نه دهویرا ده رگای ئه و بتخانه یه بکاته وه، نه دهویرا له په نجه ره ی یاد پروانی، چ شه ریک بوو شکو له گه ل خویدا ده یکرد!، هه زی ده کرد ژه هر بخواته وه و له ترسی زام نه دهویرا، هه زی ده کرد غه م سه ری بخوا و له ترسی غه م نه دهویرا، مه تاره یه ک ئاو به نیو قه دیه وه بوو که هه رگیز تینویتی نه ده شکاندن، گزچانیک به ده سته وه که هه رگیز نه ده بوونه هاوړی پییه کانی، شه روا لیکي شرو جوتی پیلایو چوپلیس هه موو سه روسامانی بوون، هاوینی گه رم سه ری که پوو و روومه ته کانی قه ره شتی کردبون، پشته ده سته کانی شه ق شه ق و قلیشاو، لیه کانیسی له بهر ته ریفه یی و ماندویتی شه قاری بچو وکیان گرتبوو، ناو شه قاره کانیسی خوینی ره قیان تیدابوو، بن نیو که کانی ره ش ببوون له گه ل

روژگاری رهش، شهروالێکی بۆری تۆزای دێرکه زهردهی گرتبوو، جارجار لهگيرفانهکانی پهلهکه نانێکی دهردهیناو دهيجوین، کراسینکی کۆن کهرهنگی جارانی خۆی لهبیرچووبوو، سهردهستهکانی دپاو و پشتملهکانی چرکاوی، سهرو پرچه رهشهکانی درێژبیوون و زوزو دهکهوتنهوه پيش چاوی و بهدهستیک لای دهبردنهوه، سێزده سالی تهواو کردبوون و پێی دهنايه چواردهوه، دهههه ئیوارهیهک کهخۆر خهريکی چاو داخستنی بوو، هیدی هیدی مهپهکانی لهپیشیهوه دهچوونهوه، لهدوورهوه سێ کهس بهرهو پیری دههاتن، هیدی هیدی نزیکتر دهبوون بهلام ههه روون نهبوو کێن!، شکو پرچه درێژهکهی لهسهه چاوی لادهبردن و تێی دهپوانین، پهیمانی ناسی و گۆچانهکهی فریداو خیرا وهک (با) خۆی کرد بهباوهشی و کانی چاوهکانی تهقین و فرمیسک بهسهه روومهته قلیشاوهکانی ریزیان بهستا، پهیمانی هینایه کولهکول، دهمیگ بوو هیشتا نۆرهی قسه نههاتبوو، شکو دهیویست قسهبکا بهلام زامهکانی ئهوهنده قول بوون زمان نهدههاتنه گۆ، پهیمان عهوجهی پرسیارکردنی نهبوو، سهرو سیماو بهرگ و پێلاوی شکو ههمووی وهلام بوون،

دوای ئهوهی فرمیسک سهرانهوه،

پهیمان بهگریاناویهوه: شکو دیاره بوویه شوان؟

شکو: بابم ئهه مهپانهی کپری و گۆتی دهبی بچیه بهریان.

پهیمان: پێی دلخۆشی؟ ئاسوودهی؟

شکو بهدهستیک فرمیسکهکانی سهه روومهته قلیشاوهکانی سپینهوهو

بهگریانهوه: ناوهلا، کهلهکم پێی خۆشه بمرم، بهخۆشم نازانم لۆچ دهژیم!

ناوێرم فکریش بکههوه دهڕین شیتو دههههه ماری بابهشیخی و فهلاقهه

دهکهن،

شکو باسی بهسهههاتی فهلاقهی بابهشیخی بۆ پهیمان گێڕایهوه،

پهيمان هه ناسه يه کي پر هه نسکي هه لکيشاو: ده ته وي خویندن
ته واوبکي؟ چه زده کي له هه وليز له لای من بي تاخویندن ته واو ده کي و
دواتر بگهړيته وه ئيره؟.

شکو: ئا، زورم چه زلييه بيمه ماموستا ته وچه بيمه وه ئيره.
پهيمان: زورباشه توو زيره کي و دلنيام سه رکه وتوو ده بيت، لای که س
باسی مه که و من چند روژيکم ليره ماوه، ماوه ی خوّم ته واو کرده و
به يه کجاری ده گهړيتمه وه هه وليز، هه موو شتيکت بۆ ريک ده خم و دهړوين،
به لام رهنګه باوکت بزاني ريگه ت پي نه داو قه بول نه کا، هه فته ی داهاتوو
وه ره لام..

شکو هه موو ساتيک و چرکه يه کي ده ژماردن، روژ لای بيوو به مانګ،
ګه له ک دلخوش و په روش بوو به وهه والو پرېبوو له ئوميد، وهک دره ختيکي
تينوو جوگه له ی ئاوی بۆ راکيشرابي، دواي سي روژ ئيواره يه ک خوړيش
خه ريکي پينچانه وه ی خو ی بوو ديواره سواغ دراوه کاني ئاوايی زهره
کرده بوون، سوفی و نويژ خوينه کاني مزگه وت خه ريکي ده ستنويژ بوون،
قازو مريشک و عه له شيش به ره و کوريت و سه رکاريته کانيان ده چوون،
شوان گهړابونه وه چه سار، شکو به پاريزه وه خو ی گه يانده ژووری
ماموستا پهيمان و به دواي هه والی هه توان و سه فه ري به کجاره کي و خه ون
و ئوميد ده کاني ده گهړا..

پهيمان پيی گووت روژي پينچ شه م کاتي نيوهړو، ناسنامه که ت
له بيرمه که و له سه رجاده ی گشتي خوت پاريزکه تا ئيمه ش ديین و له وي
ئوتومبيلي ماموستايان به ويډا تيده پهړي..

شکو پرېوو له شادي و بزوه زهرده، چاوه پروانی چه قی ئه و
نيوهړويه بوو، وهک چون قافله به خوشيه وه ده گه نه نزيک ئاوه دانی،
ئو روژه به هه نجه تي ژانه زګ، پيش نيوهړو مه پکاني هينا يه وه و
به خشکوکه به ره و جاده گشتيه که خوشی، پيشترئ وهنده له گه ل ماموستا

پەيمان چووبووه سەرجادەكە، دەيزانى لەچ بستىك رادەوہستەن، پاش
 كەمىك پەيمان و سى مامۇستاكەى تىرىش ھاتەن و چەند ساتىكى تىرىش
 ئوتومبىلى مامۇستايان ھاتەن و ھەمووان سەركەوتەن، شىكۆ بۆ دواجار
 لەپەنجەرەكەوہ پەرچەمى پىش چاوەكانى لادەداو دەپروانىە گوندو قوببەى
 مزگەوت و قەبرستان و ھەيوانەكەى خۆيان، سەيرى سەروچاوەى زولالى
 كانى بىزۆكەى دەكرد، كەبەجۆگەلەوہ شۆرپەبۆوہ باخچەكەى سافىەى
 داىكى، دەپروانىە ھەوش و ھەسارەكەيان كەسافىە گورچ و گۆل تىيدا
 دەھات و دەچوو، چاوى نەدەتروكاند، وەك چۆن بولبول دەنووك بەباغەوہ
 دەگرى، شىكۆى نووشتاوەى غەم و وەسەرھات، ھىشتا زوو بوو
 بۆسەفەرى راگوزەرى دوور ولات،

ھىشتا زوو بوو بۆ لەت بوون و بۆ شەق بوون و دابران، ھىشتا
 ھىسكى ناسك بوو بۆگلان و ترازان و ھەندەران.

ئىتر ئاوايى لى وون بوو، خەمى چاوەروانى خوشكەكانى خورپەى
 لەھەناوى ھىنا، پرسىارىك ھاتە گۆى و پىنى گووت: ھى يىيىي شىكۆ،
 نازانى خوشكەكانت ئىستا چاوەرپىتن ؟، ئەگەر نەگەرپىتەوہ ئەوان رەنگە
 لەتوو زياتر كەسيان نەبى، نازانى توو تاكە رووناكى داھاتووى ئەوانى ؟.
 شىكۆش لەناخەوہ: كەبوومە مامۇستا دەچمەوہ، داكىشم ھەردەيگۆ
 دەبى ببىە مامۇستا، لەگوندى چ بكم ؟.

پەيمان وەھا شىكۆى خستبووہ بن بالى، وەك ئەوہى لەھەناوى خۆى
 بووبى، گەيشتنەوہ ھەولتەر، ئەوشارەى كە شىكۆ تەنھا لەپەيمانى بىستبوو،
 لەدەيدو چاوەجوانەكانى شىكۆ ھەمووشتىك تازەبوو، شەقام، شۆستە،
 خانووى بەرزو جوان و دەرگای رەنگىن و نەخشىراو، لەھەندىك مال
 دارتوويىك لەسەر دىوار كەزى و بسكى ھەلكىشاوو، گەلاى زەردى
 پايزانەيان لى رژابوونە دىوى دەرەوہ، لەدەرگای ھەوشەى مالى پەيمان
 چوونە ژوورى، بەبەرورد لەھەوش و ھەسارى مالى شىكۆ، ھەوشىكى

بچووک بوو! هه موو شتيک بؤ شکو يه که مجار بوو!، ده رگای ژووره کان، په نجه ره به نه خشه کان، ژووری نان خواردن و به فرگرو ته له فزیون، نه خر له وچ ته نه رادیونیکی هه یه ونیه هه بوو، دیار بوو ماموستا په یمان پښتر له مال هه باسی شکوی کرد بوو، هه ربویه هه موویان لینی کوبوونه وه و ماچیان ده کردو پپی خوشحال بیوون، شکو سهیری هه مووانی ده کرد، خوشه ویستی نه وان خه مه کانی شکوی ره واندبوونه وه، له پر بانگی (الله اکبر) ی مزگه وت، رایچه کاندو په لکیشی که ندیتاوه ی کرده وه، نه و روظانه ی باسکی سافیه ی دایکی ئاوی ده ستونیژی پیدا ده هاتنه خواری و به ره و په شته مار هه کی ده چوو، دلۆپیک فرمیسک وه ک ئاوی ده ستونیژه که ی دایکی، ویستی روومه تی بشواته وه، به لام له ترسی نه وان هه ی ده وروبهری، خوی ده رباز کرد له و بوومه له رزه یه.

هه مووان ده وریان له شکو دابوو و پتیان ده گووت ئیدی تاخویندن ته و او ده کا کوپی خۆمانه.

نه وان خیزانیکي ئارام و ئاسووده ی هه ولیتری بوون، باوکیان نه مابوو، دایک و سڼ خوشک و برایه ک پتکه وه ده ژیان، دایکیان له هه مووان زیاتر به شکوه دلخوش ببوو، په یمان له دوو خوشکه که ی تری گه وره تر بوو، براکه شیان فه رمانه ربوو، هه ر زوو ژووریکیان بؤ شکو ریک خست،

هه ر زوو شیوه ی شکو به ته و او ی گۆرا!، نه نه و شکویه ی جاران!، پرچینکی دریژ ده هاته وه نیوچاوی، نیتوکه کانی پر قریژ، روومه ت قهره شتی و پشته ده ست قلیشاو، خوری گه رمی هاوینی که ندیتاوه نه ک هه ر روومه ت و دهسته کانی! گوئییه کان و پشته ملیشی ره ش کردبوون!، شکو به ته و او ی گۆرا، شه روا له کونه کانی فریدرانه ته نه که ی زبل و به رگی خویندن و مال هه وه ده ره وه ی بؤ کړا، کتیبی تازه ی وه رگرت و گه راپه وه خویندن، قلیشانی ده ست و په نجه و روومه ته کانی هیدی هیدی ئاسه واری نه ما، گه نه رهنگی گه راپه وه، له گه ل کتیبه کان و خویندن ببوو ده دۆست، نه وانیش

دەرسیان پښ دەرگوت و تەواو ناشنایی یه کتر بیوون، روژانی ههینی هه موو له ماله وه ده بوون، له دهووری شکو کۆده بوونه وه و خواسی ژیان دهستی پښ ده کرد، شکوش ناخوشتترین روژه کانی ههینی بوو، ره وه بالنده کان ده هاتنه وه و نامه یه کیان له گه له خوینا ده هینا، وینه یه کی تهلبوومی ئه وینی تیدابوو کاتی له گه له خوشکه کانی سهردانی سافیهی دایکیان ده کرد له گورستان، شکوی له خویناوی یاد وهرده دا، ژه هری مهرگ به ده ماری ناسکیدا ده سورانه وه، ئه وان قسه یان بو ده کردو ئه ویش له ناخه وه له دونیای مهرگ و ژیندا کوله کولی بوو، نه یده هیشته که سیان درک به و په نجه ره یه بکه ن که بای مهرگی له ده هات، نه یده هیشته که سیان بزانن ئه و له گه له بانگی مزگهوت سه دجار ده مرئ و ده ژیتته وه، به بزه وخه نده یه که هه مووانی ده خه له تاندو گری مهرگی ده شارده وه له گه له خه نده کانی ئه وان ده که شایه وه، هه میشه بالنده کانی دوینئ و رابردوو له په نجه ره یان ده داو مهرگه چیرۆکیان بو ده هینا، پۆلنک ده هاتن و پۆلنکی تری به دواوه بوون، هه ریه که و یادیکیان پښ بوو، هه ریه که و باسیکیان پښ بوو، شکو ده یو یست په نجه ره یان له نه کاته وه، گوئ له دوینئ نه گری و له گه له ئه مرۆی بژی.

ئیدی ململانی دهستی پښ کرد، ئه و پیاده و رابردووش سوار، ئه و کاره کۆرپه یه کی کینوی و یاده وهریش گه له گورگینکی ده م هار

ئه و سه رینکی هه زار کون و که له بهر، پر له بالنده ی موسافر، هه موو روژ خیرا ده که پینه وه که ندیئاوه، بو هینانه وه ی چیرۆکی مهرگ و بیره وه ری،

کاتی شه وان، شه وانی بیداری و سووتان، ده رگای ژووره که ی داده خست، تا تیز بگاته قولایی خه راباتی خه م، تا ئه و باغانه ی درک یه خه ی گولیان گرتوو وه تارایی ژه هریان له سه رناوه، شه وان ئه وه نده له گه له بالنده کان ده که راپه وه که ندیئاوه، جه سته ی ئه وه نده هیمن ده بوو! رووناکی

ژووره کهش نهیده بینی! زهوی درکی به قورسایی نه ده کرد! هه موو شه وان کاروان سهرای که ندیناوه، پارچه شکاوه کانی رۆحی شکۆیان ده برده وه،
 ده رگای حه وشه یان له سهر پشت بوو!، ئه خر خه رمان و شیلان و چنار هه موو شه وی له چاوه روانی شکۆدا ده رگا شره که یان دانه ده خست، نه بادا شه ویک له دهم که لبه ی گورگ قوتار بووبی و بگه پیتته وه، ئه وه نده به هه ست وه ده نوستن، نه بادا له په نجه ره که بداو بلێ ده رگم لی بکه نه وه من نه مردووم،

شه وان هه شکۆ که سهری ده کرده سهر بالیفه که، پریسکه ی پرسیار ده بوونه وه و پرسیار پرسیار پرسیار،

که ی ده گه پیتته وه سهر گۆره که ی سافیه ی دایک و له به رده میا ده نوشتیه وه؟ باسی ئه و سه فه ره ی بۆ ده که ی و پتی ده لینی په شیمانم؟، پتی ده لینی مه رگی تو هه یچ شوینیکی ئارامی بۆ نه هه یشتبوومه وه، که ی له ده رگا شره که ی باوکت ده ده یت و خیرا دهستی ماچ ده که ی و پتی ده لینی بمبووره که چاوه پوانیت کردووم،

خه یال هه یشتا هه نگاوی ده ناو نیوه رۆیه ک ده گه پرایه وه سهر خوانی ژووره کاریه داره که، هه یشتا قاپه فافۆن و مراکه به نه خشه که ی خۆی ده ناسینه وه،

ئیواره زستانه ی گونده که یان، جوتیاران له لاپه ریک ده ست له به ر پشدین، خۆیان ده دایه خۆری دهم که لی ئاوابوو، باسی گاسن و باران و هات و نه هاتیان ده کرد، باسی داس و به یارو ته به ره ی پاریان بوو،

بوئی بنارو تاشه به ردو ته پۆلکه کانی قه ره چووخ له ده ماری ناسکیدا ده سوپانه وه، سه رجۆخینان داوای رۆینی پییه کانیانی ده کرد، هیدی هیدی یادو بیره وه ری ریگه ی خویندنی لی ده گرتن و ئاگای له مامۆستاو سه رته خته ره شه ی پۆل نه ده ما، هه ولیزی جوان و شه قام و شۆسته و خانووه به رزه کان، نه وی نه وی بوون له ئاست خه مه کانی، غه ربیی کۆلانه

قوراپويه کانی زستانی ئه وئى دهکرد، دلۆپه بارانه کانی ههولير بۆنى که نديناوهدى لى نه دههات و نه هه وره کانش وهک هه وري ئه وئى سهريان به قه ره چووخ دهکرد، هيدى هيدى غه ريبى هۆشى لى دهبردن، که به هار فهرشى سه وزي له راستايى که نديناوهد راده خست و گوله عاجيله و نيسانيشى پيروه دهکردن، کيزوکار کۆمه ل کۆمه ل ده چوونه که نگر و کاردى و ده سکه چنه ي تورکان، ئيوارانيش به شه که تى ده گه رانه وه و شيمه عۆپه ش ته رازووى دانابوو لى ده کړين و سبه ينى گه ردى به يانيان له گه ر مه نجه ره ماسته سه ربه قه سه ره کان به جيبه دريژه که ي ده بيرده بن قه راتى هه وليرى ده يفرۆشت و خيتر ده گه راپوه، کيزوکار پاره يان ده گرت و سه رپۆش و کراس و هورده واره يان له ديوه ره ي پى ده کړى،

هيشتا غه ريبى شکوى ده هارى و ده بيرده وه شه وانه ي هاوين و چاوشلکانى و خوشاردنه وه، نه ديده زانى رۆژنيک به يه کجارى خوى ده شاريت ه وه ناگه رپته وه، غه ريبى شه وانى پر ئه ستيره و تريفه ي سبه ينانى جه زن، که دايكى ده نووشتايه وه يه که يه که ماچى ده کردن، ئه و ماچانه مولوله ي ده ماره کانى فرميسكى لى به گوپى وه رده کردن، غه ريبى کوکوختيه کانى سه ر ديواره قور ه کانى پاش عه سر که به خویندن خه م و چيرۆكى پر حه سره تى گونده چه په که که ي ده چراند، غه ريبى ئه و پاساريه شه يدايانه ي که ده رزانه نيو حه وشه که يان، ده يويست بانگيان بکاو پتيان بلى ئيه هاوگوندى منن خوشم ده وين، غه ريبى چيا سه رکه شه که ي که گونده که يان پالى پيدابوو، که دل به ندى و سه رفرازى بوو، غه ريبى ئه و مريشک و جوچکه و بارکانه ي که به دواى سافيه ي دايکيدا ده چوون بۆ گه نم، شکو له گه ل غه ريبى به نيو دۆزه خى شاگر له رۆح به ردانيدا تيده په رين، غه ريبى ئه و دهنگه ميه ره بانه ي که پاش عه سران ده چوه ده رى پتى ده گوت: کوپم ئاگات له خۆبى له بيرى عه ليۆكى نيزيک نه بيه وه، قه ناتى نيه، نازانم لۆ شووره کى لۆناکه ن!

غەربىي ئەو سوونەتكەرەنەي دەھاتن و مندالى گونديان سوونەت دەکردو پاشان دايك و باوكيان چوكلېت و لوقميان دەبەخشيەو، غەربىي كۆلارەي پەرەگاۋ ئاسمانى مندالان، غەربىي رستەو تەنافى جل و بەرگى حەوشە، غەربىي دوكانە قورپىنەكەي قورنەي مام شەوگەتى و جاغ كۆر، غەربىي ئەو مشكانەي تىيدا جريت و فريتانيان دەکردو مام شەوگەتيان تورپەترکردبوو و مندالېش زياتر دەپرىقەنەو، غەربىي گەردەلول كەدەھات و ھەموو چاۋى خۇيان دەگرت و دەيانگوت چاوتان بگرن نەوگ ئەجندە دەكەوتە چاوتان، غەربىي دار غەربىي بەرد، غەربىي كەرو دۇراب و گوريس كەئاويان پىن لەقەنات و بىرى دەردەينا، غەربىي جوار غەربىي كاۋ كادين و كوزرو كوندەران، غەربىي ناندينە رەش و دوگەلاۋيەكەو ئاگردان، غەربىي ئەستوۋكە بەشەكر، غەربىي برېشكە غەربىي ماست.

غەربىي وەھا وىرانى دەکردو چۆكى پىدادەدا، لەچاۋەكانيدا دەرژانەو، ئاگاي لەدەرسەكان و مامۆستاي نەمابوو، وەك بەردىك لەبەرامبەر تەختەرەشە، حەسرەت و بىرەوۋەرى ھەرچارەو بەرەو رۇژىكى كەندىناۋەي دەبردەو، غەربىي ھەموو شتىكى لى سەندىۋە، زوو زووش مامۆستاكەي وەئاگاي دەھىتايەو پىي دەگوت: كورم وريايى دەرسەكە بە، گى لەمن بگرە، لۆ ئەۋەندە زەينت دەروا؟.

شكۆ بىدەنگ دەبوو، زمانى گىرۋدەۋلال، حەسرەت و مەينەت بارى سەرى گىژ كىرەبوون، كەدەگەرپايەۋەش بەخەندە درۆينەكانى نەيدەھىشت پەيمان و ئەۋانى تر درك بەمەرگى رۇژانەي بگەن، ھەندىك جارىش چاۋەكانى ئەو نەيتىيەيان پىن نەدەشاردرايەو.

سال بەنيۋە ھات، شكۆ لەدەرسەكانى دەرنەچوو، غەربىي كۆت و دىلى كىرەبوون، بەلام شەرمەزارىك ھەموو جەستەي داپۇشى، نەيدەويست پەيمان و مالەۋەيان بزەنن، نەبادا پرسىياري لى بگەن و نەيتى غوربەتى ئاشكرابىت، شكۆ ھەستى بەشەرمەزارى دەکرد، لەپاي ئەو ھەموو

ماندوبوونه دهرنه چوو و سهرکه وتوو نه بوو! پټويستی به برياريک بوو! هه برياريک بي! گرنگ ئه وان نه زانن له خويندن شکستی هيناوه، ئه وان نه زانن رابردوو سهری خواردوو.

زهنگ ليدراو هموو گهړانه وه پوله کانيان، شکوش به ههنگاهه شله کاني، ماموستا هاته ژووره وه پټي گوتن دايک و باوکتان ناگاداربکه نه وه به ياني سهعات (ده) بيته ئيره، کوبوونه وه يان له گهل دهکه يان و باسي تواناو ئاستي هوشيارى ئيوه يان پټي دهلټين. ئه وه وه واله بو شکو گولله يه کي کت و پرېوو، هموو برينه کاني به يه کجاري هه لوه شانده وه، ئاره قه يه ک نيوچه واني تهرکردن، دلنيا بوو ئيتتر شاردنه وه ي ئازاره کان کوتايي هات و سبه ي بوومه له رزه ي وه سه رهات هه لده قولن.

دهنگيک له ناخيا پټي گوت: بگهړيوه، خيزا بگهړيوه لاي خوشک باوکت و گونده که تان.

ئه خر بريم له کي بووم؟ له گه کي رويشتم؟ ماموستا په يمان ئه وه ننده لوم باش بوو، بريم ماموستا په يمان ئه مني برد؟ نانا، ناچمه وه، بچمه وه هه ر بابم ده مکوژي، ديسان ده مباته وه کن بابه شيخي و بني پټم ده تورينته وه، به خواي ناچمه وه.

زهنگي کوتايي ده رسه کان و ماله وه ليدرا، شکو کتيبه کاني له نيو کورسيه که يدا به جيهيتشت و بو دووايين جار تينووس و ده ست نووسه کاني داخسته نه وه، بن ئه وه ي خواحافيزي له هاوپوله که ي ته نيشتيشي بکا، دوايين ئاوړي دايه وه به هاريکي تری به جيهيتشت، وهک هموو ئه وانه ي جتي هيشتبوون.

سه ر شوسته يه ک ههنگاهه شله کاني ده ژماردن، نه يده زاني به و ئيواره يه بوکويي ده بن.

پرسیاري له خوي ده کردو ده يگوت: کو بچمه وه ماري ماموستا په يمانی ؟ چ بريم؟ جلک و بهرگ و روژانه و مانديبوون، هيچيشم به هيچ نه کرد، قهت

نابی بمییننهوه، ئه‌دی چ ده‌که‌ی ؟ شه‌وئ له‌کئ ده‌بی ؟ ئه‌لعان ده‌مه‌شکه
عالم ده‌چنه‌وه ماری خۆیان، به‌ته‌نئ ده‌میینمه‌وه، هه‌ی عه‌مرت نه‌میینئ
ئه‌توو به‌ته‌نئ له‌چیاو گه‌ریان مه‌رت نه‌ده‌له‌وه‌راند؟ چ ترسیشت نه‌بوو.

پشتی دایه دیواریکی روو له‌خۆر، گۆره‌پانیکێ بچووکی له‌به‌رده‌م بوو،
نزیکه بازارو ده‌نگه‌ده‌نگ، جارجار هه‌سپی خه‌یال ده‌بیرده‌وه که‌ندیناوه‌و
هاواری ده‌ستگێرێکی کاسبکار ده‌یه‌ینایه‌وه پیره هه‌ولێر، که‌رمایی تیشکی
خۆریش ده‌م ده‌م ده‌بۆرژاند،

به‌ره‌و هتواریه‌یه‌کی ساردوسری بی هیوا، هه‌ندۆکه‌ک له‌ودیوی
گۆره‌پانه گچکه‌که، چایه‌خانه‌یه‌ک جمه‌ی ده‌هات، که‌پرێکی هه‌سیروداری
له‌پیش بوو، سۆبه‌ داریه‌کی ماقولی لئ هه‌لکرا‌بوو، بۆریه‌کی درێژ
تی‌هه‌لکیشرا‌بوو و دووکه‌لی لئ ده‌هاتنه‌ده‌ر، ئه‌ولاو ئه‌ملای سۆبه‌که‌ش
کۆمه‌ریان لئ کرد‌بوو، هه‌موو جل شپێو و سیما ماندوو دیار‌بوون، خۆیان
له‌به‌ر که‌رم ده‌کرده‌وه، هه‌ندیک ده‌لینگێ شه‌روالیان دپا‌بوو هه‌ندیک
سه‌رده‌ستیان، کزکز دانیشتبوون به‌ده‌وری، ئه‌وئ مه‌یدانی کریکاران بوو،
دیار‌بوو ئیشیان ده‌سته‌که‌وت‌بوو، بی چاره‌یی هیدی هیدی شکوی لئ نزیک
کردنه‌وه، ئه‌وان دووکه‌لی سۆبه‌که‌و هه‌ژاریان پتوه‌دیار‌بوو، به‌لام بی
خه‌نده‌و ئاسووده‌بیش نه‌بوون، تا ده‌هات رۆژ ئاواده‌بوو و یه‌که‌یه‌که
ده‌پۆشتن، دوا‌بین پارچه‌ داری نئو سۆبه‌که‌ش قرچه‌قرچی بوو، هینواش
هینواش خاوه‌نی چایخانه‌که‌ش که‌ره‌سته‌کانی ده‌برده‌وه ژۆرئ، ئه‌وه‌ی
که‌مابۆوه کوپپه‌یه‌کی ئاو و که‌چه‌ میزیک و کورسیه‌کی درێژ نیمده‌ره‌یه‌کی
له‌سه‌ر بزمار رێژکرا‌بوو، پیاوه‌ چایچه‌یه‌که‌ غرپه‌ی له‌ ده‌پابه‌که‌ی هیناو له‌بن
پیتی خۆی ناو کلێلیداو سووک سووک رۆیشت، شکو خۆی که‌یانده
سۆبه‌که‌و دیار‌بوو هینشتا که‌رمیه‌کی باشی تیداما‌بوو، له‌بن که‌چه‌ میزه‌که‌ش
پارچه‌ کۆکه‌ هه‌بوو، شکو شواناتی کرد‌بوو، یه‌ک دوو کۆکه‌ی هیناو
ئاگره‌که‌ی خۆشتر کرد‌وه‌و خۆی پئ که‌رم کرد‌وه‌و له‌سه‌ر کورسیه‌

دریژه‌کەش لێی راکشا، خەیاڵیش لەدەرڤەت دەگەرێ و شەگەراو شکۆی کەمۆ کردبوو، پرسیار هێلاکی دەکردن!، ئەگەر بگەرێتەوێ گوندەکەیان چی بێی؟ وەلامی ئەو شەش مانگە بێ سەروشینییە چۆن بداتەوێ؟

جاده‌کەش هێدی هێدی چۆلتر دەبوو و دەنگی قەرەبالغی تەواو کەم ببوو، دنیا تەواو تاریک ببوو، چوارپێنج قوتکە سەموون و رۆخە نان لەسەر میزەکەبوون، سەرمانەپێشتبوو هیچی تخون بکەوێ، یەک یەکی رادەکێشان و دەجۆین و قووتی دەدان، شەو راشکاو کەم کەمە پارچە داری لەسۆبەکە دەکردو بەلام هێشتا سەرما کورژەیی پێ دەکرد، دنیا کش و مات ببوو، خەو دەستی رادەکێشایەوێ دنیایی بێ ئاگایی، درەنگی شەو لەگەڵ بۆرە بۆری پیاویک خەبەری بۆو، لەبەرامبەر چایخانەکەو لە ناوەرەستی گۆرەپانەکە هاواری دەکردو دەیکووت: بەوێلاهی بەوێلاهی بەوێلاهی دەبی بەمیزەکەم بنووسم (مایکل)، مادام سێقەت پێم نیو بەقەرەم نادەیی هیچ عیلاجت نیو، دەبی بەو میزەیی بنووسم مایکل، سەگبایی ئاوا چارێکە ئارەقێکی لەمن چاوه..

کەسێک تارمایی دیاربوو، بەولاتر تێپەری، دیاربوو رووی لەویش کردو پێی گووت: برا بێ زەحمەت وەرە دەمەوێ بەمیزەکەم بنووسم مایکل، نیوهم نووسیوهو میزم پێ نەماوه، توخوا وەرە بۆمی تەواوکە، کابرایی ئەو بەریش لەو سەرخۆشتر بوو و گووتی: بەخوای دەهاتم بەس ئەمن خێندەواریم نیو..

شکۆ هەولیدا خۆی نەجولێنی و سەرخۆشەکە نەپییینی، بەلام دیاربوو سەرخۆشەکە شارەزایی چایخانەکەبوو و چاودایە سۆبەکە و رێک لەتەنیششت شکۆی دانیششت، دنیا ئەوەندە تاریک بوو و شکۆش هەستی لەخۆی بری، هەندەیی نەبرد سەرخۆشەکە شکۆی بیینی و چاوی لێ تیز کردەوهو پێی گووت: ئەتوو نەبووی قاپە شیلەمەکەت لەپێشم برد؟

شکۆ: شیلمی چ، ئەمن لەکێ ئەتووم دیتە؟

سەرخۆشه‌که: ده‌وه‌ره باپیکه‌وه بنوین، خه‌وت نایه ؟

شکو به‌ترسه‌وه سوپایه‌وه پشت که‌چه میزه‌که، سەرخۆشه‌که‌ش ته‌واو نیه‌تی خراپ بوو و لیتی ده‌هاته پیتش، شکو چاره‌ی نه‌ماو پالیتی توندی پینوه‌ناو به‌سه‌ر سو‌به‌که‌یدا به‌رداوه، بو‌پیه‌که‌ی سه‌ره‌وه له‌سه‌رپا هاته‌خواری و سو‌به ده‌م نخون بوویه‌وه و میز وهرگه‌پا و کورسیه‌که که‌وته سه‌رپشت، سه‌رخۆش و سو‌به و بو‌پی و کورسی و میز تیک گیر بوون، سه‌رخۆش ده‌ینه‌پاندو هاواری بوو و ده‌یگوت: مایکل و بو‌پی و سو‌به و کورسی گه‌وا‌دن، شکوی چوست و چالاک لوی ده‌رپه‌پی و ئه‌وناوه‌یه‌ی به‌جیه‌پشت و سوپایه‌وه جاده‌یه‌کی تر که‌هه‌موو ریزه دووکان بوون، ده‌یویست هیتشتا زیاتر دوورکه‌ویتته‌وه و دلنیا‌یی، ده‌رگایه‌کی گه‌وره‌ی دووده‌ری له‌په‌رژین و سه‌رده‌ره‌ی روناکاییه‌کی لێ ده‌هاته‌ده‌ری، ده‌رگا‌که که‌میکیش قوول بوو، دووسی قاندرمه شو‌رببووه و ببووه په‌نا، شکو پشتی پی داو خۆی لێ مات کرد، ده‌رگا‌که‌ش به‌و زستانه گه‌رمایی هه‌بوو، دیاربوو به‌وشه‌وه دره‌نگه ده‌نگه‌ده‌نگیش ده‌هات !، ناگره‌ک برپه‌رپه‌ی ده‌هات و قاپ و مه‌نجه‌ریش ته‌قه‌ته‌قیان بوو، هه‌نده‌ی نه‌برد مه‌لا که‌باری داو مکه‌بیره‌ی مزگه‌وت سه‌رای کیشا، له‌په‌ر پیاویتی به‌ته‌مه‌نی سه‌روپه‌رچ سپی ده‌رگا‌که‌ی کرده‌وه و چاوی کزی له‌شکو روون کرده‌وه و گووتی: کو‌رم ئه‌توو چ ده‌که‌ی لی‌زه ؟ به‌وشه‌وه ساردو سه‌رمایه‌و دنیا‌خرا‌بوونه‌ی ؟!.

شکو به‌لنوه سه‌رما‌بردووه‌که‌ی: ده‌مه‌وی روزه‌ره‌ی و دنیا روناک بی،

هیچ جیم نیه بچم.

پیاوه‌که شکوی هینایه ژووری و هۆلیکی دریتو یه‌جگار گه‌وره ! له‌نینوانیا ناوپه‌یه‌کی دیواری نه‌وی بوو، چهند ده‌زگایه‌کی ئاسن که‌ دوو پریمزی گه‌وره‌ی لێ چووبوونه ژووری و له‌شیوه‌ی کوره‌یه‌کی گه‌وره بوو بۆ تواندنه‌وه‌ی فافۆن، پاچه فافۆنی گه‌وره‌یان ده‌خسته ناوی و ده‌یانکرده قالب و له‌سه‌ریه‌کیان داده‌نا، له‌ولاتر هه‌رچی کۆنه فافۆنی دونیا‌هه‌بوو

لهسهریهک کهتبوو، کهرتهجیب و کهونه مهکینه و پلنت و ههرچی فافونی پیوهبی، بۆتواندنهوه داندراپوون، لهنیوهو ناوبرهکهی تریش کارگهیهک بوو، کههموو قالبیکی پیوهبوو، مهنجهرو سیتی و تهشت و قاپ و مراک و کهوگیرو کهرهستهی تری پی درووست دهکرا، لهقولینچیکی دژوونیش لهولتر چند جینگهیهک لهنزیکی یهک راخراپوون، پیاوه سهرسپیهکه شکوی نارده نهوئ و بهخۆشی گهراپهوه سهر ئیشهکهی، ئهوان شهش کهس بوون و ههرکهسهو بهئیشی خۆی سهرقال بوو، لهبر گرهی پریمزو تهفتهقی کهلوپهل بواری قسهو پرسیارو ههوال نهبوو،

دونیایا رووناک بوو و ئهوانیش کورهکانیان کوژاندهوه و یهک یهک دهست و چاویان دهشوشت و دههاتنهوه سهر جیگاکیان، یهکیان خهریکی تهباخیکی شینی چلکن بوو، بۆ چایه و هیلکه، یهکیک رویشت بۆ هینانی سهموونی گهرم و زوو گهراپهوه، بهماندوو بوونیانهوه دیاربوو ئهوان لهئوارهوه دهستیان بهوئیشه کردبی !، بهدهم نان خواردنهوه پرسیار رووی لهشکو کردو ئهویش یهک یهک وهلامی دههانهوه، شکۆش پرسیاریکی بۆ رهخساو پیشنیاری کرد لهگهلیان ئیش بکات ؟، دیاربوو هیچ کامیان خاوهنی کارگهکه نهبوون، پیاوهسهرسپیهکهش گووتی: دههشکه کاک شههاب دیتن و ئهمن لهبۆت پیی دهڕیم، بهرام دهبی کوپهکی چاک و دهستت خاوین بی، ئهوهندهی تهههشاشت دهکهه خراپهت لی ناخینهوه..

ههندهی نهبرد دهنگی غهلبهغلهبی گهلابهیهک نزیک بوویهوهو قونی بهدهرگای کارگهکهوه نا، گوتیان ئهوه شههابیش هات، دهرگاکیان بهتهواوی کردهوهو شههاب بهژۆری کهوت، پیاویکی سهر رووتی قوتهخرهی تیک چهقی، لهبر ورگ و تهنگهی، کراس لهبن قایشی گیرندهبوو، ئهوههر لهگهله سلاوهکهی زهینی لهسهر مهنجهل و تهشت و بهرهمی ئهم شهوهی کارگهکهی بوو، ههنديکیش پهلهی پیوهدیاربوو، ههرلهسهر پیاو پیشنیاری شکویان بۆ کرد کهلهگهلیان ئیش بکات، ئهویش

که مینک به وردی ته مه شایه کی شکوی کردو گوئی: ئه وه هیشتا گچکه یه و منداله ! ئیشی ته و او پی ناکرئ، ئه گهر به نیوهی رۆژانه ی ئیوه رازیه له به رخاتری ئیوه باله گه لتان ئیش بکا، شکو خوشحالی پیوه دیاربوو، چونکه سه ره پای شوین، ئیش و رۆژانه شی ده ست که وت، ئیدی هه مووان به خۆکه وتن بۆ گواستنه وه و بارکردنی کالاکان، هاتنی شه هاب بۆ کارگه ته نها بۆچه ند شتیگ بوو، هینانی فافۆن و بردنه وه ی به ره مه کان، پیدانی کرئی هه فته انه یان،

مه گهر جاروبار ئه گهر ئامیرو کارگه که ی کیشیه کی هه بویه، ده نا ئه و به رده وام خه ریکی گواستنه وه و فرۆشتنی به ره مه کان ی بوو بۆ شارو شارۆچکه کان ی تر، ئیشی ئه و کارگه یه پاش عه سران ده ستی پیده کردو تا تاریک و روونی به یانیان به رده وام ده بوو، به یانیانیش تاعه سر ئیسره حه ت و خه وتنیان بوو، چوار له کریکاره کان خاوه ن مال و خیزانداربوون و به یانیان دوا ی کوژانه وه ی کارگه ده چوونه وه مالیان و عه سران ده هاته وه، ئه وه ی ده مایه وه ش پیاوه پرچ سپیه که مام (برهان) بوو، له گه ل کوپه گه نجیکی باریکه ی ریتیه ره شتاره ی پرچ گروازه ی چاوره شی چاوگه ش بوو، تازه له هه په تی لاویدابوو، ناوی سه رتیپ بوو پینیان ده گۆت (تیپه) ، شکۆش بووه هاوپی و هاوده میان، هیدی هیدی ئاشنایه تی له نیوانیان په یدا ده بوو و که م که مه له کاتی ئیش و جارجاره که ش له کاتی پشوو به پرسیاره کان یان گرئی چاره نووس و هه سه ره ت باری شکۆ ده کرایه وه، دوا ی ماوه یه ک دلنیا بوون که خه م و به سه ره اته کان ی شکۆ خه یال و چیرۆک نیه، زامیکی ئه وه نده قوله، به رگه گرتنی ئاسان نیه، بۆیه هه مووان خوشیان ده ویست، شکۆش سه بووری پینیان ده هات..

مام برهان پیاویکی پر مه شه ققه تی رۆژگاربوو، ژیا نی کۆمه لێک ویستگه ی ویران و خه رابات بوو، ئه ویش پر بوو له و بالنده نه ی که به رده وام سه فه ریان پی ده کردو ده یانبرده وه به ر په نجه ره ی فریشه مردووه کان ی،

تاریکی دوتینیان وهک ژهر بهلیویه وه دهکرد، ئەو کارگه یه بق مام برهانیس جگه له شوینی نان و کار، بگره مال و خه و هه موو ساتهکانی ژیا نی بوو، ئەو کارگه یه شوینی خوشاردنه وه بوو له ژیان، له هه ناسه ساردی پایز، له گه لای به ناهه ق وه ریو، له چاوی ئومیدی خیرله خو نه دیو، شکۆ له گه ل مام برهان و تیه دا هه ندیک له ئازارهکانی که م ببوونه وه، نه که س سه ردانی ده کردن و به سه ریانه وه ده هاتن، نه چاوه نواری که سیش بوون، مه گه ر جار جار شه وانه درهنگ تیه بزرده بوو و مام برهان ده یگوت: شکۆ با ده ست و برد بکه ین، که لین نه که ویته جیی تیه ی، شه هاب بزانی روژانه که ی ده بریتن، تیه ش ئەو فعله قوړه ی ته رک ناکا، مه گه ر خوا بزنی ئه لعان له کتیه .!

ماوه یه که به سه ره چوون، شکۆش وهک ئەوان سه روسیمایی، گرودوکه لی کوره ی گرتبوو، ده ست و په نجی له ئاگرو فافۆن راهاتبوو، که له ک زیاتریش ببوونه هاوړی و هاوده می یه کتر، شه ویکي درهنگ دوای ته وای بوونی کارهکانیان و کوژاندنه وه ی کوره و کارگه که، له ته نیشت یه که له سه ر جیگاکانیان راکشان و ته قه یان له ده رگایی بیره وه ری هکانی تیه هیتا، تیه ش ده ستی کرد به گێرانه وه یان و گووتی: ئەمه له بنه چه وه هی دیبه که ین و قه ت له که نه دیناوه ی دوورنه که تینه وه، له بیرمه تازه خو م ناسیبوو، دوا زده سار ده بووم، که له کم هه ز له پاسکی بوو، کوړه گچکه ی ماریش بووم، داکم زوړعه ولی له گه ر بابم دا، هاوینی بابم پاسکله کی بیستی لۆ کړیم، له خو شیان داکاسانم نه بوو، هه رچی جاده و کون و قوژین و کوړان هه بوو پیندا ده چووم، پاسکله که م جه ره سه کی پتوه بوو، هه رله خو مه وه لی م ده دا، جرپرپرپر جرپرپرپر، که له ک که یفم پتده هات، پاش عه سران هه تا پیلیم دیشا پنی ده سوړامه وه، باشی لی راهاتبووم، عه سه ره کی به کوړانه کی به ریندا تیده په ڕیم، کیژه کی چا و گه شی بژانگ دریزی رهنگ گه نمی پرچ دریزی خا، به ژن و بارایه کی باریک و جوان، هه فت هه شت ساریش له من گه و ره تر

دەبوو، لەبەر دەرکەى خۆيان راوەستابوو، ئەمنیش يەكەم جار بوو کيژەک ببينم و کەيفەم پێى بێ و لەخۆشى پاسکەشەشم جەرەسەکم لۆى لێداو بەسووکە پێکەننەکیش تەمەشام کرد، ئەویش بەپروەکی گەشاووە خۆشەو تەمەشای کردمەو ددانەکانى بریسکەيان هات، هەتا ئەوسەرى کۆرانى چووم، دیتەم هەرتەمەشام دەکا، درم ئەوەندە پێى خۆش بوو، گەرامەو ديسان جەرپرپرن، زۆر کەيفەم بەخۆم هات، ئەویش پێکەنى و بەدەست و پەنجەکانى سەلامەکی لۆ کردم، ئیدى لەخۆشيان هەروەخت بوو بەسەر دارو دیواران کەوم، دەمويست لەپێش چاوى بفرم، خۆ ئەو گەلەک لەمن گەورەتر بوو و ئەمن تازە بالغ دەبووم، بەرام هەستەکی وەهام کرد هەناوم لۆى دەهەژا، بەومنداریەى راست عەشقى بووم، ئەوجارە چوومەو سەرى کۆرانى و بەختراى پێم گۆت: سبەى دیمەو.

پێم لێناو هەراتم، ئەوشەوى هەتا نووستم لەفکرم نەدەچوو، لۆ سبەى ئەو وەختى ديسان چوومەو، چاوم گێرا دیارنەبوو، جەرپرپرن جەرپرپرن، هیچ نەبوو، هەتا ئەوسەرى چووم، دیتەم کەونە دەرکە کراوە، لەپێش چاوم دنیا رۆناک بۆو، وەخت بوو بمرم لەخۆشيان، نەرمە پێکەننەکەى کردەو ناو روومەتى لەگەر قۆر بوون، قیچەک رویشتم و گەرامەو لەنیزیکی رامگرت، خۆ هیچ قسەکیشم نەدەزانى پێى بریم، بشمزاننایە نەدەویرام، بەرام گەلەکم خۆش ويست، ديسان هاژووشتنەکی شیتانەم لەپێشى کردەو، ديسان بەپەنجەکانى سەلامەکی لى کردمەو، ئەوجارە بەراستى لۆى شیت بووم، گەيشتمە سەرى کۆرانەکەى و ديسان گۆتم: سبەى ئەو وەختەش دیمەو، ئەو چۆو ژۆرى و ئەمنیش رویشتم، ئەوکیژەم لەبیرنەدەچوو، هەردەم لەپێش چاوم بوو، خۆ نەمدەزانى قسەکی دریشم بکەم، بەرام درکم بەخەونەکی دەکرد! لەدرى خۆم دەمگۆت سارەشکە گەورە دەبم وەموو قسەکی درى خۆمى پى دەریم، گەورە دەبم و دەبیتە هى من و هەردەم پێکەو دەبين، وازم لەو کۆرانەى نەدەينا، هەردەم حەزم

لئ بوو بیبینم، گه لهک درم خوښ ده‌بوو وه‌کی جه‌ره‌سم لیده‌داو ده‌هاته ده‌رئ، ئه‌ویش وه‌کی منی لئ هاتبوو و ئه‌منی خوښ‌ده‌ویست، ده‌مه‌و نیورانه‌کئ له‌بازاری بووم، مام برایمی جیرانمانم که‌ته‌پیش چاوی، زه‌میله‌ک و سئ چار زه‌رفه‌ه‌لاگه‌ی پئ بوو، گوتی راوه‌سته‌تیپه‌ئو زه‌میله‌م لؤ بیه‌وه‌له‌پاسکلی قه‌یمکه‌.

ئه‌منیش خه‌نی بووم، خۆم پئ گه‌وره‌بوو له‌خوام ده‌ویست هه‌ست بکه‌م گه‌وره‌م، زه‌میله‌که‌م له‌پشته‌وه‌ی پاسکله‌که‌م قه‌یم کردو لؤم گه‌یانده‌وه‌ ماری، ژنه‌که‌ی زه‌میله‌که‌ی لئ وه‌رگرتم و سیوه‌کی سۆری لئ ده‌ریناو دایمی، گه‌له‌کم شه‌رم کرد به‌رام لویه‌ وه‌رمگرت هه‌تا بیده‌مه‌ کیژه‌که‌ی خوښم ده‌ویست، چوومه‌وه‌ ماری سیوه‌که‌م له‌ناو که‌نتۆری شارده‌وه‌، که‌نتۆره‌که‌مان سه‌ره‌وه‌ی جامخانه‌کی گچکه‌بوو، هه‌نده‌ک پیاره‌و بن پیاره‌و به‌رداغی تیدابوو، له‌خواریش چارده‌رکه‌ی هه‌بوو هه‌موویان کلیل دانیان شکابوو، پری جلک و به‌رگی جستانی بوو، پاش عه‌سری سیوه‌که‌م له‌به‌رکم ناو سواری پاسکله‌که‌م بوومه‌وه‌ و چوومه‌وه‌ پیش ماریان، جپرپرین جپرپرین، تا ئه‌ولاترچۆم، گیم له‌سیکه‌ی ده‌نگی ده‌رکه‌ کردنه‌وه‌ی بوو، به‌خیرایی گه‌رامه‌وه‌و دیتم هات، ده‌ستم کرده‌ گیرفانم و سیوه‌که‌م لؤی راگرت و گۆتم: لۆتووم هینایه‌.

+ ئۆۆۆ سیۆت لۆ هینایمه‌ ؟ ئه‌توو ناوت چیه‌ ؟

_ ناوم سه‌رتیپه‌، پیتشم ده‌رین تیپۆ، ئه‌دی ئه‌توو ناوت چیه‌ ؟

+ ناوم مه‌هاباته‌.

ده‌مه‌ک ته‌مه‌شای ناوچاوی یه‌کتریمان کرد، یه‌که‌م جاربوو هه‌ست به‌خۆشه‌ویستی بکه‌م، په‌یدانم لیداو بره‌ک ئه‌ولاتر چووم و هاتمه‌وه‌ گوتی: ئاگات له‌خۆت بی، ئه‌توو ئه‌وها خیرا ماژۆ ما !.

گۆتم: خه‌مت نه‌بی و خیراتر په‌یدانم لیدا، دیسان له‌سه‌ری کۆرانه‌که‌ی گۆتم سه‌به‌ی ئه‌و وه‌ختانه‌ دیمه‌وه‌.

لوسبەينى رۆژانه كەم وەرگرت و چوومە دووكانى ماری ئەحمەد
خاسى ى سىوەكم كړى و وەكى جاران عەسرەكەى چوومەو پيش ماری
كیژهكەى، جېرپن، ئەوجارە وەكى برى زووتر دەرکەى كردهو، لەنيزىكى
رامرگرت، پەنجەى لەسەر جەرەسى پاسكەلەكەم داناو جېرپن، لىښەدا،
سىوەكەم دەريناو دامى.

+ ديسان سىوت هينا ؟ لۆ هينات ؟، پيم برى مارتان لەكيبه ؟
_ مارمان لەكن مەكتەبه بەردەكەيه، ئەوہى حوشە گەورەكەى ھەيه.
+ باشە گيانە ئاگات لەخۆت بى، سەريع ماژو باش.
وەكى گۆتى (گيان) وەخت بوولەخۆشيان بمرم !، بەتەنناش پەيدانم
ليداو ھەندەك ترسم شكاو ئەوجارە ئەمنيش بەدەست خواحافيزبوونم لى
کرد.

عەسرەهاتن وچوون، ئەوہندەم سىو لۆ ئەوكیژەى دەبرد، ئەحەمەد
خاسى ى سىق فرۆشيش بىووه برادەرم، بەرام بەمەسەلەى كیژهكەى
نەدەزانى.

عەسر لەكنەمن وەكى چوون لۆ بەهەشتى بوو !، وەكى مەلا بانگى
دەدا، ئۆقرەم نەدەما، ئەگەر رۆژەك پيم نەكرابايە بچم، رۆناكايى لەدرم
نەدەما، عەسرەك پاش سەلام و سىو و جەرەس ليدان، زياتر ليم نيزىك
بۆوہ دەستى لەسەرملم داناو دەستەكەى دى لەناو گروازەى پرچم وەردا،
دووسى جارانش نيوچەوان و روومەتى ماچ كردم، بەران وەكى چەندجارە
نەبوو، زۆركزوعيدز دەهاتە پيش چاوا، جاران چاوى دەنگۆ ئەستیرەنە !،
وەكى جارانش ھەناوى پر قسەنەبوو !، بەس گۆتى: ئاگات لەخۆت بى تىپۆ،
حەزم لىيە گەورەبى و وەكى ناوہكەى خۆت بيبە سەرتىپ.

ئەوہندە ھەستم بەعیدزىكەى كردو قسەكانى وەهاى لى كردم گريانم
ھات، بەران بەسەرەخۆم نەينا، حەزم دەكرد ھەر ئەوكات گەورەبم و
دەستى بگرم وپىكەوہ برۆين، لەبیرمە ئەو رۆژى چوومەوہ بەدزى

و به خیرایی ده موچاوم به سابوون کردو به تاخمه تراشی بابم مووسم
 پیداهینا، گه لهک به په لهی هاتنی سمیرو ردینم بووم، له دری خۆم ده مگوت
 ماوه شکه پیوستان به عسران و جه په سی پاسکل و ده رکه کردنه وهی
 نامینی، هه تا هه تانی پیکه وه ده بین و قه تیش لیک جیانابینه وه، شه وی هه تا
 نووستم هه رله و فکرانه دابووم و چاوه پئی بووم سبهینی هه ستمه وه سمیرو
 ردینم هاتیتن!، لۆسبیانی که هه ستام یه که مجار چوومه بهر نه ینۆکی! وه ها
 چاوم چر کردبووه، له دوو که ره مووه کیش ده گه رام، عه سه ره که ی وه کی
 چه ندجاره رۆژانه که م وه رگرت و سیوه که م له ئه حمه د خاسنی کرئی،
 چوومه وه کۆرانی و جرپن جرپن، دیارنه بوو!، درم خورپه ی کرد، چونکه
 به و دواپیه ی هه ندهک جار به بین جه په س وه کی عه سه ر بانگی ده دا ده ها ته
 ده ری، هه تا ئه وسه ری به جه په س لیدان چووم و هاتمه وه هیچ دیار نه بوو!
 قیچه شکه خۆم تاخیرکردو ئه وسه رو ئه وسه رم کرد، نه بوو!، درم زۆر
 ناخۆش بوو، چوومه کۆرانه که ی دی و به ولاتردا هاتمه وه، له کن ده رکه یان
 جرپن، هیچ نه بوو!، زۆرم خۆتاخیرکرد هه رنه بوو، له بیرمه برسیشم بوو
 هه زم چووبووه سیوه که ی به پرکم، به رام چونکه لۆویم هینابوو نه مخوارد،
 ئه و رۆژی هه تا درهنگ به ویدا سوپامه وه بی فایده بوو، لۆسبهینی دیسان
 رۆژانه که م وه رگرت و سیوه که ی دونیم خواردو ئه وه ی تازه که شم له به پرکم
 ناو وه کی جاران چووم، دیسان ده رکه که داخرابوو و به جه په سانیش
 نه بووه!، پینچ شهش رۆژان هه موو عه سهران ده چووم و به بین هومیدی
 ده هاتمه وه، عه سه ره کی چووم سیوه که م کرئی و له سه ری کۆرانی قه ره بارغی
 هه بوو! له وسه رو ئه وسه ری کۆرانی سه یاره وه کی قیتاری پیک
 وه نوو سابوون!، ده رکه یان کرابووه و قه ره بارغیه که له وی بوو، جرپن،
 له بهر ده نگه ده نگ و غه ره غه رب جه په س بری نه ده کرد!، چوومه به رابه ر
 ده رکه یان دیتم هه وشه گه وره که یان پر ژن و زه لام بوون به جلکی کوردی،
 پاسکله که م هه ره ساردو سیوه که م له به پرکم ده ریناو چوومه هه وشه یان،

له بهینى ئه و و ئه و زیاتر چو مه پێش، دیتم مه هابات به جلکى بوکینى له سه ر کورسى دانىشتیه و ئه و هه شاماته ش له ده وری ئه و ن، ته مه شایه کى منى کردوله سیوه که ی ده ستم راما، فرمیسکى هاتنه خوارى.. تیه به گێرانه وه ی بیر وه ره یه کانى، په نجه ی کۆچى له خویناوى یاد وه رده دا، له ناخه وه گوله مردو وه کانى ده چوونه وه سه ر لقه کانیا ن و دیسان ده وه رینه وه، هه موو بالنده کوژرا وه کان به جه سته ی سوورى خوینینه وه ده هاتنه وه به ره په نجه ره کانیا ن، هه مان خه نجه ره که ی جار ان برینه کانى شه ق ده کردنه وه، گری یادی که ندینا وه هه وارى کۆن، هه مووشه وئ له ناخى تیه ده بوونه وه به خۆ له مێش، ئه وشه وه ش خه یال نامه یه ک هاتنه گۆ و له ناخه وه لیا ن پرسى؟ ده بى مه هابات ئه و رۆژانه ی له بیر ما بى؟ که جه ره سیک ده بیستى، که پا یسکلک ده بینى، که عه سریک بانگ راده گێرێ، که هه ناوى سیک شه ق ده کا، که به هیمنى شیشى هه ر ده رگایه ک ده کاته وه، چى بیه یاد ؟ ئاخۆ ئیستا هه وری خه مى بارانى کامه پیده شتى که ندینا وه ی پى ته رده کات ؟ ئاخۆ ئیستا چاله کانى نۆ روومه تى، تریفه ی نۆ سو ما کانى، وه رزه به هاریان پیوه ماوه ؟ بیه یادی مندالک ناوى تیه بوو، له گه ل هه موو عه سرانه یه ک له پێش ده رکه یان وه ستا وه ؟...

شکو به پرسىاریک له وخه یاله رایچه کاندو پى گووت: له میژه له هه ولیرى ؟

تیه: شه ش سار ده بى.

شکو: ئه دى که س و کارت ؟ جار جار ناچیه وه ؟

تیه: با وړنا که م جار هه شکه بگه ریمه وه.

شکو: لۆ ؟ گه له کم پى خوشه بزانم..

تیه گه رایه وه نۆ بیر وه ره یه کانى و به هیمنى خزایه نۆ ئه و ئازارانه ی که له سیمایدا به ئاشکرا دیار بوون و ده ستى کرد به گێرانه وه یان..

بابم پیاوهکی توږه و رهقکاره بوو، ئه مهی خوښ دهو یست بهران قهت
 نهیده هیشت درک پی بکهین، چونکه بهخوی خیندهواری نه بوو و حهزی لی
 نه بوو ئه مهش بخینین، جارئ خوشکه کم هه بوو هه رلی گه ری! ئه و
 هه رکفر بوو بخینی! ئه منیش شهش ساران خیندم، بابم گوئی هیچکه
 مه چوو، سی چل سه رمه و بزنی کړی و ئه منی نارده به ری، بهخوښی
 پارچه عه رده کمان هه بوو هه ر خه ریکی توکړدن و زه راعهت بوو،
 ته ره کته ره کیشمان هه بوو هه رده م دهستی تیدابوو، وهکی لینی عاسی ده بوو
 وهک گای ره شی لیده هات، ده هاته وه هه رچی ورته ی لیوه بهاتایه دهستی لی
 ده کړده حه یزه رانی، داکم ژنه کی گه له ک باش بوو، ده یگوټ گئی مه دهنه
 بابتان، گه له کیش خوږاگر بوو به رامبه ر بابم، ئه منیش دهشتی و بهر بزنانم
 پی ناخوښ نه بوو، گه له کم حه ز له به خیر کړدنی مارات و په ږه وری هه بوو،
 هه ر له ته نیشت ماریشمان حه وش و حه ساره کی گه وره مان هه بوو، سه ری
 هاروماری تیدابوو، کو ریت و که چه به رمیل و پییرقه و هوره کی دریز سه ری
 به پلستان گیرابوو، ئه منیش دوو کوترم کړی و له حه ساره کی جیم لو
 درووست کړد.

تپه باسی کوتره کانی بو مام برهان و شکو ده کړد، ئه و دوو کوتره ی
 له وئ بالیان گرت و ئه و بیان کړد به نیشتمان، یه که م به یانی عیشقیان له بهر
 خوږه تاوی زستانیک و به ماچی دهنووک و مژینی گه رده ن دهست پی
 ده کړد، له سه ر هه رداریک پرچی دریزی هه ردره ختیک هه ربسته عه ردئ،
 عیشق و به لین و په یمانیان ده گوږیه وه، به یه که وه له شه ققه ی بالیان ده دا،
 به یه که وه ده فزین، به یه که وه ش ده نیشته وه، سه ره تای گروگالی عیشقیان
 سه ره تای مال و نیشتمانیش بوو، هیشتا منال بوون، تازه له زمانی یه کتر
 ده گیشتن، ئیواران به ږوا به خو بوونه وه پالیان به یه کتری ده داو تابه یانی
 سه بووری بوون بو یه کتر، دووای به لین و بویه ک بوون مشووری
 هیلانه یه کیان خوارد تابیتته نیشتمان به دووای چیلکه و پووش و په لاشدا

دهگه‌پان، به‌ده‌نووکە ساواکه‌يان هيلانه‌يه‌کیان درووست کرد بچووک به‌قه‌د
 قه‌ناعه‌تی خو‌يان، ئه‌وان ژيان‌يان جوانتر کردبوو، شیرین خانی کۆتر
 دوو‌هیلکه‌ی سپی کرد، سپی وه‌ک رو‌حی خو‌يان، وه‌ک ئه‌و په‌له‌ه‌وران‌ه‌ی
 له‌ئاسمان گرمۆله‌ ده‌بن، ئه‌وه‌نده‌ خو‌شی ده‌ویستن ده‌یخستنه‌ نێو هه‌ناوی،
 بۆ چرکه‌یه‌کیش به‌جی‌يان نه‌ده‌هیشت، به‌يان‌يان کۆتری تازه‌ زاواو تازه‌ باوک
 شیرین خانی خیزانی به‌جی ده‌هیشت بۆ په‌یدا کردنی نان، به‌لام
 دوورنه‌ده‌که‌وته‌وه‌و چاو و زه‌ینیشی هه‌رله‌لای دوله‌رو هیلانه‌و هیلکه‌کانیان
 بوو، به‌رله‌نیوه‌پۆ له‌شه‌ققه‌ی بالی ده‌داو ده‌گه‌پایه‌وه‌ و به‌زمانه‌ شیرینه‌که‌یان
 چهند ووشه‌یه‌کیان ده‌گۆپیه‌وه‌و ریکده‌که‌وتن ئه‌مجاره‌ شیرین خانی نازه‌نین
 هیلکه‌کانی به‌عاشقه‌که‌ی راده‌سپاردو بۆ نان و ئاو خواردنه‌وه‌ دو‌چووه‌
 خواره‌وه‌، کۆتری تازه‌ باوک له‌سه‌ر هیلکه‌کان کړده‌که‌وت، شیرین خانی
 په‌ریزاده‌ش له‌کاتی هه‌لگرتنه‌وه‌ی هه‌رده‌نکه‌ گه‌نمیک چاوی هه‌لئه‌بړیه‌وه‌
 هیلانه‌و نیشتمانه‌که‌ی، هه‌ستی به‌هه‌ر چرپه‌یه‌ک و نا‌ئارامیه‌ک بکردبایه‌،
 له‌شه‌ققه‌ی بالی ده‌داو ده‌گه‌پایه‌وه‌ لای ده‌ستگیرانه‌که‌ی، لای پیاوه‌که‌ی
 که‌به‌هه‌موو کۆتره‌کانی دونه‌ی نه‌ده‌گۆپیه‌وه‌، ئه‌وان که‌عاشق ده‌بن
 له‌پیرۆزی عیشق ده‌گن، دووای بیست رۆژه‌یلکه‌کان درزۆکه‌ی بچووکیان
 برد، ئه‌وان وه‌ک بلی میوانیکی ئازیزیان هاتبێ، به‌دیاریه‌وه‌ وه‌ستابوون،
 چهند په‌رۆش بوون بۆ ئه‌و دیداره‌ تازه‌یه‌، شیرین خانی چاوپه‌ش هیدی
 هیدی به‌ده‌نووکە جوانه‌که‌ی درزی هیلکه‌کانی گه‌وره‌تر ده‌کرد، توانای
 چاوه‌پروانی نه‌ده‌ما، هینده‌ په‌رۆشی دایکایه‌تی بوو، ئیدی له‌نێو هیلکه‌کان
 دوو ساقه‌سووره‌ی رووت وقووت هاتنه‌ ده‌رئ، شیرین خانی به‌وه‌فا
 خیراخیرا قومی پڕ ئاوی بۆده‌هینان، تا توینیتیان بشکێنن، ئیدی پرۆسه‌ی
 به‌خێوکرن و چاوه‌دیریشیان دابه‌ش کردبوو، به‌رده‌وام یه‌کیان به‌دیار
 جمکه‌که‌یان بوون و له‌ترسی سه‌رما له‌بن بالیان ده‌پیاراستن، ئه‌وه‌ی تریش
 که‌ده‌نکه‌ گه‌نمی ده‌ست ده‌که‌وت له‌شه‌ققه‌ی بالی ده‌داو ده‌گه‌پایه‌وه‌ له‌ده‌می

جمکه ساواکانی دهکرد، پهیدا کردنی نانی به یانان له سهر شیرین خان بوو و
 باوک به دیار کوږو کچه که یه وه، ئیوارانیش باوک دهچوو بۆ پهیدا کردنی نان
 و شیرین خان به دیار جمکه که یه وه دهبوو، له گهل ئه وهش عیشقیان
 فهرامۆش نه دهکردو شهوان همیشه به دیار جمکه که یان پالیان به یه کترده دا،
 دووای چهند ههفته یه ک جمکه که یان گه وره بوون و په پۆبالیان ده ریکرد،
 به یانیه ک پرۆسه ی فرین دهستی پی کرد، باوک له خواره وه بانگی دهکردن و
 شیرین خانیش له هیلانه وه هانی فرینی دهدان بۆ خواره وه، باوک به گۆرانی
 ودهنگی پرتامه زرووی خوی موژده ی فرین و ئازادیی ئاسمانی دهگووته وه،
 ئه وناوه پرده بوون له سروودی به یانی، شیرین خانیش به گۆرانی (تاتی تاتی
 بۆسه رچاوی چه پ و راستم به خیراتی) بۆ دهگووته وه، جمکه کانیش هیشتا
 به دلّه راوکیوه سووکه سووکیان دهکرد، هیشتا له فرین نه گه یشتبوون، ئیدی
 بۆیه که م جار خویان هه لدايه ئاسمان و له لای باوکیان نیشته وه، شیرین
 خانیش به دوایاندا نیشته وه و پیرۆزبایی سه رکه وتنی لی دهکردن، ئه و جا
 پرۆسه ی هه لگرتنه وه ی گهنم دهستی پیکرد، دهنگه گهنمیان دهخسته به رپی
 و دهنوکی منداله کانیان، تا فیری پهیدا کردنی نانیش بن، دوای نیوه پۆش
 پرۆسه ی هه لفرین و گه رانه وه بۆ نیشتمان و هیلانه دهستی پی دهکرده وه،
 شیرین خان چهند جار یه ک له به رچاویان له شه ققه ی بالی دهداو دهگه راپه وه،
 له ویش بانگی دهکردن وهرنه وه بۆ نیشتمانی دایک، ئه وانیش
 به سووکه سووک، گله یی ئه و ئه رکه قورسه یان بوو، ئه و پرۆسه یه ش زوری
 نه دهبرد، ئیدی ئه وانیش فیری فرین و نان و ژیان دهبوون، به یانیه ک خویان
 ده دایه به رخووری زستان و ئه وانیش عیشق و وه فاو په یمانی ئه به دیان
 دهگۆرپه وه، به دهنوکی ساواو و فره یکه لیویان ماچ و مژینی گه رده نی
 یه کیان دهکرد، مشووری هیلانه و نیشتمانیان دهخوارد، ئه وانیش سه رله نوێ
 تیه له دهچوونه وه.

تیپه بهردهوام بوو له گټرانه وهی ژیان و نه هامه تیه کانی نه وسای شکو
و مام برهانیس به پهرؤشه وه گویان بؤشل کردبوو،

تیپه: هه موو روژی سبیانان زوو دهچومه بهر بزنان، زوربهی
روژیش یه کهک له کۆتره کانم له گهر خۆم دهبردو له بناری قهره چوغ به پره لام
دهکرد، ئیوارایش که ده گه پامه وه جارئ زوو دهچومه وه دیاریان نه وهنده
درم خۆش ده بوو که کۆتره کانم شاره زان و دینه وه شه وان که
له بهرام بهریان داده نیستم عیله ت و مان دیبونم تیدا نه دهما هتا وهختی خهوی
داکم ده هات و ده یگوت کۆرم ده وه ره وه هه وکه روژه ردی، و اچاوت کۆره
ده بی له خه وان، نه وچه دهچومه وه سه رجی،.

روژهک له ئاقارئ جانو تیکالوی له بهر بزنان بووم، ههندهک ئاسن و
سه رکه قه لابه و عاره بانهی ته نه کته ری دیاربوو له میژبوو له وی فریدر ابووا،
باران ژهنگاوی کردبوون، نه منیش هه رلوخۆم لیتی نیزیکی بوومه وه، دیتم
له بن که چه بۆدیه کهی گوجیله کی خریلهی سهی سه رکه پوو رهش لیتی
مپراندیم! زور که یفم پنی هات به و گچکه ییه یی خوی لیم نه ترساو مپراندی،
نه منیش په لکه نانه کم له بهر کی ده ریناو لۆم فریدا، دیاربوو برسی بوو،
نانه کهی هینا پیتشه خوی و خواردی، وازیشی له مپر مه کهی هیناو
کلکه قوتهی لۆ کردم، روژی پاشترئ چومه وه دیاربوو ناسیمیه وه،
دیسان په لکه نانه کم دای، نه و جار ته و او ترسی لیم شکا، ئیدی هه موو
روژی که دهچووم له دووره وه به پیرم وه ده هات!، گه له که له گهرم ده ماوه
بیووینه برادر، ماوه کی پیچوو هه راشتر بیوو، نه منیش هه موو روژی
خواردیم لۆدهینا، هه موو روژی هتا روژئاوا له گهرم ده ماوه، پی دهچوو
داک و شتی نه مابوو، هیواره کی وهختی گه پانه وهی نه ویش له گهرم هات
و نه و جار نه گه پاره، له گهر بزنان هینامه وه هساری، بام چاوی پیکهت
له قهلبی ناخۆش بوو، گوتی سه مان لۆچیه؟، له په رگهی هساری کوریته کم
لۆی کرد، به یانیا ن پیتی من حازرده بوو! دهچووینه بهر بزنان هتا

هتوارى له گهرم بوو، دانىشتبام نه ویش داده نىشت ! گه له کى حه زله گه مان بوو، چونکه له بن بوى قه لابه کى بووینه برادر ناوم لینا (بوى) ، پایزه کى پى چوو ته و او گهره بوو، نازاو چاونه ترس، هه تابرى به ئه مهک بوو، زور جار به قه سى تاکه پیراوه کم به جى ده هیشت، هه ریده گرتوه و وهک بای ده یهیناوه له پېشم دایده نا، چما ئه گهر شوانهک له و که ندیناوه ی به گه مهش زورانمان بگردبايه، (بوى) خوى لى شیت ده کرد و نه په نه پى چوکى پیاو دهه ژاند، شوانهک نه بوو بو پى توخنم بکوى، هه ندهک جار به قه سى به کن سهرکه قه لابه و ئاسن و بوى ته نه کتهره کى داده چوومه وه بزانه چ ده کاو به پى دیته وه؟ ده مدیت ده چوو سهره کى به جیه کى خویدا ده گرت و هه ندهک داده ما، وهکى ئه من دوورده که تمه وه به غار ده هاته وه، سار سوپا یه وه ته و او گهره بپوو، له بزمن له تفهنگه کى باشتربوو، شام به سه پان نه ده زانى، شه وان حهره سى بزنان بوو، به یانیا نیش بزنه کانی به پېشه خوى ده داو مى ئاقارى ده گرت، هتواره کى گه رامه وه ماراتم له حه سارى کرده وه، چوومه وه گنیم لیبوو بابم قسه ی لوداکم ده کرد، دیاربوو خه ریکى ته عین بوون بوو له هویه ی زراعه ی دیبه گه ی، عه رزو عاره کى له ده سى بوو و ده یگوت: پسام به هیلاک چووم به و سه گبابیه ی، ئه و ته نه کتهره سندان کوشته حه یاتى لى بېرم، ئه وه نده ی عومرم مایه باهه ندوکهک ئیسره حهت بکه م، ئه و بزنه خورپانهش هه ر ئیستیفاده یان نه بوو، ده بی تاقیان لى بېرم و حه ساره کى بکه مه عه مبارى جوى، زور زیاتر قازانجه م، ئه و قیچه مه عاشوکو ئه گهر هات بى ئه و فه لاکه تیه م به سه.

ته زییهک به هه ناوم داها ت، له درى خوم گوتم ئه دى سه یه که م؟، ئه خر خۆئه وه نده ی له گهر ئه و سه یه یى بووم له گهر که س نه بووم! به س ئه وه نده بوو زمانى نه بوو! ئه گهر نا روژى دوو جه مان پیکه وه نانمان ده خوارد.

هه‌نده‌ی نه‌برد بابم به‌سایه‌ق ته‌عین بوو، قه‌سابه‌کی هیناو بزنه‌کانی به‌گۆتره‌ فرۆشتنی، زنجیریشی له‌ملی سه‌یه‌که‌م کرده‌وه‌و به‌ره‌لای ده‌ریی کرد، ده‌ستم به‌گریانی کردو وه‌کی بابم رۆیی سه‌یه‌که‌م هیناوه‌حه‌ساری و به‌داکم گۆت سه‌یه‌که‌م هینایته‌وه‌و به‌بابم بری ئه‌من و ئه‌وسه‌یه‌ مردن و مانمان پیکه‌وه‌یه، ئه‌گه‌ر برۆا ئه‌من نابینته‌وه، نه‌شده‌ویترام به‌خۆم له‌گه‌ربابم قسه‌ی بکه‌م چونکه‌ گه‌له‌ک بی ته‌بیعات بوو ده‌مزانی ده‌بیته‌ شه‌رمان، هیواری وه‌کی هاته‌وه‌ سه‌یه‌که‌ی دیت له‌حه‌ساری کافربوو، سه‌یه‌که‌ی له‌قوژبه‌کی کردو دایه‌ به‌رداران، هاواری من و سه‌یه‌که‌ی ده‌گه‌یشه‌ که‌شکه‌لانی فه‌له‌ک، سه‌یه‌که‌م هه‌موو سه‌رومیشکی خین بوو، به‌هه‌زارحار قوتاربوو له‌به‌ده‌ستی بابم و رۆیشت، ئه‌منیش ئه‌وشه‌وی نانم نه‌خوار، هه‌تاسبه‌ینی لۆی گریام، لۆسه‌ی هیواره‌که‌ی دیتم سه‌یه‌که‌م هاتیه‌وه، هه‌ردووچای پرخین بیوو، نان و ئاوم لۆدانا، به‌رام گه‌له‌ک عیدزبوو، له‌زمانیم نه‌ده‌زانی هه‌تا هه‌رچی له‌درمه‌ پیتی بریم، نه‌مه‌دزانی کۆ پیتی بریم ئه‌من شه‌رمه‌زارتم، نان و ئاوم لۆبه‌جی هیتشت، بابم وه‌کی زانی سه‌یه‌که‌م دیسان هاتیه‌وه، زۆر توهره‌تر بوو به‌رام هیچی نه‌گۆت، پاشی دووسێ رۆژ به‌دزی من حه‌به‌کی ژه‌هراوی له‌زراعه‌ی ده‌ینی و لۆی ده‌هاوێته‌ ناو پارچه‌ گۆشته‌کی، وه‌کی زانیم سه‌یه‌که‌م روحی دها، هه‌موو دنیا له‌پیش چای تاریک بوو، له‌گه‌رتووهری وهاوارم هه‌موو دیبه‌گه‌ گیتی له‌ده‌نگم بیوو، که‌نتۆرم شکاند، رایدۆنی بابم هورد کرد، جامی سه‌یاره‌که‌ی زراعه‌شم لی کرده‌ برپووش، چومه‌ ماری مام، هه‌رئه‌وشه‌وی خه‌به‌رم لۆهات بابم کۆتره‌کانیشی لی سه‌ربرپیووم، راست له‌وڕۆژه‌وه‌ کۆ رۆیشتم دیبه‌گه‌م نه‌دیه‌وه‌ به‌چاوم، تیپه‌ وینه‌ی ئه‌لبوومی چاوه‌کانی بۆ نه‌ده‌کرانه‌ ووشه‌ خۆله‌میشیه‌کان، پربوو له‌دۆزه‌خ و نه‌یده‌زانی گر بخاته‌ رسته‌وه، پربوو له‌شه‌ققی بالی کۆتره‌کانی و نه‌یده‌زانی سروودی به‌یانانی ئه‌وان بلیته‌وه، نه‌یده‌توانی ئاسمانی غه‌مگینی بی فرینی ئه‌وان له‌خوینی ته‌ری خۆی

دهريښنې، تپه پرېوو له کهنديتاوهی زام و برين، پرېش بوو له عیشق و به سهرات، هموو روژي له ناخه وه بالندهی روهی ده فرينه وه کهنديتاوه و ده بڼه شوان، ده که پایه وه سهر کونه عه رهبانه و بڼی و ئاسنه کانی بڼه که م جار گوجيله که لتي ده مېراند، که يه که م پارچه نان کردنی به هاوړی ټه به دی، هاوړی مان و مردن، بناربنارو زنارزنار پيکه وه، گوجيله يه که نه ده یزانی تووړه بې و نه ده یزانی درو و دزی و نه ده یزانی واز له وه فاو خوښه ويستی بڼی، تپه نه يده ويست بچيته وه به رئاوینهی کون، بهر هه مان سیداره و روح کيشان، که چی بالنده کانی روح هه ميشه ده يانبرده وه بهر ټه و په نجه رانهی که پرېوون له باغی ويران له گولی مردوو.

شکو و تپه و مام برهان، سې راگوزهر و په راگه ندهی ده سستی قه ده ربوون، ليزه گير سابوونه وه، سبيانان زو و ټاوازی رادیوکهی مام برهان بیدهنگی ده کردن و چاو ماست و هیلکه و سه موونیان ده کرده خوانیک، ټه و زستانه ش هیدی هیدی به سهرده چوو، به لام سه رما له بهر کورهی فافونه که پنی نه ده هینایه گار که که وه، بو شکوش پر به بهری بوو، جیگه و کارو هاوړی باشی بڼه پیدابوو، روژ دواي روژیش گه وره تر ده بوو و بهرگی منالی فريده داو پیاو بوون و ئیراده له ناخ و دهر وون و چاوه کانیدا ده رده که وتن، زور دلخوش بوو به ئیش و کاره کهی، ماندی بوونیش ريگرېوو له هه لدانه وهی بيره وه ریه کانی، هیدی هیدی هاوینیش ده بووه میوانی هه ولير، هه وليري سيته رو نان و برایه تی، هه وليري قه ناعه ت و دل گه وره و چاوتيرو ره سه نایه تی، هه وليري هه ميشه ده ست و دل کراوه، هه ميشه ش خه نجه ری ژه هراوی لیدراوه.

عه سريک تپه خه ريکی کوکر دنه وهی جل و بهر که کانی بوو، دیار بوو بهرگی دهره وهی حازر ده کرد،

شکو: ده ری به ته مایی جیته کی؟

تپه: ده پرم ماوه کم پیده چی و دیمه وه.

شكۆ: دەچىيەو كەندىناوئەي ؟ سەر لەداكت و بايت دەدەي؟
تيپە بەزەردەخەنەيەكەو: نانا، سەردانى ھەندە برادەرم دەكەم..
شكۆ: زۆرت پىدەچى؟

تيپە بەزەردەخەنەيەك: دووسى مانگ.

شكۆ: ئۆۋۆ، زۆرە !، بەرام ھەزم لىيە زوو بىيەو.

مام برھان رووى لەشكۆ كردو: كوپم ئەو يەكەم جارى نيە، تيپە
وھكى تەيرى گەپۆكە، ئەگەر ئەو گۆزە گۆزەي نەكردبايە، ئەلغان شەھاب
لەجىي خۇي دايدەنا، لىي گەپى كوپم، ئەوئەي بزانم پايزى دىتەوئەو
بەگەرموگورپى دىتەوئە سەر ئىشەكەي..

تيپە پىلاوئە توندو تۆلەكەي لەپىن كردو لەگەل بانگى شەوئى مالىئاوئەي
كردو گووتى چاوەرپىم بن دىمەو.

ھاوئىنان ئىشى كارگەكە ھەندەك ناخۆشتر دەبوو لەبەر گەرما، بەلام
شكۆ بەردەوام بوو و سەرەپاي ئەوئەش ھەندىك جار لەگەل شەھابى
خاوەن كارگە دەپۆشست بۆ ساغ كردنەوئەي كەلوپەلو بەرھەمەكانيان،
ئىوارەش كەدەگەپايەو شەھاب رۆژانەيەكى جىيى دەدايى، شكۆش لەگەل
دەستى خۇي ميوئە شەوچەراي دەھىناو لەكاتى بى ئىشىدا بەدەم قسەو
يادەكانيانەوئە دەيانخوارد، ھەندىك جارپىش كەبەرھەم زىيادى دەكرد، يان
فافون نەگەيشتبايە كارگەيان دەوئەستاند، ئەوكات دەبوايە بەديار پەنجەرەي
رابردوئەوئە دابنىشن، ئىوارەيەك مام برھان پىشتى بەباليفەكەيدابوو و
دەستەكانى خىستبوئە پىشت سەرى، چاوى كزى مۆلەق وئەستابوون، بى
جولەو بى دەنگ گويى بۆ فرىنى بالندەكانى سەرى شل كردبوو، شكۆش
تامەزروى بىستنى بەسەرھاتەكانى بوون، ئەويش ھىدى ھىدى خزاپە نىو
كارەساتەكانى..

مام برھان دوكاندارىك بوو پىشتى بەپىرە قەرەتى دابوو، تەشت و
مەنجەرەو سىنى و قاپ و كەوگىرى ھەر لەوكارگەيەي شەھاب دەكەپى و

له دوكانه كەى ده یفرۆشته وه، بىجگه له وهش به له حىمى قهراو ده زگایه ك
 ئىشى چاك كړنه وه و په رچ و تىژ كړنه وهى چه قو و هورده وارهى ده كړد،
 خىزانىكى به خته وه ربوون، خودا هم كچ و هم كوپى پى به خشى بوون،
 (به فران و ئازاد) دوو په پوولهى ماله كەى بوون، دوو نه ستیرهى ئومىدى
 بوون، خىزانه كەشى ژنىكى مېهره بانى نه رم و ئاسووده بوو، مالىكى
 پرخوشه وىستى و هيو او ئومىد كوى كړد بونه وه، سببانان منداله كان زوو
 له خو و هه لده ستان و خويان ئاماده ده كړد بۆ قوتابخانه، به فران كەزى بۆ
 دروست ده كړاو ئازادىش جل و به رگى بۆ ئوتوو ده كړاو روژانه يان
 وهرده گرت و دايكيان تا ده رگاش به پى ده كړدن، هه ردووك تووره گەى
 كتيبيان ده كړده شان و نيوه پۆ كه ده هاتنه وه سه ره پاي هىلاكى نه رمه بزه و
 خه نده يه كيشيان پيوه ديار بوو، هيشتا دانه نىشتبوون ده يانگوت: چمان هه يه
 ؟.

هه موو سالىك يه كه م ده بوون، به فران كهزى ده كړد بىت به ماموستاو
 ئازادىش كهزى له نه ندادىارى بوو، مانگى ره مه زان دىت و برهان زووتر
 له جاران ده هاته وه خوانى ئىتواريان رىك ده خست، نزيك بوونه وهى جه ژن
 هه مووانى دلخوشت كړد بوو، يۆيش بريارده دن بۆ جه ژن برۆنه مالى
 باپيره يان له كه ندىناوه، له دوواين روژى به پوژوو بوونيان به يانى زوو
 سه فهر به ره و كه ندىناوه ده ست پنده كات و له پىگادا رووداوىكى هاتوو چۆ
 نه ستیره كانى برهان ده كوژينه وه، گه لابه يه ك كونترۆلى له ده ست ده داو دواى
 چل روژ برهان چاوى بى كه سى ده كاته وه و ده بىنى هه مووان به جىيان
 هيشتوو وه خىزان و منداله كانى بۆ نه به د روحيان هه لفرپوه، له و روژه وه مام
 برهان ناگه پىته وه ماله ته نهاكەى و بريارى ته نهاى ده دا، نايه وئ گه په ك و
 شه قام و شوسته كان ببىنپته وه..

شكوش يه كه م هاوینى هه ولپرو كارگەى فافونى به سه ربرد،
 له زهمه تيه كان راهات و ئىرا دهى به هيز كړدن، دواى پىدا وىستيه كانى

روژانه‌کانی ده‌گرتن و زوو زووش مام بره‌ان به‌بیری ده‌هیناوه‌و پئی ده‌گوت: کوږی خۆم، ئه‌وها بگره‌و روژه‌ک دئ به‌س پاره به‌که‌لکت دئ، عه‌یامه‌شکه ته‌واو له‌غهم ده‌چیه ده‌رئ و پتو‌یستیت به‌سوکنه ده‌بی، کوږی خۆم که‌س له‌تاریکایی نامینیته‌وه، به‌رام ده‌بی به‌ږئ وجیش بین، هه‌ر ته‌مه‌شایی به‌رپئ خۆمان نه‌که‌ن وه‌ندۆکه‌ک دوور ته‌ماشاکه‌ین.

تاریک و روونی به‌یانیه‌ک له‌نیوانی شیشه ژه‌نگاویه‌کانی سه‌رده‌رگای کارگه‌که، تپه به‌ده‌نگینکی دزانه بانگی کرد: مامه بره‌ان، شکو، ده‌رکه‌م لی بکه‌نه‌وه.

شکو به‌خیرایی ده‌رگاکی لی کرده‌وه‌و باوه‌شیان له‌یه‌کترداو له‌گه‌ل مام بره‌ان یه‌کتریان ماچ کرد، جه‌مه‌دانیه‌کی به‌گورینگی بۆمام بره‌ان هینابوو.

مام بره‌ان: تپه‌که ئه‌وجا به‌سه، داکاسی و له‌سه‌ر ئیشه‌که‌ی خۆت ستره‌، هه‌رگۆز هه‌رگۆز به‌سه.

تپه به‌نه‌رمه بزه‌یه‌که‌وه: ته‌واو ته‌واو، به‌خوای ده‌ست به‌ئیشی خۆم ده‌که‌مه‌وه‌و ناچه هه‌چ جیه‌کی.

گره‌گرئ کارگه‌که، شکو تپه‌و مام بره‌انی سه‌رقال کردبوو، ده‌رگایی بیره‌وه‌ریه‌کانی پئ داخستبوون، شاریش بی خه‌به‌ربوو له‌وه‌ی قاپ و مراک و که‌وگیرو مه‌نجه‌رو ته‌شتیان به‌ره‌می ده‌ستی ماندووی ئه‌و سه‌رگۆزشتانه‌یه، بی خه‌به‌ر له‌وه‌ی کارگه‌یه‌ک ئازاری لی ده‌چۆږپته‌وه، ئه‌وان خوینیان پره له‌ئه‌ستیره، پرئ له‌گولی وێران، له‌بالنده‌ی موسافیر، دونیاش کش و مات نووستوو. جارجار قولاپینکی تیژ رو‌حی شکوی راده‌کیشایه‌وه نیتو گۆمی خوینی بیره‌وه‌ری، ژه‌هریک ده‌رژایه نیگایی و سۆمای خالی ده‌بوون له‌رووناکایی، له‌سه‌ر که‌ناری خۆی داده‌نیشته و ره‌وه بالنده‌یه‌ک ده‌هاتنه‌وه‌و نامه‌یه‌کیان له‌گه‌ل خۆيانا ده‌هینا، وینه‌ی ئه‌لبومی ئه‌وسایی تیدابوو، چهند به‌تامه‌زرۆیی تییان راده‌ما، شه‌ویک

له جاران زووتر ئیشه که یان ته واو بیوو، تیپه نیازی دهره وهی هه بووا،
 خه ریکی قایم کردنی قهیتانی پئلاوه کانی بوو، شکوش به چرپه یه که وه داوای
 لئ کرد له گه لی بچیت، تیپه که میک داماو پئی گووت زووه که خیرا پئراوه کانت
 له پیکه، هه له نزیکی کارگه که له تاریکاییه ک، تیپه سهیریکی ئه ملاو ئه ولای
 کردو به دهنگیکی دزانه ی شهوانه: شکوی برام خو باش ده زانم ئه توو جیی
 هومیدی، بهرام هه ندهک شتت پی دهریم، ده زانی ئه لغان ئه من و توو
 بکه ویته دهست ئه و حوکه ته ی به بن قهیدوشه رت ده مانکوژن؟ خو ده زانی
 ئه لغان عاره ب و ماره بی به غذایی حوکه ی هه ولیرئ ده که ن و حاکمی رهشن
 ؟ له پاش نسکوی شوپشی مه لامسته فای بارزانی، به غذا بوویته ئاش و
 کوردی وهکی باراشی لیده که ن! کوشتنی کوردهک و ماره زیوه کی وهکی
 یه که! هه رله خویان ده وئ درهنگانی شه وهکی بتگرت، مه یته که شمان بزر
 ده که ن، که سیش به هانای که س ناکه وی، قه ساب خانه یان دانایه و شه و نیه
 کوپه کی ئه و هه ولیره ی نه کوژن، هه رچی پیاو کوژو عاره بی خونه شوو
 خورما خووری ئه و عیراقه ی هه یه هینایتیانه هه ولیرئ، ئه و جه ئه گه ر حه زت
 له و ژانه سه ره ی نیه له هه وکه وه بگه ریوه..

شکو: گه رانه وهی چ!، بهرام دهریم ئه گه ر ده ستمان وارا نه بایه
 باشتربوو، وای لۆ ده مانچه کی!

تیپه ده مانچه یه کی له بهر پشتینی دهره ئناو گووتی: خه می هیچت نه بی،
 بهرام له من دانه برئی، له هه ر جیه ک دهنگیان لئ کردین، ئه گه ر لیکیش
 دابراین ده بی به شیوه ک خو مان بگه یینه وه کارگه ی ئه وان شوونمان
 هه رنه گرن..

تیپه ئه وه نده شاره زابوو، له تاریکی و کون و کولانه باریکه کاندای
 بهر پئی خو ی ده دیت!، ته واویک رویشتن، گه یشتنه کولانیک هه موو
 خانووه کانی کۆن بوون و دیواره کان له که رپووچ و خشتی قوڕ درووست
 کرابوون، هه ندیکیان ریزی سه ره وه یان له بهر کۆنی و باران سوابوونه وه،

له به ینی دوو خانوودا گوره پانیکي تاراده یه ک گه وره و گونجاو بوو، خه لکی کریکارو همباری نه وی کردیانه جی کیه و عاره بانه کانیان، خو یان دایه په نای عاره بانه یه ک و دزانه هه رقونجان.

تیپه سه ری برده بن گوئی شکو به چرپه وه پی گوت: شکوی برام نه من کچه کم ده ستنی شان کردیه و بریاریشماندایه، به رام هیشتا هنده ک کوسپمان له پیشه، نه وچه قه ده ره که نه مدیتی، ده مه وی نه لغان بیبینم.

خانوو ییکی کونی سه رده می داگیرکاری هولاکو، دیواره کانی ماندوو و هه ندیک شوینی وه ک پیره پیاو ییکی پشت چه ماهه، ده رگایی هه وشه که سیخناخ له ژهنگ و ژووره کانی سه ری به کاریته گیرابوون و دریژ بیوونه وه هه یوانه که، شه قی کاریته کان له بهر گلپه کزه که ی به ره هه موان له دوور دیار بوون، قاندرمه یه ک له هه وشه وه هه لچوو بووه سه ربان، پایه کانی لووس بیوو و خه ریک بوو هه رنه میتن، ته ندو ریکی قور له ناوه ندی هه وشه که وه بوو و له ولاتریش نه سباب و که رهسته ی پیلو بویاغ کردنیش له ترسی باران خرابووه ژیر قاندرمه که وه، دیار بوو که سیتی نه و ماله بویاغچی پیلو بوو له بازار، چه ند گو شیکی ئارد له یه ک دوور ابوون و به ره هه یوانه که یان پی داپوشرا بوو، دوو که ونه ته نه که ی روونی به شیش و تیل له بن کاریته کان کو تر ابوون، جار جار دوو کو تر بوغه بوغیان تیدا ده کرد، له ته نیش خانووه که، ژووره کی بچوو کی شرو شه پریو درووست کرابوو، پلیته ک به ده رگا که ی وه ندر ابوو، پیاو هه مباره که ی به رام به ریان دیار بوو شه وان که ره که ی لی ده به ستاو هه ترسی سه رما.

تیپه ژووری که ره که ی لو بیوو قاندرمه و به ئاسپایی پی هه لگه راو شکوش به دوایدا، تیپه به په لو که به ردان له گوشه که ده داو ترپه ی ده هات، له بهر بیده نگي شه و ترپه ی به رده که له ئاستی خو ی زیاتر دهنگی ده هات، هه نده ی نه برد لچک و سوچیکی گوشه که هه لدرایه وه کیزیک له شیوه ی مانگ سه ری لی هیتایه ده ر!، تیپه نه وه نده له وشوینه چاو ه پنی کرد بوو، بویه

زوو سهیری شوینی ئهوانی کرد، تیپه‌ی ناسی و به‌هتواشی گوشه‌که‌ی دادایه‌وه به‌قاندربه سواوه‌که هیدی هیدی و به‌ئسپایی به‌سه‌رکه‌وت، که‌نزیك بوویه‌وه هه‌لوه‌سته‌یه‌کی کرد! چونکه یه‌که‌م جاربوو تیپه که‌سینک له‌گه‌ل خویی بیات، کیژیک وه‌ک مانگ تریفه‌ی پیوه‌بوو! ئه‌وه‌نده جوان بوو، جل و به‌رگه کۆنه‌کانیشتی به‌جوانی خویان نیشان ده‌دا!، تازەش له‌خه‌و هه‌لسابوو، به‌لام سرووشتی خوی مروفتی راده‌چله‌کاندا! سپی وه‌ک به‌فری کویستانان برۆ باریکه‌کانی له‌سه‌ر راکشابوون، چاوه‌کانی گه‌ش! پ‌پ‌بوون له‌ بازنه‌ی په‌نگاو په‌نگ، برژانگه‌کانی یه‌ک یه‌ک راوه‌ستابوون و جارجار خویان له‌یه‌ک ده‌داو ده‌کرانه‌وه، لیوه‌کانی وه‌ک په‌په‌ی گولیکی په‌مه‌یی، بالا باریک و ناسک، هیشتا زیاتر نزیك بۆوه له‌تیپه، دیاربوو هه‌ناوی پ‌پ‌بوو له‌قسه و ده‌میک بوو دیداریان نه‌ببوو، تیپه شکوی پی ناساندو له‌گیرفانی خه‌ناوکه‌یه‌کی ده‌ره‌یتاو خسته‌یه نیو له‌پی ده‌ستی و

به‌چرپه پنی گووت: فه‌رزانه گیان ئه‌و ماوه‌یه‌ی ئیش وکارم گه‌له‌ک زۆربوون، لی‌ره‌ش نه‌بووم، ئه‌و خه‌ناوکه‌یه ناوی هه‌ردووکه‌مانی تیدایه، یه‌قینیش به‌لۆیه‌ک ده‌بین، هه‌ولێز ئازاد ده‌بیته‌وه‌و له‌ئازادیش ده‌تکه‌مه بووک، ده‌بی ئه‌و رۆژی هه‌موو هه‌ولێزی بکه‌مه ئالای کوردستان..

فه‌رزانه: ده‌زانی له‌وه‌تی ده‌تناسم هه‌رئو قسانه ده‌که‌ی، کوپه ئه‌وه خه‌ونه خه‌ون، وه‌ره به‌مخوازه‌و لی‌ره ده‌پۆین، به‌حه‌موو تشتیکت رازیم، هه‌ر جیگه‌یه‌ک دلی تووی پی خۆش بیت من رازیم..

تیپه: تخوا به‌س په‌له‌م لی مه‌که، قه‌ده‌ره‌شکه سه‌برم لی بگره، ئه‌گه‌ر کوردستان ئازاد نه‌بی قسه‌ی پیاوان ده‌تخوازم و ده‌پۆین، ئه‌خر ئه‌لعان پاره‌شم ته‌واو نیه..

فه‌رزانه: تیپۆ گیان حیاتم، توو که‌س و کاری من ده‌ناسی، ئه‌وه مال و حالمانه، ئیمه داواکاری و مال و شتمان نیه، له‌قه‌ده‌ر خۆمانین، خوشکه‌که‌ی

تریشم ماوهیه که میزدی کرد، حه ربه جلکئ بهری رۆشت، به خوای توو بلیی
له گه لئ دیمه گونده که شتان..

تیپه: ده زانم فهرزه گیان، سه بره کم لی بگره، به خوای ده ستبهرداری
هه موو دنیایی بم ده ست بهرداری توو نابم..

شکو و تیپه به ئه سپایی و خۆپاریزی به کۆلانه تاریک و باریکه کاندای
گه رانه وه کارگه و چوونه وه سه ر جیگا که گیان،

شکو به چرپه یه که وه سه ری برده بن گوچکه ی تیپه و پیی گوت:
پرسیاره ک سه ری گێژ کردیمه ؟

تیپه: سبه ی پێکه وه قسه ی ده که بن، جارئ بابنووین.

به یانیه که ی دووای کیشته خه، له بنمیچیکێ کارگه که دا تیپه باسی
جیهانیکی تری بۆکرد، به ده ر له وجیهانه ی شکو تیندا نغروق بووه، به ده ر
له وبالندانه ی هه میشه له گۆمی بیره وه ری که ندیناوه زامه کانی بۆ ده هیتنه وه
و به هه ناسه ی پایزی ئه وی ئومیدی ژیان و هه لسانه وه ی لی ده وه ریتن..

تیپه باسی هه ولیزی بۆ کرد، ئه وه وه ولیزه ی دووای نسکوی شۆرشیکێ
سه رتاسه ری دووباره داگیرده کریته وه و کچانی شوخ و شهنگی له چهک
به سه ری کۆری بیرى داده بریتن له کانی ئاو و گوله باخ و چیمه نی کویستانه
رهنگینه کانی باب و باپیرانیان، خه لکی هه ولیز ده بیته وه کریگرتو و عه ره بی
خۆنه شۆری خورماخۆری بیابان ده بیته خاوه نی قه لاه مناره، باسی رهنگی
ماته می هه ولیزو شاربه درو هه لواسینی لوان و زیندان و پهت و سیتداری
بۆده کات، باسی ئه وکۆپه هه ولیزیانه ی بۆده کات که دووای هه ژده سالی
به زۆر راپنچیان ده که ن و ده یانبه ن شه ری ولاتانیان پی ده که ن و ئه وه ی
سه رپیچی بکات گولله باران ده کری، باسی ئه وه وه ولیزه ی بۆکرد که وه ک
مانگ تریفه ی خۆی لی وون بووه و خوینی لی ده چۆپیته وه و سروود
و موسیقای لی سه ربپاوه و سه یری مردنی خۆی ده کا، هه ولیز وه ک کچیک
ژه هری خواردبی و مردبی، وه ک برینداریکی به خوین و زام، وه ک کتیبیکێ

پیرۆز سووتاو، داگیرکه رانیش به خهندهی وه حشیانه یان بۆنی بارووت و بیابان و خوینیان لئ دیت، حه زیان له ویرانی و ئیسک و پرووسک و بۆن کרוژی خاکه، ئالوده ی ئه تکی گول و به هارو بنارائن، ئه وان له بیابانه وه هاتوون، حه زیان له سواری هه سپ و شمشیر و رژانی خوینه، شادن به ناله ی برینداران، شادن به شین پرن له پق پرن له قین..

باسی ساریژ و هه لسانه وه و به رهنگاری و قوربانیدانیشی بۆ کردو ئالای کوردستانیشی پین ئاشنا کرد..

بی سی و دوو شکوی هینایه پرسکاری به رهنگاری.
تیپه ش باسی شوپش و شیوازی نوینی به رهنگاری و کۆک بوون و کۆکرنه وه ی فه رمانده کان و گه رموگوپی تازه ی بۆکرد..
شکو: خو ئه توو هه ژده سارت ته و او کردیه، ئه گه ر بتگرن چت لئ ده که ن؟.

تیپه به خه نده یه که وه: به زۆر خه رکی ئه و هه ولیره ی خرده که نه وه و له به رچاویان ده مده نه به ر گوللان، هه تا چاوی خه رکی بشکینن و ببه پیاوی ئه وان، لۆ ئه توو پیت وایه ئه من هه رله به ر رۆژانه که ی هاتیمه به ر کوره ی فافونی؟، ئیره له بۆمن له کونی ماریش باشتره، هه ر لیره ش بزمازی وه هایان له بن پینی ده کوتم هه تا هه تایی جیی بزر نه بی، شه هابی تورکمانیش به ختی گه وره یه و خوا ده رکه ی لئ کردیته وه، خو رۆژانه شم نه داتی ئه و ئیشه ی هه رلۆده که م..

شکو: ئه دی ئه و هاوینه ی له کئی بووی؟.
تیپه به نه رمه خه نده وه: له شاخ، له و دنیا یه ی که ئه توو هه تا ئه لعان درکت پین نه کردبوو، ئه گه ر ئه و ئی بیینی ئه و جا ده زانی کئی ساحیتی ئه وه ولیره یه، له و ئی وا له شکر ریکده خرینه وه، له شکر ی بادینان و سولیمانی و هه ولیر، که ندینا وه ش له شکر ی هه یه، ناسیاریشن..

شکو: ئه دی لۆ هاتیه وه؟.

تیپه: ئه وهندهی لیتره به که لکم له وێ به که لک نیم، کوو ئه وان چاوی
خهرکی دهشکینن و له جادهی خهرکی دهکوژن، دهبی ئه وهاش چاویان
بهشکینن و له جادهی بیانکهینه په ند، ئه گهر ئه من لیتره نه بم کێ رێ و جێیان
پێدهزانی؟ کێ دهزانی کوو دین و دهچن؟

شکو: قهت دهستت لی وهشاندینه؟

تیپه به خه ندهیه که وه: ئه رێ وه لا ماوه ماوه مارکوژیان دهکه م،
ههره نده یه کیانم نیشان کرد، به رنامه کی لۆ داده نیم و قیرهی ده بزم،
شکو: حه زم لێیه ئه منیش له گهرتان بم، بمبه له گهره خۆت.

تیپه: شکوی برام دهزانم جیتی پشت و په نایی، له توو راستگوترو
خاوینتر مه گهرخوا!، به رام ئه وها نابی، دهبی له شاخ له وێ فێری چهک و
شهرو ته قه وه دهستکردنه وه بیی، فێری خۆشاردنه وه و خێرا بزربوون بیی،
ئیشی ناوشار جیاوازه له شه رێ چیاو چهکی گهره.

شکو به په رو شیه وه: ئێ له گهرخۆت بمبه، دوانیش پێکه وه دینیه وه.

تیپه: ئه و ئیشه به په له په ل نا کرێ، دوانیش جوابت ده ده مه وه.

ماوه یه که تێپه رێ، شه وان به دیار کوره گهرمه که ی فافون و
جارجاره ش گیرانه وه ی یاده وه رێ شه ویان به پێده کرد، جارجاره ش تپه
تاریک و روونی به یانیان دووای کوژاندنه وه ی کووره، پێلاوه توندو
تۆله که ی له پێ ده کردو خۆی ده پێچایه وه و بزرده بوو!، پاش بانگی ئیواره
ده رده که وته وه و ده یگوت: ئه وه به ئیشیش راگه ی شتمه وه، مام بره انیش
که مێک به گرژی سه ری لی باده داو ده یگوت: کوپم لۆخۆت دانیشه گۆزه ی
ئاوێ له پێی ئاوێ ده شکێ.

ئیواره یه که هیشتا گورگ و مه ر له یه که جیا ده کرانه وه، تپه
به هه شتاوی خۆی کرده وه به کارگه و به رگی ئیشی له به رکردو به بن
لیوانیشه وه به شکوی گووت: تێکه ولێکه ک هیه، ئه گهر حه زت لیه پێکت
ده که ین.

تیپه نه خشی سهرسه رانییه کی دیکه ی داپشتبوو، به لام هیشتا پیویتی به ورده کاری مابوو، پیاو کوژیکی گه وره ی داگیرکه ران، که پیشتر دوو جار هه ولی کوشتنی درابوو و به لام به موعجیزه دهر بازی ببوو!، جاریکیش له شه پیکدا ده شکین و به برینداری خوی دهرینی و دهر بازی ده بیت، پیاویکی زور فیل بازو هه شیاربوو! بونی پیش ته قه و نا ئارامی ده کرد!، نه وهنده ی پیلان داپشتبوو به ده گمن ده که وته به رقاشوو، له شه پری دوو ولاتی تر به شداربوو و ته نها بق سهر کوت کردنی کوردان نیردرابوو هه ولیر، هه موو کون و که له به ریکی شاریش شاره زابوو!، تیپو و هاوړیکانیسی زانیاریان ده ست که وتبوو که هه موو پینج شه ممه یه که به یانیان سه عات هه شت ده چیته قوتابخانه یه که و بوچهند ده قیقه یه که ئالای داگیرکاری به غدا بق مندالانی کورد هه لده که ن و به زور سروودی خویانیان پی ده لینه وه، ریژنه گولله یه کیش به ئاسماندا ده ته قینن، تیپه ش ده یو یست زیاتر بجیته بنجوبنه وانی و به به غداو داگیرکه ران بلی ئیراده باشتره له هیز.

تیپه ده یو یست شکو بنیریته به رده م قوتابخانه که و له وی بیکا به شیلیم فروش، تا زانیاری ته و او و دروستیان ده سته کوئ.

تیپه: به وزووانه عاره بانه کی شیلیم فروشتن حازر ده بی، له وی شیلیم خوت بفروشه، به رام خافرنه بی، هه رده م چاوه کت له پیش دهر که که ی بی، پینج شه ممانیش چاوه کت ده که یه هه زارچاو، ده بی بزانی (سعد خفاش) کو دیت و کوش دهر و او، چهند چه کداری له گهره و چهند له گهری ده چنه ژوری و چهن دیش له دهری ده مینینه وه و چندیان پیده چی.

شکو به خه نده یه که وه: هه رنه وه نده ش؟.

تیپه: جاری ئه وه (لی لئ) یه، هیشتا (لولو) ش ده مینی.

دووی دوو رژ عره بانه ی شیلیم فروشتن حازرکراو شوینی قوتابخانه که شیان به شکوی نیشاندا، به یانیه کی ساردی پینج شه ممه تیپه شکوی برده وه هه مان کولانی مالی (فه رزانه) ی دولبه ری، له مالیکی ئه ولاتر

عەرەبانەى شىلمەكە راگىرابوو و ھەلمى گەرمى لى ھەلدەستا،
 عەرەبانەىكى سى تاھىيى سىندووقىكى گەورەى لەسەر چەسپ كرابوو و
 دەرگاىەكى لەپشتەو ھەبوو و تەباخىكى تىدابوو تا شىلمەكە سارد
 نەبىتەو، چەند قاپىك و پەرداخ و تەدارەكى شىلم خواردنیشى لەسەربوو،
 شكۆ پالى بەعەرەبانەكە ناو تىپە ئاورپىكى لىداو ھەخەندەىەكەو: لەپارەى
 شىلمىش شەرىكىن ھا، تىپە گەرايەو ھەشكۆش ھىدى ھىدى پالى
 بەعەرەبانەكەو دەنا، گەيشتە پىش دەرگاكو دوو دوو كىژۆلە
 سەربەقردىلەكان دەھاتن و جانتاكانيان لەپشتيان قايم كەردبوو، كراس
 وگۆرەو ھەكانيان سىي ھەك رۆحى خۆيان، كۆرەكانىش ورد ورد ھەنگاويان
 دەبىرى و ھەندىكيان پەنجەوانەيان لەدەست وچەترىان پى بوو، شكۆش
 جىگەى گونجاوى بۆ عەرەبانەكەى كەردەو، لەپەر لەسەرى كۆلانەكەى
 ئەو بەر شىلم فروشىك پالى بەعەرەبانەكەى دەناو دەھات، پىاوپىكى
 چارشانەى بى مىلى زىرپەستوورى سەرگەورە، باسكى دەنگۆ شوونكە،
 پىشتى دەنگۆ دىواری مەشكانى، ھىشتا نەگەيشتبوو سەرو كاپىلكى بەدىتنى
 شكۆى تىك چوو، سى چوار جار پەربەگەرووى ئىم ئىمى كەرد، دىاربوو
 ئەو شۆينە لەمىژبوو جىنى شىلم فروشى خۆى بوو، عەرەبانەكەى راگرت و
 چاوەكى لەشكۆى زەق كەردەو ھەتوورەىيەو: مامن دەسارە لىزە شىلمى يە
 فروشم، ئەو جا وارىم قەبورىشنى نە كەس لىزە كەسابەتى خۆبكا، بەخوا
 شىران لەبن ھەنگرى خۆنىم ئەىخنىكىم، ئەو جا لۆخۆ تىبەگە.

شكۆ بىرىكى باشى ھاتە خەيال و نەبەشت رىسەكەى لى بىتەو
 خورى و بەنەرمى ھىمنى گووتى: مامە گيان ئەمە ھەربەقەد دووھەفتە
 شىلممان ماو، چىدى ئەو كاسىيە ناكەين، بابم دووكانەكى گەورەى
 سەوزەو مېوھى دانايە، گۆتىشى ئەو عەرەبانەى نەينىەو، عەرەبانەكەى
 تووش زۆركەونە، ئەوھى خۆمت بەپى پارە دەدەمى، بەس ئەو شەش ھەفت
 رۆژەى لەسەرم راوھستە.

پیاوه زړه ستوور ده که رهنګيکي گه شى هاته وه به رو ده موچاوى
پرېوون له خنده و گوتى: هه هه هه ولا عاره بانه کهى من ده ستنى
له خو به ردانه، له پتيا هر خره خړانه کا، نه و جا چقه يدينا لوخو شيلمنى خو
به ئيسره حات بفروشن، به رام واريتم وه عدئ خو له بيرنه چن.

شکو به چاوه پوانيه وه هيدى هيدى خوى خريکى قاپ و که ره سته کان
ده کرد، له سهرى کولانه که وه تهغه تهقى پيلاويک زهينى راکيشا!، هيدى هيدى
نزيک ده بووه، شکو زياتر ديقه تى داينى، وهک گولله يه کى کت وپر، وهک
برينتيک سهرله نوئ ببيته وه به گومى خوین، نه و په يمانه ي سهرگوزشته ي
يه که م نه ليف وبنى نه وسايى بوو، چنه د پهروش بوو بيگه يه نيته که نارى
نارام، هه نگاوه نگاو نزيکتر ده بوو، شکوش له په نايى عه ره بانه که يه وه خوى
لى شارده وه و به نه نيتى لى ده پروانى، دياربوو هه نديک گورابوو و زوريشى
نه مابوو ببيته دايک، شکو هه ستنى به خوشه ويستى مندا له کهى نيو هه ناویشى
ده کرد، چونکه سالانتيک نه و باوه شه مه نزلگايى نارامى نه و يش بوو،
بیره وه رى خوى کرد به ژوورى يادو به سهرهات، شکوى برده وه که ندينه وه،
نه و ورژه ي په يمان جوان سهرى شووشت و نه و جل و به رگانه ي بوى
هينابوون له به رى کردن، بويه که مجار بوو به خاوه نى گوره وى و په نجه وانه و
چه ترى باران.

په يمان له ده رگايى قوتا بخانه چوه ژوورئ، شکو پرېوو له تامه زروى
گريانيکى باوه شى دايکانه و هه موو که سهرهکانى خوى تيدا هه لپړئ.

سهرى نه و مندا لانه ي ده کرد که ده هاتن و تيده په پرين و ده چوونه
پوله کانيان، يادو بیره وه رى ده بوونه وه به کاره سات، ره شه باى رهش له گهل
دهنگى مهرگ ده هات، بیره وه رى چ له شکرىکى پايزبوو، چنه د پرېوو له گولى
نه فام، چ کتيبيکى دلره ق بوو پرله ياساى سهر برينى باغ و نه فام.

ههنده ي نه برد، ئوتومبيليکى توورپه ي دهنگ ناخوش، به نه په نه
دهرکه وت، له نزيکى ده رگايى قوتا بخانه که وه ستاو له هه رچوار ده رگا که

لیئو هی دابه زین!، پیاوئیکی ره شی دریژو پری چارشانه، که میک ورگن، گرژو توور، لچ و لیوی مؤر دهچوون له پرهشیان، جل و بهرگ زهیتوونی و پیللو بویاخکراو، ده مانچه یه کی توند به قایشه که ی پشتیه وه به سستبو، یه کیکیان لای ئوتومبیل که مایه وه دووانه که ی تریش له گهل بهر پرسه که یان چوونه ژووره وه، هه مووان پرچهک بوون و وهک گورگی هار به مللو ئه ملایاندا ده پروانی، زهنگ لیدراو به خیرایی هه موو خویندکارانیان له گورپه پانی قوتاخانه که دا کوکردنه وه، ئه وه ی لای ئوتومبیل که ش به جیمابوو هیدی هیدی خشیه لای شیلیم فروشه که و پیده چوو هه موو پینج شه ممه یه ک قاپیک شیلیم خواردبی!، شیلیم فروشه که له ترسان سمیره خنچه که ی بو ده کردو و زوو قاپیک شیلیم خوئی کردو له پیشی دانا، شکوش دهرفته ی هه بوو له گورپه پانه که بروانی، دیاربوو سرووده کان خویندرانه وه و ئالای داگیرکاری خویان هه لکردو ریژنه یه ک گوله یان به ئاسمانه وه ته قاند، هه ندیک له په پوله قردیله سپیه کان به په نجه ناسکه کانیان گویچه که ی خویان ده گرت له بهردهنگی نه فره تی ته قه ی تفهنگ، ئه وه نده ی پینه چوو هاتنه دهره وه و خیرا سواری ئوتومبیل که یان بوونه وه و به توورپهی رویشته وه..

شکو دهمیکی باش مایه وه و هیشتا نیوه ی شیلیمه که ی مابوو، به شیلیم فروشه که ی گوت: بام چاوه ریم ده کاو به ته نی ئیشی دووکانی پی راییی ناکری، وهره ئه وه نده شیلیمه ی منیش لوخوت بفروشه، هه ریه ک دوو ته شته شیلیمیشان مایه خلاس بی عاهره بانه که ت ده ده من..

شکو گه راپیه وه و عهره بانه که ی له شوینی خوی راگرتیه وه و هه موو سه ره برده کانی بو تیپه ی هاوړینی گیراپیه وه، پینج شه ممه ی داهاتوو به یانی زوو شکوو تیپه به ره و کولانه دیرینه که به ریکه وتن و هیدی هیدی شکوش له ته واوی ته گبیره ده گه یشت، عهره بانه که له شوینی جارانی هه لمی لی به رزده بوویه وه، دهرگا بچوو که که ی عهره بانه یان کرده وه له جینگه ی ته باخه که دوو تفهنگ و ته داره که ی تیدابوو، تیپه چوویه ناو عهره بانه که و به کورژو که

جینی خۆی کردووه، شکۆش پالی پێوهدهنا، کونیکێ گچکه لهپێشهوهی
 عه‌ره‌بانه‌که‌بوو، تێپه‌ له‌وکونه‌دا ئاراسته‌ی رینگه‌ی بۆ شکۆ دیاری ده‌کرد،
 ماوه‌یه‌ک رۆیشتن گه‌نجیک له‌به‌رده‌رگای خۆیان دیاربوو به‌په‌رۆشیه‌وه
 چاوه‌نوا‌ربوو، ده‌سته‌کانی له‌گیرفانی شه‌روالی بوو، ده‌لینگیشی خسته‌بووه
 ناو گۆریه‌کانی، جه‌مه‌دانی له‌مل گرێدابوو و ده‌موکه‌پووشی پێ
 شار‌د‌بوونه‌وه، باریکو ریتله‌ به‌لام چووست و توندوتۆل، تێپه‌ له‌ده‌رگای
 عه‌ره‌بانه‌که‌وه به‌شکۆی گووت: ته‌واو ب‌رۆ نێزیکێ!.. هه‌رزوو ئه‌ویش خۆی
 له‌عه‌ره‌بانه‌که‌ په‌ستاو له‌پیش قوتا‌بخانه‌که‌ وه‌ستان، ئه‌وان له‌درزو کونی
 عه‌ره‌بانه‌که‌ ده‌ره‌وه‌یان لێ دیاربوو، هه‌نده‌ی نه‌برد شێلم فرۆشه
 زریه‌ستوو‌ره‌که‌ش هات و رایگرت: واریم شێلمه‌که‌و خ‌لاس نه‌کر؟ وه‌عدیت
 دابوو، عه‌ره‌بانه‌که‌ن ده‌یتێ..

شکۆ: ئا‌ئا له‌بیرمه، هه‌رئه‌وه‌نده‌ شێلمه‌ی سه‌ره‌عه‌ره‌بانه‌شمان مایه، بابم
 سه‌لامی لێ ده‌کردی، گۆتی عه‌ره‌بانه‌که‌ی له‌وێ لۆبه‌جی بێته،
 بابم گۆتی گه‌رده‌نمان ئازاکه..

پیاوه‌ شێلم فرۆشه‌ زریه‌ستوو‌ره‌که‌ له‌خۆشیان به‌وبه‌یانیه‌ی به‌هه‌موو
 ده‌نگی به‌نه‌رمه‌ شای و شان هه‌لته‌کاندن هاواری ده‌کرد
 ئۆخه‌ی ئۆخه‌ی ده‌رمان کۆخه‌ی، ئۆخه‌ی ئۆخه‌ی ده‌رمان کۆخه‌ی
 جار‌جاریش رووی له‌شکۆ ده‌کردو پ‌ر به‌هه‌یوانی ده‌می ده‌یگۆت:
 ئه‌و‌رۆ ئه‌وه‌ی ک‌ریاری منیشه‌ ئه‌ینێرمه‌ لای توو، با بابیت هه‌نده‌ چاوه‌پ‌رین
 نه‌کا.

دیسان مامۆستا په‌یمان له‌هه‌مان شوێن ده‌رکه‌وته‌وه، ئه‌وجاره‌ له‌به‌ر
 نه‌ره‌نه‌ری شێلم فرۆشه‌که‌ دیقه‌تی لێ کردن، زیاتر له‌شکۆ ورد بۆیه‌وه‌و
 دیقه‌تیدا!، دیاربوو که‌وته‌ دوودلی و گومان!، که‌شکۆش ته‌مه‌شایی کرده‌وه‌و
 چاوه‌کانی نه‌وی کردنه‌وه‌و هه‌ناسه‌یه‌کی پ‌ر به‌سیه‌کانی هه‌لکێشا، په‌یمان
 دانیابوو که‌شکویه، هه‌رله‌وسه‌ین و به‌ینه‌ش ئوتومبیلی (سعد خ‌فاش) و

جهماعه ته که ی گه یشتن، په یمانیښ ناچار به ئیښارهت به شکوی گووت ئیستا که میکی تر دیمه وه، په یمان چووه قوتابخانه و سعادو پیاوه کانیښی به دوايه وه، وهک جاران ته نها شو فیږه که له دهره وه به جیما، ئه ویش هیدی به ره و عره بانه ی زرپه ستوره که چوو، به شیلیم خواردن خه ریک بوو، شکو سهری برده نیو عره بانه که تابزانی تیپه له شته کان ئاگاداره.

: تیپه په کیان به جی مایه ! واشیلیم دهخوا لیت دیاره؟.

تیپه به دهنګی دزانه: ئاا لیم دیاره، ئه لعان لیتی ده که مه قوزه لقورت، با بخوا، به خوا ی چیدی په لکی نانی قووت نادا.

دیاربوو له گورپه پانی قوتابخانه که ش ئالا که یان هه لکردو سرووده کان خویندرانه وه و لوله ی تفهنگ به زرکرایه وه و ریژنه یهک فیشهک ته قیندرایه ئاسمان، ره شو یږه و کوکوختیه کانی نیودره ختی حه وشه ی ماله کانی ئه وینی هه لفراند، دیواری قوتابخانه که ش ئه وننده نه وی بوو شکو ته و او حه وشه که ی لی دیاربوو، دیسان سهری برده وه نیو عره بانه که و پنی گووتن وادینه وه دهری..

شیلیم خوره که ش به ره و ئوتومبیله که یان گه رایه وه، هه رچواریان له نیوانی ئوتومبیل و دهرگای حه وشه ی قوتابخانه که و ه بوون، تیپه و هاوړیکه ی گه یشته سهریان و ئه و جاره سعد خفاش پی رانه گه یشت ده ست بکاته وه و وهک جارانی پیشووش خوی بمرینئ، تفهنگی تیپه و هاوړیکه ی هه ناسه ی ره شیان ده دایه وه و گوله یان له دم دهرده په ری، ئه و ناوه پرېوو له بونی بارووت، پیاوه زرپه ستوره که به بوله بول هه تا پی پی تیدابوو عره بانه که ی خوشی جیهیشت، تیپه به خیرایی چه که کانی ئه وانیښی کوکرده وه و گړی له سه یاره که ی ئه و ان داو هه رسیکیان سواربوون و خیرا ئه وینیان به جیهیشت.

تیپه شو فیږیک لیزان و شاره زا بوو، روینه کرده جاده گشته کان و به کولانه کاند ا له شار دوور که و ته وه، ئوتومبیله که یان به جیهیشت و ته و او ښک

دوورکه وتنه وه و چه که کانیاں خسته ژیر خؤل و بهردو هه ریه ک به لایه کدا
 بلاوه یان لی کردو و بهی گه رانه وه پیره شار. شکو گه رایه وه کارگه و گه له ک
 برسی خه و بوو، به لام وینه کانیشی له بهر چاو و زهینیدا بزرنه ده بوون، کوو
 نه وه موو شتانه وابه ئاسانی روویاندا؟، نه وه موو پیاوه گه ورانه ! خؤ
 یه کییان نه یتانی و پیرانه گه یشت بهرگری له مانه وهی روحی خؤی بکا!، نه دی
 تیپه و براده ره که ی؟ چهند ده ست گهرم بوون!، خؤ تیپه ده تگؤ ته نکتهری
 بابی داژوا!، به راست! خؤ شیلم فروشه که هه ربه ده شتی که ت!، چما هه تا
 عومری مایه ده ویری بریته که س شیران له بن هه نگرئ خؤنیم نه یخنکیم!
 به خوای نه ک عاره بانه که ی من! ناویری له عاره بانه که ی خؤشی بیچیته وه!
 پاش عه سره کی درهنگ مام برهان بانگی شکوی کردو وه ئاگای هینا، هیدی
 هیدیش خه ریکی گهرم کردنی کوره که بوو، شکوش به دم هیلکه و روون و
 چایه که وه هیشتا وینه کانی به یانی له پیش چاویدا دووباره ده بوونه وه!، رۆژ
 ئاوابوو تیپه ش هاته وه، مام برهان به ده ست و په نجه ی قلیشاوی بهر کوره ی
 ئاگرو زهبری فافؤن، ده رگا که ی لی کرده وه،

تیپه: مامه برهان تخوا گه رده نم ئازاکه، نه من ئیشه کانی تووم
 قورستر کردیه، گه له ک شه رمه زارتم، نه وه ی نه توو ده یکه ی باب له کورئ
 خؤی قبوورناکا.

مام برهان گلینه ی چاوه کانی له رزین و پرپوون له فرمیسک، پرپوون
 له میهره بانی و خؤشه ویستی بؤ تیپه، چاوه کانی پرپوون له ووشه به لام
 زووبانیان نه بوو پئی بلی: نا کورئ خؤم تو هه مووکات سه بووری بووی
 بؤم، تو نه بایی ته نهایی ده پیچامه وه، تو نه بایی ژه هری نه وی رۆژئ خوینی
 ده ماره کانی ده خواردمه وه، تو سروودی بهرده وامیم بووی، تو هاتی و
 له ژوور سه ری ته من بووی به ساپیژ، له کاتیکدا من بی مانگه شه و و بی
 نه ستیره، شه ویکی تاریک بووم و خوریشم نه بوو، شه ویک نه بوو له من
 شه و تر، ده رگام له سه ر رووناکی داخرابوو، بهرده وام بالنده ی

بیرەوهریەکانم دەچوونەوێ سەر هەمان خۆان، میوهی مەرگیان بۆ
دەهینامەوێ، تۆ هاتی و دەرگاگانت خستنه سەرپشت، لەچاوهکانی تۆو
خۆرم بینی، شەوان خەمەکانی خۆت وەلا دەناو بەخەندەکانتهوێ تاریکایی
دەتۆقاندو هیزت دەبەخشیهوێ ئەژنۆکانم.

بێهەن تێپەیی لەباوێش گرت: کۆرم خوا لێمانت نەستینی.
تێپە: ئەمن مامم هەیه مام، هەتا ئەتووم هەبێ نەدەشکێم و نەدەکەوم.
بەخێراایی رویدایەوێ ئێشەکان و تا بەرە بەیان دەستی هەلنەگرت!
جارجار شکۆ خۆی دەگەیانندی و بەبن لێوان دەیویست پرسیارێک بکا،
تێپەش دەیگوت: سبەیی عەسری.

بەیانیاوێش هێلاکی خەو بوون و تادوای نیوێپۆ نووستن.
شکۆ پێپوو لەپرسیارو هێشتا چاوهکانی تەواو گەش نەبیبوونەوێ
بەخەوالیەوێ: ئەتوو پێم بێ؟ ئەوتفەنگانەیی بەجیمانهێشت، کێ
دەیانپێنتەوێ؟

تێپە: ئەویش خەمخۆری خۆی هەیه.
شکۆ: ئەدی کۆژرایەکان؟ دەبی چ قەومایی پاشەمە؟
تێپە بەخەندەیهکەوێ: هەرچی عارەبانچی ئەو هەولێرەیی هەیه گیرایە،
ئەوێپۆ لەشیخەلای عەمبار بەدەست نەدەکەت!، کورە نەک شێلم فرۆش!
ئەوێ شێلمیشی چاندی ئەوێپۆ دەگیرا!، هەوکه ئەوێ رۆژەک پاری
بەعارەبانەیی وەنابی دەگیرا! شەربەت فرۆش، پاقلە فرۆش، کورە سەمون
فرۆش، کورە کۆمبارفرۆشەکانیش ئەوێپۆ خۆیان شارەدێوێ! خوادەزانی
ئەوێپۆ هەولێر بۆن ساردی لێدەهات!.

شکۆ کەمێک بەخەمباریەوێ: دەبی شێلم فرۆشەکەیی تەنیشتمان چی
بەسەرھاتی؟

تیپه: جارهشکه دهویری تخون شیلمی بکهوی! نهوهی نهوهکشی
جارهشکه پار به عاره بانهی وه نانین! نهوجه بری چ؟ روزهک دادی ده رین
ساری عاره بانهکی.

شکو: نهتوو واز له وفسانه بینه، پیم بری نهو کوپه کی بوو
له گهرمان؟

تیپه به خه ندهیه که وه: نهوه (هه ورؤ) بوو، بابی شه هیدی شوپشه و
تاقانه یه، دوو خوشکی هیه و له گهر داکي ده ژین، نهوانه به بنه ماره
پیشمه رگن، خهرکی ئیره نینه، لوئه و مهسه له یه ی نه ورؤ مابووه، به و
زووانه ده گهریته وه.

شکو: خهرکی کیندهرن؟

تیپه: نهوانه هی گوندی (کانی بهردینه) ن، هی لای خوشناوه تی، زور
له ولاتری شه قراوه ی.

ماوهیه ک به سه رچوون، دۆخه که که میک ئاسایی ببووه، تیپه چهند
جاریکی تر شه وان بزرده بوو و ده گهرایه وه، درهنگانی شه ویک زووتر
له جاران ئیشه کانیان ته وایبوو، تیپه نیازی دهره وهی هه بوو و شکوی
له گهل خوی برد، پیلاره کانیان قایم کردو گورج و گۆل به ئه سپایی دهرگایی
کارگه که یان کرده وه و له دواي خویان رایانکیشایه وه، ههرله نزیکی کارگه که
له بن کونه میزیکي بی که لک، مقه بایه ک و قونکه فهردهیه ک راکشابوون،
یه که و یه کیکیان خسته بن بالیان، به نیو کۆلانه کانی به ش مهینه تی غه م
به ئه سپایی ده رویشتن، ده یانویست پیلاره کانیشیان دهنگی نه بی!، خویان
له شه قام و رووناکی گلۆپی مالان به دوور ده گرت، ئاراسته ی تیپه به ره و
هه مان کۆلانه کۆنه کان و گهره کی هه ژاران بوو، به ره و مالی نه ومانگه
ده چوو، که له میژبوو تریفه ی به سه ر سه راپای شکوفه ی باغه کانیه وه بوو،
به ره و نه و په نجه ره یه یی که مالی دوو کوتری ئاسوده بوون، به ره و دیداری
فه رزانه ی چاوه ری.

دوڼيا کش ومات، جارجار دهنګی بوو غه بوو غی کۆتره کان، یان پرمه ی
(که ر) ی حه مباله که ی دراوسنی مالی فهرزانه رایده چله کاندن ! ته مه شایه کی
یه کتریان ده کردو پرده بوون له پیکه نین به خویان.

تیپه به سهر ژووری که ره که دا سهر که وت و شکوش مقه باو
گوشه که ی دایه دهستی، وهک جار ان تیپه په لوکه به ردو که یه کی راوه شانده
گوشی به ره هیوانه که، ههنده ی نه برد گوشه که هه لدرایه وه مانگی تیپه
به چاوی خه والوه وه په رچه می لادان، وهک چۆن هور به ری مانگ ده گریت
و دهرده که ویته وه زهوی رووناک ده کاته وه، هیدی هیدی به قاندرمه
سواوه که سهر که وت، هیشتا خه و یه خه ی به رنه دابوو.

تیپه: ده زانم خه وت دئ و بیزارم کردی، به رام ههنده ک شه کرو چاو
روون و ناوه ته ماتم لوتان هینایه، لیره به جیديلم و سبه یینی بیان به وه
خواری.

فهرزانه به چاو و دهنګی خه والوه وه: هیچ قسه ی نویت پی نیه؟
به ته مانی بمخوازی؟ ئه توو به ته مایی دنیا له وړو خوشتر بی؟ به قسه م
بکه، دایه (به گم) گوتی ده بی تیپه له هه ولیری بر وا، که لکی ئیره ی نمایه،
زیاتر بمینیته وه ده یکوژن.

تیپه: که یینی دایه (به گم) ت دیت؟

فهرزانه: ئه وړو نیورانی شیومان هه بوو، قاپه کیشم لوی برد، ده یگو
هه موو حوکه تی هه ولیری له دوو تیپه ن، والی گوتیتی ئه وه ی به زندینی و
به مردیتی لومان ئاشکرا بکا خه نی ده که یین.

تیپه به نهرمه خهنده یه که وه: کچی والی به خوی ئه جلی به دهستی من
هاتی، وه مه که سبه ی ته شته گو که پی بکه م، ماوه شکه ده چمه وه چیایی،
له وئ له گونده کی قونجه کی په ی داده کم و دیمه وه ده تخوازم و ده چینه ئه وئ
هه تا لایه ک به لایه کی ده بی.

چله ی زستانیکی تریش به سه رچوو، تاده هات گهرمی کوره ی فافونه که ناخوشت دهبوو، تپه ش وه کو پیشوو جار جار بزرده بوو و دهرده که و ته وه، ئیواره یه ک دهر که و ته وه و به شکوی گووت: نامه له سه رکردایه تی هاتیه و داوای من و توویان کردیه، به مه زنده ی من ده یانه وی ئه توو له نیزی که وه ببینن و ده ست خو شیت لی بکن، ئه وه ی کردمان هه وه نته نه بوو! له هه موو کوردستان دهنگی داوه.

شکو: ئه دی ئیشی ئیره به جی بیلین ؟ هه تا دینه وه جیه که مان ده گیرئ.

تپه: چما هه موو هه ولیرئ بکه ی دوو پیاوی ساغله می تیدایه؟، ئه توو له و ژوره ی ئاگات له دنیا یی نیه! له وه هه ولیره ی له پیروپه ککه و ته ی زیاتری تیدانیه! ئه وه ی دووپه لی ساغی هه بی حوکه مت ده نیریته شه پئ، خه لک هه یچ چاره ی نیه یان ده بی بیته پیاوی حوکه متی، یان ده بی بیته پشمه رگه له وچیا یانه، خه مت نه بی جیمان ناگیریته وه، زووش دینه وه.

شه وینکی ئه نگوسته چاو، قه یتانی پتلاوه کان گرئ دران و گورج و گۆل به نیو کۆلانه باریکه کانی گه ره کی برسی و هه ژاران و کرێکاراندا تیده په پین، گلۆپه کزو زهرده کانی به رده رگا توانای رووناک کردنه وه ی ناخی کۆلانه کانیان نه بوو، ئه وه نده گورج و خیرا هه نکاویان هه لده هینا، هیدی هیدی هه ولیر ئازیزترو ریگاش تاریکتر دهبوو، بیلبله و گلینه ئاوری پیره قه لایان ده داوه، تاده هات هه ولیر دهبوو به چه ند گلۆپیک.

هه ولیر به جیماو گه یشته ده شته به پیته که ی خاتووناوه، بیستانه کان تخوبیان له سه ره ک بوو، کش ومات، جار جار فپر ه ی بالنده یه ک له بن ده ست و پیا یان رایده چله کاندن، که نده درێژه کانی ئه و ده شته ئاوی کاریزه کانی که سنه زانی پیداده هات و نه رم نه رم شوپرده بوونه وه، قیره قیری بۆقه کان دهنگی ده دایه وه هه موو شتیکی بیده نگ ده کرد، هه نگاو رووی له مله زوورگه کان بوو، مه رداره کانی گوندی بنه سراوه شه وه به کتیویان

له زوورگه كانى زهرگه تهن خستبوو، زهنگول و قرقړه ي ملي مهرو بزمان،
 نه وناوه ي پركردبوو، هيندى هيندى دونيا رووناك دهبوو و ناسو به ياني
 باشى له هه وليږده كړد، نه ستيړه كان بي دره وشاوه تر دهبوون، شك و تپه
 دهبوو به پوڅ خويان حه شاربدن و شهو ريگكان بېړن، كه دونياش رووناك
 بووه ميتوانى زوورگه چرو هه له ته روتنه كانى زهرگه تهن بوون، دهبوايه
 به دريژايى روژ عرد قووتيان بداو تيږخه و يش بن، هينستا گيرفانه كان و
 باخه ليان پړنان و مه تاره كانيان پړئاوبوون، له نيوانى مله زوورگه كان كون و
 كه له بهرى ودها هه بوو مه گهر په پووله يه ك جارچار سهرى لى هه لېكي تشابان!
 خه و ده ستي ده گرتن و ده بېردنه وه دونيا يى خوى، دم دميش بالنده كانى
 خه يال و بېره وه رى له مله زوورگه كان به رزده بوونه وه، شكويان دهبږده وه
 گونده كه ي خويان، تا دواى نيوه پويه كي درهنگ تاشه به رديك دهبووه
 سهرين و ناسمانيش پيخه ف، دواى خه ويك و پشوويه كي دريژ، دهبوو
 چاوه پري شه وبكه نه وه، تا كاروانى تووله ريگكه بده نه وه ده ست
 هه نكاوه كان و چوك به چياو به رزاييه كاندا بنين، په له هه وريكي سپي
 بېره وه ريه كانى شكوى هه لدايه وه، كه رايه وه باوه ش وه ناسه كه رمه كانى
 په يمان، چند په روښى كه وره بوونى بوو، نهو بويه له گوري دايك و
 سيږه رى باوك و خوشك و گونده كه ياني دوورخسته وه، تابوى بېي
 به هه مووان، كه چي هه موانى لى وون بوون.

شكو به هه ناسه يه كي قووله وه: تپه غه ريبى كه س ناكه ي؟.

تپه ده سته كانى خسته ژير سهرى و به هه ناسه يه كه وه: كه سانه ك هه ن
 له ناخمدا ده ژين و ده مينينه وه، به رام نه وه ي كه هه مووكات خوم
 به شه رمه زارى ده زانم (هاجره) ي خوشكه، نهو زولمى لى كرا قه ت
 له درم ده رناچى.

له بېر مه ئيواره كي بابم له دوو خزمو ناسيارانى نارد، نه وه نده
 زوربوون به قه رپه ستانينش له ديوه خانى جتيان نه دهبووه !. بابم كورته ك و

شهرواره کی نویی له بهر کردبوو، هه وری له سهرو ته زیبج له بهر پڙدین، کینک و شهر بهت و پاقلوه به ژمار نه دهات، چوونه داخوازی ژنی لۆ برایه گه وره کهم، هه رله کۆرانه کی سه ره وهی ماری خۆمان بوو، بابم سه رده سته کانی هه ر کردبوو، عهینه ن دهتگۆ شیره له دارستانی ده پوا، برایه که شم نه وهندهی گوراو له خۆ دابوو، چاره وهری پر کردبوو، خزمونا سیاره کانیشمان له ولاو نه ولایان ده پۆیشتن، بابم له دیوه خانی ماری بوو کین چارچمکی لیتی دانیشتبوو، بهینا بهین دهکۆخی دهتگۆ گهوارهیه ده گرمیتی، قل قل ته زیبچه کهی ئاواده کرد، کینخوای هفت گوندان به قهه بابم به شان وشه وکته نه بوون، ژن ماره کراو شهر بهت و پاقلوه به گۆرپی وهربوو، هه له هه لهی هاجه ره ی خوشکم دهتگۆ ریژنه کولهیه له لوله ی تفهنگی دینه ده ری،

سێ رۆژ پێش گواستنه وهی ژنه که، بابم مشه وهش ببوو، جلکی نویی لۆخۆپی و لۆ هه موومان به پادان دابوو، سه رجۆخینانی خاوین کرده وهو په لووکه به ردۆکه کیشی تیدا نه هیشته و ئاو پشین کرد، چار گیسکی قه ره وی هاویر کرد لۆ رۆژی گواستنه وهی بوو کین، تفهنگی مه عروف ئاغای هیناو خاوینی کرده وهو فیشه کی شه ویی هاویشته سه ری، رۆژی گواستنه وهش سبیانی زوو دۆروز و پنا کوتای، بابم دهتگۆ پاشایه ده هات و ده چوو، جه مه دانیه به گورینگه کهی ده له رینه وه، داکم و هاجه ره ی خوشکم سێ رۆژ پێشی خه نه یان له ده ستیان نابوو، داکم کراس و که وییه کی گورباتمانی له بهر کردبوو، ئیواری بووک هات، نیوه ی که ندینا وهی هاتبوونه دیاری، شایی بوو سه رجۆپی به بهر نه ده کته، رۆژ ئاوا دۆر دپا ته قه ی بپا، برایه کهم له گه ر بۆکین چوونه ژۆری، ته وا وه کیان پێچوو، بابم در ی توند بوو، هه ر له به ره خۆی پرته و بۆره ی بوو، کهس نه ده و پرا هه ناسه ی بدا، کاته ک برایه کهم ده رکه ی کرده وهو له گه ر بابم منگه منگه کیان کرد بابم تفهنگه که ی برده سه ربانی و کردیه ته ققه و ریژنه ی گولله ! سه ر دیبه گه ی

سۆر دەچۆۋە!، ھەتا گولەي لەتفەنگى ما، تەققەي کرد، لەجیرانەکانمان گىم
لئ دەبوو دەیانگۆت: ئەو کورپى مام سمایل کەرشینی بەزاوا بوو.

ھەندەي پىن نەچوو ھاجەرەي خوشکیشم داخوازی ھات، بابم جوابی
لۆ ناردنەو و پىنى گۆتبوون ئەمە بەخزمایەتیتان رازین، بەرام کەھاتن لۆ
مارەکردنى ھەزمان لە قەرەبارغى و شایى و بەزم و رەزمان نیه لەپیش
مارى، دەمانەوئ بەکرو بێدەنگى ئیشەکە بېریتەو، وەکی چوونەو
لۆخۆتان لەمارى خۆتان کەیفى خۆتان.

ھاجەرەي خوشکم لەشەوکی تاريک بەکرو بێدەنگى مارە کرا، بابم
لینەگەر دەستەخوشک وکیرژى جیرانەکانیشمان شەوى مارەکردنى لەکنى
بن لۆ پیرۆزبايى.

ھاجەرە مارەکراو دەبايە لەژۆرى نیتەدەرى، عادەت ئەوھابوو! کیز
مارەبکرايە دەبايە کەس نەیبینی ھەتا دەگۆزیتەو، وەکی نان حازردەبوو
ھەموومان دادەنیشتین، ئەو خۆی دەشاردەو لەژۆرى، دەبايە بابم نەیبینی،
چەند غەریبیمان دەکرد، بەرام عادەت ئەوھابوو.

ئێوارەي پىنج شەمیش بابم بەناوی قەسابى و کەسابەت رۆیشت و
بەبرايە گەرەکەمیشى گۆت لۆخۆت برۆمارى خارت، ئەومارە سبەي
ھاجەرەي دەگۆزنەو لەمارى مەبە، رۆژى جوعمەش داکم جلکەکی رەشى
سادەي لەبەرکردبوو.

تیپە باسى ھاجەرەو ھەموو ھاجەرەکانى کەندیتناوہي بۆشکۆ دەکرد،
ئەو ھاجەرەنەي پەپولەي چارەنوسیان لەشەوانى کروبیدەنگیدا بە
ناشارەزايى لئ ھەلدەفراندن، نەمانگەشەو نەئەستیرە نەباغ نەباران، ھىچیان
نەبوو! شەوئىکى رەھای لەخۆيان رەشتر، شەوئىک چراش بۆی نادۆزیتەو،
شەوئىک لەتاريکايى خۆی زیاتر کەسیان نەبوو، شەوئىک تاريکايیان
پیشکەش دەکردن، تاريکايیان بۆ دەکردن بەبیرەوہري، تاريکايیان بۆن
دەکرد، تاريکايیان بۆ دەکرنە باغ.

تیپه ته نیا غه ریپی هاجه ره ی نه ده کرد، به لکوشه رمه زار بوو له و نه ریته ی رژاوه ته نوتفیان، خو ی به شه رمه زار ده زانی که نه یوانیوه له شه وی ماره برینی پاکترین فریشته ی که ندیناوه نیوچه وانی ماچ بکاو پیروزیایی ژیانیکی نویی لی بکات، ده سته کانی پرکا له خه نه ی سوورو شیرینی به سهر که ره ک و ئاوی دابه ش بکا، له مه راسیمی هاوسه رگریه که ی جلیکی جوان له به ربکاو تیرتیر شایی و سه ما بکا. نه هامه تیه کانی ژن و کونه نه ریته کانی زولمهت، دلۆپ دلۆپ فرمیسه که کانی تیپه یان به رده دایه وه سهر روممهت.

ئیواره، ناچاری کردن خویان کوکه نه وه مشووری ریگایه کی هه ورازو نشیوی دووربخون، له مله زوورگه کانی زهرگه ته ده ست پی بکه نه وه تا به ستی شهرغه، زورگه کان ئه وه نده چرو پر کون و که له به رن، پییان ده لین لولو، هیدی هیدی له مه پداره کانی ئه وی نزیک بوونه وه که بوشه و به کیو مابوونه وه، ئاژه لدارو مه پداره کان دوای ته و او بوونی وهرزی زستان و ده رکه و تنی به هارو تا سه ره تایی هاوینیش له شه و به کیو ده میننه وه، چونکه هه موو ئه و گیایانه ی که شین ده بن گه له ک به سووده بو ئاژه ل و هیچیشی تیناچی و چهند مانگیک پاشه که وتی ئالیکی مه پومالاته کانیان بو ده مینیتیه وه، به هاری کوردستانیش تاجاو برده کا گژوگیاو فهرشی راخراوی سه وزه له سهر زه وی، بویه شوانه کان مه پومالاته کانیان له بنارو زوورگه کان ده هیلنه وه و شه وانیش هه واریکی گه رمۆکه بوخویان ریک ده خه ن و ره شمالیکی وه ک گلینه چاوی کیژه کوردیکیش هه لده دن.

شکوو تیپه ش سلاو و مانندیونیان له هه وارو بنه گیه کی ئه وی کردو نان و جامۆکه شیریکی به تامیشیان خوارده وه، هه ندۆکه کیشیان بو ریگه ی دوورو هات و نه هاتی خویان برد، کاروان و هه نگاوی توله ریگاگان ده ستی پیکرده وه، جارجار ریچکه کان بزر ده بوون و ده رده که و تنه وه، تاریکایی ده یلوراند، شکو ده یویست بپرسی و (با) پرسیاره کانی پی ده برین، ئه وان

به‌ديار چۆكدادانی چياوه سه‌رده‌كه‌وتن، ترس سه‌یری ده‌کردن و ده‌تۆقی، سه‌ری سوږده‌ما له‌كوڤانی قه‌ره‌چووغ و كه‌ندیناوه، (با) گفقه‌ی ده‌هات و ده‌یناسینه‌وه: ئه‌وانه بچ ولاتن، له‌سیماو هه‌نگاو و چاوه هه‌لۆیی‌نه‌كانیانه‌وه دیارن، ئه‌وانه هاوڤنی باو زریان و هه‌وره‌تریشقه‌ن..

(با) ده‌یزانی ئه‌وانه‌ی به‌وشه‌وه تاریکه‌وه رووناکی ده‌بینن کین!، هه‌رزووش ته‌لان و زوورگه چڤه‌کانی ده‌شتی کویه و چیاکانی باواجی له‌نیو تاریکی و لووره‌ی با‌دا كوڤانی نیشتمانی خۆی ناسینه‌وه، چیا رووته‌که‌ی (بڤه‌باو) سنگ و هه‌ناوی خۆی بۆ کردنه‌وه، ئه‌وشه‌وه‌ش خۆی دایه ده‌ست ئیراده‌ی کاروان و راگوزهران، گابه‌ردیکی سنگ قلیشاو، هیشتا کۆنه قه‌وانی سه‌ده‌ساله‌ی شوڤشی تیداما‌بوو! جیگه‌ی هه‌ردووکیانی کرده‌وه، خه‌و هیلاکی کردبوون، چیا بوویه‌وه به‌پایه‌خ و به‌رد به‌سه‌رین و ئاسمان پێخه‌ف، له‌به‌ره‌هیلاکی وخه‌و برسیه‌تی نووققه‌ی لیوه‌هه‌رپا‌بوو، بالنده‌کانی بی‌ره‌وه‌ریش نه‌یانده‌توانی له‌شه‌ققه‌ی بالیان بده‌ن و بگه‌پینه‌وه كه‌ندیناوه‌و پریسکه‌ی یادیک بکه‌نه‌وه، غه‌میک سه‌راوگنڤ بکه‌ن و کۆژانیک له‌گه‌ل خۆیا‌نا بی‌ننه‌وه..

ریگایه‌کی سه‌خت و دژواریان ده‌ستپێک‌رده‌وه، له‌هه‌ر گوندیک پارچه نانیک و قومج ئاو، کاروانی ئه‌وان به‌دۆلی سماقولی و چیا‌یی ئاوه‌گردیشدا تیپه‌پری، که‌شکو ماندوو ده‌بوو، تیپه‌هه‌ر باسی خه‌ونی گه‌وره‌و دیرینی کوردی بۆده‌کرد، باسی زامی نیشتمان و خوینی شه‌هیدی بۆده‌کرد، باسی ئه‌و ئاما‌نجه‌ی بۆده‌کرد که‌ دوورونزیک هه‌ردی..

شه‌ویک هیشتا خۆی نه‌پێچا‌بووه، هیشتا ئه‌ستیره‌کان له‌جریوه نه‌که‌وتبوون و په‌پووله ده‌ستی به‌سه‌مای سه‌رگوله‌کان نه‌کردبووه، تیپه‌هه‌ر پهنجه‌ی بۆ رووناکاییه‌ک درێژ کردوگوتی: ئه‌وه هه‌سارو بڤه‌گه‌ی برایمی شابازیه، پیاوه‌کی خانه‌دان و دیوه‌خانداره، ئه‌و گونده‌ناوی سناوه‌یه‌و ئه‌لعان ئه‌وانه به‌ته‌نی له‌وینه، هه‌موو‌جاری له‌وێ لاما‌دایه‌و دووسه‌ی رۆژانیش

لهکنیان مایمهوه، مارهکی دهست و چاوتیرو درگه ورهن، وهکی میوانیان دی خه نی دهبن، سبیانان ماست و په نیرو لۆر، نیورانان چهلاوهکی به تاممان دهدهنی، ئهوانه مه پدارن، ئهوپیاوه دووژنی ههیه و چارپینج کوپی به ژنه و ههشن نو کیژو کوپیشی مایه، هه مووشیان پیکه وه له وحه ساره ی دهژین، له مریشکی ههتا چیروگای هه مووی به خێوده کهن، له وماره ی کهس بی ئیش وکارنیه.

به یانیان گه یشتنه هه ساره گه وره که ی برایمی شابازی، هیشتا مابوو بگهن، سه گه سه رگه وره کانی هه سار به کومه ر هیرشیان هینا، تیپه له دووره وه هاواری کرد: مام برایم خۆمانین، بمانگه یی ئه و سه یانه مان له کۆرکه وه.

مام برایم پیاویکی به ته مه ن به لام هیشتا توندوتول، سه ر سه ی وه ک به فر، باریک و درێژ، کورته که که ی به سه ر شه روا له که ی شوپربوونه وه به هه شتاوی هات و له سه گه کانی خوپی هه وه به پیریانه وه هات و هیشتا نه گه یشتبونه یه کترگووتی: هه ر زوو زانین تیپۆیه، هیشتا له دوور بوون گوتن به هه قی خوای ئه و رۆینه رۆینی تیپۆیه، هه موو جاریش هه ر ئه و وهخته ی ئه هاتن.

تیپه ی ماچ کردوو گووتی: ما هیشتا خۆ مه عف نه کردینه ؟ ئه دی کا (هه ورۆ) ؟.

تیپه: هه ورۆ له هه ولیرتییه، له مارێ پلکی.

خه و له نوینی گه رم له دووای ئه و کاروانه دووره، له مردنیک کاتی دهچوو، نه بۆره بۆری چیرۆ نه باعه ی مه رو نه قوقه ی که ره بابیش رییان له خه وی قولی شکوو تیپه نه گرت، نیوه پۆ هیشتا خه و یه خه ی به رنه دابوون، بۆنی چه لاوی مریشکه خۆمانه و برنجی کوردی دیوه خانی پرکردبوو، دیاربوو هه مووان تیپه یان دهناسی، ئه وهنده له وی ماندووی هه ساندبۆوه.

كۆرەكانى بىرايمى شىبازى لەدىوخانى و ژن و بووك و كچەكانىشى
 لەژوورىكى تر نانىان دەخوارد، كەئىوارە دادەهات ھەموو دەگەرەنەو
 دەركاى ھەسارو ھۆرى مەپى دادەخراو سەگە مل بەزنجىرەكانىش بەرەلا
 دەكران، كەئىوارە دادەهات ھەك رۆژى ھەشربوو، ھەمووان دەگەرەنەو
 جىگەى خۆيان، ھەسپ ھىلەى دەهات، چىر بۆرەبۆرى بوو، قىرپەى
 مەروپىزى تىگەلى باعەباى كاروبەرخان دەبوو، قازدەيقيپاندو مريشك و
 كەرەباب لى پەست دەبون، ھەلەشيش دەچوونە سەر ناوبەرەو كارىتەكان،
 كۆتر بوغەبووغيان بوو، شووشەى لامپاو فانوسەكان بەدەست كچانەو
 خاوين دەكرانەو ھە چراكاڭ پرنەفت دەكرانەو، ھىدى ھىدى تادەهات دونيا
 تاريكتردەبوو و دەنگەكان كەمتر دەبوونەو، ئەو شەو تىپەو شكۆ بەديار
 چراو فانوسى دىوخانى شىبازى بوون و گوڤيان قولاخ بوو بۆ رادىونەكەى
 دەستى شىبازى، كەجارجار بەپەنجە ووشك ھەلاتووەكانى لەھەوالىك
 دەگەرەنەو.

تىپە: مام بىرايم پىندەچى لەخەبەرەكى بگەرەنەى ! باش ھەستى خۆت لى
 راگرتىە!

مام بىرايم دووسى جار چاوەكانى داخستن و كرديەو: كۆرم ترسن
 لەرەو ھەنە، لەرەشەباو گەردەلولان، ھەنگو نزانن پىلانى وان چنە؟
 پازدەسارەك پيش ھەنگە، كورد لەئەلەان بەھىزترىبوو، ئىك شۆرش و ئىك
 سەركرەدن ھەبوو، داروبەردى شاخان پيشمەرگەبوون، چۆكانيان
 لەبەرتۆپ و تەياران دانەدەدا، خۆ چ چەكى باشيش نەبوون ! بەرام ئىرادە
 ھەبوون، دەبابان خۆيان لەبەر جامبىزاران نەئەگرتن، ھەلى داخى گران
 خيانەت لەشۆرشى كوردا كران و شۆرشى كوردانى فروتن، پەنجە لەسەر
 پەلاپىكى تەنگان ھەرگىران، شۆرش ھەكى بەفرى شاخان توانەو، ھەموو
 ماروچارى خۆ بەجىھىشت، لەغەرىبى بىكەس ماين، ما گەلەك ترسن ھەنە
 خەنجەرمان لەپشتى راكەن.

تیپه: مام برایم ئەو ههواره بهرام ئەو بوارنیه، کوردستان ئازاد دهکهینهوه ئەوجا دیمهوهو دهیمهوه میوانت ئەوقسانهشت بهبیردینمهوه.

شابازی بهخه نه دهیه کهوه: دیاره ئەتوو به ته مای بمینی ؟ واریم به که لامی خوای ئەتوو له زیادان دهژی، پیاوی مهردوئاذا عه مریشان دریز نابن، لۆخو پیاوی چاک به ههولیران ته رک که، شته کن له چاوی دانه، لۆخو لیزه له گهر شوپشان تفهنگی خو له شان بی.

تیپه به خه نه دهیه کهوه: ههتا والی نه کوژم ههولیزێ چۆل ناکهم. شابازی: کوپم ئەوپاروه وهتوو ناخوڕین، خینیت گهرمهو خۆت وههیلکه تان دهدهی.

ئەوشه وه تا درهنگ به دیار چرای دیوه خان و شهوچه رای گوێزه وه قسه خۆشه کانی شابازی وه نه خه وتن، به یانی زوو له گهل ته په ته پی نان پتوه دانی دهستی کابانی و قریوه ی بیژی و باعه باعی ئاوازی مهرو زهنگول و بانگی سهردیواری که رهبابی خه بهریان بۆوه، ناندینه که ی ههساری دوو که لی به رزده بوونه وهو بۆنی هیلکه و روون و ماست و ئەستوورکی گهرم دیوه خانی راگێژابوو، دووای نان خواردن دهبوو کاروانی تیپه و شکو دهست پی بکه نه وه،

دیاربوو جارانی پیشوو هه موو جارێ تیپه هه سه په که ی شابازی له گهرخوی بردبوو، بۆیه شابازی کوپه که ی راسپارد خیرا هه سه په (رهخشان) ی حازرکه ن لۆ تیپه ی، هه نه ده ی نه برد کوپه که ی شابازی هاته وهو جلهوی هه سپنکی شنی سێ پی سپی، سه ربلندی گوێ قوتی، بژ رهشی کلک بلندی چاو زهقی که پوو فشی به دهسته وه بوو! دهیچیلاندو له ههساری دهنگی ده داوه! پتیه چوو تیپه پیشتر زۆری قۆشه قۆشم پی کردبوو، خیرا خۆی فێدایه سه رپشتی و دهستی شکوی راگێشاو ههردووک سواری سه رپشتی بوون، برایمی شابازی په نجه ی بۆ چیا به رزو عاسیکه ی هه وری راگرت و گووتی: تیپه وهکی جارن له سه ری چیاپی

شۆر بونەو، لەدیوێ ئەودیی جەوان لەپشتی گریدەنەو و شەپکی
لەپشتی دەن وەخۆی دینەو ئێرە.

تیپە: بێ خەم بە مام بریم.

لەسەر پشتی هەسپە رەخشانی لەچیا بەرزەکانی هەوریش
بەسەرکەوتن، تۆلە ریگایەکی سەخت و دژوار ئەگەر رەخشان نەبوایە
ئاسان نەبوو، چیاوی هەوریش چۆکی داداو باليسانی راکشاویش
بەدەرکەوت و رەخشانی گەرایەو، تیپەو شکۆ بوونە میوانی (توتمی)،
گوندیکی قایم و پشتی بەسەرباری خەتی دابوو، لەوێ شۆرشی ئازادی
سەرلەنۆی نەشونمای دەکردەو، لەدوای هەرس و نسکۆی گەورەترین
شۆرش، دووبارە جاپی خەبات دادەپێژرایەو، بارەگاكان دوورو نزیک
لەپریزیک، بەبناری شاخەو بوون، خانووەکانیان لەبەردو رەنگی چیاکان
هەلچنێبوو، هەربارەگایەکی تایبەت بوو بەناوچەیەکی داگیرکراو، تیپەو
شکۆش میوانی بارەگای کەندیناوەبوون، چەند ژووریکی سەربەکاریتە
دریژی لەپریزیکتر، هەر ژوورەو کاری تایبەتی خۆی هەبوو، ژووری
بەرپرسی یەکەم و ژووری ئامارو عەمباری چەک و پەییوەندی و پلان و
هەتا پزیشکیش ژووری تایبەتی خۆی هەبوو، ژووریکی گەورەش کەتایبەت
بوو بەپیشمەرگەئێ شەپکەر، دەرگایی ژوورەکان لەچەند پارچەداریک
درووست کرابوو کەبەبزمەر لەیەک درابوون، هەر ژوورەو چەند کۆنە
رایەخیکی تێدابوو، تیپە وەک شارەزایەکی لەژووری بەرپرسی بارەگا
چوو ژووری وەندەئێ نەبرد بەدوای شکۆشدا هاتەو و ئەویشی
بردەژووری.

بەرپرسی بارەگا کەنجیکی رەشتارەئێ پینگەئێ و سیمایی
ماندوو بوونی چیا پێوە دیار بوو، کورکن و دژوون، بەلام پێ هیزوتوانا،
کورتهک و شەرۆالیکێ خاکی و پشدینیکی تووند کەبێ هەناویەکەئێ بزر
کردبوو، بەدەنگیکێ نەرم رووی لەشکۆ کرد: تیپە باسی تووی لۆ کردیمە،

بهخۆشم بابت دهناسم جوتیاریکی کهندیئاوهیه، بهخۆشت دهزانی کهندیئاوه
 زیاتر لهشوینهکاتی دی تووشی گرفت و تاران و دهر بهدهری بووه، ئهلعان
 کوردستان هه مووی داگیرکراوه و ئهوان بهئاگرو ئاسن حوکمی کوردستان
 دهکهن، بهرام لههه موو دونیا سهردهمی داگیرکاری بهسه رچووه، هه موو
 گهلانی دونیا به ئازادی دهژین و بهخۆیان حوکمی خۆیان دهکهن، تهنها
 نه تهوهی کوردماو له لویه که دنیامه دهبی ئه و دۆخه بگورێ، دهبی وه هایان
 لی بکهین که بزانی خاک و ولاتی خه لکی تریان داگیر کردهوه و بۆیان
 ناچیته سه ری، هه زار پیلانی دیشمان لی بکهن بی فایده یه، دهبی بگه رینه وه
 ولاتی خۆیان، کورد پیاو کوژنیه، چه ته و چه ک هه لگرو رینگرنیه، بهرکو ناچار
 کرایه شان بداته شاخه کان و داکوکی لهخۆی بکا، ئه مه نه دوژمنی که سین و
 نه ده شمانه وئ ته ققه له کهس بکهین، به پێچه وانه وه ده مانه وئ په یوه نی
 باشیشمان له گهریان هه بی، بهرام ئه وان به زور کوردستانیان به ولاتی
 خۆیان لکاندیه، خیزوبیری ولاتیمهش ده بن و له شکری خۆیان پی
 به هیز ده کهن و چه کی پی ده کړن و پی ده مانکوژن، ئه وان ده یانه وئ
 به خۆیان ئاغه بن و کوردیش خزمه تکاریان بی، خو هه موو شو رشه کانی
 رابردووی کورد ویستیتیان له ریگهی گفتوگو وه قه ناعه تیان پی بینن و
 یه قه مان به ردهن، بهرام هه ربه ئاگرو ئاسن و خه نجه ر له پشته وه لیدان وه لام
 دراینه وه، لویهش ئه وهی ئیستا ئه مه ی لیره کو کردیته وه و ئه وشاخانه ی
 کردیته مارو حارمان، ئه وه ویست و چه زی خۆمان نیه، بهرکو تاکه ریگایه
 تا زمان و کلتوو رو شارستانیته تی خۆمانی پی بیاریژین، بهرام تاسه رئیسقان
 دنیاین که تاکه ریگایی سه ربه خۆیی به داخه وه چه که، ، ئه من گه له ک
 خوشحال بووم به هاتنت، دنیام روژه ک دادی ده گه رینه وه کهندیئاوه ی و
 به ئازادی له گونده که ی خۆتان به ئاسووده یی دهژی، بهرام ئه من پیم باشه
 نه گه رینه وه هه ولێژی، زانیاریمان هه یه گه له ک به هور دوباریکی له دوو
 ئاشکرا کردنی تیپه ن، زوریان کو ر لێیه، بهرام ئه گه ر هه رده شکه رینه وه ده بی

ههتا بهخزمان پیتان ده‌رین هیچ جوله‌جوله‌کی نه‌کن، به‌هیچ شیوه‌یه‌ک ده‌ست لۆتفه‌نگی نه‌بن، بپۆن خه‌ریکی ئیشی کرێکاری خۆتان بن، پیم وایه گۆرانکاری گه‌وره رووده‌ده‌ن و دۆخه‌که ده‌گۆپێ، ره‌نگه ئه‌وکات زیاتر له‌ئێستا پێویست ده‌بن.

که‌تیشکی شه‌به‌نگی زه‌رده‌په‌پێکی دره‌نگ وه‌ختی ئێواره له‌کاریده‌ی هه‌یوانی باره‌گاگانی تووتمی ده‌دا، له‌گونده خاکیه‌گانی که‌ندی‌ناوه ده‌چوون که‌ شانیان دابووه قه‌ره‌چووغ و بارگه‌و پریسکه‌یان له‌بناران خستبوو، بالنده‌ی یاده‌وه‌ریه‌گانی شکو به‌رز به‌رز ئه‌وێیان لێ دیاربوو، که‌ئێواران ساپییری باوک به‌ره‌و مزگه‌وته خشت و قورپه‌که ده‌چوو، سافیه‌یی گه‌وره‌ترین قوتابخانه‌و قوربانیش ده‌هات و ده‌چوو و خه‌می نانی ئێواره‌ی له‌به‌ربوو، که‌چرا دلگه‌شه‌که‌ی تووتمی هه‌لکرا، پارچه په‌رۆکه‌که‌ی ده‌ستی خوشکه خێرنه‌دیوه‌که‌ی هاته‌وه‌بیر، که‌شووشه‌ی لامپاکی پێ خاوی‌ن ده‌کردنه‌وه له‌دووکه‌لی دوینی شه‌و.

بالنده‌کان بێ ئه‌وه‌ی هه‌له‌ته‌بن، خێرا به‌کۆلی یاده‌وه ده‌گه‌رانه‌وه نیو هه‌ناسه‌گانی شکو، کانی وجۆگه‌له نه‌فامه‌که‌ی تووتمی که‌ به‌به‌خته‌وه‌ری شۆرده‌بوونه‌وه ئاوپیان نه‌ده‌داوه، له‌هه‌مان کانی ده‌چوو، که‌سافیه جۆگه‌له‌یه‌کی راکیشابوووه باغه‌چه‌که‌ی، شکو له‌نیوانی ئه‌وێ و که‌ندی‌ناوه، به‌ته‌رازووی غه‌م (با) و کانی و بنارو چراو مانگ و خۆله‌میشی گوله‌کانیشی ده‌کێشا، هه‌موو شتیک بۆنی خه‌مو مه‌رگ و جێ په‌نجه‌ی سافیه‌و خوشکه‌گانی پێوه‌بوو، شه‌و تێپه‌ری و چه‌ند رۆژیکی کورت هاتن وچوون، نیوه‌پۆیه‌ک هه‌والی به‌په‌له‌هات، خێرا هیزیک کۆکه‌نه‌وه، هه‌ر باره‌گایه‌ک بیست پێشمه‌رگه‌ی ئاماده‌کراوی به‌پێکه‌وێت، تێپه‌یه‌کین بوو له‌بیسته‌کان، شکو ئۆقره‌ی لێ برابوو، داواکه‌ی ره‌ته‌ده‌کرایه‌وه، دیاربوو چه‌ند جارێک پێداگری کردو ناچار جینگه‌ی بۆ کراوه، هه‌مووان ریکخزان و

که موکوپیه کانیاں پرکرایه وه، هیشتا به پروونی که سینگ له مه سه له که نه ده که یشت، به لام پیشبینی شهریکی گوره ده کرا.

ده لین دوژمن هیژیکی گوره ی کوکردۆته وه و نیازی هیه هیژش بکا، نانا ده لین په پئی به رنامه یه که ئیمه هیژش ده که ینه سه ریان، خیرا مه تاره کانتان پرئاو که ن، نان و قه سپ و پیاز دابه ش ده کړئ، دووباره هیژه کان کرانه وه دووبه ش، به شینگ لای چه پ و به شینگ لای راست، به هیوای دیدار، به ره و خوړئاوا،

هه موو په لایان بوو، خیراتر له بهر پر سه کانیاں بو نووسینی داستانی که نه ده نوو سرایه وه، داستانی که خه و له داگیر کهر تال بکا، له و ئیواره هه لکو پرماوه دا هه نگاو له سه ربه رده کان ده خلیسکان و داستانی که په لکیشی ده کړدن، دهنگی جیهازیک ده هات و ده یگووت ئیمه له ناو گوندی (دهرش وشاچک) ین چیا که شمان به ده سه ته وه یه، دوژمن هیژیکی زوری کوکردۆته وه و ده یانه وئ هیژش بکه ن.

وه لام ده درایه وه و ده یگووت: ئیمه ش له ریگه ین ده ست پیشخه ر مه بن تاده گه ینه لاتان، شه و ته و او راکشابوو هیشتا به ده م زینده خه ونی سپیده یه کی روون ده بوژژان و که یشته یه که، سه که کان به ده م بوونی رووداویکی سه خته وه له وه پین نه ده که وتن، که یشته نیو چه قی شه قی رقی پیروزی خاوه ن ولات و ئاگری گهرمی داگیر که ران، شه پدهستی پیکردو دوژمن به له خو بایی بوونه وه هیژشی زه به لاهی ده ست پیکردو ده بابا کانیاں غلوړ ده بوونه وه، ریژنه گولله یه کی بیکه یسی ئاسمانی ره شی شه ق کردو له گه ل گری یه که م ئارپنچیدا ده بابا کان قوچاندیان، شه پ وه که واله یه کی دا کردو گهرم بوو، گرمه ی توپ عه ردی ده ه ژاند و پیشمه رگه ی سوورده کرد له خوین، هاوپتیکه شی هاواری ده کرد ئیزنیان نه دن، لی نه که پین ده ربازیان بی، ری یه گه پانه وه یان لی بگرن، چیا نابیته بیابان، لیتره هه ربه ردیک پیشمه رگه یه که، تاریکایی ده یلورانده و ته نها گولله گرده کان له یه کتری

تیپه‌رده‌بوون، شریخه‌ی ریژنه‌ی تفه‌نگ و لووله‌ی به‌ئاگری چه‌که‌کان تاده‌هات له‌یه‌کتر نزیک ده‌بوونه‌وه، کاتیک مانگ له‌په‌نایی هه‌ور ده‌رده‌که‌وت، داگیرکه‌ره‌ کلاو سووره‌کان خۆیان دابووه‌ په‌نا ئه‌وبه‌ردانه‌ی که گولله‌ی پیشمه‌رگه‌ی لی هه‌لده‌قوزینه‌وه، یه‌کیک زمانی ئه‌وانی ده‌زانی و هاواری ده‌کرد: خۆتان بده‌ن به‌ده‌سته‌وه، ترس سه‌یری ده‌کردن و ده‌توقی، (با) له‌گیفه‌ گیف که‌وتبوو!، کوپانی عاشق و مه‌ست به‌نیشتمان به‌برینداری ده‌یانگوت لی‌ره‌ بماننێژن، ره‌نگه‌ روژیک ئه‌و شاخه‌ سووره‌به‌خوینه به‌وداستانه‌ بناسریته‌وه، لی‌ره‌ بماننێژن ره‌نگه‌ روژیک کچان و کوپانی ئه‌و نیشتمانه‌ له‌سه‌ر مه‌زاری نه‌به‌ردی براکانیان سروود بلینه‌وه، ره‌نگه‌ روژیک به‌رده‌ سووره‌کانی ئی‌ره‌ بکه‌ن به‌چیڕۆک، لی‌ره‌ بماننێژن لی‌ره‌، ره‌نگه‌ سبه‌ی ئی‌ره‌ بیته‌ هه‌واری رازوخوازی کچان و کوپانی کوردان.

که مانگ له‌ژێر په‌رچه‌می هه‌وری نیوه‌شه‌و چاوی گه‌شی ده‌کره‌وه له‌سه‌ر تاته‌ به‌ردان خوینی رڤاوی کوردی ده‌بینی، که (با) ده‌هات بۆنی خوین و بۆن کروزێ خاکی ده‌کرد، که‌ کووتری رو‌حه‌کان به‌یه‌کجاری هه‌لده‌فرین و به‌ته‌نیشت مانگه‌وه‌ تیده‌په‌رین، مانگ خۆری پێ نیشان ده‌دان و پێی ده‌گوتن سبه‌ی خۆریکی نوێ هه‌لدی، سبه‌ی له‌جێی هه‌نگاوه‌کانی ئی‌وه‌ دره‌ختیک سه‌وزده‌بیته‌ و هه‌موو بالنده‌کانی ئی‌ره‌ سروودی بۆده‌لینه‌وه، سبه‌ی له‌جێی خوینی رڤاوی ئی‌وه‌ کانیه‌ک ده‌ته‌قی و بالنده‌کان به‌ده‌وریدا ده‌ستی یه‌ک ده‌گرن و چاو له‌ماسیه‌کان داده‌گرن، سبه‌ی کوچه‌ریه‌کان بی‌ره‌دادین و ته‌داره‌کیان لی‌ره‌ ده‌خه‌ن، شه‌و له‌وبناره‌ ده‌میننه‌وه‌و منیش چیڕۆکی مه‌رگی به‌پێوه‌ی ئی‌وه‌یان بۆ ده‌گیرمه‌وه.

له‌په‌ر له‌نیوانی شریخه‌ی تفه‌نگه‌کان ده‌نگیک به‌هێزه‌وه: که‌س به‌پێوه شه‌ره‌نه‌کا، خۆتان بپاریزن، ده‌ست به‌فیشه‌که‌ کانتانه‌وه‌ بگرن، دوژمن شکاوه، هیدی هیدی ده‌نگی ته‌ققه‌ که‌متر ده‌بووه‌، برینداره‌کان ده‌گوازانه‌وه‌ دواوه‌، تا ده‌هات دنیا رووناکتر ده‌بوو، تیشکی زیوینی به‌یانی ده‌ستی له‌ئامیزی

پیشمه رگه برینداره کان بهرنه ده بوو، سهر بازه کلاوسووره کان که سیان به پتوه نه مابوون و ئه وانیه مابوونه وهش تاریکی دالدهی دابوون و گه پانه وه.

نیوانی گاهه رد و شاخه سنگ قلیشاوه کان پرپیوو له تهرمی سهر بازه کلاوسووره کان دوزمن، چه که تازه نوپیه کانیاں به جیمابوو، ئه و داستانه له ناگاهه زیاتر چاوه کانیه شکوی به دونیای بویریدا کرده وه و هک ئاوازی رووباریک ببوو به لاوکی سووتان، بویه له قه ده ری له ناگاهه ترده گه پراو بیرى له کاروانی مه حالتر ده کرده وه، هه نگاهه کان زیاتر به پیشی ده که وتن و ده یویست درکه زی ترس بتوقینی، بویه به نیازبوو نه گه پتیه وه هه ولترو چیدی سلاو له قه لا نه کاته وه، جار جاریش بالنده کانیه غوربه ت پیاسه یه کیان به سه رقه لاو شیخه لالاو ته زبیح فرقه شه کانداه کرده و مام برهان به ده سته شه قبوه کانیه ده رگای کارگه که ی لی ده کرده وه و ته باخه که ی گهرم ده کرده و هله که ی پرده کرد له چایه کی ناوه ختانه، ئیواره یه ک به دیار چراکزه کانیه تووتمن بریاری سه فهری گه پانه وه ی تیپه و شکو درا.

+ ئیوه ده بی بگه پینه وه هه ولترو بچنه وه سه ر کاره که ی خوتان، بی ئه وه ی هیچ جوله و خۆده رخستنیکتان هه بی، ته نانه ت ئه گه ر ده رفه تیشتان بۆ ره خسا، تائیمه ئاگادارتان ده که ی نه وه هیچ چالاکیه ک ناکهن.

تیپه: ئه خر کوشتنی والی رهنگه ده رفه ته ک بی و هه موو جارئ نه په خسن.

+ کاکه تیپه گورز وه شانندن له والی ئیشه کی ئاسان نیه، ئیمه پیشتر له وبابه ته ورد بووینه وه هه ولمان داوه و باجیشمان داوه، پیمان باشه ئه وبابه ته جارئ دابخه ی، که کاتی هات خۆمان ئاگادارت ده که ی نه وه و پتیه وه ئیشی له سه رده که ی، به لام ئه وه ی من ئاگادارم ئیستا مه حاله و ته نها رژانی خوینی کورده.

تیپه به کزیه وه: باشه.

به يانی سه فهر دهستی پیکرده وهو تپه و شکو به هیزتر له جاران که وتنه وه ری، ده بوو چوک به چپای هه ورئ دابنن و به هه مان ریگه ی خویان بگه پینه وه، توتمن و سه رباری خه تی به جیما، له سه ردلیان شوین پی یاده وه ره یه کان نه خشابوو، هیشتا نان و ته ره پیازه کانی باخه لیان مابوو، گه یشتنه وه سه ساره گه وره که ی برایمی شابازی، شه ویکی تریش میوانی کت و پری دیوه خانه که ی بوونه وه، له کاتی خواحافیزیشدا جگه له تورره گه یه ک نان و خواردن، بوو که کانی شابازی (ملپنج) یکی سووری نه خشکراوی دروستکراوی دهستی خویانیان به دیاری دایه تپه، وینه ی خوریکی زهردی تیدا دروست کرابوو، که سه ره تای هاوین مه ره ده پینه وه و خوریه که ی خاوین ده کرینه وه و به ته شیان ده پرسی و رهنگ ده کرین و ده کرینه گلوره بهن، ژنه داهینه رو نازاکانی کورده واری ملپنج و گوره وی و دهسته وانه و رایخ و زور که لوپه لی تریشی لی دروست ده کن..

تپه ملپنجه سووره که ی له مل کردو مالئاواییان کرد، به نیو دۆل و بنارو هه له ته سه خته کاندئا تووله رییان ده گرتن، شه و خه ریکی رویشتن و روژیش ئیسره حهت و خه و و خوشاردنه وه، تاده هات هه ولیر وهک مرواری جوائتر خوی نیشانده دا، وهک دایکیک باوه شی به جوشی بۆکوپه که ی کردبیتنه وه، بۆنی هه ولیر له بۆنی عه شقیک ده چو به قه د به رزی مانای ژیان، له شیعیریکی بالابه رزی چاوکال ده چوو مه کیازی لینه کانی به یه خه و شانی کوپیکه وه مابن، وهک خوناوی لیتواری گول به تریفه ی مانگ ئاشنابی، هه ولیر له مالئیکی گه وره ده چوو، بۆنه وانه ی بت خانه یان لی رووخابن، سنگی سه رینی غه رب و ئه و دهسته ی نانی برابن،

هه توانی ئه و برینه بوو عه شقی پاکی لی کوژرابن،

درهنگانی شه و ریگاسه خته کان ته و او بوون، دۆل و دهشت و چپاو لوتکه و توله ریگاگان بوون به یادو بیره وه ری شه وان، کۆلانه کانی

ههوليركش ومات بوون و رووناكى بهر دهركاكانيشيان بهبيدارى كز دهسووتان، خوزگهكانى ئهوشاره لهخهويكى قولدابوون، گهيشتهوه ئهوكولانهى كهتپيه لاولاوهى خهونهكانى پتوه ههلچنبوو.

تپيه سهري برده بن گوئى شكز و بهنهرمى: دهبي دهمانچهكهه ليره بهجى بيلم، لهوتاريكاييه چاوهپيم به.

لهمالهكهى ئههولاترى مالى فهرزانه، كهعهرهبانهى شيلمهكهى لى راگيرابوو نزيك بووه، لهگهه مالى فهرزانه تهنا گوپهپانيك لهنيوانيان بوو، كونه خانويكى لهكهروپوچ درووست كراو، ههوشهيهكى دريژ، دهركاياهكى ئاسن جوگهلهى ههوشهى بهبندا هاتبوو، گلويپيكي كزى لهپيش ههلكرابوو، تپيه لهسهه ديوارهكه سهري ههلكيشاو كهميك بيدهنگ بوو، ئاوديوو بوو وهندهى نهبرد بهبيدهنگى دهركاى ههوشهكه كرايهوهو ژنيكى بهتهمهنى كهلهگهتى رهشپوشى سهربهههورى و جلوبهركى كوردهوارى، دهست بهدهمانچهوه دهركاكهى كردهوه.

ئهو ژنه (بهگم) بوو، بهگمى ههمهخانى.

ههمهخان لهچارده بههارى تهمهنيده لهكوندهكهى خويان بههوى مالى ئاغاوه جيگهى لهق دهبي و گهپيده دهبي، لهكهنديناوه لهكوندى كوزهپانكه دهگيرسيتهوهو لهوى لاي مهحمود ئاشهوان بهنان و زگ دهبيته ئاشهوان. ئاشهكهى مهحمود تاكه ئاش بوو لهدهشتى پان و بهرينى كهنديناوه، لهوهرزى حاسلاتان كهدهغلودان دهديرايهوه، تا كوتايى پايز بهردهم ئاشهكه جمههى دههات، خهلك زهخيرهى سالهكى دادهكرد، ههموو گوندهكانى كهنديناوه بهكهروبار باراشى خويان دهبردو لييان دهكرد، ئهوكات دهغلودان ئهوهنده كهه بوو، كهه كهس دهيتوانى لهپيداويستى خوى زياتر بهرههه بىنى، دانهويله بهدهست تودهكرا! بهداس و دهستى سهپانان دهديرايهوهو ژنانيش دهبوونه گيشهكريان و لهداوه بهپاشولان كويان دهكردهوه. ههركهس گهنمى خوى لهجواران دهكردوبهپشتى كهري

دهيانبرده ئاش و دهيانكرده ئارد، ئهو وهرزه بهردهم ئاشهكه ئهوهنده قهرهبالغ دهبوو ههنديك جار دووشه و دوو روژان دهمانهوه تا نۆرهيان دههات، نان وهيلكه و تهپهپازيان لهگهڵ خۆيان دهبردوئاليكي ولاخهكانيشيان لهبيرنهدهکرد، گۆرهپانی بهردهم ئاشهكه ببوه سهكۆي يهكترناسيني زۆربهی گوندهكاني كهنديئاوه، ههنديك جاريش خزمایهتی و ژن و ژن خوازيشی لئ دهكهوتهوه.

لهبهرئاژهلداري و ئيش وکاری زۆر، ههنديك جار کوپوباوک يان ژن وميرد، يانیش باوک و کچ لهئاش دهمانهوه، زۆرجاريش ژن وپياوی پير گهورهکچيک يان بوکيکيان لهگهڵ خۆيان دههينا.

ههنديك ژن لهوئاشه چاويان لهکچی ئازاو زهريف دهگيراو دواتر بۆ کوپهكانيان دهچوونه داخوازی، كچهكانيش لهوسهين وبهينهی ژنان گهيشتبوون و لهکاتی باراش خۆيان دهردهخست و گهنيان دهخسته سهرمالن و لهدۆرهدانهيان دهکرد.

بيجگه لهژن و ژن خوازيش، کپين و فرۆشتنی پهريزو مهرو مالات و کاو تهنانهت مامهلهی چهکيش دهکرا، ههنديکيش سهري خۆيان نهدههيشاندو سهريان بهباراشهکهی خۆيان دهکرد تا نۆرهيان دههات.

ئاشهكه كه ميک لهدهرهوهی گوندهکهبوو لهسهه بستی، ساكهگۆپيکی تهختايی لهبهردهم بوو، ژووريکی دريژی سهربهکاريتهی شهقرهپيژ، لهناوهندي ژوورهکه ناوبرهيهکی تاپشدينی بۆ کرابوو، لایهکیان مهکينهی گازهکهبوو و لایهکهی تری ئاشهکهبوو، قايشيکی پان بهيهکی بهستبوونهوه، سهريکی قايشهکه بهمهکينهکهوهبوو دهيسوړاند، سهرهکهی تری بهشهفتيکهوهبوو کهبهردی هاريینی ئاشهکهی دهسوړاند، مهکينهکه لهلای راست بووگزۆزيکی دريژی پتوهبوو بهکونيکی قهه دیوارهکه چووبوه دهري و دوکهلی لهکاتی ئيشکردن دوکهلی لئ بهرز دهبوونهوه، ئهوانهی لهپيگهی دوورهوه دههاتن زوو دوکهلی ئاشيان دهيينی، مهکينهکه لهسهه

چوارپنچکەى ئاسنى قورس داندرايوو، بەگازوايل ئىشى دەکرد، سالى دووجار هەشت بەرميل گازيان لەکەرکوک لەبۆ دەکړى، لەلای چەپى ژوورەکەو ئەودىوى ناوېرەکش ناشەکەبوو، لەسەرەوې ناشەکە عەمبارىکى ئاسن بوو پټيان دەگۆت دۆرەدانه، گەنمەکەى تىدەکراو لەخوارەو لەکونىکى باريکەو گەنمەکە دەپژايە نيتوان بارداشەکەو دەبوو، ئارد، لەبنەو هشتىکى ئاسن بوو، ئاردهکەى دەهاته ناوې و گوشيان پتوهدەنا تا پردهبوو، بەدریژايى شەو ناشەکە تەپەتەپى نەدەبرا، مەحمود ناشەوان کورې نەبوو، دووکچى هەبوو بەگم و زارى.

حەمەخان تازە هەپەتى لاوى بوو، ناشەوانىکى ئازاو زيرەک ولىزان و راستگوبوو، دەست و داوین پاک، خواردن و خەویشى هەرلەناشەکەبوو، مەحمود ناشەوانى بابى بەگمى زۆرى خۆشەويست.

زستان خەريکى پىچانەوې سەرماوسولەى خۆى بوو، تازە پەرەسىلکە دەبوونە ميوانى قەمتەرەى مالەکانى کەندىناو، دەشتى گەنم و نان، ميوانى پالەو رەنچ دەران، پىرەپياوکان هىشتا خەريکى حىساباتى زستان و بەهاربوون، جوامىرەکانىش لەخەمى هات و نەهاتى گەنم و جۆ، کور لەخەمى دولبەر و کىژ لەخەمى گوارەو خەزىمان، کارو بەرخ هىشتا لەهۆران دەرنەکرايوون.

تاعوون کت و پەر رقى بى وىژدانانەى خۆى هەلپشت و دەستى رەشى گەيشتە هەموو مالک، هەر زوو مالى ئاغا درکيان پى کردوو بەخاو و خىزانەو چوونە شار، تاعوونى رەش سەرەتا دەستى لەمزالان نەپاراست ولەباوەشى گەرمى دايکيان دەريهتەنان، مەملەکەتىک نەياندەزانى ئەوئافاتە لەکوئو دەى! هىچيان نەبوو جگە لەفرمىسک وهاواری خوا، تاعوون ئەوئەندە دلپەق بوو، بەمنداىک رازى نەدەبوو، هەرچى هەبوو لەگەل رەشەباى رەشى خۆى دەبىرد، هيدى هيدى زياتر رق و توورەپى دەباراند، پىروجوانى لەيەک جيانەدەکردەو، سىتەرەو کۆلەگەى مالى دەپووخاند، ژن دەمردو

مندالی ساوایان له باوهشی ساردوسړې دهردهیتا، ئافاتی رهش کهندیتاوهی رادهگیرا، مال هه بوو بهیه کجاری دهرگای له سهر داده خرا، مال هه بوو ژن وپیوا دهست له ئه ژنق تاقی مندالیان لږ دهرپرا، نه یانده زانی ئه مجاره تاعوون له بهرقایی کښی نوبه داره، ئه وانهشی تاعوون دهستی رهشی نه گه یشتبووه هه ناویان، وشک و لاوازو هیژتیا نه ماو، رهق وهک داره بازه، تاعوون نه یده هیشت دهست بو په لکښ نان بیهن، قومئ ئاویان بههستی ژه هر ده خواره وه، توانای ناشتنی ئه وه موو کچه به کومه له یان نه بوو، هه ندیک جارگریانیش هیژی زیاتری پیویست بوو، خواپیدراوترین مروق ئه وکه سه بوو بتوانئ مردوونیک له ده می سهگ بکاته وهو بیخاته ژیرگل.

مه پرمالات به کومه ل لهحه ساروجومان مردارده بوونه وه، سهگ له کوندره که ی خوی نووسکه ی له به رده برپا، مریشک وکه ره باب و په روه ر له کوریه کانیاں ده بوونه خوراکي کرم، هه رکه ندو جومیک ته ژی له ئاژل و په رنده و فرنده ی مردار، بالنده له هیلانه یان بو ئه به د نووستبوون، چاوه پری ساقه سوره ی هیلکه کانیاں نه ده کرد.

سال سورپایه وه وه والی رویشتنی تاعوون، که سی دلخوش نه کرد، باران موژده ی ژیا نه وه ی پنده دان و ئه سرینی چاوه کانی که سی نه سپینه وه، مالیک نه بوو تاعوون دهرگایی نه هه ژاندين و ئازیزی لږ نه سه ندبن.

باران ماچی ده کردن و سه بووری له عهرشی خوداوه بو ده هیتان، دول و دهشت و بناری بو ده شووشتنه وهو له په نجه ره ی هه مووانی ددها، که س کهندیتاوه ی پی نه ده زانی جگه له باران، نامه ی بو بالنده کان دهنارد ئه مسال بینه وه، مه مله که تیک باران عه شقی بیوو و خه می بو ده خوارد، هه موو روژئ ده هات و سه ری لینده دان، هه موو دانه ئیواره یه ک بوئی ئاسمانی بو ده هیتان، رهنگی مانگ و ئه ستیره ی دهرپژانده وه سیمایان.

باران ده ستونویژی به خاک هه لگرت و دول و دهشت و ده ری شووشته وه له ژه هری مهرگ، گیا سه رله نوی ناخی ئاخی شه ق کرده وه.

دهرگاكان به بيتاقتي دهكرانه وهو شهوان چراكان هه لدهكرا، سبه ينان دوو كه لي سهر ناندینه كان باله فرکه يان بوو و ته پیه ی دهستی كابان ده هات نانی ده خسته سهر سیزی گهرم، گاسنه كان به بی حه یران گه پانه وهو دلی زه وییان ده کیلایه وه، کۆتر ده هاتنه وهو هیلانه یان ریک ده خسته وه، مندالیک ده ویست بیته دونیاو ژانی خستبووه هه ناوی دایکیک، تاعوون پیریژنه مامانه کانیشی لی بر دبوون، هیدی هیدی گهنم هاته وه عه مباره كان و ئاشه که ده رگایی کرایه وه.

تاعوون ته نها دووایین هه ناسه کانی مه حموود ئاشه وانی بو به گم هیشتیبووه.

حه مه خان مه کینه ی ئاشه که ی هه لکرده وهو ته په ته پی دۆل و ده شتی پر کرده وهو دوو که لی گه یشته وه ئاسمان، کاروان هیدی هیدی به کزی ده هاتنه وهو باراشیان له ئاش ده خست.

مه حموود ئاشه وان کللی ئاشه که ی دایه حه مه خان و به هه ناسه سواریه وه پی گووت: مه ردی خوی به ئامانه تی تووبی به گم.

یه که مین بووکی ره شپۆشی دوی ئافاتی تاعوون (به گم) بوو. هه رزووش له گه ل حه مه خانی میزدی شانی دایه ئاشه که و پیکه وه به یانیان به ئیشیان ده خست و تا باراش بمابووایه نه یانده کوژانده وه، مه حموود ئاشه وانیش جاریکی تر زرمه ی پتیه کانی نه هاته وهو گۆچانی به رنه دا تامرد. حه مه خان بووه سهر داری به گمی.

مه حموود ئاشه وان له به رامبه ر ئاشه که له وه به ری که ندی، حه ساریکی قایمی کردبوو، هه رچوارد هه رو دیواری به خستی مه شکانی برن دکر دبوو، ده رگای حه وشه ده ستردی جوله که کان بوو، له داری پته و به رزو به بزماری گه وره درووست کرابوو، له ده رگایی حه وشه وه تاده گه یشته خانوه که هه نده ی گیزانه وه ی چیرۆکیکی ده برد، خانوه که به خستی مه شکانی درووست کرابوو، له خواره وه چوار ژووری گه وره وه هه یوانیکی

دریژ، قاندرمه یهک بۆسه ره وه له ویش هه مان ژوورو هه یوان، کاریتیه ی
 سه ر ژووره کان وهک په نجه ی ده ست ریزکرا بوون، ئه وه ی به اتبایه گونده که
 له دوو پا مالی مه حمود ئاشه وان و مالی کوشکی ئاغه ی ده بیینی،
 هه رلهحه وشه و هه ساره که ناو بپه یه کی پژی دینی کردبوو، ئه و دیوی کردبوو
 هۆری مه پی و ژووریکیش بۆ شوانه که یان، به لام تاعوون تاقی لی
 بپیبوون، بیریکی ئاویش لهحه وشه که لیدرا بوو و قه نات و به که ره یه کی
 پوخته ی له سه ر چنדרا بوو، کۆلی ئاو و ئالیکیشی له پۆخ بوو، جاران
 مه حمودی ئاشه وان ئه وینی پێ کردبوو له مریشک و عه له لیش، شه وان
 له سه ر ناو بپه که هه رده قونجان.

زستانان و به هاران ئاش ئیشی نه ده ماو مه حمود ئاشه وان
 هه رخه ریکی که یف و سه فای خۆی بوو، بپنۆیه کی دارشو وشه و به پایله کی
 کوتک کونی هه بوو، هه سپیان زین ده کردو له گه له به گمی بنارو بناری
 قه ره چوو غی ده چوون، ئه وه نده یان نیشانانی کردبوو! به بی نیچیر
 نه ده که پانه وه، به گم سیژێ تفه نگینی له نیچیری بگرتبایه قوتاری نه ده کرد،
 مه حمود ئاشه وان چونکه کوپی نه بوو، به گمی کردبوو شیره کچیک،
 له سه ر پشتی هه سپی له نیچیری ده دا.

به گم جگه لهحه مه خانی میژدی که سی نه ما، هه مه خانی ش بووه
 خاوه نی حه وش و هه سارو کۆشک، هیدی هیدی ئاشه که گوزه رانی باشت
 ده کردن، ئه وه ی ده هاته ده ستیان به مه پوما لاتیان ده دا.

سال سوپایه وه و سه دای قرقچه و زه نگولی مه پ لهحه ساری دهنگی
 هاته وه، مریشک و عه له لیش په یدابوونه وه، به گم هه سپی کپینه وه و وهک
 جاران شریخه ی بپنۆیانی ده هاته وه، مه پ میگه له بوونه وه و شوانی لی
 گرته وه، گوند ته واو ئاوه دان بوونه وه و ژن و ژنخوازی دهستی پێ کرده وه،
 مالی جه وه ره ئاغا که پانه وه و ده سه لاتیان وه رگرته وه، ده یانو یست خیرا
 قه ره بووی زیانه کانیانی ئه وچه ند سه له یان بکه نه وه که ده غلۆدانیان نه کردبوو،

دەرگایى دیوه‌خانیان کرده‌وه و پټوهند په‌یدابوونه‌وه، هه‌رچى زه‌وى به‌یاره‌بوو توپان ده‌کرد، ئه‌وه‌ى کچى به‌میرد بدابا پټنج دیناریان لى ده‌سهند، ئه‌وه‌ى ژنیشى لۆ کورپى بینابا ده‌ دینارا، ئه‌وه‌ى ده‌غلودانى به‌اتبایه ده‌بویا به‌شى دیوه‌خانى بدا، مه‌ریان به‌میگهل بوونه‌وه و کۆشک و خانوویان سواخ درایه‌وه، گوند ئاوه‌دانتربووه له‌جاران، گهنم شین بوو و به‌هار فهرشى سه‌وزى خۆى له‌که‌ندیناوه راخست، که‌ندوجۆم پڕئاوى باران بوون و ئاسمانیش پڕبووه له‌بالنده‌ى کۆچه‌رى، تۆرکه‌و کاردى و که‌نگر هاتنه‌وه سه‌رئاگردان و بوونه‌وه خوانى به‌هاران، راوچى سواری هه‌سپان بوونه‌وه تاژى ره‌شى چارچاو به‌پیشیان که‌وتنه‌وه، ئیواران به‌گم به‌هه‌سپى خارخار ده‌چووه به‌رایى مه‌پى و به‌پیرشوانه‌وه ده‌چوو، به‌ینابه‌ین شریقه‌ى له‌تفه‌نگى ده‌ینا، جارى واش هه‌بوو به‌نیچیره‌وه ده‌هاته‌وه، هه‌ره‌هه‌سپه‌ک له‌دوور تۆزى بکردبا، خه‌لکى گوندى مه‌رجیان له‌سه‌رده‌کردو ده‌یانگوت به‌قورعانى قه‌دیم به‌گمه‌..

هاوین هات، وه‌رزى به‌رگ و نان، وه‌رزى خه‌رمان و به‌ره‌که‌ت، ده‌غلودان دوورایه‌وه و سه‌پان و جوتیارئاره‌قه‌یان رشت، ره‌وسه‌ى گهنم جیاکرانه‌وه به‌شیک بۆ تۆکردن هه‌لگیرایه‌وه وه‌هه‌ندیکیش بۆ باراش و نان، جۆ خرایه جوارو عه‌مباران، قه‌سه‌ر کۆکرانه‌وه و کادین پڕ (کا) بوونه‌وه، حه‌مه‌خان و به‌گم دوواى خه‌رمانى گهنم و جۆیه‌که‌یان، دەرگای ئاشیان کرده‌وه، کاروان ده‌هاتن و باراشیان ده‌خست..

هیندى هیندیش ته‌ماحى جه‌وه‌ره‌ئاغه‌ش له‌ئاشه‌که زیاتر ده‌بوو، که‌ئه‌و هه‌موو باراشه‌ى ده‌بینى له‌پیش ئاشه‌که‌ى نۆره‌یان گرتیه، چاوى یه‌ک بسته‌عه‌ردى نه‌ده‌بینى، ئه‌وه‌ى ده‌هاته به‌رده‌مى به‌ده‌ست و پټوهنده‌کانى ده‌گه‌ووت، هه‌رگه‌ى ئاغه‌ى له‌گوندى بلاوبوونه‌وه ده‌یگه‌ووت: حه‌مه‌خان سه‌پانه‌و به‌نان و زگ ئه‌وئاشه‌ى ده‌سووپینى، مه‌حمود ئاشه‌وانیش

به و جاغ كۆرى مرد، به گم مىردى كرده و هيچى ناكه وى، ئه وئاشه هى منه و
هه رده مه كى به وى له ئاوايى ده ريان ده كه م.

حه مه خان كه ئه و قسانه ي لۆده كه راوه كپ داده ماو بئده نگ ده بوو،
چونكه پيشتر ده ربه ده ربوو به وى ململاننى ئاغاوه،

به لام به گم به هيواشى و به رقه وه ده يگوت: ئه وه ئاشى بابمه،
جه وه رئاغه ته رسى خۆى گيزه ده كا، پياو ئه و پياويه بيته به ره و روو، سه
گونديان چۆل نه كرد له ترسى تاعوونى! جه وه ر ئاغه ده بى به بيره خۆى
بيته وه ئه و كييه و ئه مه ش كيتين.

هه رچه ند به رده م ئاشه كه باراشى زياترى لئيوايه، جه وه ر ئاغه
زياتر سه رودرى تيك ده چوو و هه ره شه ي زياترى ده نارد، به گميش زوو
زوو به هه سپى قووت و چارده خۆر له نتيكى ده رده كه وت و وه ك برووسك
تيده په رى، ده مه وئيواران به پير شوانه كه يانه وه ده چوو و له چوارده ورى
مىگه لى ده سوورايه وه به برتويه كورته كه ي يه ك دوو پاكه ت فيشه كى
به عاوايه وه ده نا، پاشپانى له ركيينى ده داو جله وى تووند ده كرد، هه سپ
ده يحييلاندو له گوندئى دهنگى ده داوه، ده يويست به مالى ئاغه و داروده سته كه ي
بلى هه موو پاروويه ك قووت نادرئ.

(كانه بى) پياويكى كه ره گه تى باريكه ي ره قن، ده موچاو چورچ و لۆچ،
ده سته راست و ته گبيركه رى جه وه ر ئاغه ي بوو، مپومۆى خۆشكر دبوو
ئه گه ر ئاشه كه ببите هى جه وه ر ئاغه ي به خۆى لئى ده ببите سه ركار.

جه وه ر ئاغه كانه بى ناره ده دوو حه مه خانى و گه نى له سه ر
دۆره دانه ي پى به جيه تيش و هيتايه ديوه خانى، جه وه ر ئاغه داواى لى كرد
ئاشه كه ي بفروشنى يان بيكه نه شه ريك، به وردو باريكيشه وه پئى گووت
ئوئاشه هى ئتوه نيه و خوتانى له سه ر گرفتارمه كه ن.

حه مه خان به دلته نگى وعيدزى هاته وه و باسه كه ي به تيرى بۆ به گمى
گيزايه وه، به گم يه كه ي خۆى به ستاو به سواري هه سپى چووه به رده م

دیوه‌خانی و ده‌ست و پتوه‌ند زهنده‌قیان چوو، په‌نجه‌ی له‌جه‌وه‌رئاغه‌ی هه‌رشه‌قاندو به‌توو‌په‌یی: ئا‌غه‌ ئا‌غه، پ‌ی‌چ‌ک چاره‌ به‌ژماره، هاتیمه‌ دووقسانت پی بریم، عه‌یامه‌که‌ گ‌یم له‌قسه‌وقسه‌رو‌ک وه‌په‌شان ده‌بی، با کارله‌کار نه‌ت‌رازی، ه‌یس‌ک بش‌کی ج‌یی خ‌وی نا‌گریته‌وه، ئه‌وه‌ ئاش‌ی بابمه‌و ل‌و تا‌عوونی به‌ج‌یمان نه‌ه‌یش‌ت، ئه‌توو‌ش‌مان د‌یت کوو ئاقار‌ی حه‌فت مه‌مله‌که‌تانت ب‌ری..

جه‌وه‌رئاغه‌ به‌توو‌په‌یی و‌که‌م‌یک ترسه‌وه: ئه‌من جواب‌ی حورمان ناده‌مه‌وه، ئه‌توو زه‌ع‌یفه‌ی، سه‌ش ل‌و ژ‌نان نای‌ی، قسه‌م له‌گه‌ر م‌یرده سه‌پانه‌که‌ت کردیه..

کانه‌بی هه‌ند‌یک به‌ک‌زیه‌وه: ئه‌وه‌عه‌رده‌ی ئاشه‌که‌ی له‌سه‌ره هه‌رئ‌ی بابم بووه.

به‌گم به‌توو‌په‌یی و ده‌نگ‌ی به‌رز: کانه‌بی واب‌زانم ئه‌توو‌ش ت‌یلا‌کت له‌وخمه‌ی ده‌نی‌ی!، باب‌ت هه‌تا مر‌د جه‌مه‌گ‌وش‌ته‌کی به‌ت‌یری له‌مار‌ی خ‌وی نه‌خوارد، خه‌ر‌کی گ‌وند‌ی کراش‌ی باب‌تیان د‌یت‌بوو، که‌س به‌سه‌پان‌یش نه‌یده‌ویست، ئه‌توو‌ش کو‌پ‌ی ئه‌وبابه‌ی ئه‌گه‌ر مار‌ی ئا‌غه‌ی نه‌بی قون و شه‌روارت ئه‌وها ناب‌ی..

به‌گم ح‌یله‌ی له‌هه‌س‌پ‌ن هه‌ستان‌دو گه‌پ‌ایه‌وه، د‌وخه‌که‌ زیاتر گر‌ژ‌بوو، پ‌ینه‌ده‌چوو جه‌وه‌رئاغه‌ له‌قسه‌کان‌ی به‌گم‌ی خ‌وش‌بی، ته‌ما‌ح‌ی ئاشه‌که‌ش له‌لایه‌ک، داروده‌سته‌که‌شی هه‌ریه‌که‌و پ‌یشن‌یار‌یک‌یان ب‌و ده‌کرد، پ‌ووش‌که‌ی له‌عه‌رد‌ی وه‌رده‌داو ده‌یزانی به‌گم پاروه‌کی ئاسان نیه..

(ش‌یر‌وی شه‌ریف) یش پ‌یاو‌یک‌ی ت‌ری جه‌وه‌رئاغه‌بوو، له‌د‌زی و ئه‌ت‌ک و که‌ت‌ندا ولاشی نه‌بوو!، پ‌یاو‌یک‌ی قوته‌ی که‌پ‌ووف‌شی چاوزه‌قی گر‌ه‌بوو، سه‌ری‌کی برده‌ بن گ‌ویی جه‌وه‌رئاغه‌و به‌چ‌رپه‌وه: جه‌نابی ئا‌غه، ئه‌گه‌ر حه‌زت ل‌ی بی و پ‌یت خ‌وش بی، ده‌رسه‌کی وه‌هایان ده‌ده‌می له‌قیامه‌ت‌یش له‌ب‌یریان نه‌چی!..

جه وهه رئاغه بهرقه وه: شیرۆ وه لاهی ئه وه ئیشی تووه، بتیینم و نه تناسمه وه، شته کی وه هابکه ی چاره شکه زاتی ئه وه یان نه بی بهرام بهرهن دهویان بگه پئی.

شیرۆی شهریفی: ناتهوئی وه بکه م چاره کیدی ئه وئاشه ته پیه ی لیوه نی!، هه تا مایه مسته ئارده کی لی نیته خواری!.

جه وهه رئاغه: هه ی بی میتشک هه رایه که ی من لؤئاشه که یه.

شیرۆی شهریفی به خنده یه کی گره وه: ئی ئی جه نابی ئاغه خه مت نه بی، خاترت ده گرم، باوی ئه وه نده ی دیلمه وه، به خوشم لۆت چاده که مه وه قابیله هه ندۆکه کی لیده زانم.

هه نده ی نه برد له درهنگانی شه ویکی ئه نگوسته چاو، چره دووکه ل و ئاگر له ئاشه که به رزبۆوه، هه تا لینی به خوکه وتن کړوکه ی دامرکابوو، کاریته ی سه ریشی ببوو خه لووز، بۆنی قیروجفت گونده که ی داپۆشیبوو، هه رچی به رمیله گازیش هه بوو گری گرتبوو، به یانی به گم و حه مه خانی میتردی به دیاریه وه مۆله ق مابوون، کاروانی گوندان لۆباراشی ده هاتن و ده که پانه وه، خه لکی گوندیش ده هاتن و به دیاریه وه سه ریان باده داو ده که پانه وه، هه موو ده یانزانی ئه وه به ردی جه وهه رئاغه یه.

هه ر زوو قورپیان گرته وه و سه ره له نوئی سه ری خانووه که یان کاریته پێژکرده وه و دیواره کانپان سواخ دایه وه، ئاشه که زۆر په کی نه که وتبوو و ئه وه ی که به ته واوی سووتابوو مه کینه و به رمیله گازه کان بوو، حه مه خان بزربوو و نیوه پۆیه ک به مه کینه وه گه یشته وه به رده م ئاشکه، وه ستای له که ل خۆی هینابوو و ئاش به گرکه وته وه، وه ک جاران جممه ی هاته وه، به لام ئه مجاره ماران گه ستن له گوریسی ره ش ده ترسی.

حه مه خان شه وان که ئاشه که ی داده خست سه که بۆره که ی له ژووری به جێده هێشت و ده رگایی له سه رکلیل ده دا، شه وانیش له سه رحه ساری بهرام بهر ئاشه که تادرهنگ نۆبه تیان ده گرت.

بهینا بهینیش دهنگزی دزرانی دهمانچه و برنۆ دهبووه باس، زۆربهیی خه لکی ئاوايش چهکیان هه بوو، چهک دزران له دوپژۆری قسه و فسه روکی زۆری هه لده گرت، شهوێک دهمانچهی عهولای حه مه دباییری ده دزری!، سبیانیش مام سۆفی له مزگهوتی ده ری: وه لاهی له کم وابی نهوشۆ وهختی که باری (عهلی رهزا) م دیت به پێخواسی ده لینگ هه رکردبوو! لۆلای ماری خۆیان ده چۆوه، ده تگۆت به بای ده پروا!، هه ست و خوستی نه بوو!، له سه ره نه جهی پتی ده پۆیی!.

ئه وه خه به ره ی مام سۆفی بلا و ده بیته وه مه جلیسی هه ردوولا داده نیشن.

: مام سۆفی ئه توو به چاوی خۆت (عهلی) ت دیت وهختی که باری؟ مه علوم هه بوو؟.

مام سۆفی به دوو دلیه وه: وه لاهی له کم وابی هه بوو!.

: ئه خر مام سۆفی له کم وابی نابی، خواهه یه خوا.

مام سۆفی دهستیکی کهوته پاش و یه کی کهوته پیش، مه جلیس هیچی به هیچ نه کرد، هه موو ئه وانه ی چهکیان لی دزرا بوو ئیواران پێکه وه له سه رجۆخینان داده نیشن.

: وه لاهی ئه وه عه لیه عه ین ریویه! ئه وه دزیانه هه مووی ئه وه.

: کاکه خه رک زۆر ده بیینن شه وان دره نگ ده گه ری له گوندی.

عهلی رهزا کوپێکی ره شتاره ی باریکه ی پرچ گروازه بوو، چاو درێژووکانی و برۆباریک، لاوازو ریته و مل باریک، زۆربه که می ده هاته ناوخه لکی و مه جلیس و به رمزگه وت، جاری سبیانان هه تا نیورانی عه رد قووتی ده دا!، مه گه ر پیش روژئاوا که میک ده رکه وتبایه، ماوه یه کی پی چوو مالتیک ژنیان ده گواسته وه، هه راوشایی و ره شبه له ک بوو، شریخه ی برنۆیان ده هات، سه عدۆ به ده مانچه ی چاره ده خۆر گرمه گرمی بوو، (عهلی) یش له سه ر خسته کی ئه و به ریان به کزی دانیشتیوو!، بووک هات و نان خوراو

پهرته ی لئ کراو هرکه س چوونه وه مالی خویان، سه عدو شهوئ درهنگ
له بهر لامپای چارده خوره که ی جوان خاوین کرده وه هاویشته بن سهری،
سبهینی هه ستاو ده مانچه که ی نه مابووا! له مالی ده رپه ری و به جوندان لو
مالی عه لی ره زای چوو، له به ره خوی ده یگووت: وه لاهی داکی بابت
هه رده گیم، ئه من ده مزانی ئه توو دونی به به لاش چاوئ خوت
حیزنه کردیته وه..

دووباره مه جلیس دانیشته وه! وهرن قورعانی بخون..
عه لی ده ستنوئیزیکی موسته هه قی هه رگرت و دهستی به قورعانی داداو
گووتی: سه روسه برده م تیدانیه و علموخه بهرم لئ نیه..
دووباره مه جلیس هیچی به هیچ نه کرده وه..
گوند پرپیوو له باسی عه لی، یه کیک ده یگووت وه کی خدرئ زنده ی لئ
هاتیه، هه ندیک ده یانگووت هه ر هتسک و پیسته! سه ش خه به ری پی
نابیته وه! خو وه کی ده روا هه ست و خوستی نیه!..
هه نده ی نه برد برنویه ک ده دزری و له ئاخوپی هه ساری مالی
گولیزه ری دیترايه وه!،

دووباره مه جلیس دانیشته وه،
عه لی: ها خونارین ئه وه ش عه لیه؟
چه ک لئ دزراو: ئه خر عه لی، گولیزه ره کی بیتوه ژنی دووسی سه رکه و
بنکه ی هه یه، تفهنگی پی ده دزری؟ دوائی ئه و به خوی هاواری هینایه و
گوئی تفهنگه ک له بن ئاخوپی مه ری شاردرایتیه وه! تاریک و رونی
به یانیانیش که سه کی باریکه ی دیتییه، ده لینگی هه رکه رابوو وه له سه ر
دیواره که یان پازیدایه، به خوای عه لی له توو زیاتر که س نیه..
عه لی: لو دیاره له و گونده ی که س ناتانی بجیته سه ر دیواران؟
دووباره مه جلیس هیچی به هیچ نه کرده وه!.

ماوهیه کی تر دیسان بووک گواسته وهیه ک ههلههله ی لی بهرز ده بۆوه،
ره شهبه لهک تیکه ل ببوون، عه لی دوورو نزیک دانیشتبوو، خه ت خه تۆکه ی
به په لووکه بهردان ده کرد!، له ترس عه لی کهس نه ده ویرا ته ققه ی بکا!،
نه وهک عه لی ته ماح له چه که که ی بکاو شه وئ بینه سه ری،

+ کوره وه لا عه یبه سیلمه سه یه کی ئه وها، له پاش تاعونئ به جیمای
ئو ده رده ی بداته خه رکئ گوندی!، هه قی وهیه وهکی سه ی بیتۆپینن،
+ سه بهرکه ئی بگره هه تا عزرایل لئی به خۆده که وئ،

ئه سه که نده ری مامزئ له سه ر ماینئ چارده خۆری ده ریناو هاواری کرد:
ئه گه ر عه لی گونئ من بدزی،

یه ک ئیده کی به سه ر ره شهبه له کیدا هاویشت،

قه ده ریکی پی چوو، شه ویک ئه سه که نده ری مامزئ له سه ربانی
ده خه وئ، تا ئاگایی له خه وش وحه ساری مه پومالاته کانی بی، سبیانی
هه لده ستیته وه ده مانچه که ی له بن سه ری نه ماوه و گووه کیش له ته نیشت
سه ری کرایه!،

دووباره مه جلیس دانیشتنه وه!، عه لی وهک چه ندجاره ده ستنویژکی
پوخته ی هه لگرت و له به ره خۆی ده یگوت: ئه وها پروا فیره نویژیش ده بم،
کهس نازانی خیر له چ دایه،

دیسان عه لی سویندی خوارد که سه رو سه ربرده ی تیدانه،

مه جلیس خۆیان هیناوبرد و گووتیان: عه لی به که لامن خوای
ده مانچه که ی ئه سه که نده ریشت دزی و گووه که شت له بن سه ری کرد

شه ویکي درهنگ بهگم له سه ربانی هه ستی خۆی راگرت سه که بۆر
ده وه پی و شیت وهار بووه!، خیرا حه مه خانی ئاگادار کرده وه و برنۆ و
چارده خۆریان ده ست دایه و هه ریه ک به لایه کدا به ره و ئاشه که رویشتن،
دوورو نزیک خۆیان دانووساند، بهگم تارماییه کی بینئ!، خیرا پیتشی لی
گرته وه و له به ری دانیشت، هه نده ی نه برد له سه ره نجان وهک (با) ی

دههات، نه دهنګی هه بوو نه خشپه، چاویکی کړدبووه هه زارچاو، ته و او له به گم
نژیک بووه نه دیدیتبوو، به گم لټی هه لسیاه ووه لولولې برنوی له سهر ملی
داناو پی گوت: بجولینی سهرت که رت ده که م..

به گم چه کی کړدو ده مامکه کی له سهری هه لدايه ووه بیني (علی) یه!
علی به پاپانه ووه: به گم تخوا مه مکوژه.

به گم به نزمی و توره ییه ووه: سه گباب نه توو ناشه که ت لئ سووتاندم.
علی: به که لامن خوای نه وئیشه ئیشی من نیه، به رام به چاوی خوم
دیتم شه و راشکابوو شیروی شهریفی له مارئ هاته دهرئ، نه منیش له دوی
چووم زانیم گو به ندیکی له بن سهریه! چاوی دایه ناشه که ی و ههنده ی نه برد
بریزه ی ئاگری لئ برنډبوو، به خوای به گم نه من هرچم کړدبی کړدیتم،
ناریم پیاو هکی باشم، به رام قهت که یفم به ئاغو و پیاو هکانی نه هاتیه،
مه مکوژو و ئاشکرام مه که چی برئی لوت ده که م..

به گم: چم لوده که ی؟.

علی: توره ی سووتانی ناشه که ت لوده که مه ووه، ده بی لوت بسه لمیتم
نه من ناحه زئ توونیمه..

به گم چه که که ی دایه ووه علی هه تا بزربوو ئاوری ده داوه، هیشتا
دلنیا نه بوو به گم ته ققه ی لئ ده کا یان نا!،

ههنده ی نه برد شه ویک کلکی ماینه شتییه که ی جه وه رئاغی
له هساری برابوو، نه ماینه ی جه وه رئاغی پی ده چووه میتوانداری و
سه فهران، کلک برینی ره شه ولاخان نه تکیکی گه وره بوو پی او ی
له سه رده هاتنه کوشتنی، نه وه ی کلکی ره شه ولاخی برابا له پیاو هتی ده که وت!
تامردن نه ده وئرا له مه جلیسان ده نگ هه لټنئ..

له وهش کاره ساتر له وچه ساره قایمه ی مالی ئاغا چون که سیک توانی
به نیوان سه که دره کانی ئاغا ئاودیو بی و له نیو نه وه موو مه رومالاته،
ماینه که ببینیته ووه نه وئنه که گه وره یه بکاو که س نه ببینی و بگه ریته وه؟!.

بەيانی كەس نەدەویرا قسەلەگەل ئاغا بكا، دەيكوشت و نەیدەشاردەو! جارێ زوو دارودەستەو پێوەندەكانی شووشتەو، هەناسە برکێی گرتبوو و هەروگێفی دەکرد، هەوال بەنیو ئاوايی بلابووە ئاغا ئەتک كراو!، هەمووكەس باوهرێ نەدەهات!!، ئاغا ناچار بریاریدا مایهكە لەهەسارێ نێتەدەرێ و كەس نەیبینی، بەگمیش هێوارێ دەمەو رۆژئاوا بەسواری هەسپێ چوو بەرایی مەرێ و بەینابەین فیشەكێکی بەهەواو دەنا.

زستان بارگەي خستبوو و پەرەي دابوو، جوتیار بەپاشۆلان تۆیان کردبوو، چاوهرێی خەرمان بەرەكەت و رەوسەي هاوینیان دەکرد، شەوینکی ساردی ئەنگوستەچاو، شیتە (با) گفەي دەهات و زەفەرێ بەپیاوی دەبرد، پەنچە دڕکی كەندیناوەي لەگەل خۆي غل دەکردەو! سەگ لەكۆندەرەكەي خۆي سەري بردبوو هەناوي!، رەشەبایەك ئەوہي بەچنگي بكەوتبایە بۆئەبەد نەیدەهینایەو!، پیاو لەژوورەكەي خۆي ترسی لێ دەنیشتا!، سێ بەشی شەو رۆشیتبوو، دەنگي دووفیشەك هات!، حەمەخان چراكەي گەش كردهو لەنەۆمي سەرەو هەستی خۆي راگرت و بەگمی هەشیار كردهو و پێي گروت: ئەو تەققانە لەنیزیک ئاشەكەي بوو.

هەردووکیان خۆیان بەستاو هەریەك بەلایەك بەهێواشی بەرەو ئاشەكە چوون، هیشتا بەگم نەگەیشتبوو ئاشەكە دەنگي سێ فیشەكی ترهات!، بەگم لەئاشەكە نزیک بۆو و هەستی راگرت سەگەبۆر دەنگي نەبوو!، سەري لەپەنجەرەكە ناو چاوي لێ تیزکردنەو سەگەبۆر خوينی لەبەر رۆشتوو و كوژراو!، میلی برنۆكەي راكیشاو فیشەكێکی لێ خوهری، دلی خوهرپەي كردو گەراپەو رینگاكەي حەمەخان، بیني خەلتانی خوین بوو و هیشتا جولهي ماو، سەري خستەسەر رانی و حەمەخان بەبیتاقەتي چاوي هەلیناو بەنوسكەو: بەگم واز لەئاشەكەي بینو مەرپوماراتەكەي ببو و برۆ مرکێ، باب و برام لەوینە بەكەلكت دین، ئێرە كەلكي تووي نەما.

به گم به دلۆپه فرمیسکێکه وه: نازانی کێ ته ققهی لی کردی؟
حه مه خان: به گم گه رده نت نازابی، وه سیه تم هه ره وه یه له که ندیناوه ی
برۆی.

حه مه خان به ره و دوو مه نزلگایی خۆی رویشته و به گمی به ته نیا
له ئاش و کۆشک و هه ساری به جیهیشت، هه مه خان له مرکپوه نان
وسه پانیته بانگیشتی که ندیناوه ی کردبوو، وه ک کۆتریکی سیا، له سته به ری
دره ختیگ به گه ری، وه ک کاروانیک نه سته به یه ک ئاوری لی دایته وه.

به گم موکرت له جاران، به لام به ته نها ئیش و کاری ئاشه که ی پی رای
نه ده کرا، بۆیه ده رگای له سه رداخست، قه وانی ئه و سئ فیشه که ی هه لگرتبوو
که هه مه خانی پی کوژرابوو، له فیشه کی هیچ تفه نگیگ نه ده چوو!.

به گم روویدا به ئاژه لداریه که وه بیانیان شوانی به ری ده کردو پیش
روژئاواش هه سپی زین ده کردو به پیر میگه له که یه وه ده چوو، ناو هه ساری
پر کردبوو له چرا، له ژووره کانی نهۆمی سه ره وه له هه ر ده لاقیه ک چرایه کی
داناوو، سه ره له ئیواران سه گه کانی له هه وشه ی به ره لا ده کرد، له سئ چوار
ژووران جیگه ی راده خست و بالیفی له جیگه ی خۆی ده نواندا، به خۆشی
له تاریکاییه ک خۆی داده نووساند، شه و هه بوو له هۆری مه ری تۆبه تی
ده گرت، هه رده م بیریشی له بکوژی هه مه خانی میردی ده کرده وه، ئه و
دلنیاوو به فیتی جه وه ره ئاغه کوژراوه، به لام مه راقی له بکوژه که گرتبوو،
یه ک یه ک خه یالی به ره و داروده سته که ی ده چوو!، نه یده زانی کامیان
هه لێژیری؟.

به هارهات، حاجیله و نیسان سه ریان له نیو فه رشی سه وزی که ندیناوه
ده ره ئینا، ئاسمان پرپیوو له ئاوازی بالنده ی کوچه ری، جه وه ره ئاغه
له سه ره وه ی مالی خۆیان له سه ربستی، له به رامبه ر ئاشه که ی به گم
و هه مه خانی ژووریکێ درێژی به داروده سته که ی دروست کرد، ناردی
ئاشیکێ بۆهات و دوو که لی لی به رزبوونه وه.

بهگم هه ره له خه يال وته گييري بکوژه که ی حه مه خانی ميړدی بوو،
 ئيواره يه که هه سپی زين کردوو چوو ه به راين مه پړی، عه لی ره زاش هيډی
 هيډی چوو ه سهر ريگايی و خوی لي نزیک کرده وه،
 عه لی: مانی نه بی.
 بهگم له سهر پشته هه سپی: به خوت مانی نه بی، عه لی ده رنی قسه کت
 پتيه؟.

عه لی: گوتم بزنام سهره داوه کت به ده ست نه که ت، له مه پ کوژرانی
 پياوه که ت؟.

بهگم: هه ندو که کی لي ده زانم، به رام نه و فیشه که ی حه مه خانی پی
 کوژرا پيشتر قه ت نه مديتيه! مه گه رخوا نه توو لي ده زانی،
 عه لی به خه نده يه که وه: نه من ده زانم نه و فیشه که هی کتيه، له وگونده ی
 له جه وه ره ئاغه ی زياتر که س له و تفهنگه ی نيه! نه وه سه ميتوفی پی ده رين،
 قه وانه که ی ره شه و به خوی فیشه کی ده باته وه به ری!.

بهگم ده ستي له ره ختي تفهنگی ناو قه وانه که ی به عه لی نيشاندا،
 عه لی به خه نده يه که وه: نه گهر ده ته وي درت ئاوی لي بخواته وه، پاش
 عه سران تاقيه کی جه وه ره ئاغه ی بکه ده چيته سه رکه ندی زيماران و له وي
 نيشانانی ده کا، پاشان برو جتيه که ی بزانه له و قه وانه يه يان نا؟، نه خر نه من
 ده زانم له و که نديناوه يه ی چند تفهنگ هه يه.

بهگم: عه لی نه گهر نه و قسه ت راست بوو هه سپه کت لوډه کرم،
 عه لی: هه مو و عه مه له کم هه بی نه و عه مه له م نيه دروی بکه م،
 بهگم دوو رو نزیک عه سران چاوه ديږی جه وه ره ئاغه ی ده کرد، هه ستي
 خوی راده گرت نيشانانی بکا، هه نده ی نه برد عه لی خوی گه يانده وه بهگم و
 پی پی گووت: واجه وه ره ئاغه نيشانانی ده کا له پشت قه برستاني، بهگم
 چاوه ديږی کرد تا گه پانه وه، چوو ه جيگا که يان و قه وانه کانی هينا، هه مان
 قه وان بوون که حه مه خانی پی کوژرا بوون، يه که دوو روژی پی چوو ديسان

عەلى خۆى گەياندهوه بهگمى وپيى گووت: هاچت كردهوه؟ چاوم لى بوو
چووى قهوانهكانت هەرگرتەوه!.

بهگم: قسهكهت راست دهړچوو، دهمهشكه گەيشتمهوه ماري وهره
مهړهزايهكت ددهمى دووبهړخى لهبهړه.

عەلى كهكهك بهترسهوه: ناوه لا مهړم ناوى، بهرام دهريم ئهتوو هيشتا
پنويسنت پيم دهى، ئهگەر پيم رازى ببى بهقورعانى قهديم واز لهئيشى
خراپ دينم و لهگى وعهدى يهك دهبين.

بهگم بهتوړهپيهوه: عەلى ودهمهكه ليت بادهمهوهو فيشهكهكت
لهتهختى نيوچهوانى بدهم و لهكور خهركى گوندیت بگهوه.

عەلى بهپهلهپه: نانا، بهخوای تهواو تهواو، جارهشكه نامبینهوه.
بهگم: ههها عەلى خوا شايدده بى پرسى من لهمارى و حەسارى
نيزيك بيهوه، جامى سهرت دهفرينم، ئهمن ئه قوون بهپرخانه نيمه ئهتوو
چهكيان لى ددهزى، خوا شايدده قهبرت بن ئاخوړى ئه وهسپهى دهى.
عەلى بهدهم ولچيكي تيك ئالاهه: بهخوای بهگم مهړهكشم ناوى،
ههربهولاش دانايه.

بهگم دهركايى لهسهر دوودلى داخست و دهركايى پلانيكى نوږى
كردهوه، بهردهوام خهريكى سى رسكانى تولهسهندنهوى خوښى حهمهخان
بوو، بيري لهئاسنيكى داغ دهكردهوهو لهچ دهروازهيهكهوه كهف وكولى
خوښى ههلوچووى دامركيتيتهوه، عەلىش زوو زوو دهچووه بهراين ميگهلى
بهگمى و ههوالى مالى ئاغهو دارودهستهكهى لودهبرد، كانهبى و شيروى
شهرىفى ببونه سهركارى ئاشهكهى ئاغهى، (جيهانگير) ى كورپى ئاغهش
كهلهدوواى سى خوشكان ببوو، سهرپهړشتى دهكردن، بهگميش تادههات
زياتر زهين و بيري خۆى چتر دهكردهوه بۆ وهشاندى گورزيكى گهوره.

ئوساله هاتيكي بهبهركهت بوو، كهندوجۆم ووشك نهبوونهوه،
دهغلودان زوربوو، كاروانى گوندهكانى كنديتاوه نهدهپسانهوهو ئاش

نەدەكوژاوه، كرىنى باراشيان زياتر كردبوو، جەوهەرئاغەش ھەرخەريكى راوشكاو سەفەر و داوھت و دیوھخانان بوو لەگەڵ ئاغای گودەكانى تر.

دووسال زياتر بەسەركوژرانى ھەمەخانى تىپەرى بوو، مانگ لەومەملەكەتە بنەوبارگەى خۆى پىچابۆو، پايز تازە دەستى بەسەماى ئىوارانى كردبوو، پۆل پۆل سەفەرى گەپانەوھى بالندەكوچەرەكان ئاسمانى دەنەخشاند، تاريكە شەويك ھەر لەئىوارىوھە چاوەكانى لەكل دەنان، باراشى بەردەم ئاشەكە دەیانگوت ئەمشەو تادەرەنگ دەمىننەو، بەگم زوو خۆى يەكلایى كردبۆو، تەپەتەپى ئاشەكە ھەمووگوندى پرکردبوو، بەگم خەرىتەو بڕنۆو چاردەخۆرى لەخۆى قايم کردو لەسەر دەروازەى گوندى سوپاىوھ بەرامبەر ئاشەكە، لەسەر بستى لىى درىژبوو، ھەستى خۆى راگرت و چاوى بەديار ژوورى ئاشەكەوھ چر کردبۆو، لەبەر رووناكى فائوس و لامپاكان دەبىينى كەباراشىك تەواو دەبىت كەروبارىك دەپواتەو، ھىشتا نەيدەزانى كى دەبىتە نىچىرى ئەوشەوھى و بەيانى تەلقين بۆكى دەدرى! ئەو لەنىوان كانەبى و شىزۆى شەرىفى و جىھانگىرى كۆرەگەورەى ئاغەى بژاردەى نەبوو، چاوەرپى رۆيشتنى دوواين كەروبارو كوژانەوھى ئاشەكەى دەکرد، پايزەشەويكى تاريك بوو، لەكاتىك ئاشەكە كوژاىوھ، ئاشەوان ئەوھندە بەديار تەپەتەپى ئاشەكەوھ قسەى لەگەل خەلك كردبوو، ھىشتا بەدەنگى بەرز قسەى دەکرد، بەگم مىلى بڕنۆى راكىشاو فیشەكىكى لى خورپى، كەمىك دووريش بوو بەلام ئەوھندەى راو و تەھنگانى كردبوو، لەخۆى دلنابوو كەتەققەى بەخەسارناچى،

لەدلەوھ دەيگوت: ھەمەخان ئاگات لىيە كوو دەففەى سىنگيان شەق دەكەم و ژەھريان بەدەوى وەدەكەم؟ لىئاگەرىم بسىنەوھ بەديار خىنى توو، دەى وەرنەدەرى ھەتا كەلاكتان فرىدەمە كەندى، زووبن فیشەكەكانى ھەمەخانى چاوەرپتانه، شەرتى خواى بى بتانكەمە عىبەرەت لۆ كەندىناوھى،

كوو ئەنگۇ دەستان چوو سەردارى من؟، دەبى بزانن مست لەدرىشەى
دەگەرپتەو، جام پىپى لىنى دەپژى.

هەندەى نەبرد هاتنەدەرى و غىرپەى داخستنى زنجىرى دەرگاگە هات،
دىاربوون سى كەس بوون، هەرىكەو فانوسىكيان بەدەستەو، بەگم
سىڭرى لى داگرتن و لەدلەو، گوتى: ئەو، لەبەرايىن دەپوا دەبى كۆپە
گەورەكەى ئاغەى بى، دوو، كەى دى كانەبى و شىڭرۆن!

نىشانەى داگرت و هەناسەى لەخۆى بى، گرمەى لەو، پىشەو
هەتاو خىرا فېشەكىكى تى لى خورپەو، گرمەى لەو، دوو، مېش هەتا،
ئەو، سىنەم فانوسەكەى فېداو دەرپەى، بەگم فېشەكەكانى تىشى
پىئو، بەلام فایدەى نەبو! كەوتە نىو تارىكايى شەو!

بەگم دىلپاىبوو دارى خۆى لەپۆخى دان، خىرا وەك برووسك و بەور
بەپشتەو، گوندى خۆى گەيانەو، حەسارى و دەرگاكانى داخست و
لەنھۆمى سەرەو، هەستى خۆى راگرت، بەباشى گوتى لەھاوارو شىن و
واو، يلايان بوو، زۆرىش پەرۆشى هەوالىك بوو، دەويويست بزانى
فېشەكەكانى سنگى كاميانى شەق كردو، لەدلەو، دەيگوت: چەند خۆشە
جەو، مەرم كۆشتى، ؟، نانا خۆزگە كۆپەكەى بى و جەو، مەر لەناو خىزاو،
بەمىن، دەى دەى خۆ شىڭرۆى شەرىفېش بى هەرىك مەعدەن.

تادونىا رووناك بوو بەگم لەننىوان گومان و خۆزگەكانىدا ئۆقرەى
نەمابو، شوانەكەى لەودىو حەسارى هەلسا، مەپى رادا، بەگم بۆهەوالىك
بىرى بۆهەزار سەردەچو، لەدلەو، دەيگوت: باشە بىرى لۆئەوا (عەلى)
ت ترساند ؟ ئەگەر مەرەزايەكەت بداباى ئەلغان خەبەرى لۆهينابووى، باشە
خۆ قسەكى خراپى نەكرد ئەوا سعوودت شكاند!

تا بەرەبەرى رۆژئاوا هېچ هەوالىكى نەگكەيشتى !، هەسپەكەى زىن
كردو رەختى چارەخۆرى بەستاو رۆى لۆبەرايىن مەپى، گەلەك چاوى
لەعەلى گىڭراو خۆى دواخست بى فایدەبوو، لەگەر، ئەو رۆژئاوا بىو، عەلى

هیدی هیدی دههاته دهړنی گوندی و به پیر به گمې ده چوو، علی زهینی
نه و نه تیزوو دهیزانی مهړی به گمې له چ پریزیکن!، دهیزانی چ ژنهک زگی
هیه و چندی ماوه!، دهیزانی کاوړی کي پیراگه ییه و چندی نیره و چندی
میته! دهیزانی چیري کي زایه و چندی گولکی هیه!.

به گم له عاسمانان به دووای ده گهړاو له نشیوان که و ته دهستی، علی
له دووره و له ترسان خنده یه کی لورکو به گم ماندونه بوونی لی کرد.

علی: به خوت ماندی نه بی.

به گم: علی قسه و قسه روک چ هیه؟

علی به خنده یه که وه: نه گهر خي بکه و یته ناو ئاوی، چ ده مینی؟ پیشتر
ده یانکو نه گهر کوړه بی تاریکه شه و زوره!، ئه لعان ئه توو توژی منت
شکاندیه!.

به گم: علی بیپړه وه هه و که چ بووه پیم بری؟

علی به لچیکي شوړه وه: نه وشو جیهانگیری جه و هه رئاغهیان له بهینی
ماري و ئاشه که ی کوشت و شیرهی شریفیش کرده بر رانی شکایه و
بردیانه شاری.

به گم: پیم ناخوش بوو، جیهانگیر دووربوو له فیتنه و ئاژاوان.

علی به خنده یه که وه: نه وهی له مشک بی هه مبان دپه، نه دی نارین
نه زان پییه کی ده که و ته قورتی و زاناش هه ردووپی!، شیرهی شریفیش
پییه کی فت، هه تا له سهر تاته شوړی دهیشون به ردی تووی له قونی
نابیته وه!.

به گم: باشه علی نه گهر خه به رو قسه و قسه روک هه بوو هیواران و هره
نه و ناوهی، نه گهر پاره و مارده شت دهوی هه تا بده می.

علی: نانا ئه توو ساغ بی پاره م ناوی، به رام قسه که هیه له درم
بوو یته گری.

به گم: علی په رتاوان بکه ی کاست ده که م.

عەلى: زۆر زۆر وەكى شىرەى شەرىفى لاقەكم دەشكىنى، لەكۆر چەك
 دزىنىم دەكەيەو، تازە ھەركەس ژنم ناداتى، دزى وەھا بەقونم
 وەنوسايە، ھەموو كەندىئاو دەمناسن، وەلاھى شەيتان دەرى دەست
 نەپارىزم سەو گوجىلانیش بدزم، كەس پىم رازى نى، ئەتووش ناویرم
 قسەكى خىریت لەگەربكەم، ھەر زوو مردنم پى پشان دەدەى، باشە ئەتوو
 تازە بەتەماى چى؟ قابىلە لەھەوەلى عومرتەو ھەتا مردن ئەوھا دەبى؟
 لەكەلى شەيتانى وەرەخوارى، بەشكو تۆبەى دەكەم، راستە ئەمن دزم،
 بەرام بەخوای خۆپىە دز نیمە، نانى بەرسىرى كەسم نەدزى، چەك دزىنىش
 ھەربەدزى حىساب نى، بەرام خەركى ئىرە ژنى دەدەنە قوون بەپىخان!
 نادەنى پیاوى شەوئ! ئەخەر لۆیە ئەمنیش گەروویان تاردەكەم..
 بەگم: عەلى رەزا شەقەشەقى لۆمن مەكە، پارەت بدەمى ھەندە فیشەكم
 لۆ دەكپى؟

عەلى: پارەم ناوئ، لەخەوخۆشان بەزىادبى تىلەگە فیشەكەكم ھەيە،
 سبەى لۆت دىنمە ئىرە..

ئاشەكەى جەوھەرئاغەش داخرا، گوند بۆنى خوینی لیدەھات، بەگم
 خۆى دەپاراست و بەدەگمەن دەچوو دەروە، شەوان لەھەر ژوورىك
 جىگەيەكى رادەخست و چرای لى دادەگىرساندا، خەرىتەو رەختى لەخۆى
 نەدەكردەو، سەرلەئىواران دەرگایى حەسارى شىش دەداو سەگەكانى
 بەردەدا، ھەتا دونیا رۆناك دەبوو نەدەووست! زەخیرەى داگردو خۆى قايم
 كرد، لەھەردەلاقەيەك وجىگایەكى قايم دووپاكەت فیشەكى دانابوو! سال
 سوپایەو ھەلى رەزا ناوہناو ھەوال و قسەى مالى ئاغەى بۆدەھىنا،
 بەگمى ئاگادار كردەو كەجەوھەرئاغە سەرو سەمىنىۆفى بۆ شىرەى
 شەرىف و يەك دوویكى تر كپىو ھەو شەوان خەرىكى كۆپو كۆبەندن!..

شەوینكى ساردى سەختەبەند، تەمىكى چپو پپو كپ كەندىئاو ھى
 داپۆشیبوو! ئەستىزەكان بى سەروشوین و مانگ تریفەى خۆى لى وون

بېوو!، دونيا سامی لی نیشتبوو!، شهویک تهنه به که لکی خراپه دههات!،
 کهس له نیتونیش ئارام و ئوقره ی نه بوو!، مریشک و په ره وه له کان
 چووبونه کوریته کانیا، تهنه هه دیک عه له لیش نه بې له سهر نیوه دیواری
 ناوېره که سهریان خستبووه ژیربالیان، هه سپه که ی له ژووره وه جار جار
 حيله یه ک یان پر مه یه کی ده کرد، مه ره کان به جوړیک پشتیان به یه که وه دابوو،
 تهنه به هه لمی که پوویان لیک ده کرانه وه!، شوانه که شسی سهرله ئیواری
 له ژووره که ی هه ساری نووست، به گم هه رچی فانوس ولامپاو چرای
 هه سارو مالی هه بوو دایگیرساندبوو، سه که کانیش وه که چهند شه وه
 نه بوون!، خویان له قوژبنان شاردبووه، تاده هات شه وه که ساردترو ته مه که
 چرتر ده بوو!، شه و ته واو راشکابوو، زه لامیک له سهرده رگای حه وشه
 سهری هه لکیتشا!، ده میک هه سستی خوی راگرت و ئاودیو بوو و ده رگای
 هه ساری خسته سهرپیشته و به هیواشی دوو که سسی تریشی له گه ل هاتنه
 حه وشه!، چاویان له په نجه ره ی ژووریک چرکرده وه، که چرایه کی لی
 ده سووتاو پیده چوو به گم له ناو جیگا که نووستی!، به ئه سپایی لولوی
 سه مینوفیان برده ژووری و یه که م ئیده گیان له سهر به تال کرده وه، به گم
 له ناو میگه لی مه ری لیان قیت بؤوه و برنوی له سهر ناوېره که ی داناو
 ته فقه ی لی کردن، ئه وان لای ده رگایان لی گیراو هه مووانی له هه یوانی
 په ستان، که سیان نه ده ویران سهرده رینن، سه که کانیش خه به ریان بؤوه و
 زیاتر جیگا که یانی ئاکرا ده کردن، به گم به ینا به یین فیشه کیکی پیوه ده نان و
 زیاتر ده قزقان، زه نده قیان چووبوو، ده یانزانی ریگه ی چوونه ده ریان لی
 گیرایه و به ئاسانی له ده سستی به گمی ده ربازیان نابی، به گمیش جار جار لی
 ده قیرادن و ده یگوت: وهره ده ری هه تا ته ختی نیوچه وانت بشکینم، ئه من
 به گمی مه حمود ئاشه وانیمه، دوو فیشه کان له نیچیر ناگرم، سه به ینی که لاک
 هه مووتان به وراغان لوجه وه ره ی ده نیرمه وه، ئه وانیش به ینا به یین سهری
 لولوی سه مینوفیان ده رده یناو یه که دوو فیشه کیان ده ته قاند، به لام وها

زهنده قيان چووبوو فیشه که کانیان له پیشه خویان دهدا، به گم دهسته
له رزیوه کانی ده دیتن، نیشانی لی ده گرتن و له توزی وهرده دان، دهمه ک
دهنگ و بهنگ نه ما، دیاربوو به ناچاری به پشته وهی ئه و دیوی مالی به گم،
به سه رپشتی یه کتر ئاودیوو ببوون و قوتار ببوون.

دونیا ته و او رووناک ببوو، به گم هیشتا ترسی مابوو له مالی
و حه ساری مابن، شوانه غه ریبه که که ی به ریکرد، هه تا چیشته نه یه که ی درهنگ
هه ستنی خوی لی راگرتبوو ده رگایی حه ساری هه رله سه ر پشت مابوو،
گاسیکی سه که کانی کردو کوی کردنه وه، په نجه ی له سه ر په لاپیکی
چارده خوری داناو به پشت حه ساری سوورپایه وه، شوونیان دیاربوو به کوئی
دا رویشتبوون، هیدی هیدی سه ری به ژووره کان داده گرت، بینی جیگا که ی
رایخستبوو و بالیفی لی خستبوونه شوینی خوی، فیشه ک باران کراوه و
هه مان قه وانه کانی کوشتنی حه مه خانی لی رژاوه، ئیتره ر دوولایان له یه ک
ئاشکرا بوون، ئه وان دلنیا بوون به گم ماری بی مه کانه و له خه ودا ناکوژری،
حه سار ئارام نیه و هه رخشتیک به گمیکه، به گمیش تیگه یشت له مه و دووا
به ته نیا ژیان له و حه ساره زه حمه ته، هه ندیک جل و به رگ و پاره کانی خسته
بوخچه یه ک و خه ریه ی پرفیشه ک کردنه وه و سواری هه سه په که ی بوو،
چاویکی خیرایی به که ندیناوه دا گیراو بیرى له به رزایی و جیگه وه هه واریکی
ترده کرده وه، روى له بنارو به رده لانه کانی قه ره چووغ کرد، هه رچی
گردولکه و به رزایی هه بوو سه ریکی پیداده گرت، نیوه پۆ هیشتا ته مومژ
نهره و بیژوه، تافه ژووریک سه ری به بناری قه ره چووغ کردبووا، شوینیکی
گونجاو بوو، پیده چوو مالی دلشکاویک بی و ژیان هه له ته ی کردبی.

به گوزینگ و پاشپانی ته کانی له هه سه په که یداو لئی نزیک بووه و دهنگی
هه لپری: ماری، ماری، ماری.

ژنیکی له خوگه پاوه ی جل و به رگ کونی توژاوی، سه رپۆش دپاو،
دووبسکی سووری خه نه یی لی هاتبوونه ده ری، ددانه کانی شاش ببوون،

بهلام پیدهچوو بهلاوی خهونی شهوانه‌ی عاشقان بووبی! چاوی کالی هیشتا
ماکی نه‌وین و هه‌سهرت و یاده‌وه‌ری پیوه مابوو، پرېوو له‌وبالندانه‌ی
به‌دیارخه‌می مه‌فته‌نه‌وه هه‌لتر و وشکابوون، چاوی کالی وهک میوانسه‌رایه‌کی
کون، پرېوو له‌خه‌ونی نه‌و کاروانچیان‌ه‌ی که‌ئیتراکه‌رینه‌وه.
به‌گم: سه‌لاموعه‌لیک.

+ به‌خه‌نده‌یه‌کی که‌شاره: عه‌له‌یکه‌سه‌لام و ماندی نه‌بی.
به‌گم: نه‌دی مارومندارت؟

+ دووباره به‌خه‌نده‌یه‌که‌وه: نه‌من به‌ته‌نیمه، که‌سم نیه.
به‌گم: میوانی راده‌گری؟

+ جله‌وی و لاخه‌که‌ی گرت و: نه‌دی کوو، به‌خیری بی سه‌رچاوم،
به‌گم له‌هه‌سه‌په‌که‌ی دابه‌زی و سه‌ری به‌ژووری داگرت، دوو کونه
به‌پی دپای رایه‌خرا‌بوون له‌گه‌ل نیم‌ده‌ریک و بالیفیکی لوول، کونه
فانو‌سیکی به‌توزوخول به‌بزماریک هه‌لواسرا‌بوو، ده‌لاقه‌یه‌ک بوخچه‌یه‌کی
شری تیدا هه‌لوه‌شابوو، له‌قولینچکی که‌چه ته‌باخیکی نه‌فتی که‌ره‌نگی خوی
پیوه‌نه‌مابوو، قاپیکی ره‌ش هه‌لگه‌راوی له‌سه‌ربوو، سی چوار هیلکه‌شی
له‌ته‌نیشت خه‌وتبوون، به‌رمیله‌ ئاویک له‌ولاتر قورپه‌که‌ی پسابوو، ته‌شیه‌ک و
گلوره‌به‌نیکی له‌سه‌ربوو، خوی هینا‌وبرد ته‌باخه‌که‌ی هه‌لکردو چاوتیرانه
هیلکه‌کانی برژاند که‌پیده‌چووله‌وه زیاتری نه‌بی، له‌پارچه‌ په‌رویه‌کی لوول
دراو دوو نانی ده‌ره‌ینا‌و نیوه‌رۆیان به‌سه‌ربرد، به‌گم ده‌یویست له
بابرده‌له‌یی ژنه‌که‌ بگات و هیدی پرسپاری ده‌خسته‌ به‌رگوئی.

به‌گم: نه‌وجه ناوت چیه؟

+ ناوم (زریخ) ه.

به‌گم: نه‌دی کووه نه‌وها به‌ته‌نی؟

زریخ: بریم چ! له‌گه‌ر قه‌ده‌ری خوی چ ناکری، مرازم حاسر نه‌بوو،

تازه‌ش واعومرم به‌سه‌چوو.

بهگم: ئەگەر جېم بکەيهوهو قبوورم بکەي لەگەرت دەژیم و ئێرهش
ئاوهدان دەکەينهوه، ئەمن هەبوونم و مەروماراتم زۆره، دووسێ ژوران
لێره دەکەم و غەرەکی هەردەچنم و دە دوازدە بەژنانیش بێرەکی لێدەدەم
هەتا دەگاتە ئاوێ، وەکی خوشکی گەرەم بە.

زریخ: رەببێ خوا سەت هەندەت بدات، وەلا ئەمن چل دینارم هەیه،
پار بواری گەلەکم کەنگرو تۆرکە فرۆشت.

بهگم: خەمی پارەت نەبی، ئەمن یەک حەسارە مەرو بزن و کیسک و
کاوړم هەیه، چێرو گۆلکم هەیه، قازوعەلەلێش و مریشکم بەحیساب نای،
پارەشم گەلەک زۆره.

زریخ رازی بوو و بهگم سواری و ولاخێ بۆوهو پیشی روژئاوا
میگەلی بەشوانەئێ گەیانده هەواری زریخی، بێرلێدەرھاتن و بێرلێدراو
دەولک شوپکرانەوه، کریگرتهی گەردەشینەئێ هاتن و قورپان گرتەوهو
خشتیان بێری، دیوارو سێ ژووری گەرەیان درووست کردوغەریان
هەلچنی، کریگرته ئێواران روژانەیان وەرەگرت و بەیانی زوو دەهاتنەوه،
عەلی رەزا بەدەرکەوتەوهو شەوان زەخیرەو کەلوپەلی بۆ دەکێشایەوه، هەتا
مریشک و جوچکەشی بەجێ نەهێشت، هێدی هێدی خۆیان رێک خستەوهو
ماندوو بوونیان دەحەسایەوه، فانتۆس و لامپا گەرەکانی بەگمێ هەوارە
شەرەکەئێ زریخیان رووناک کردەوه.

زریخ خاوین بۆوهو جل و بەرگ و سەرۆسەرپۆشی رێککەوتنەوه،
لەگەل روژەلاتی لەخەو هەلەستاو تەققەئێ لەئیش وکاران دەبێری هێدی
هێدی رەنگ و رووی دەهاتنەو بەرو ئومید گەشی دەرکەنەوه شەوێک بەگم
تەنگ و دەمانچەئێ لەپیش خۆی دانابوو خاوینی دەرکەنەوه، بەدەم
سڕینەو هیان پرسیار پەیدا بوون و زریخی بەقسان هینا: لەهەپەتێ عومرم
بووم، هەژدە نۆزدە ساردەبووم، روومەتم پەمبەپەمبە بوو، مەمک دەتگۆ
قوچی بزنییه، زڕپەئێ پێم دەهات، بەرام گەلەک فەقیرودەست کورت بووین،

عه زره باتمان نه بوو، روت و قوت بووین، چلک و بهرگمان نه وهی هه بوو له بهرمان بوو، داک و بابیشم به ناوسار که تبوون، یه ک برام هه بوو هیتشتا پیرانه گه یشتبوو، هر ده دوا زده ساره ک ده بوو، گه له کم حه ز له کوپه کی گوندی بوو میتردی پی بکه م نه ویش گه له کی ته ماحی لیم بوو، جوابمان لویه کتری ده نار دو جار جار خه نه ی لوده ناردم، وه کی له گه کیژی گوندی ده چومه سه ربیری به ویدا ره ته بوو ته مه شای یه کتریمان ده کرد، کیژ په لاریان لیده داین، هه نده ی نه برد هه نار دیه داخوایم، له خوشیان گه ش بوو مه وه، چومه سه ربیری و مزگینیم به کیژ و کاران دا، له خوشیان بی چلک و بهرگیم نه ده هاته پیش چاوی، بام لوسبیانی جوابی لونه دنه وه گوتی هیتشتا کوپم پی رانه گه یشتی، هه تا کوپم گه وره ده بی و زریخی لو به ژن ده دم، راست هه ناسه م سارد بوو، پاشان دووسی جاری دیش ده وعای کرده وه بی فایده بوو، بام هه رده یگو ده بی لو برای ژنی بکا، برایه که شم هیتشتا هشت نو ساری مابوو.

قه ده ره کی پی چو له سه ربیری کیژ گوتیان کابرای به ته مات بوو ژنی هینا، ته زیه ک له توقی سه ریdam هه تا بنی پیم، پری قوپم گریان بوو، گه له ک بی هومید بووم روناکایی له درم نه ما، مامه وه هه تا برایه که م گه وره بوو، داک و بابیشم مردن، برایه که م ژن به ژنیه کی دیته وه، قیچک لومن تاخیریش بوو، ناوقووفی من نه مابوون بهرام گوتم ده چمه ماری خوم.

گوزرامه وه سی چار سارانش له میزده که م گه وره تر بووم، هه ستم پی کردبوو به دری نیمه، له ترسان به هه مووشته کی رازی بووم، هه رچی بگوتبا به قسم ده کرد، سار سوورپاوه کیژ که م بوو، وه مده زانی عاسمان شهق بووه لئی هاتیه خواری، مه کم پر شیر بیوو له بهری ده ماوه، کیژ به ده مانگان به سه ربینیان که ت، خرخر ده تگو ناوریشمه، له بهر نه وکیژ هی ناگام له عمری دنیای نه بوو، وه کی پیده که نی روحم له گه ری گه ش ده بووه، هر گورانیم له بق ده گوت،

کیزم داخواری هاتن، لوی دهکړن جوته گواره

سبەینان لە پشتی خۆم دەبەستاو دەچوومە کانێ، جەرە ئاوەکم دەینا، دەتگۆ پووشکەشم هەرنەگرتیە، دەهاتمەوێ ئاگرم لە ئاگردانی دەکردەوێ، هەتا نانم حازردەکرد هەرلەپیش چاوم بوو.

هه‌نده‌ی نه‌برد ده‌رده‌ات، هه‌وه‌ل من‌دار له‌گوندی هی منی برد، وه‌خت
بوو به‌ده‌شتی که‌وم، به‌مردیتیش ده‌ستم لی به‌رنه‌ده‌بوو، روح که‌له‌ک قه‌یمه،
ئه‌گه‌رنا ده‌بایه ئه‌من هه‌ینی بمرم، عه‌یامه‌کی هه‌رئاگام له‌خۆ نه‌بوو، له‌پیش
چاووم بزر نه‌ده‌بوو، به‌ته‌نی داده‌نیستم هه‌تا ماندی ده‌بووم ده‌گریام،
مێرده‌که‌شم جار‌جار بزرده‌بوو و ده‌هاته‌وه، ماوه‌کی پێچوو دیسان زگم
بۆوه، برۆکه‌ک باشت‌ر ببووم، زگم چارمانگ بوو مێرده‌که‌م ژنی به‌سه‌ هینام
و پشتی لی کردم، رۆژه‌کی ده‌ریکردم و ناردمیه‌وه کن برام، له‌وینده‌ریش
درم که‌له‌ک توند‌بوو، برام گو‌تی ئه‌من له‌گه‌ر ژنم چ عه‌ییم نیه‌و له‌سه‌ تووش
له‌خۆم تیک ناده‌م، جی و ریشی نه‌بوو و ئه‌منی لی ببوو به‌را، جوابی لۆ
مێرده‌که‌م نارده‌وه، مێرده‌که‌م گو‌تبووی نامه‌وێته‌وه، له‌ماری برام که‌له
غه‌ریب بووم، که‌له‌ که‌ساس بووم، له‌وه‌ختی خۆم زگه‌که‌م داناو کو‌په‌کم
بوو، دیسان برایه‌که‌م جوابی لۆ مێرده‌که‌م نارده‌وه، گو‌تبووی نامه‌وێته‌وه
لۆخۆت به‌مێردی ده‌وه، برایه‌که‌شم شه‌وه‌کی دره‌نگ کو‌په‌که‌ی له‌باوشی
بردبووم و به‌سواری که‌ری چووبوو له‌هه‌ولێری له‌بن دیواری مزگه‌فتی
فرییدابوو، هه‌ستام له‌خه‌وئ کو‌په‌مه‌ابوو! روح قه‌یمه‌و هه‌رناقه‌ری،
هاوارهاوار به‌لاشه‌ ناگاته‌ خوای، هیتاری برام هاته‌وه چاووم پێ که‌ت، مردن
به‌هه‌رچه‌نده‌کی بایه‌ هه‌رزان بوو، که‌س نه‌بوو هانای لۆبیه‌م، به‌روژ گریان

و سەردولكەم ھەناوی كافری دەسووتاند، ھیتواریش ھەکی برام دەھاتەو ھە دەویرام بگرتیم، دەریبکەرباما چ جیم نەبوو، مەمک پەر شیریبوو ھەکی بەردی لێ ھاتبوو، بەخۆی شیریی لێ دەھاتە خواری، خەبەر لێ ئاغەژنی چووبوو، ئاغەژن کێژەکی ببوو بەقودرەتی خوای چۆرە شیرەکی لەمەمکی نەبوو، لەدووی ناردم و چووم، چاوی پیم کەت بەژنە خزمەتکارەکانی ناردمیە ھەمامی، گەلە لەمیزبوو دژوون بووم و خۆم نەشووشتبوو، جوان جوان سەریان شووشتم و جلکی ئاغەژنیان لەبەرکردم و لانکیان لەبەردانام، کێژ مەمکی گرتم و بەری نەدا، رۆژ لەرۆژ جوانتر دەبوو، لەکن ئاغە ژنی مامەو، چم بگۆتبایە لوی دەکردم، کێژ پیم وەنوو ساو دەتگۆ لەھەناوی خۆم بوو، خەموکەسەرێ خۆم لەبیرکرد، ئەوئەندەم لای لایە لۆدەگۆت، بەگریان و سەردولکان دەچوومەو سەرمندارەکانی خۆم، ماری ئاغەیی ھەبوون بوون کێژ گوارەیی زێری لێ کراو بازن لەقۆری، بوو سارەک و بەسەرپێ کەت، کێژ نەخۆشکەت و مرد، بەخۆم زۆرم لەدری بوو، گریانم دەگەیشتە ھەفت عاسمانان، لەکۆشکی ئاغەش جیم لەق بوو و مەریان ھەبوو ئاغە ناردمیە بنەگەیی، لەوێ لەگەر دووکچەتیمی ھەکی خۆم بیکەس خەریکی مەپوماراتی ئاغەیی بووین، مەپمان دەدۆشی و لەمەنجەرێ گەرە ھیتوینمان دەکرد، سبەینان دەھاتن و دەیانبرد لێ فرۆشتنی، ئەوھەسارەیی ئاغەیی تەواوھەک لەدەرێی گوندی بوو، مەپومارات بێ حیساب بوو، لەوێ دەبایە ھەرغارەیی، مەجالی گریان و سەردولکان نەمابوو، رۆژ بەشی مەپدۆشین و ئالیک دان و ھەویژمارین و مەشکە ھەژاندنی نەدەکرد، ھەتا رۆژئاوا دانیشتن لۆمە نەبوو، شەویش ئەوئەندە ھیلاکی رۆژی بووم، بەھەسرەت دوو فرمیسکان بووم، لەوێ بەنان وزگ لەقەدەرێ خۆم راھاتبووم بەرام ھەکی مەپەک دەزاو داکی دەیلیستەو ھەناوم پارچە پارچە دەبوو، تەماشای لای ھەولیریم دەکردو لەدری خۆم دەمگۆت: دەبی

کورپه‌که‌ی من له‌باوشن کئ بی؟ ده‌بی له‌دووکی بر‌واو به‌کئ بری دایه؟
ده‌بی شه‌وان سه‌رمای نه‌بی؟.

شه‌وه‌کئ هاوین بوو، له‌گه‌ر کچه‌تیمه‌کان له‌حه‌وشه‌ی له‌ته‌نیشت یه‌ک
ده‌نووستین، جی‌مان رایه‌خست، یه‌که‌ک له‌کیژه‌کان فانۆسه‌که‌ی کوژانده‌وه‌!
ئه‌من پیم ناخۆش بوو، گوتم نه‌وه‌ک شه‌وئ هه‌ستینه‌وه ئیسمان پی بی،
به‌رپی خۆمان ببینین، به‌رام به‌قه‌سه‌ی نه‌کردم، گه‌له‌کیش ماندی بووم و
خه‌وم لیکه‌ت، دره‌نگی شه‌وئ گیم له‌مشه‌مشه‌کی بوو له‌ته‌نیشتم! ته‌واو
خه‌به‌رم بۆوه‌و چاوم کرده‌وه، دیتم پیاوه‌ک له‌ته‌نیشتم له‌گه‌ر کیژه‌که‌ی
دریژبووه‌! له‌گه‌ر زیراند و هاوارم کرد، شوانه‌که قیت بۆوه‌و سه‌ره‌وی
هینا، پیاوه‌که ده‌رپه‌ری و که‌ته ناو مه‌نجه‌ری گه‌وره‌ی ماستی که‌هیتواری
هیتوینمان کردبوو، خه‌نجه‌ره‌که‌شی به‌جیما، سه‌به‌نی زوو ئاغه‌و پیاوه‌کانی
هاتن و خه‌نجه‌ره‌که‌یان ناسی و شوونیان هه‌رگرت حه‌مه‌ی شانازی بوو.

حه‌مه‌ی شانازی کورپوو، هیشتا ژنی نه‌ینابوو، گه‌له‌ک قۆزبوو،
دووکیژه‌که‌ش ئینکاریان لی کردو به‌مله‌منیان داهینا، ئاغه‌و حه‌مه‌شانازی
ته‌نگاو کردو هه‌ردووپی له‌پیراوه‌کی نا، گوئی ئه‌منت هه‌تک کردیه، ده‌تکوژم
ئه‌گه‌ر زیریخی ماره‌نه‌که‌ی، کئ ده‌ویرا قسه‌له‌قه‌سه‌ی ئاغه‌ی بکا، حه‌مه‌ی
شانازی به‌ناچاری ماره‌ی کردم، بنه‌گه‌م به‌جیه‌نیشت و به‌گه‌ری که‌تم.

حه‌مه‌شاناز له‌من گچکه‌تربوو، هه‌بوونیش بوون، برده‌میه‌وه ماری
لۆدانام، له‌گه‌ریشم خراپ نه‌بوو، زگی پیم ده‌سووتا، هه‌تا ساره‌کی چ
عه‌یبمان نه‌بوو، به‌رام خزم وکه‌س وکاری قسه‌یان پی ده‌گووت و ده‌یانگووت
بیوه‌ژنه‌کت به‌مل داهاتیه له‌خۆت گه‌وره‌تره، ئیدی به‌ینابه‌ینیش بزرده‌بوو و
ده‌هاته‌وه، ئه‌وجاره بزرپوو و هاته‌وه ژنه‌کی له‌گه‌رخۆی هینابوو، کیژه‌کی
جوان و ناسک، هه‌وه‌لی عومری بوو، ته‌پته‌پ ده‌تگۆ په‌نیره، به‌رام گه‌له‌کی
رک لیم ده‌بۆوه، ئه‌منیش عیلاجم نه‌بوو، رازی بووم به‌هه‌موو شته‌کی،
هه‌موو ئیشه‌کم لۆ ده‌کرد و کۆریشم لۆ ده‌کردن، ده‌مگۆ به‌س ده‌رم نه‌که‌ن،

چ جیم نه بوو بچمی، سار سورپاوه ئه و ژنه ژههراوی به دهوی وده کړدم، له سه ره من له گهر حه مه شانازی ده بووه شه پيان، دوو که دووک نه ده پراوه، حه مه شاناز گه رووی تار بوو، ناچار یان کرد ته راقم بدا، گه له ک پارامه وه گوتم جیم نیه و لوخزمه تی خوتان بمهیلنه وه، فایده ی نه بوو، ناچار سه رم هه رگرت و رویشتم، گوتیان له مه غمووری خه رک ده چنه داران کولکه ی دینن و حوکمه ت لیتیان ده کړپته وه، پشتیه داره کیان به دره مه کی ده کړی، نه منیش رووم له وی کرد، ناردمیانه ماری (قورچی) .

قورچی مه عاش خوربوو، ژن و سی منداری هه بوو، ژوره کی دامن و ده رکه ی لوله دیوی ده ری کردمه وه، ئه و شه وه ی له خوشیان نه نووستم، سبه ینی زوو قومه ئاوه کم خوارده وه و غارمدايه چیا یی و پشتیه داره کی گه وره م هینا، برده پيش قشره یی و نه فنده ی لیتی کریم و گوتی هه موو روژی پشتیه کمان لوبینه، ناوینشانن خوی دامن و هه موو روژی پشتیه کم لو ده بردن، ژنه کی هه ن باشی هه بوو چاوی پیم که ت قه ده جلکه کی جوان و پیراوه کی نووشی لو کریم، ئیشم گه له ک باش بوو، به تین بووم هه ردانه دهنیشتم، جستار رووی و کولکه هینان که م بوو، نوره ی که نگرو تورکه و کاردی هات، هه موو روژی پاشوله کم دهیناو ده مفرؤشت، به به ر نه ده که تم، ده هاتن له ماری لیتیان ده کړیم، شیتست دیناری ره به قم پاشه که فت کرد، سه رت نیشینم هه نده ی نه برد ژنی قورچی لیم بووه دوژمن، دیار بوو ژن پیتیان گوتبوو نه وژنه ی ده رکه باقورچی ماره ی نه کاته وه، نه وانیش له زگ بوو له سه من گه روویان تاربی، ژنه که هه موو هیواران ده هاته سه روگیلاکم و ده یگو ده بی برؤی، هیچ جیه کم شک نه ده برد! که س نه یده حه واندمه وه، ده مگو سه بره کم لی بگره، هه تا په نایوکه کی ده بینمه وه، دانه هیواره کی تاخیر ده هاتمه وه، پاشوله کم گه نگرو کاردی هینا بوو، پیریژنه ک چاوی پیمکه ت و هات له گهرم دانیشتم! نه منیش ده ستم به بژاردنی که نگرو کار دیه که ی کرد، گوتی باشه لوتانی میزد به کورپه که ی من

بکهی؟ پینچ کورم ههیه و بئ خوشکن!، ئەمنیش پیرم و تاقەتی چم نمایه،
 راست لۆخۆت وەرە سەرماری، ئەمنیش هەندەک فکرم کردووە، لەولایە و
 ژنەکە ی قۆرچی سەری لەهەناوم نایە و دەرم دەکا، هەرچەندی سەرم
 هیناوبرد، لەوێ باشترم بەدەست ناکەوێ، خۆ بەخوای ئەمن مەعتەلی
 مێردی نەمابووم، بەرام بئ سییەربووم، دەمویست لەو دەرو ئەو دەران
 نەبم، درێژە ی نەدەمئ بئ ئەوێ کۆرەکە ی پیریژنیم دیتی پئی رازی بووم،
 دوو رۆژی بئ چوو، هینارەکی پیریژن هاتەوێ گۆتی شەوێ دیمەدووت و
 حازر بە مارت دەکەین، هەر ئەوشۆکەش دەچینەوێ ماری، لۆخۆت
 بوزگورۆکەت تیکنئ، بەخیرایی دەست وچاوم شووشت و پاش مەلایی
 عیشایی پیریژن هات، لەگەری چووم و بەحەوشەیان کەتم، یەک دوو
 جیرانیشیان هاتبوو، مەلایان هینا و پسیاری داک و باب و کەس وکاری لئ
 کردم و گۆتم کەسم نەمایە و بابردەرەمە، مەلا گۆتی بەدینارەکی ماری
 دەکەم!، دیاربوو ماری پیریژنئ گەلەک لەمن نەبووتر بوون، گۆتیان وەلا
 دینارمان نیە!، مەلا ویستی بپوا، لەدرئ خۆم گۆتم با لەسەر دینارەکی بئ
 سییەر نەمینیمەو، لەسەر روئ خۆم هەراویشت و بەکزی گۆتم قەیناکە
 باتیک نەچی ئەمن دینارەکە ی دەدم، ئەوجا مێردم بەزایەری کرد، لەکۆر
 ژنئ قۆرچی بوومەو، ماری پیریژنئ گەلە گەلە نەبوون بوون، ئەوێ
 لەماران هەبی نەیانبوو!، مشک کلکی بەئارد نەدەبوو لە کەندووین،
 چاوەکیان لەجیرانەکان بوو، قاپە شیوەکیان لۆ بەهاتبایە، وەلا خۆم لئ
 هەرکردو سییانان زوو دەچوومە کەنگرو کاردیان، بەشئ خۆمان
 دەگێراوێ و ئەوێ دیشمان دەفروشت، ئاگرم لەماریان کردووەو شیوئ
 گەرم لەپیش دانان، ماوەکی پینچو هاوین هات و مەعلئ کەنگروکاری
 نەما، مێردەکەم گۆتی دەبی شیتست دینارەکەم بدەنی بەقاریی پتەکەم،
 دەچم لەوبەری زینئ رزق و تەماتەو شتی پئ دینم و لیترە دەفرۆشم،
 پارەکەم لەدوێ دەستی کرد، وەلا دەستی بەئیشئ کرد سبەینان تاریک و

روڼی دېر وېشت و هيواران د هاته وه، ئيشه که ی ئاش بوو عه يی نه بوو، روژ به روژ قازانجی ده کرد، هنده ی پینه چوو له پيش قشره ی دوو کانه کی داناو تهرازووه کی هېخسته ناوې و به ته واو ه تی بووه به ققار، ده مانگی ره به ق بوو له کنی بووم ژنه کی به سه هینام، ژن ده تگؤ له ئاگرو په نگری شه يتانی به ربوو یته وه! ژه هری ماری به دهوی وده کردم، نه یده هیشته دهست دهمه هېچ شته کی، هېچ له دهست نه ما، ئه و کیز بوو، جوان بوو، زایه ر به هزاری وه کی منی نه ددها، ئه مننه کی جه رگ سووتای چرکن و دژوونی بیوه ژن، جېم له ویش له ق بوو، ئاگرو پرته و بوره ی ئه و ژنه ی نه کوژاوه، زایه ریش ئه منی به قوربانی ئهوی نه کردو تهراقی دام، گوتم فایده ی نیه، سیبه رم به دهست ناکه وی، هاتمه وه که ندیناوه و ئه و ژوره ش چؤل بوو، بواران که نگر و کار دیان دهینم و ده به م له مه غموری ده یانفرؤشم، وه کی ئه توش هاتی گوتم به خوای ئیره شم له دهست چوو، وامزانی ساحیتی هه واره که ی هاتیه وه.

به گم به هه ناسه یه کی قوله وه: نانا، ئه توو به توفانی نوو حیش له من دانابړی، مه گه ر مردن لیکمان بکا، دهنه بچمه هه رجیته کی ده بی له گه رم بی.

به ینا به ینیش عه لی رهزا دهر ده که وته وه هه والی گوندی بو به گمی ده هیناو پيش ئه وه ی بېرواته وه ده یگوت: دهر یم قسه کی بکه م.

به گم زوو تیی ده گه یشته و ده یگوت: عه لی پنده چی ئاخیری ئه من بتکوژم! هه رچه ندی سه ر دهینم وده به م هه جه لت به دهستی من هاتیه!، ئه وچه چ جوابی ئه وخوایه ی ده ده یه وه؟ ئه وه موو دزی و که تنه ت کردیه!.

عه لی به خنده یه که وه: ئه دی ئه توو کوو جوابی ئه وخوایه یی ده ده یه وه؟ قونی شیروی شه ریف ت هوردوه پاکرد؟!، که س ماری ئاغه ی داخ نه کردیه ئه توونه بی!، ئه خر ئه منیش لویه گرناگه م له توو گرتیه ئاوقوفین ئاوقووف.

هه موو جارێ عهلی دههات و قسه وهه والی دههیناو دواتر بهگم بهتووپهیی دهیناردوه، ماوهیهکی پێدهچوو دههاتهوه!

دوای نیوه پۆیهک بهههشتاوی هات و خۆی گهیانده بهگمی و بهنزمی پێی گووت: بهگم خه بهرهکم پێیه ئهگه رئاشکرايم سهرم تیدهچی، بهگم خۆم گیم لێ بوو جهوهه رئاغه زهلامان دهنیریته ئیره لۆ کوشتنت، پێدهچی باش دیکه تیان دابیته ئیره! هه ربزان بهسهریان دادای..

بهگم: عهلی راست و راستم پێ بری ئهوخه بهرته کوو زانی؟
عهلی: وهلاهه ئهوهی راستی بی له میژده شهوان خۆداده نووسینم سه مینۆفه کهی شیرۆی شهریفی بدزم، گه له کم تهماحی تیدایه، هه زیشم لێیه که پووی بشکینم..

بهگم قسهی پێ بری و: ئی قوونی گه له ک جوانه هه رکه پووی مابوو!..
عهلی: ئه و جا شهوان ئه گه رمانگه شهو نه بی، وهکی له ماری ئاغه ی دینه وه سایه دی ده کهم! له دووی ده چم و خۆم داده نووسینم! به شکو که لێنه کم لۆ بیی! دونی شهوی له بن کوپیه ی گیم به ده لاقۆکه کهی وه نابوو، جه لاتینه کهش درابوو دهنگیان دههات! گیم لێ بوو قسهی لۆ ژنه کهی ده کردو ده یگۆ: بهگم له ئاقاری گرده شینه یه، به ته ماینه شه وهکی بچینه سه ری، جه وهه رئاغه گو تیتی ئه و جار هه خۆشم دیم، ناچینه وه هه تا نه یکوژین،

بهگم: ئاااای عهلی خواشایه ده ئیشت لۆ جنۆکهش نه هیشیتیه وه!، ده رکه نه سه رت پێدانه کرد بی!..

عهلی: وهلاهه بهگم میردم پێ بکهی سهرم بچی نوێژم ناچی!، دوو شه مان و پێنج شه مان به روژی ده بم، ده بی به یانیان وهکی مام سو فی دینه مزگه فتی ئه من چار رکاته سو ننه تیشم کرد بی..

بهگم ئه مجاره به قسه کانی عهلی تووپه نه بوو و به نه رمی سه ری له به ره خۆی نایه وه پێدهچوو برۆای هات بێ که پێویستی به پیاویکه،

ئاژەلداری و ھەوار ھەوارو دوژمندی ئاسان نیە!، عەلیش سەرەپای
دزیەکانی لەمیژبوو مەردومەردانە ببوو پارسەنگی بەگمینی لەبەرەمبەر
زولمی ئاغان.

بەگم بەدەنگیکی گران و سەنگین: عەلی جاری بڕۆ ھەپۆو،
خواکەریمە، ئەوماوەیە دزی و مزبیان مەکە، فکەرەکی لێ دەکەمەو، ئەگەر
وابی پیت رازی دەبم و بزەنم ناچینە کێستان، مادام ھەواری بابم بەجێما
ئێرەش ھەربەکەلک نای.

عەلی گەپایەو بەگم زۆر ھەشیارتربوو لەجاران، شەوان
نەدەنووست و ھەردەمەو لەشوینیک نۆبەتی دەگرت، زریخ زوو دەنووست
و بەیانینیش زوو خەبەری دەبۆو و میگل و شووانەکیان بەرێدەکرد، شەو
و رۆژیان لەنیوانی خۆیان دابەش کردبوو، عەلی دەنگوبەنگی نەما!، دەبوو
سەریکی دەرکەوتبایە! لەوادی خۆی دواکەوتبوو، بەگم بێ خەبەر بوو
لەوادی عەلی لەگەڵ پانەویدا دارودەستە ئاغان دەپرفینن و لەکەندێ
زێخماران دەیکوژن.

شەوان بەگم فاقۆسەکە ھەلدەکردو خوشی لەدەرەوادی ھەسارەکە
چاوەدێری دەکرد، ھەمیشە زەینی لەسەرئەو توولەپێ و کەندوجۆمانە بوو
کە گومانی ھاتنیانی لێ دەکرد، کەدوونیا رووناک دەبۆو سەرخەوی
دەشکاندو نۆبەتی رایی کردنی ئیشەکانی زریخی دەھات.

ئێوارەیک رۆژ ئاوابوو، بەگم خەریکی دەولک و کۆلان بوو
لەناو مەپێ، زریخیش لەبەر ھەییوانی بالندەکانی خەیاڵی بالەفەرکە ی رینگایەکی
دووریان گرتبوو، لەسەر پیرە ھەولێری مال بەمال بەدوای سۆراغی کۆرە
بێ سەروشینەکەیدا دەگەرا، لەدەرگایی ھەرمزگەوتیک سکالای لای خودا
دەکرد، پرسپاری ئەو رۆژە دەکرد کە براکە ی کۆرپەکە ی لەباوہش
دەپرفینی و لەمالی خودا جێی ھێشتوو.

له وده مانه ی به گم له خه یالی میگل و زیریخ له قووله خه مان، پیچه وانه ی
 لیکدانه وه و گومانه کانی به گم، پینج هه سپ سواری تیزرپه و، له دیوی
 قه ره چوو غه وه گه یشتنه سه ره ساری و یه کهم فیشه ک سنگی زیریخان پی
 شق کرد، خوینی پر سه سره تی چند ساله یان تیکه لی خؤل و خاک کرد،
 قه در کوتایی به مهینه تیه کانی هینا، خه ونه کانی بو تاهه تایه وون بوون،
 قه در ی زیریخ وابوو، نهیده زانی گله یی له کهس بکا، هه موو نه هه مه تیه کانی
 دابوو ده ست چاره نووس، نهیده زانی پیاو چ ئه ژدیهایی کی خوین مژو
 هه وه ست بازه !، تا ئه وساته ی کرایه نیشانه ی تیرو له خوینیش گلا، هه ر پی
 وابوو پیاو ده بی له دوای خودایی! ژن نانکه رو جل شوو خزمه تگار بی!،
 پیاو هاوار بکاو ژن یه که ی و ده ست له سنگ بووه ستی، هه رکاتیک بیه وئ ژن
 دارکاری بکاو برسی بی تیری بکا، پیاو ده توانی له زهت بکا نه ک ژن !،
 کلتور زیریخی فیر کرد بوو نان و سیبه رو باران و ژیان و ئوقره هی پیاوه،
 پیاو ده بی هه موو شتیکی هه بی !، مه رو هه سپ و ژن !.

زیریخ چۆراوکی خوینی له به رشو پوونه وه، سواره کان واتیکه یشتن
 به گمیان کوشت، هیشتا نزیکرده بوونه وه به فیشه ک ته رمی زیریخان
 ده کیلا، به گم له ناو میگل خوی خسته سه رچۆک و چاوی خسته سه ر سیتر
 تفه نگن و یه کهم فیشه ک سواریکی فریدایه خواری، هه موو شله ژان و اقیان
 ورم!، نه یان زانی فیشه ک له کوپوه هات!، خیرا ویستیان خویان قوتار کهن،
 به گم فیشه کیکی تری لی خوپی و له به ینی قورنجی سواریکی تری داو
 ئه ویشی فریدایه خواری !، ئه وانی تر هه ریه ک به لایه کدا بزر بوون.

به گم چوو سه ر زیریخی و بینی رۆحی هه لفریوه ئیتر راکه راکه
 به دوای نان و سیبه رناکاته وه، نابیته وه به که که و گوزه که ی ناخاته وه
 سه رشان و به که چانی ئاواپی بلی داخوازیم هاتوو و ده بم به مال، چیدی
 مه کی پر شیر نابنه وه و کورپه که ی لی تیرتیر بکا، ئیتر بالنده ماندوه کانی
 رۆحی سکالا ده که یه ننه عه رشی خودا، خه مه کانی که ندیتاوه ده باته ئه وئ و

ورد ورد چیرۆک و بەسەرھاتەکانیان بۆ دەگیرێتەو، فریشتەکان بەجلە شەرەکان دەیناسنەو، کچانی سەرکانی و بییری ئاوی شایەتی بۆدەدەن، منارە میزگەوتەکە دیتەگۆو منداڵەکە بۆ دەهینیتەو، مەمکە پڕشیرەکانە دەخاتە دەم و برسێتی ئەوھەموو زەمەنە پێ دەشکێنێ، گۆرانی تاتی تاتی بۆدەلێ و رەو پەوھێ بۆلەدارەنار دروست دەکا، گەورە می دەکاو ژنی بۆدینێ، کچیکێ بۆدەخوای لەسەرکانی مزگینێ بداتە کیزوکاران، کەسێش ھەناسەساردی نەکا.

بەگم چووھ سەر ھەسپ سوارەکە می یەکەم، بینی شیرۆ می شەریفیەو جامی سەری ھەلەکاو، لەو می دووھەم نزیک بۆوھو بینی کانەبیەو لەسەر لەپان دەخشی و بریندارەو فیشەکیکی بەکلینجە می کەوتوو، بەگم بەپێ وەرگیپرایەو سەرپشت و پنی گووت: کانەبی زوو پیم گۆتی تیلاکت لەوخمە می وەرەدە، خینی چت لەچاوی مەیە؟.

کانەبی بەنوسکەو دەیویست بەگم بەزەبی پنی بیتەو، بەگمیش لولە می برنۆی لەسەر نیوچەوانی داناو تەقاندی، گۆزینگی ھەردووکیانی بەگوریستیک لەھەسپ خۆیان قایم کردو رەوانە می گوندی کردنەو، ھەسپ گەیشتەو گوندی و مەیتی لەدووخوای رادەکیشا.

خەلکی گردەشینە ھاتن و بەم شەو زریخیان ناشت، بەیانی بەگم پەپەوھەلەکانی لەوئ فروشتن و میگەل و مالاتەکە می بەپیش خۆیداو لەزورگەزراو بەسەرکەوت و ئاوڕیکی پرتاسەوتامەزرۆی کەندیناوە می دایەو، ئاوڕیک پڕبوو لەو وینانە می کەلەبیرو زەینیدا مابوونەو، کاتیک تازە خۆی ناسیبوو و ببوو جیی ئومیدی باوکی، فیری ھەسپ سواری و قۆشمە و تەنگانی می دەکرد، فیری ئاشەوانی و دەستبارو دەستگرتنی ھەژارانی دەکرد، کاتیک تاعوون دەرگایی گوندەکە یانی لێ دەگری و ئازیزانی لەگەل خۆی دەبا، کەحەمەخان دیتەدەرگایان و بەنان و زگ دەبیتە

ئاشەوان، زوو رەسەنایەتی دەنویتی و دەبیتە خۆری گەشی و سایە و سێبەر و سەرداری.

بەگم جلەوی هەسپەکەئ بە دەستە وەبوو و میگەل و مالات و هەتا سەگە وەفادارەکانیش هاوسەفەری بوون بەرە و هەولێز، ئەو شارەئ بۆ هەمووان دایکە و بۆ هەمووان باوەش، ئەو شارەئ کەس بە میتوان نازانی و هەمووانی خاوەن مالن، هەولێزی سەخاوەت و دل گەورە، نامۆیی لە کەس ناکا و کەسی لا بێگانه نیە.

بەگم ئیتربەتەنیا مایە وە، نەپەرێزو دەغل و دان، نە کاوکادین، نە جۆو جۆخین، نە حەسار و کۆشک و هەیان، ناچار بە هەناسە ساردی مەرومالاتە کەئ فرۆشتن و وەک مەوئیککی دووربین، پارە کەئ بە پێزە دووکانیک دەدا و بە کرێیان دەدا، سێبەرێکیشی لە نزیک پیرە قەلاتۆکی دەکڕی، تا تەمەن و سال گەیان دەبوو بە مەوژە، هێشتاش لە خەمی گەرانە وەیدابوو بۆ کە نەدیناوە و نەیدەویست گۆرە غەریبە یەک بێتە هۆبە و هەواری، هەر رۆژیک کە دەژیا چاوی کزو نیگایی هەلئاسایی وێلی دەشتی گەنم و نان بوو، بە سەر هەنگاوەکانیدا گوزەری دەکردە و دەیکووت ئەگەر بە تەنئ نە مابام قەت هەواری بابم چۆل نە دەکرد.

شکوو تێپەش گەرانە وە کارگە و بوونە وە هاوپی و هاودەمی مام برهان و ئاگرو کورە و فافون، رۆژگار لەوئ لە باوەشی خۆی شار دەبوونیە وە.

تێپە شەوئیکێ درەنگی قۆزتە وە و مەپێچە سوورە کەئ دیاریی مالی شابازی لە گەل خۆی بردو لە ملی فەرزانەئ دولبەری کردو پینی گووت بەم زووانە دەبینە مالتیک لە کوێستانان و خۆرت لەوئ هەلدی، ئاسۆت ئاسمانی ئەوئ دەکاتە تابلۆی عومرم، سەفەرت دەچیتە هەناوم، سەرچاوەت لە کانیا و مە وە هەلدەقولى.

تیپه موژدهی سه‌فه‌ری له‌میژینه‌ی به‌فه‌رزانه‌ی دولبه‌ری راگه‌یاند، شه‌وانیش دره‌نگ که کارگه ده‌کوژایه‌وه و ئیشه‌کانیان ته‌واو ده‌بوو، به‌چه‌چپ له‌دووایین نه‌خشه‌و پلانیان وردتتر ده‌بوونه‌وه، تیپه ده‌یویست پیش ئه‌وه‌ی هه‌ولیز جیبه‌یلێ، داگیرکه‌ران له‌ئاگری غه‌زه‌بی خۆی بسووتینی و پێیان بلێ هه‌ولیز پره له‌شابازی لوتکه‌ی که‌ژان، پره له‌به‌رزه‌فری سه‌ری دوندان، پره له‌زامی رینی ئازادی، هه‌ولیز پره له‌مشتووی ده‌سته‌ویه‌خه، تیپه له‌میژبوو کوشتنی والی داگیرکه‌رانی لی بیووه شاخه‌ون، هه‌رچه‌ند پێیان گوته‌بوو خۆت له‌کاریکی وامه‌ده، به‌لام سه‌ری نه‌ده‌دا، تیپه نه‌خشه‌ی هه‌موو ریگا و کۆلانه‌کانی له‌سه‌ر لاپه‌ریه‌ک درووست کردبوو، له‌هه‌موو ئه‌گه‌ریک ورد ده‌بووه!، له‌چ خالێک ده‌ست پێ بکا و له‌چی کوتایی بی، والی له‌کوێوه دیت و چون ده‌چیته سه‌رکاره‌که‌ی؟ چه‌ند پاسه‌وانی له‌گه‌له‌و کام شوین باشتینه بو لیدانی؟ زۆربه‌ی شه‌وان قسه‌یان له‌سه‌ر نه‌خشه‌و پیلانه‌که‌بوو، جارجاریش ده‌چوونه لای دایه‌به‌گم و پرس و رایان پێی ده‌کرد، به‌گمیش قسه‌ی خۆی هه‌بوو، ئه‌ویش پرېوو له‌ئه‌زموون و هونه‌ری ته‌قه‌کردن، دوو‌جار گه‌یشته خالی هاوبه‌ش و بریاراندا والی به‌ده‌ستی کوپه هه‌ولیزیان ببیته په‌ند.

کات و شوین دیاری کران، شه‌و تیپه و شکۆ له‌مالی دایه‌به‌گم مانه‌وه، چه‌ک و ته‌داره‌ک حازرکران، بریاری کوتایی دراو ئیتر گۆپانکاری لی ناکرێ، به‌یانی روژیکێ ساردوسه‌رمابوو، هیشتا شه‌خته‌ی شه‌و مابوو، دوورو نزیک له‌یه‌کتری چاوه‌پێی والی بوون، به‌گم له‌سه‌ری کۆلانی‌ک له‌ژیر چارۆکه ره‌شه‌که‌ی میلی تفه‌نگه‌که‌ی هینابووه، تیپه و شکۆش له‌کۆلانی‌ک ئه‌ولاتر له‌ژیر چاکه‌ته‌کانیان تفه‌نگیان به‌سنگیانه‌وه نابوو.

چاوه‌پێی هاتنی والی بوون له‌شه‌قامه‌ گشتیه‌که، که‌هه‌موو روژ پێیدا ده‌هات.

کات ته‌واو بېوو، کاروانی ئۆتومیل‌ه‌کانی والی له‌دوور دهرکه‌وتن، به‌گم ئېشاره‌تی بۆ تېپه‌و شکو کرد که‌ئاماده‌بن، ته‌واو له‌یه‌کتر نزیک بوونه‌وه، هه‌رسێکیان لوله‌ی تفه‌نگه‌کانیان ئاگری لێ دهرده‌په‌ری و هه‌ناسه‌ی ره‌شیان ده‌داوه، والی بوو نه‌نېشانه‌ی تفه‌نگه‌کانیان، به‌گم له‌ژیر به‌لاپېله‌که‌یه‌وه ته‌نها لوله‌ی تفه‌نگه‌که‌ی هینابووه‌دەر، به‌شیوه‌یه‌ک پېنه‌ده‌چوو که پېریژنیک ته‌قه‌بکا!!، سه‌ره‌پای ته‌ققه‌کردن له‌والی و بریندار کردنی، که‌چی دۆخه‌که پېچه‌وانه بووه‌و باسه‌وانه‌کانی والی ئه‌وناوه‌یان غه‌رقی ئاگرکردو ده‌یان تفه‌نگ کۆلانه‌که‌یان راگیرا، تېپه‌به‌پنوه‌بۆنه‌به‌د رۆحی هه‌لفه‌ری، وه‌ک بالنده‌یه‌کی کوچه‌ری، تیژ له‌هه‌وره‌به‌رزه‌کانی ده‌روانی، بێ ئه‌وه‌ی جارێکی تر ئاوړله‌که‌ندیناوه‌و بېره‌وه‌ریه‌کانی بداته‌وه، چه‌ند په‌رۆش بوو هاجه‌ره‌ی خوشکی ببینیته‌وه‌و پێی بلێ لیم بووره که‌نه‌متوانی له‌مه‌راسیمی خه‌ونی عومرت پر به‌گه‌رووم پیت بلیم پېرۆزه، لیم ببووره‌ش وه‌ی زیږینی بوکینیت وه‌ک گولشه‌نی غه‌مگین ناموراد بوو، وه‌ک چله‌ریواسینکی کوستان له‌بیابانی خه‌تا بوو، وه‌ک کارمامزینکی بناران ئیواره‌یه‌ک راوکرابوو، خه‌ونه‌کانی تېپه‌بوونه‌سه‌راب، قه‌لای هۆلاکو به‌زین به‌دیار لاشه‌ی ساردوسه‌ری خوین چۆراوی دل شکاوی کوڤه‌لاوینکی که‌ندیناوه‌دۆشدامابوو، ماته‌می خۆی بۆپېره‌سه‌فینێ ده‌نارد..

شکۆش به‌هه‌ناوی پرخوین و ئه‌ژنۆی شکاو هینشتا خوینی گه‌رم بوو، گه‌ره‌ک له‌ترسی ته‌ققه‌دهرگا‌کانیان داخستبوو! ده‌یویست بگاته‌وه‌مالی دایه‌به‌گم، دووربوو به‌لام هیزو وه‌ره‌ی ده‌دایه‌خۆی و خۆی نه‌ده‌دایه‌ده‌ست قه‌دەر، به‌گمیش دوورو نزیک هانی ده‌دا، جارجار له‌پیشی و جارجاریش له‌دوواوه‌ی ده‌رۆیشت، نه‌بادا زه‌فه‌ری پێ بیه‌ن، تا گه‌یشته‌وه‌مالی به‌گم، شکۆ ته‌واو بێ هیزببوو..

هه‌نده‌ی نه‌برد داروبه‌ردو شه‌قام و رێ ته‌ژی بېوون له‌چه‌کداری داگیرکه‌ران، هه‌موو شوینیک ده‌گه‌پان، هه‌موو شتیکیان ده‌پشکنی، سه‌دان

کهسیان راپتیچی بهندیخانه دهکرد، ههوالی برینداربوونی والی هه موو
دونیایی تهنی، له رادیوکان هاواری دهکرد شوږشگیزانی کورد له هه والی
کوشتنی والی سه رنه که وتن، کورده کان داگیرکاری قه بول ناکهن و
دهستبرداری خاکیان نابن تانشتیمانیان نازاد نه بی..

شکو که چاوه کانی کرده وه هیشتا دونه روشن نه بوو، هیشتا له بیری
نه بوو به دوایی ئاوازی چ بالنده یه که هاتوته ئه وشاره؟، به دوای سیبه ری چ
دره ختی که وه هاتبوو؟، له بیری نه بوو له ده رگای چ میوانسه رایه کی دابوو؟، چ
بایه که هه لیفراند بوو ئیره؟ دهنگیکی ناسک ونه رم به به گمی ده گووت:
برینه کانیم خاوین کرده وه، خینه که شیم راگریته، تازه وائیواره یه، به رام
سبه ی هه رکوه کی بی خینی لو پهیدا ده که م، له خهسته خانه ی زوره به رام
دهبی بشارمه وه، هه وکه ده روم سبه یینی زوو پیشی بچه دهوامی سه ری
لیده ده مه وه، لو نیورانی ش عیلاج و ده رمان و هه موو شته کی لوده ینم..

شکو ته نها لاشه ی ساردوسرو سووکه هه ناسه یه کی نه رمی له مالی
دایه به گم مابوو، جار جار نیوه پیلووی چاوه کانی ده کردنه وه و به گمیش
به نه رمی: شکو، شکو، باشتربووی؟.

چاوه کانی داده خسته نه وه هیوا وه که خوږیکی کزی نیوه ئاوا بوو
له ریگایی دووری سه فهری روخی ده چوو، نه ده نگ و ره نگ نه خه و نه خه یال،
که لینی په نجه کانی سووربوون به خوینی ئال، بالنده غه ربیه کانی روخی
هه لثرووشکا بوون، نه ده چوونه که ندیناوه هه والی گوږستان و باخچه و
خوشکه کانی بو بیننه وه..

شروونقه یه که پیلووی چاوه کانی پی هه لینان، به لام هیشتا وینه کان
روون نه ببوون، گوئی لی بوو ده یگووت: به ئاسانی له خوینی خویم به ده ست
که ت، ده رمان و شروونقه ی باشیشم هینایه، به رام هه رده بی بگاته
خهسته خانه کی..

به گم: جوابم لواناردینه، گوئیان دختوری خومان هه یه..

بەيانىيەكى پۈتۈمىد دىسان شىروونقەيەك لەسەرپىشتى دەستى
چاۋەكانى پىي كىرەنە، ئەمجارە وىنەكان جۈانتىر لەجاران خۇي
دەرخستىبو، كچىك بىرۈيەكانى دەستكارى نەكرابون، بەوردى
لەشىروونقەكەو پىشتەدەستى رادەما، پىرچى رەشى قەترانى شۈربىبونە،.

+ شىكۈ دەمناسى؟.

شىكۈ بەيىتاقەتى: نا.

+ دەنا ئەمن لەمىژە دەتناسم، چابىيەو دەچىنە مارى مە، ئەگەر
ئەمنت بوئ مىردت پىي دەكەم، ئەمنت دەوى ؟.

شىكۈ بەيىتاقەتى: ئا، ئەتوو كىي؟.

+ ئەمن دىكتۇرم چاكت دەكەمەو، خۇلەبىرم ناكەي؟.

رۇژانىكى كورت بەسەرچوون.

دوۋاي شىروونقەيەكى پىشتەدەست: شىكۈ ئىستا چۈنى؟

شىكۈ: باشترم، ئەتوو كىي ؟

+ لۇ دەتەوى بىناسى؟ ئەمنت دەوى ؟ كەچاك بوۋىەو بەمن رازى
دەبى؟، ئەمن حەزدەكەم مىرد بەپىشمەرگەيەك بىكەم و بچىنە دەرەوى
دەستەلاتى داگىركەران.

شىكۈ: ئەخەر پىم بىرئ ئەتوو ئەمن دەناسى؟.

+ ۋەكى لەگەر تىپەي چوۋىە دۆلى بالىسانى، ھىۋارەكى كى بوو
قسەي لۇتان كىردو پىتتانى گۆت تەققەي لەۋالى مەكەن ھەتا بەخۇمان پىتتان
دەرىين؟.

شىكۈ: ئا، دەيناسم، سەرلىقى كەندىناۋەبوو، ئەو بابمى دەناسى.

+ ئەو بەرام بوو، جۈابمان لۇي ناردىيە دىتە دووت و دەتبەنە
دەرەوى ۋلات، ھەتا تەۋاۋ چارەسەرى ۋەردەگرى، بس ئەمن لەبىرنەكەي،
بچى لەدەرەو كچەكى لەمن جۈانتىر بىنى، دۋايى بىيىنمەو بەژنەكەت دەلىم
ئەو كۈرە ئەمنى خۇش دەۋىست.

شکو به خه ندهیه کی خونچه یی: نانا، به خوای ئه تووم دهوئ.

+ باوه رت پی ده کم چونکه خه لکی ده شتی زور ساحیب په یمانن،

ئهنیش میزدی ناکه م هه تا دینه وه.

ته ندرووستی شکو به ره و باشی ده چوو، کچه برین پینچه که ش روژانه

سه ری لیده داو جگه له چاره سه رو شروونقه، پری ده کرد له هیواو برپا

به خوبوون، هیزی هه لسانه وه ئومیدی پی ده به خشی، ده یویست جگه له داو

و دهرمان، ئه وینی کچیک برینه کانی ساپیژبکا، بی خه به ره له وهی که ئه وین

خوی برینکی قولتره، چون ئاگر به ئاگر ده کوژیته وه؟!، شکویه ک

پرله بالندهی کوچه ری، پرله زام و بیرده وه ری و سووتان، ره هاو خالی له مانگ

و تریفه، له بزهی لیو و تیشکی چاو، پر له هه نگای به جیماو، چون ده وتوانی

کچیک له بیرخوی باته وه، هه م تیروهه م نه شته ری بووی!، چون ده وتوانی

جگه له دوژمن عیشقیش که ماروی بدا ؟!

هیدی هیدی کچیک ده یویست ببیته دوواین مه رهه م، دوواین درهخت

که سویندی پی بخون، دوواین شاری نویژو مزگه وت و توبه، دوواین

زه رده خه نه که ئیواره یه ک بیته وه، دوواین نان دوواین مروژ دوواین گول

وباران و باغ و ئه ستیره.

روژانه دووسن جار ده هات و دووای دهرمان و شروونقه، کورسی

عیشق و به لین و وه فای بق ده گوته وه، ئازارو نشتیمانی له بیرده برده وه

خوی ده بوو به داگیرکه ری ولاتی و سروودی خوی تبادا ده گوتنه وه،

سه رگوزشته ی نویترین خوشه ویستی تومارده کرد، شکو تینووی ولات و

کیلگه ی برین بوو، ئه ویش به تیله ی نیگانی سه رنجیکی پر تاهه زروی خوی

ده دانی، جار جاره ش ماکیاژی لیوه کان و خوینه ره قبوه که ی برین، تیکه ل

ده بوون، قسه و دووانی پی ده برین.

دانه ئیواره یه ک هه نگاوه کانی له روژانی پیشووترجیا بوو!، خه نده کانی

هه والیکی کوت و پریان لی به دی ده کرا، دووای هه وال پرسین

لهتهندرووستی، موژدهی سهفه‌ری شکوی پټیوو، هاوړیکانی شاخ هاتون و شهو دهیگوازنه‌وه ناوچه‌یی ئازادکراو و له‌ویش بۆ دهره‌وه‌ی ولات و چاره‌سهری ته‌واو و بنېرکردنی.

به‌گمی پرته‌زموون هات وچوو، خیرا نوینی گهرم وپنخه‌فی نه‌رمی ریگه‌ی دووری بۆ حازرکرد، کۆلانی‌ش پټ‌ده‌چوو ئاماده‌کاری زوری بۆکراښ! له‌ئێواره‌وه ئه‌وناوه له‌ژیرچاوه‌دیریدابوو.

شهو هیشتا کریکار نه‌حه‌سابوونه‌وه و من‌دال نه‌خه‌وتبوون، ئوتوومبیلێک به‌هیواشی ده‌هات وکۆلانه‌که‌ی رووناک کردبۆوه،

له‌پیش مالی به‌گم وه‌ستاو شوفیره‌که دانه‌به‌زی و دوانه‌که‌ی تریش به‌هیواشی شکویان گه‌یاند ده‌واوه‌ی ئوتومبیل‌ه‌که‌و رو‌یشتن.

شکو له‌دوایی‌ن نیکاکانیدا چاوی بری‌بووه دایه به‌گم و ئه‌وکچه فریاد ره‌سه‌ی که‌جگه له‌شروونقه‌کان، ده‌ماره‌کانی‌شی پرکردبوون له‌عیشق، ده‌یویست پټیان بلێ ئه‌گه‌ر چاک بوومه‌وه‌و نه‌مردم ده‌گه‌ریمه‌وه لاتان.

شکو له‌میژبوو له‌گه‌ل کاروانه‌کان ده‌رو‌یشت و هه‌موو شتیکی جی ده‌ه‌یشت، دلی پر‌بوو له‌هه‌لفرین، له‌نیگای کۆتری بی هیالنه، له‌پژنه‌ی له‌ناکاو، له‌ئه‌ستیره‌ی دور، هیشتا نه‌یده‌زانی ئه‌مجاره له‌کوی ده‌گیرسیته‌وه، به‌دریژایی شهو له‌ریگابوون، هه‌ندیک جار که‌ندوکۆسپ و هه‌ندیک جاریش ریگایه‌کی ئارام، به‌یانی له‌گه‌ل تاریک و روون، باعه‌ی مه‌رو بۆره‌ی گاو قووقه‌ی تیژی که‌له‌باب موژده‌ی گون‌دیکی ئاسووده‌ی چه‌په‌ک و دووره‌ده‌ستی پټدان، قه‌قه‌یه‌ی میگه‌ل بالنده‌کانی ناخی شکوی هه‌ل‌ده‌فرانده‌وه که‌ندیناوه، هه‌نده‌ی نه‌برد شکویان به‌پیاویک سپارد، له‌به‌رسه‌ختی ریگا‌که ئه‌و ده‌توانی به‌تراکتوروعه‌ره‌بانه‌که‌ی شکو بگه‌یه‌ن‌یته شوینی مه‌به‌ست، ریگا‌کان سه‌خت و به‌رده‌لان بوو! به‌لام ئه‌وه‌نده شاره‌زابوو به‌رله‌روژئاوا شکوی گه‌یاند میوانسه‌رای بالیسانی و گون‌دی تووتمی، دوای چاره‌سهری نه‌خۆشخانه‌ی شۆرش، بریار‌درا به‌یانی بن‌یردریته ئه‌ودیوو سنوور.

شکو گه‌یشته نه‌خوشخانه و مانه‌وه‌ی زۆری ده‌ویست.

نه‌شته‌رگه‌ری و بێ هۆش بوون سال و مانگ و رۆژی
له‌بیربردبوونه‌وه، جارجاره‌ش که‌بالنده‌کانی زه‌ینی، وینه‌یه‌کی که‌ندیتاوه‌یان
نیشان ده‌دایه‌وه، له‌دله‌وه ده‌یگوت: ئه‌ی بارانی مه‌فته‌نم ئه‌گه‌ر له‌و‌غه‌ریبیه‌دا
مردم و نه‌متوانی بێمه‌وه جارێکی تر له‌گه‌رت بگرم لێم ببووره،
ئه‌ی نێرگزی بسک زه‌ردی باخچه‌که‌مان ئه‌گه‌ر له‌هه‌نده‌ران مردم و
نه‌متوانی بێمه‌وه له‌به‌رپێت بنوشتیمه‌وه لێم ببووره،

ئه‌ی دایکه ره‌شپۆشه‌که‌م ئه‌گه‌ر له‌و‌غه‌ریبیه‌دا مردم و نه‌متوانی
بێمه‌وه سه‌ر گۆره‌که‌ت پر به‌دلی خۆم بگرم، لێم ببووره،
خه‌رمان و شیلان و چنار، خوشکه بینازه‌کانم ئێه‌وم به‌ته‌نیا جیه‌یشت
و هه‌ناسه‌ساردم کردن، لێم ببوورن ئه‌گه‌ر نه‌متوانی بێمه‌وه.

زۆری نه‌برد راپه‌رپێنکی سه‌رتاسه‌ری باشووری کوردستان
وهه‌ولیزی گرته‌وه، کرێکاران و جوتیاران و مامۆستاو مندال و پیرولاو و
ژن، راپه‌رین وه‌رشێ داگیرکاریان هه‌ژاند، شوپش و پێشمه‌رگه‌و تفه‌نگ
خۆیان که‌یانده‌ جه‌ماوه‌رو شار یه‌که‌پارچه‌ بوو به‌پۆلی ئاگر به‌رووی
داگیرکه‌راندا، لافاوی رقی گه‌لی چه‌وساوه و قریوه‌ی جه‌نگ و جۆشی
لاوان، به‌هاری جوانترو قه‌لای به‌رزترکردبوو، کۆگایی چه‌کی داگیرکه‌ران
که‌وته‌ ده‌ست هه‌ولیزیان و دوژمن و داگیرکه‌رانیاں ده‌رپه‌راند، کامه
کۆشکی داگیرکاری به‌رزتربوو ئالای کوردستانی له‌سه‌رده‌شه‌کایه‌وه، بێ
داگیرکاری رماو هه‌نده‌ی نه‌برد شار بۆنی کورپانی خۆی گرته‌وه، لاوان
له‌خویندن میژووی خۆیان خوینده‌وه، ژنان هاتنه‌ده‌رو له‌گه‌ل پیاوان
مشووری ئاوه‌دانی و ئاسووده‌بیان بوو، زیندانه‌کان کرانه‌ باخچه‌وباغ و
گولستان، زه‌ماوه‌ندی ئازادی شه‌قامه‌کانی هه‌ولیزی پرکردبوو له‌خه‌نده‌ی
نێرگزوگوله‌باغ، ترس و توقاندن و سێداره‌ بوونه‌ چیرۆک و به‌سه‌ره‌ات،
سه‌رانه‌وه فرمیسکی دایکه شه‌هیدو ئاسووده‌ بوون کچانی چاوه‌پێی ولات،

ههولير بهرگيكي نوئي پۆشى و قه لا بۆوه به دهستگيراني سهفين، كۆليز
 پربوو له كچاني ژيرو رهشبه لهك دهستگيرانه وه، ديهات و گونده چه په كه كان
 ئاوه دان بوونه وه و كيژه كورد دهست وبرد ناندنيان گهرم كرده وه، ميگهل
 گه پانه وه هه ويزان و ئاخوپو كول پربوونه وه له ئاليك و ئاو، بيري دهركاي
 هه ساريان كرده وه و شوان به قريوه ي به يانيان رويشتن به ره و بناران، كوتر
 ده لاقه ي خانووه قوربه كاننيان كرده وه به هيلانه و سروودي نيشتمانيان لي
 گوته وه..

هه والي هه ناسه ي ئازادي ههولير و باشووري ولات گه يشته شكوي
 په رگه نده و ئاواره ي دووره ولات، خيرا خيرا، خوي پيچايه وه و بۆني
 ههولير و كه نديناوه ئوقره ي لي بريوون، دهيوست بال بگري و له سه ر پيره
 ههولير بنيشيته وه، چاوي برسي له شه قامه كان ههوليربوو، شه يداي بينيني
 ئالو قه لا بوو له باوه شي يه ك..

دهگه يشته هه رئاوه دانيه ك پرسيارى شاخه ونه مه زنه كه ي ده كرده وه!
 ئه ري ههولير ئازاده و دوژمني تيدانه مايه؟

+ هاووو، ماتوو له كينده ربووي؟، دوژمن له چ عهردان نماينه و
 گه پانه وه و راتى خويان، ئه و جا نزانم ته مبي بوونه يان شه پانمان پي
 يه فروشنه وه!..

كينشانه يه ك گه يشته وه ههولير، هه مووشتيك گورابوو! ئازادي و
 خو سه ري سيمايي خه لكى له ترس و توقاندن و دل پاوكى داماليبوو،
 چاوه كان هيشتا تينووتيان نه شكاو له رامووساني نيگايي يه كترى، هيشتا
 پربوون له قسه وباس و چيرۆكى تالي ژيرده سته ي، به شه وق و زه وقه وه
 جلي ره سه نيان له به رده كرد، شكو نه يدەزاني له كويوه دهست پي بكا؟،
 دوو اجار كۆلانه كۆن و ديرينه كه ي مالي دايه به گمي كرد به يه كه مين
 ويسته گي، وينه كان دوو باره ده بوونه وه، كوتره كانى سه رمالي فه رزانه
 له سه ركاريته غه مگينه كان مه ست مه ست باليان به يه كدابوو، ده رگا
 ژه نكاويه كه ي هه وشه ره نگه كانى كالتربوونه وه و چاوه كانيان داخستبوو،

دیوار و قاندرمه سواوه که دهیان نهیئی و چیرۆکی عه شقیان له ناخدا
حه شاردا بوو، تیپه به ئومید بوو له وێ دهستی فهرزانه بگرێ و په پولهی
شادی ههلفرینن..

شکو به هیواشی ده رگایی مالی دایه به گمی کوتا، هیچ دهنگیک نه بوو،
جگه له فرینی دوو کوکوختی پیر، له دوو دیوانی شیعرێ دیرین دهچوون
توزیان له سه رکه وتین، له گه لای چله دره ختیک دهچوون باپز دهستی پێیان
نه گه یشتی، دووباره له ده رگاکی دایه وه..

دهنگی دایه به گم له ویدیو ده رگاکیه: شکو دیاره ئیره پیده زانیه وه؟
سیخه ی شیشی ده رگاکیه هات و شکو خۆی به باوهشی داداو فرمیسک
بێ سلاو و بێ پرس و له ده رگادان، وهک جۆگه له یهکی نه فام هه ریه ک
به لایه کدا شوڕبوونه وه، دایه به گم پشته دهسته کانی چورچ و لۆچ بیوون و
که میکیش پشتی چه مابوونه وه، به لام هیشتا زهین و چاو و دهنگه دلیره که ی
پرپوون له ئاینده و ئومید، یادکردنه وه ی تیپه که میک پیده نگێ کردو دوواتر
گووتی: گه له کم پێ گۆت کوره له که لی شهیتانی وه ره خواری، واز له والی
بینه، به قسه ی نه کردم، ناعیلاج گۆتم باهه ر له گه ری بچم، ئه و جه خیری
تیدا بوو هاتم، دیت ئه تووش کوبه هیلاک چووی؟، خواخیری په خشانێ کیژی
ئه حمده که چه ری بنووسی ئه و نه بایه هه ر ده موده ست ته و او ده بووی..

شکو: نازانی له کێنده ره؟ هه زم لێهه بیبینمه وه..
به گم: له خهسته خانه ی رزگاریه، ئه لعان گه و ره ش کرایه، لۆناچی
سه ره کی لیده ی؟..

شکو له ناخه وه گه له ک منه تباری ئه و کچه ی بوو، ده یو یست بیبینیته وه و
به لینه کانیشی به بیر به یینیته وه..

یه ک یه ک سه ری به ژووره کانی نه خو شخانه داده گرت، دیار بوو شاره زا
نه بوو، ناچار له ده رگایه ک پرس سیاری په خشانێ کردو پێیان نیشاند،
له ده رگایدا و فره مووی لیکرا..

دوای له یه کتر راما ن هیچ وشه یه ک نه بوو بیکه نه سه ره تا !،

هیشتا و اقیان و پرمابوو و تهنه هه ناسه یان ده هاتوو ده چوو!

شکو به چاوی له رزوک و پړاوه وه: ده مناسیه وه؟..

به خشان: فهرموودانیشه، ئه دی کوو ناتناسمه وه هه ی ماری قهرپ،

چما ئه توو هیشتا مای؟..

دوای هه وال و پرسیار، شکو قسه کانی ئه وکاتی به بیره ینایه وه، به لام

به خشان باسی برینه سه خته کانی ئه وکاتی بۆ کردوو پیتی گووت من تهنه

ویستم به قسه و باسی عیشق ئازاری برینه کانت که مکمه وه و هیزو بپروا و

ئیراده ت پی بدهم، من ده مویست هه زی ژیا نت پی ببه خشم و مردن

له خه یالت دوورخه مه وه، رهنگه من ئه و قسانه م بۆ نه خوشی تریش گووتی،

به لام پیم باشه سه ردانی کاکه م سروود بکه ی، دلنیا م ئه ویش چاوه پیته،

زۆر باست دهکا، هه ها له بیرته وهکی له گه رتیپه ی یه که م جار قسه ی بۆ کردن

له توو تمی؟..

شکو ناو نیشانی ئه ویشی وهرگرت که جار ان له ژووری باره گایه کی

خشت و قوپی سه ره به کاریته بوو، مشک جریت و فریتانیان تینداده کرد، به لام

ئیسیتا له کۆشک و باله خانه یه کی به رزو پړتوومیله، شکویان له هۆلی

پرسگه یه کی درێژ دانیشاندو پیتیان گووت ده بی چاوه پیتی بکه ی، دیار بوو

زۆری تریش چاوه پیتی دیداری بوون،

یه کیک له بهر چاوی شکو غه ریب نه بوو!! ههستی ده کرد له شوینیک

بینیویه تی و گوپی له و دهنگه بووه؟! ئه و قسه ی بۆیان ده کرد تاگه یشته ئه وه ی

گووتی: براده ران ئه و رۆژانه به هاسانی نه هاتنه، من بووم به عاره بانه ی

شیلمی له گه ر دوو براده ری خۆ له بهر مه کته بی ده ستریزمان له

(سعد خفاش) ئ کردو کوشتمان..

شکو به بیرى هاته وه، ئه وه خۆ شیلم فرۆشه که یه ئه وه ی وه عدی

عاره بانه که م پیدابوو و له گه ر ته ققه ی یه که م راپه پى و عاره بانه که ی خوشی

به جیه پیت!

توومه زخوی کردبوو به شکو و چالاکیه که ی بۆخوی ده گێزایه وه..

شکو دەرگایی ژووری بهرپرسه که ی لئ کرایه وه دوای قسه وباس دیاربوو شار زورشتی گوپی بوون! هه موو ببوونه خاوه ن سهروه ری! هه موو ببوونه تیکۆشه را! که س مرقه خۆنه ویسته کانی نه ده ناسینه وه! ئه وانه ی مردنیان هه لباردبوو و قه ده ره یشتبوونیه وه، بزرببوونه نیو گو می لیلی بیره وه ری! که س نه یده زانی کئ ته ققه ی له والی کردبوو و کئ زه بری له داگیرکه ران ده وه شاندا!؟ هه موو ده یانگوت من بووم، چیرۆکی درۆ و راسته قینه له یه ک جیا نه ده کرایه وه! ئه وه ی به گرا نه تاش مردبوو له خویناوی شه پێکی ده سته ویه خه یان وه رده دا! که س نه یده زانی کئ له سه رجیگایه کی گهرم مردوه و کیش به پیوه رۆحی فریوه!

شکو بیرری مام برهانی کرده وه دەرگایی کارگهی فافۆنه که ی راهه ژاند، ئه وانی پیشتر نه بی نی بوو! دوای سلوو، پرسیار: ئه دی مام برهان؟ لیتره ئیشی ده کرد، نازانن له کینده ره؟.

+ هاووووو، ئه توو له کینده ربووی برا؟ مام برهان هفت زه مانه مردیه، کووره ناگری گرت و مام برهان سووتاو ده له عاجی مرد. شکو سه ریکی به یادو بیره وه ری هه کانی راگیراو ئه وشه وه درهنگه ی بیرهاته وه که له ترسی سه رخۆشه که هه له ته ببوو، که مام برهان دەرگایی لئ کرده وه هینایه ژووری، به یانیش به شه هایه گیوت و لای خۆیان دایمه زراند، شه وان درهنگ ئامۆزگاری ده کردن و وهک باوکیک به وردی ریگه ی ئاینده ی بۆ داده نان..

شکو بیرری هه مووانی ده کرد، له میوانسه رای بیره وه ری هه کانی ده داو له په نجه ره ی هه مووان راده ما، ریگه ی مالی په یمانی گرت، ژیان فیری کردبوو ئه و جاره خۆی لییان نه شارینه وه بئ دوودلی بچینه باوه شی په یمان، باوه شی ئه و دایکه مه زنه ی چه ند په رۆش بوو بۆگه وره بوونی وه له سانه وه ی..

ده میگ که را تاده رگا که ی ناسیه وه، فرمیسه که کانی کوله کولیان بوو،

+ فەرموو کاکه تۆکئی ی ؟.

_ ئەمن شکۆم، دەمەوی مامۆستا پەیمان ببینم، ئەو دەمناسی ئەگەر لیرەبی.

+ ناوەلا لێرە نیە، لەمالی خۆیتی.

شکۆ: ئەگەر نامەکی لۆبنووسم دەگاتە دەستی؟.

+ بەلێ، ئیستا کاغەزەت لۆدینم بنووسە.

مامۆستا پەیمان ئەمن شکۆم، وەکی مامۆستابووی لەگوندی، لەکەندیناوەی، داکم مردبوو و ئەتوو ببوویە داکم، هەموو رۆژی ئاگات لێم دەبوو، جلکت لۆدەکریم و دەتشووشتم و خاوینت دەکردمەو، دواینی حەزەت لێبوو بخینم و ببمە مامۆستا، ئەمن لۆیە نەهاتمەو و خۆم شار دەوێ چونکە ساقیت ببووم، ئەلەان گەرەبوویمەو دەمەوی بگەریمەو کەندیناوەی، حەزم لێبوو بقیبیم ئەوجە برۆمەو.

شکۆ ئێوارە گەراییەو لای دایە بەگم و قسەو باس و رازونیاز هاتن و چوون، بەگم هیشتا چاوەکانی ماکی ئەوینی کەندیناوەیان پێوە مابوو، حەزی دەکرد بگەریتەو و سەرلەنوێ هەواری کۆن ئاوەدان بکاتەو، بریاریاندا پێکەو بگەریتەو و کۆنەمەفتەن و کۆشک و حەسارەکی مەحمود ئاشەوان سەرلەنوێ بکەنەو بەنشستیمان، بەگم خانوو و دووکانەکانی فرۆشت و بارگەیی یەكجارەکی بەرەو کەندیناوە تێکناوە، دراوسێکانی کۆبوونەو و هاتن بۆ دوا دیدەنی، فەرزانە ملپیچە سوورەکی تیپەیی لەمل بوو، وەک ریتیاریکی ماندووی کاروانی غەم، رۆحی شەکەت، چاوەکانی داگیرسابوون وەکو مۆم، هیشتا دووا وینەیی تیپەیان پێوە مابوو، پڕبوون لەپەیمان و سەدان بەلێنی بۆیەک بوون، پڕبوو لەساتی ئەوین و سووتانی شەوانی جاران، فەرزانە هاتبوو دوا دیدەنی بەگم تا پیتی بلی: چەند حەز دەکەم تەنیا جاریک هەناسەیی کی قوولی کەندیناوەی تیپە هەلژم و پیاسەییەک بەجێ پێشەکانیدا دابکەم، کەمێک لەهەورەکان رابمێنم و بارانی ئەوی تەپم بکاو فرمیسکانم بشواتەو، تیرلەبالندەکان بروانم و ئەوبازمەم

باز له گه لیان بنیشمه وه، که میک له ویناره بمیتمه وه و له هر که وه کانی تیپه تیرتیر تینویتیتم بشکیتیم، من دلنیا م ئیستا رۆحی تیپه وا له ویتیه، له گه ل کوتره کان ده فڕی و ده نیشیته وه، هه موویان ده ناسمه وه، شه ققه ی بالیان پر ه له ناوی تیپه، سرووده کان له ناوی ئه وه وه ده ست پس ده کاو له ناوی ئه ویشه وه کوتایان پیدیته وه، ئه دره سی هیلانه کانیان شه قامه کانیان ناوی ئه وه، من دلنیا م که ندیناوه ش ئیستا ناوی خۆی گۆپیوه و ده لی بانگم بکه ن تیپه، سنگی شه قی قه ره چوو غیش بکه یته وه برین و زامی ئه وی پتیه، هه رچی گوله نیسان هه یه ئه وه به هاره هه ناوی پرله خوین بووه و برینداره..

به گم له هه ناوی که ندیناوه ده ستیکی خسته به رچاوی، ویتیه کانی ئه وساکه نه مابوون، خانووه کان که وتبوونه ژیر خۆل و له گه ل زه وی ببوونه یه ک، ئاسه واری ئاشه که ته نها پارچه ئاسنیکی ساردی ره ززا قورسی ژهنگاوی بوو، جار جار بالنده یه ک له سه ری ده نیشته وه، سروودیکی ده گوته وه له شه ققه ی بالی ده دایه وه، کۆشکه قایم و دیواره مه شکانه که ی ته نها ره کی مابوون، جگه له هه واری جه وه ره ئاغه هیتشتا که س نه گه رابۆوه، له جیگه ی کۆشکی تفهنگ و ته داره ک و تۆبه داری جه وه ره ئاغه ش خانوویکی نویی ئاسووده و باغیکی به په ره ژینی پر بالنده ی ئیسک سووک، پر بوو له سه مایی په پووله، جۆلانه یه کی درێژ، چه ند کورسی و میزیک له ده وه ری بوون، پینه ده چوو که سی تیدابن!..

به گم بۆشکۆ: ئه وماره نابی لیما ن نیزی ک ببه وه به قرا ری قه تعی، ده بی ده ستوتفه نگیشما ن حازر بی، نه وه ک ته ققه ما ن لی بکه ن..

شکۆ: دایه به گم ناوی خوی بینه، ئه توو چل ساره ئیره ت به جیهیشتیه، کی ده ری که سیان مایه؟!، دوانی ئه و زه مانه گۆرایه، له جی هه واری ئاشه وانی بناغه ی خانوویکی تازه هه لکه ندرایه وه، وه ستاو کریکاره اتن و دیواریان هه لچنی، به گم به ینا به ی ن له به ره خۆی ده یگوت: چه زم لیه هه تا ده مر م له هه واری خۆم بم..

چ مه عتلی هه ولیرێ نیمه قه برم له وی بی، داکم بابم خوشکم! کیم هه یه له وی؟.

پینج شه ممان خانووی مالی جه وه رئاغه ئاوه دان ده بوو و پرده بوو له کوپوکچی جوان و قه شهنگ، جار جاریش دهنگ و ناله ی موسیقا و زرمه و هاواری دهف چیژ وه سستیکێ تری به ژیان ده به خشی.

هه وارو خانووی تازه ی به گم بالای ته و او هه لچوو بووه ئاسمان، پینج شه ممه یه ک کوپوکچه کانی هه واری ئاغه به کۆمه ل هاتن و به رویه کی گه شه وه به خیره اتنی شکویان کردو پیروزیایی گه رانه و هیان لی کردن.

+ ماندینه بن و به خیره بنه وه، به راستی هه زمان لیوو ئیره ئاوه دان بکریته وه و خه لک بگه ری نه وه، ئه مه له میژده به ته نینه، بیزار ببووین، هه رچه ند ئه مه پینج شه ممان دین دوو رۆژ لیره ده بین و ده چینه وه هه ولیرێ، هه موو ئیش و کارمان له وییه به رام هه زمان لیوو ئیره قه ره بارغ بیته وه.

شکو: خیرانداربن، وه لا ئه مه به یه کجاری لیره ده بین، چ ئیش و کاری دیکه مان نیه و رهنگه هه ساره کی بکه یین و په ره وه رو هه ندۆکه ک ماراتی به خیتوبکه یین.

+ گه له کمان پی خوش بوو، هه رچه کیشته پیویسته به سه رچاو، ئه گه ر ئه مه ش لیره نه بووین چت ویست برۆبیه.

ئه وان رۆیشتن و به گم له شکوی دووباره کرده وه: زۆر وریایی خۆتبه ئه وانه ده تکوژن، ماری پی له زگن، نه ئه وان له خینی خۆیان خوش ده بن نه ئه مه ش.

ئه وان پینج شه ممان ده هاتن و گه مه و یاری و توپانیان ده کرد، هه ندیکیان ده سگیراندارو و ژن و میردبوون، هه ر سێ چواره ک به ئوتومبیله ک ده هاتن، جار جار له دووره وه بانگی شکویان ده کرد یاری و توپانیان له گه ل بکات، به لام له ترسی قسه کانی دایه به گم به پاساوی ئیش نه ده چوو.

پینچ شەممەیکە مۆسقاى كەمانجەيەكى غەمگین ئەوناوەى راگێرابوو، شكۆى بانگىشتى سەريادەوەرەكانى دەکرد، لەدوور دیاربوو كچىك پرچى وەك رەشمالى رەش شۆرپىبونەو بەسەر شان و ملان، لەسەر بەردىك دانىشتوو و مشتووى كەمانجەيەكى بەدەستەوہیەو یادەوہرى لى ھەلەچنى، تادەھات زیاتر سەرنجى شكۆى رادەكێشا، ئەویش تەواو ھەستى بەحەز و ئارەزووى شكۆ كەردبوو، بەدەستەكانى سلاوێكى بۆنارد.

شكۆش سلاوہكەى ناردەوہ، دەمەو رۆژئاوا كچەكە ھات و زەرفىك ميوہى بۆھىنابوون، چاوہكان پەربوون لەقسە، بەلام زمان تازە وەرزی كاگولەو گرەگالى بوو، ھىدى ھىدى ئەوینىك چەروى دەردەكەرد، لەگەل ھەر پینچ شەممەيەكدا عىشقىك بەرىن دەبوو، سنوورەكانى تىكەشكاند، كچىك پەربەل دەبوو بىتە ھاو دەم و ھاوژىنى كۆرە جوتيارىكى دىھاتى و قەسەم بەچاوى يەكتر بخۆن، ببن بەسەبەر و سايەبى يەكتر، خانووەكەى دايە بەگم تەواو بوو و عىشقىش كۆت و بەندى خۆى دەشكاند، كاتىك بەگم پىنى زانى و ئاشكەرابوو، دۆو دۆشاو تىكەل بوون، مەحالەو سەدجار مەحالە، كچە ئىبلىس و خوين مژ بىتە بووكى ئاشەوان،

لەگەل ئەوہى شكۆ نەیدەووست لەچاكەى دايە بەگم دەرچى و گەلەك ھىلاكى درووست كەردنى خانوو و ھەوارى تازەى بوو، ئىوارەيەك بەنابەدلى ھەوارى بەگمى بەجىھىشت و گەرايەوہ كانى بۆرۆكەى منالى، لەویش ھەموو شتىك گۆرابوو، ھەشت نۆ مال تەنىشت و پشتيان لەيەك بوو، مەگەوتىك لەسەر بناغەى پىشووى ھەلچەندرابوو، لەدەورى شكۆ كۆبوونەوہ.

+ ئەمن شكۆمە، شكۆى سابىرى، داكم ناوى سافىەبوو ھەرلىزە مرد، ئىزە جىنى مارمان بوو، كەستان نامناسنەوہ؟

+ كۆرە بەقورعان راست دەكا، چما ئەتوو مايبى ؟ ئەو وەختى گوتيان ئەقەرى تىك چوو و ئەشقىابوو و گورگىش خواردىتى، چەند گەپان لەدوو ھىسك و پروسكان ھىچيان نەدیتەوہ!.

+ کوره به که لامی خوی دروی دهکا، نهوه قوربره بزانه چ گوبندهکی
لهین سهره،.

کەس و کاری شکۆ لە گوندە کە نە مابوون، خوشکەکانی میزریان کردبوو و چووبوونە مال و حالی خۆیان، باوکیشی لە تەنێشت سافیهی خێزانی بە خاک سپێردرابوو، شکۆی تاقانە بە خوشکەکانی شادبوویه و هەو گریان و پێکەنینان ئاسمانی راگرتا.

شکۆ دایه به گمیش ئاشت بوونه وهو شه ونمی نه وهی جه وهه رئاغهش
بووه بووکی هه واری ئاشه وان و تا به گم مرد وهک دایکی خۆی خزمه تی
کردو دلی نه ره نجاد،

ئىستاش ئەو پىرسىيارە بىي ۋەلام بوۋا!
ئەرى ئىمە بۆچى وامان بەسەرھات ؟ بۆچى دەردىك ھات و دايكى
تاقانەبەكى برد؟..

بۆ چوونە لای بابە شیخ و فەلاقی کردین ؟
 بۆ کۆترەکانمان سەرپرین؟، بۆ ھەرمان دەرخواردی سەگە کەدا؟
 بۆ تەققەمان لەیە کتر کرد؟، بۆ ئاشە کەمان سووتاند؟، بۆ مندالمان
 لەدایکی فراندو لەبەر مزگەوتیک فریماندا؟، ئیمە رقمان بۆچی بوو؟
 بۆیە کترمان ئەتک کرد؟ ئاااااااااااااااا ئیمە چیمان بەیە کتر کرد!.

که بونج ئواره له خوینم دت
که کوتری غه ریب روهم
به سه بیره وه ره کانا ده فریت
که چوراکه غه
دینه خواری به سه ره سه
توشتا دینه وه سه ره نویت
ده بجه به سه
عیشا دیوانه جارانه و
بهی بو مه رگیکی تر ده به